

CVRIA

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Годишен доклад
2013 г.

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ГОДИШЕН ДОКЛАД 2013 г.

Преглед на дейността на Съда,
на Общия съд и на Съда на публичната служба на Европейския съюз

Люксембург, 2014 г.

www.curia.europa.eu

Съд на Европейския съюз
L-2925 Luxembourg
Тел. (352) 43 03-1

Общ съд на Европейския съюз
L-2925 Luxembourg
Тел. (352) 43 03-1

Съд на публичната служба на Европейския съюз
L-2925 Luxembourg
Тел. (352) 43 03-1

Уебсайт на Съда: <http://www.curia.europa.eu>

Докладът е приключен на 1 януари 2014 г.

Възпроизвеждане на текста се разрешава при посочване на източника. Възпроизвеждане на снимките се разрешава само във връзка с това издание. Във всички останали случаи трябва да се поиска разрешение за употребата им от Службата за публикации на Европейския съюз.

Допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в интернет (<http://europa.eu>).

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2014 г.

ISBN 978-92-829-1687-2 (Print)
978-92-829-1664-3 (PDF)

ISSN 1831-838X (Print)
2315-2257 (PDF)

doi:10.2862/519 (Print)
10.2862/45115 (PDF)

© Европейски съюз, 2014 г.

Printed in Luxembourg

ОТПЕЧАТАНО ВЪРХУ ХАРТИЯ, ИЗБЕЛЕНА БЕЗ УПОТРЕБА НА ЕЛЕМЕНТАРЕН ХЛОР (ЕСФ)

Съдържание

Страница

Предговор от председателя на Съда г-н Vassilios Skouris	5
---	---

Глава I

Съд на Европейския съюз

А — Развитие и дейност на Съда през 2013 г.	9
Б — Практиката на Съда на Европейския съюз през 2013 г.	11
В — Състав на Съда	59
1. Членове на Съда	61
2. Промени в състава на Съда през 2013 г.	79
3. Протоколен ред	81
4. Бивши членове на Съда	83
Г — Съдебна статистика на Съда	87

Глава II

Общ съд на Европейския съюз

А — Дейност на Общия съд през 2013 г.	119
Б — Състав на Общия съд	159
1. Членове на Общия съд	161
2. Промени в състава на Общия съд през 2013 г.	173
3. Протоколен ред	175
4. Бивши членове на Общия съд	179
В — Съдебна статистика на Общия съд	181

Глава III*Съд на публичната служба на Европейския съюз*

А — Дейност на Съда на публичната служба през 2013 г.	203
Б — Състав на Съда на публичната служба	215
1. Членове на Съда на публичната служба	217
2. Промени в състава на Съда на публичната служба през 2013 г.	221
3. Протоколен ред	223
4. Бивши членове на Съда на публичната служба	225
В — Съдебна статистика на Съда на публичната служба	227

Предговор

През 2013 г. темпът на правораздавателната дейност на Съда на Европейския съюз отбеляза забележително нарастване. От една страна, броят на образуваните дела бе най-висок от създаването на правораздавателната система на Съюза. От друга страна, с 1587 приключени дела институцията достигна безпрецедентно ниво на продуктивност. Съдът може само да изрази задоволство от тази тенденция, която свидетелства за доверието на националните съдилища и страните в юрисдикциите на Съюза.

Този ръст на правораздавателната дейност обаче може, и то не задължително в далечно бъдеще, да застраши ефективността на правораздавателната система на Съюза като цяло. По тази причина следва неотменно и постоянно да се търсят възможности — както в законодателен план, така и чрез методите на работа — за подобряване на ефективността на правораздавателната система на Съюза.

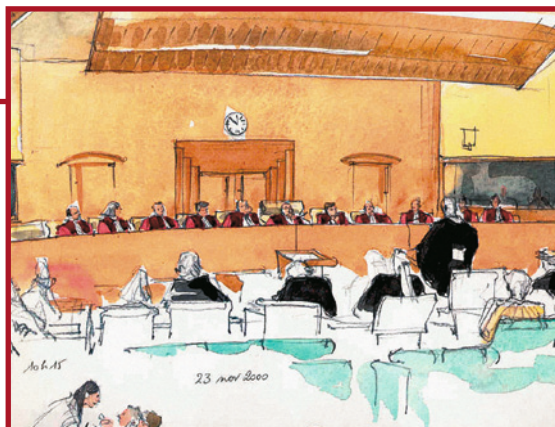
2013 г. бе белязана също от присъединяването на Република Хърватия към Европейския съюз, от встъпването в длъжност на двамата хърватски съдии, съответно в Съда и в Общия съд, както и от приемането на решението за увеличаване на броя на генералните адвокати в Съда и съответно от назначаването на първия полски генерален адвокат.

Накрая, през изминалата година длъжност напуснаха шестима членове на Общия съд във връзка с частичното обновяване на състава, както и двама членове на Съда и един на Съда на публичната служба.

Настоящият доклад предлага пълна картина на развитието и дейността на институцията през 2013 г. Читателят ще установи, че съществена част от доклада е посветена на кратки, но изчерпателни изложения за същинската правораздавателна дейност на Съда, на Общия съд и на Съда на публичната служба, съпътствани от статистически данни. Бих искал да използвам случая, за да благодаря горещо на колегите от трите юрисдикции и на всички служители на Съда за забележителната им работа през тази изключителна и напрегната година.

V. Skouris
Председател на Съда

Глава I

Съд на Европейския съюз

А — Развитие и дейност на Съда през 2013 г.

От председателя Vassilios Skouris

В този първи дял от годишния доклад е представена накратко дейността на Съда на Европейския съюз през 2013 г. На първо място, той дава общ поглед върху развитието на институцията през изминалата година, като подчертава институционалните промени, засегнали Съда, и измененията в неговата вътрешна организация и методи на работа (част 1). На второ място е включен анализ на статистиката, който илюстрира динамиката в работната натовареност на Съда и средната продължителност на производствата (част 2). На трето място, както всяка година, в тази част се представят основните новости в съдебната практика по области (част 3).

1. От гледна точка на общото развитие на Съда на Европейския съюз събитието, което беляза изминалата година, бе присъединяването на Република Хърватия към Европейския съюз. На тържествено съдебно заседание, проведено на 4 юли 2013 г., първият хърватски съдия в Съда и първата хърватска съдия в Общия съд положиха предвидената клетва и встъпиха в длъжност същия ден. Подготовката на това седмо разширяване на Европейския съюз протече гладко за институцията и включването на двамата съдии, техните сътрудници и всички служители с хърватско гражданско, които станаха част от институцията, премина без усложнения.

От гледна точка на организацията на правораздавателната дейност е важно да се отбележи, че с Решение 2013/336/ЕС на Съвета от 25 юни 2013 година за увеличаване на броя на генералните адвокати в Съда на Европейския съюз (ОВ L 179, стр. 92) техният брой се увеличава на девет, считано от 1 юли 2013 г., и ще достигне единадесет, считано от 7 октомври 2015 г. След приемането на това решение първият полски генерален адвокат положи клетва на 23 октомври 2013 г.

Що се отнася до процесуалните правила, след влизането в сила през 2012 г. на новия му процедурен правилник Съдът представи на Съвета предложение за приемането на нов допълнителен правилник, който да замени Допълнителния правилник от 4 декември 1974 г. (ОВ L 350, стр. 29), последно изменен на 21 февруари 2006 г. (ОВ L 72, стр. 1). Предложението бе прието от Съвета в първите дни на 2014 г. (ОВ L 32, стр. 37). Успоредно с това Съдът прие Практически указания към страните относно делата пред Съда (ОВ L 31, стр. 1), които заменят, считано от 1 февруари 2014 г., Практическите указания относно преките производства и жалбите срещу решения или определения на Първоинстанционния съд от 15 октомври 2004 г. (ОВ L 361, стр. 15), изменени на 27 януари 2009 г. (ОВ L 29, стр. 51). Тези два процедурни акта влязоха в сила на 1 февруари 2014 г.

2. Съдебната статистика на Съда за 2013 г. като цяло отчете безпрецедентни стойности. Всъщност изминалата година ще влезе в историята, от една страна, като най-продуктивната година в историята на Съда, и от друга страна, като годината с най-високия достиган някога брой образувани дела.

Така през 2013 г. Съдът е приключил 635 дела (окончателни данни с отчитане на съединените дела), което представлява значително увеличение спрямо предходната година (527 приключени дела през 2012 г.). От тези дела 434 са приключени с решение, а 201 — с определение.

До Съда са били отнесени 699 нови дела (без да се отчита съединяването на дела), което представлява около 10-процентно увеличение спрямо 2012 г. и бележи най-високия брой образувани дела за една година в историята на Съда. Увеличаването на общия брой на

образуваните дела следва да се свърже с нарасналия спрямо предходната година брой на жалбите срещу съдебни актове на Общия съд и на преюдициалните запитвания. Що се отнася до последните, броят на образуваните през 2013 г. производства, а именно 450, е най-високият достиган някога.

Статистическите данни за продължителността на производствата са много положителни. При преюдициалните запитвания продължителността на производството е 16,3 месеца. Констатираното леко увеличение спрямо 2012 г. (15,6 месеца) не се счита за статистически значимо. Средната продължителност на преките производства и на производствата по обжалване на съдебни актове на Общия съд е съответно 24,3 и 16,6 месеца. Вярно е, че през 2013 г. продължителността на преките производства се е увеличила значително спрямо предходната година (19,7 месеца). Съдът, разбира се, ще проявява бдителност в това отношение и занапред, но първоначалният анализ на статистическите данни сочи, че става въпрос по-скоро за увеличение, дължащо се на конюнктурни фактори, на които Съдът почти не може да влияе.

Освен на реформите в методите на работа, предприети през последните години, по-високата ефективност на Съда при разглеждането на делата се дължи и на по-широкото прилагане на процесуалните инструменти, позволяващи по-ускорено разглеждане на определени дела (спешното преюдициално производство, постановяването на решение с предимство, бързото производство, опростеното производство и възможността за решаване на делото без представяне на заключение на генералния адвокат).

Спешно преюдициално производство е било поискано по пет дела, а определеният състав е приел, че изискванията по член 107 и сл. от Процедурния правилник са били изпълнени по две от тях. Тези дела са приключени в срок от средно 2,2 месеца.

Бързо производство е било поискано в четиринадесет случая, но в нито един от тях не са били изпълнени изискванията на Процедурния правилник. Съгласно установената през 2004 г. практика молбите за разглеждане на определено дело по реда на бързото производство се уважават или отхвърлят с мотивирано определение на председателя на Съда. Също така за пет дела е било решено да се разгледат с предимство.

Освен това Съдът е използвал опростената процедура, предвидена в член 99 от Процедурния правилник, за да отговори на определени преюдициални запитвания. С определение на основание на тази разпоредба са приключени общо 33 дела.

На последно място, Съдът често е използвал предоставената от член 20 от Статута възможност да се произнесе без представяне на заключение на генералния адвокат, когато делото не повдига нови правни въпроси. Тук следва да се посочи, че около 48 % от съдебните решения през 2013 г. са постановени без представяне на заключение.

Що се отнася до разпределянето на делата между различните съдебни състави, следва да се отбележи, че големият състав се е произнесъл по около 8 %, съставите от петима съдии — по 59 %, а съставите от трима съдии — по около 32 % от делата, приключени през 2013 г. с решение или определение с правораздавателен характер. Спрямо предходната година се наблюдава стабилност в съотношението на делата, разгледани от големия състав (9 % през 2012 г.) и нарастване на частта на делата, разгледани от съставите от петима съдии (54 % през 2012 г.).

По-подробна информация относно статистическите данни за изтеклата съдебна година читателят може да намери в специално посветената на тях част от настоящия доклад за 2013 г.

Б — Практиката на Съда на Европейския съюз през 2013 г.

I. Устройствени и институционални въпроси

1. Въпроси на съдопроизводството на Европейския съюз

Както през изминалите години, Съдът имаше възможност с редица свои актове да внесе важни уточнения относно условията, при които упражнява правораздавателната си компетентност.

а) Искове за неизпълнение на задължения от държави членки

В Решение от 22 октомври 2013 г. по дело Комисия/Германия (C-95/12) Съдът се произнесе по иск на Комисията по повод *неизпълнението на предходно решение на Съда за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка*¹. С последното посочено решение Съдът установява, че като е оставила в сила някои разпоредби на „Закона Volkswagen“, по-специално тези относно назначаването от държавата и провинция Долна Саксония на членове на надзорния съвет на автомобилостроителя Volkswagen, както и тази относно ограничаването на максималния брой гласове в съчетание с разпоредбата, предвиждаща блокиращо малцинство от 20 % за вземането на някои решения от акционерите на споменатия автомобилостроител, Германия е допуснала нарушение на свободното движение на капитали. След решението на Съда Германия отменя първите две разпоредби. Тя обаче запазва разпоредбата относно блокиращото малцинство. Тъй като счита, че от съдебното решение, с което се установява неизпълнение на задължения, следва, че всяка от трите посочени разпоредби представлява самостоятелно нарушение на свободното движение на капитали и че следователно разпоредбата относно блокиращото малцинство е трябвало също да бъде отменена, Комисията отново сезира Съда и иска държавата членка да заплати периодична имуществена санкция и еднократна сума.

В решението си във връзка с този иск Съдът установява, че както от диспозитива, така и от мотивите на предходното му решение е видно, че неизпълнението на задължения не произтича от разпоредбата относно блокиращото малцинство, разгледана самостоятелно, а единствено от съчетанието ѝ с разпоредбата относно ограничаването на максималния брой гласове. Като е отменила, от една страна, разпоредбата от „Закона Volkswagen“ относно назначаването от държавата и провинция Долна Саксония на членове на надзорния съвет, и от друга страна, разпоредбата относно ограничаването на максималния брой гласове, като по този начин е премахнала съчетанието между последната и разпоредбата за блокиращото малцинство, Германия е изпълнила в определения срок задълженията, произтичащи от постановеното срещу нея решение. Поради това Съдът отхвърля иска на Комисията.

¹ Решение на Съда от 23 октомври 2007 г. по дело Комисия/Германия (C-112/05, Сборник, стр. I-8995).

б) Жалби за отмяна

По отношение на жалбите за отмяна заслужават да се отбележат две решения на Съда във връзка с новата редакция на *член 263, четвърта алинея ДФЕС, въведена с Договора от Лисабон*, първото от които разглежда понятието „подзаконов акт“, а второто — понятието „мерки за изпълнение“².

С Решение от 3 октомври 2013 г. по дело *Inuit Tapiriit Kanatami и др./Парламент и Съвет (C-583/11 P)* Съдът потвърждава определение на Общия съд³, с което е установена недопустимост на жалбата за отмяна на Регламент № 1007/2009⁴, подадена от няколко физически и юридически лица, представляващи интересите на канадските инуити.

Съдът напомня, че след влизането в сила на Договора от Лисабон някои актове с общо приложение могат да се обжалват от физически и юридически лица пред юрисдикциите на Съюза, без от тях да се изисква да е изпълнено условието за лично засягане. Договорът обаче недвусмислено уточнява, че тези не толкова стриктни правила за допустимост се прилагат само за тясна категория от посочените актове, а именно за подзаконови актове. По-специално, както правилно Общият съд е отбелязал, *въпреки че и законодателните актове са с общо приложение, те не са подзаконови актове* и за тях продължават да се прилагат по-стриктни правила за допустимост. Всъщност от подготвителните работи по член III-365, параграф 4 от проекта на договор за създаване на конституция за Европа, чието съдържание е дословно възпроизведено в член 263, четвърта алинея ДФЕС, е видно, че изменението, което тази разпоредба е имала за цел да внесе в член 230, четвърта алинея ЕО, не е било насочено към разширяване на условията за допустимост на жалбите за отмяна срещу законодателни актове. Поради това за допустимостта на жалба на физическо или юридическо лице срещу законодателен акт продължава да се прилага условието обжалваният акт да засяга лично жалбоподателя.

В случая Съдът постановява, че условието не е изпълнено, тъй като предвидената в Регламент № 1007/2009 забрана за пускане на тюленови продукти на пазара е формулирана общо и се прилага без разлика спрямо всеки икономически оператор, който попада в приложното му поле, а не се отнася изрично до жалбоподателите, които следователно не могат да се считат за лично засегнати от тази забрана.

Освен това Съдът уточнява, че защитата, предоставена от член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, не изисква правният субект да може безусловно да подава жалба пряко пред юрисдикция на Съюза за отмяна на законодателни актове на Съюза. Обратно, държавите членки трябва да предвидят система от способности за защита, които да осигурят спазването на основното право на ефективна съдебна защита. Все пак нито тази разпоредба, нито член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, който въвежда подобно задължение за държавите членки, изискват правният субект да може да подава жалби срещу такива актове основно пред националните юрисдикции.

² Що се отнася до жалбите за отмяна, следва да се посочат също Решение от 23 април 2013 г. по съединени дела *Gbagbo и др./Съвет (C-478/11 P—C-482/11 P)* и Решение от 28 май 2013 г. по дело *Abdurrahim/Съвет и Комисия (C-239/12 P)*. Тези решения са представени в раздел „Обща външна политика и политика на сигурност — замразяване на средства“.

³ Определение на Общия съд от 6 септември 2011 г. по дело *Inuit Tapiriit Kanatami и др./Парламент и Съвет (T-18/10, Сборник, стр. II-5599)*.

⁴ Регламент (ЕО) № 1007/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година относно търговията с тюленови продукти (ОВ L 286, стр. 36).

Член 263, четвърта алинея ДФЕС в изменената с Договора от Лисабон редакция е предмет на тълкуване и в Решение от 19 декември 2013 г. по дело Telefónica/Комисия (C-274/12 P), постановено в производство по обжалване на определение на Общия съд⁵, с което е обявена за недопустима жалба срещу решение на Комисията, с което разпоредба от испанския Закон за корпоративното данъчно облагане е обявена за мярка, представляваща държавна помощ, частично несъвместима с общия пазар. Всъщност, без да се произнася по естеството на това решение на Комисията, Съдът дефинира *критериите, с помощта на които да се определи дали подзаконов акт включва „мерки за изпълнение“ по смисъла на последната част от изречението на член 263, четвърта алинея ДФЕС.*

В самото начало Съдът напомня, че когато подзаконов акт включва мерки за изпълнение, съдебният контрол за спазването на правния ред на Съюза се осигурява или от юрисдикциите на Съюза, ако изпълнението на посочените актове е от компетентността на институциите, на органите или на службите или агенциите на Съюза, или от националните юрисдикции, ако то е възложено на държавите членки. В този смисъл физическите и юридическите лица могат да се позоват пред националните юрисдикции на недействителността на основния акт и да им дадат повод да сезират Съда на основание член 267 ДФЕС.

По въпроса дали подзаконов акт включва мерки за изпълнение, Съдът постановява, че следва да се разгледа положението на лицето, което се позовава на правото на обжалване. Следователно няма значение дали съответният акт включва мерки за изпълнение по отношение на други правни субекти. Освен това трябва да се вземе предвид единствено предметът на жалбата, а когато жалбоподателят иска само частична отмяна на акт, съответно трябва да се вземат предвид само мерките за изпълнение, които тази част от акта включва.

Що се отнася до обжалваното в случая решение, Съдът отбелязва, че единствен негов предмет е обявяването на несъвместимостта с общия пазар на схема за помощи, изразяваща се в данъчноправна уредба, и че то не определя конкретните последици от тази констатация за всяко от данъчнозадължените лица, последици, които се проявяват само в административни актове, например акт за установяване на данъчно задължение, представляващи мерки за изпълнение по смисъла на последната част от изречението на член 263, четвърта алинея ДФЕС.

Според Съда в настоящия случай Общият съд следователно е приел правилно, че не са изпълнени условията за допустимост, предвидени в последната част от изречението на член 263, четвърта алинея ДФЕС.

в) Преюдициални запитвания

С Решение от 15 януари 2013 г. по дело Križan и др. (C-416/10)⁶ Съдът уточнява както *обхвата на правото на националните юрисдикции да сезират Съда с преюдициално запитване*, така и *понятието „последна инстанция“*. Съдът напомня, че национална процесуална норма, съобразно която по-ниските по степен юрисдикции са обвързани от изводите на горната юрисдикция, не може да постави под съмнение възможността на тези юрисдикции да сезират Съда с преюдициално запитване, когато имат съмнения относно тълкуването на правото на Съюза, като те трябва да не се съобразят с изводите на висшестоящия съд, ако въз основа на тълкуването на Съда намират, че тези изводи не са в съответствие с правото на Съюза. Съдът

⁵ Определение на Общия съд от 21 март 2012 г. по дело Telefónica/Комисия (T-228/10, все още непубликувано в Сборника).

⁶ Друг аспект на това решение е представен в раздел „Околна среда“.

счита, че тези принципи се отнасят в същата степен и за правните изводи на конституционната юрисдикция, доколкото съгласно трайно установената съдебна практика е недопустимо норми на националното право, макар и конституционни, да накърняват единството и ефикасността на правото на Съюза.

Освен това Съдът постановява, че националната юрисдикция представлява юрисдикция, чиито решения не подлежат на обжалване съгласно националното право по смисъла на член 267, трета алинея ДФЕС и която поради това е задължена да сезира Съда с преюдициално запитване, дори когато националното право предвижда възможност решенията ѝ да се обжалват пред конституционната юрисдикция на съответната държава членка само за да се провери дали не е допуснато нарушение на права и свободи, гарантирани с националната конституция или с международна конвенция.

г) Искове за обезщетение

В Решение от 18 април 2013 г. по дело Комисия/Systran и Systran Luxembourg (C-103/11 P) Съдът се произнася относно *разпределението на компетентността между юрисдикциите на Съюза и националните юрисдикции във връзка с иските за обезщетение на основание извъндоговорна отговорност на Съюза*. Делото е образувано по жалба на Комисията срещу решение на Общия съд⁷, в който той приема, че спорът относно твърдението за нарушения на правото на интелектуална собственост, настъпили след изтичането на срока на договори във връзка със система за машинен превод, сключени между групата Systran и Комисията, не е с договорен характер, и я осъжда да изплати на посочената група определено като еднократна сума обезщетение за претърпените вреди.

Съдът приема, че Общият съд е допуснал грешка при прилагането на принципите, определящи правораздавателната компетентност в случаите на искове за обезщетение срещу Съюза, и при квалифицирането на договорните отношения между групата Systran и Комисията. Съдът приема, че преди да се произнесат по същество по иска за обезщетение, юрисдикциите на Съюза трябва да определят договорния или извъндоговорния характер на твърдяната отговорност и следователно естеството на самия спор. За целта те не биха могли да вземат предвид единствено нормите, посочени от страните. Като анализират различните обстоятелства по делото, те трябва да проверят дали искът има за предмет обезщетение, което е обективно и общо основано върху права и задължения с договорен или с извъндоговорен характер.

Ако в резултат от този анализ се окаже необходимо съдържанието на един или повече от сключените между съответните страни договори да бъде тълкувано, тези юрисдикции са задължени при липсата на арбитражна клауза да констатират, че не са компетентни да се произнесат по спора. Всъщност в подобен случай разглеждането на иска за обезщетение би означавало да се направи преценка на права и задължения от договорен характер, за което компетентност имат националните юрисдикции.

⁷ Решение на Общия съд от 16 декември 2010 г. по дело Systran и Systran Luxembourg/Комисия (T-19/07, Сборник, стр. II-6083).

д) Продължителност на производството

С три решения, постановени на 26 ноември 2013 г., съответно по дело *Gascoigne Sack Deutschland* (по-рано *Sachsa Verpackung*)/Комисия (C-40/12 P)⁸, по дело *Kendrion*/Комисия (C-50/12 P)⁹ и по дело *Groupe Gascoigne*/Комисия (C-58/12 P)¹⁰, Съдът се произнася относно *последниците от неспазването на разумен срок за постановяване на решение по жалба за отмяната на решение на Комисията, с което се налага глоба за нарушаване на правилата за конкуренция в правото на Съюза*.

Съдът напомня, че когато няма никакви данни, които да сочат, че прекомерната продължителност на производството пред Общия съд е повлияла върху изхода на спора, неспазването на разумен срок за постановяване на решение не може да води до отмяна на обжалваното съдебно решение.

Във връзка с подходящия способ за отстраняване на финансовите последици, настъпили в резултат от прекомерната продължителност на производството пред Общия съд, Съдът се отклонява от разрешението, възприето в неговото Решение от 17 декември 1998 г. по дело *Baustahlgewebe*/Комисия¹¹, като отхвърля искане в този смисъл за намаляване на размера на наложените глоби, отправено в рамките на производството по обжалване на съдебно решение. Потвърждавайки разрешението, което възприема в своето Решение от 16 юли 2009 г. по дело *Der Grüne Punkt — Duales System Deutschland*/Комисия¹², Съдът постановява, че в случай на нарушение от страна на юрисдикция на Съюза на задължението, произтичащо от член 47, втора алинея от Хартата на основните права, да решава отнесените до нея дела в разумен срок, санкцията за това нарушение трябва да се търси чрез иск за обезщетение, доколкото този иск представлява ефективен и общоприложим способ за защита и санкция при такова нарушение.

Този иск не може да се отнесе направо до Съда, а трябва да бъде предявен пред Общия съд на основание член 268 ДФЕС и член 340, втора алинея ДФЕС. В тази връзка Съдът подчертава, че Общият съд трябва да се произнесе в различен състав от този, който се е произнесъл в производството, във връзка с което е подадена жалба за отмяна и чиято продължителност се оспорва.

Освен това в производството по иск за обезщетение Общият съд следва да прецени в зависимост от конкретните обстоятелства по делото дали е спазен принципът на разумния срок. Общият съд следва да прецени също дали съответните страни действително са претърпели вреди поради нарушаването на правото им на ефективна съдебна защита. Той трябва да вземе предвид основните принципи в правните системи на държавите членки, приложими

⁸ Решение, постановено в производство по обжалване на Решение на Общия съд от 16 ноември 2011 г. по дело *Sachsa Verpackung*/Комисия (T-79/06, все още непубликувано в Сборника).

⁹ Решение, постановено в производство по обжалване на Решение на Общия съд от 16 ноември 2011 г. по дело *Kendrion*/Комисия (T-54/06, все още непубликувано в Сборника).

¹⁰ Решение, постановено в производство по обжалване на Решение на Общия съд от 16 ноември 2011 г. по дело *Groupe Gascoigne*/Комисия (T-72/06, все още непубликувано в Сборника).

¹¹ Дело C-185/95 P (Recueil, стр. I-8417); това решение е постановено в производство по обжалване на Решение на Общия съд от 6 април 1995 г. по дело *Baustahlgewebe*/Комисия (T-145/89, Recueil, стр. II-987).

¹² Дело C-385/07 P (Сборник, стр. I-6155); това решение е постановено в производство по обжалване на Решение на Общия съд от 24 май 2007 г. по дело *Duales System Deutschland*/Комисия (T-151/01, Сборник, стр. II-1607).

към разглеждането на искове във връзка със сходни нарушения. Той трябва в частност да изследва въпроса дали поради превишаване на срока наред с имуществените засегнатото лице е претърпяло и неимуществени вреди, които да бъдат съответно поправени.

Произнасяйки се по-нататък относно продължителността на производството пред Общия съд по разглежданите дела, която достига почти 5 години и 9 месеца, Съдът констатира, че същата не може да бъде оправдана с нито едно от обстоятелствата по тези дела. Всъщност нито сложността на споровете, нито поведението на страните, нито особеностите на производствата обясняват прекомерната им продължителност. При тези обстоятелства Съдът стига до извода, че в производствата пред Общия съд не е било зачетено правото, предоставено на страните от Хартата на основните права, делата им да бъдат разрешавани в разумен срок и този пропуск представлява достатъчно съществено нарушение на правна норма, с която се предоставят права на частноправните субекти.

2. Харта на основните права на Европейския съюз

В областта на закрилата на основните права с две решения, обявени на една и съща дата, Съдът внася важни уточнения във връзка с член 51, параграф 1 и член 53 от Хартата на основните права, отнасящи се съответно до нейното приложно поле и равнището на защита, осигурено от нея¹³.

а) Приложно поле на Хартата

В своето Решение от 26 февруари 2013 г. по дело Åkerberg Fransson (C-617/10) Съдът отбелязва най-напред, позовавайки се на постоянната си практика във връзка с обхвата на основните права на Съюза и разясненията във връзка с *член 51 от Хартата на основните права*, че гарантираните от нея основни права трябва да се зачитат, когато националната правна уредба попада в приложното поле на правото на Съюза. Следователно не може да е налице положение, което се обхваща от това право, но при което посочените основни права са неприложими. Приложимостта на правото на Съюза включва приложимостта на основните права, гарантирани от Хартата на основните права.

Във връзка с данъчните санкции и наказателното преследване за престъпления против данъчната и осигурителната система поради предоставена невярна информация за целите на данъка върху добавената стойност (ДДС), които са предмет на главното производство, Съдът постановява, че те представляват прилагане на някои разпоредби от правото на Съюза

¹³ В този раздел от доклада са изложени само две принципни решения, отнасящи се до общите разпоредби от Хартата на основните права. В други раздели от настоящия годишен доклад обаче се разглеждат редица други решения, в които Съдът се произнася по Хартата. В тази насока могат да се посочат Решение от 26 ноември 2013 г. по дело Gascogne Sack Deutschland (по-рано Sachsa Verpackung)/Комисия (C-40/12 P), Решение от 26 ноември 2013 г. по дело Kendrion/Комисия (C-50/12 P), Решение от 26 ноември 2013 г. по дело Groue Gascogne/Комисия (C-58/12 P) (вж. раздел „Въпроси на съдопроизводството на Европейския съюз“), Решение от 27 юни 2013 г. по дело Агроконсултинг (C-93/12), Решение от 17 октомври 2013 г. по дело Schaible (C-101/12) (вж. раздел „Селско стопанство“), Решение от 17 октомври 2013 г. по дело Schwarz (C-291/12) (вж. раздел „Движение на лица през границите“), Решение от 6 юни 2013 г. по дело МА и др. (C-648/11), Решение от 10 декември 2013 г. по дело Abdullahi (C-394/12) (вж. раздел „Политика за предоставяне на убежище“), Решение от 30 май 2013 г. по дело F. (C-168/13 PPU), Решение от 29 януари 2013 г. по дело Radu (C-396/11) (вж. раздел „Европейска заповед за арест“), Решение от 11 април 2013 г. по дело Edwards (C-260/11) (вж. раздел „Околна среда“) и Решение от 19 септември 2013 г. по дело Комисия/Strack (C-579/12 RX II) (вж. раздел „Европейска публична служба“).

в областта на ДДС и на защитата на финансовите интереси на Съюза¹⁴, и следователно чрез тях се прилага правото на Съюза по смисъла на член 51, параграф 1 от Хартата. Обстоятелството, че националните правни норми, които са в основата на посочените данъчни санкции и наказателно преследване, не са приети, за да се транспонира Директива 2006/112¹⁵, не може да постави под въпрос този извод, тъй като с прилагането им се цели да се санкционира нарушение на разпоредбите на посочената директива и следователно да се изпълни наложението от Договора задължение на държавите членки да санкционират ефективно действията, които засягат финансовите интереси на Съюза.

Позовавайки се на Решение по дело Melloni¹⁶ от същия ден, Съдът отбелязва още, че когато национална юрисдикция трябва да провери дали национална разпоредба или мярка, с която се прилага правото на Съюза, е съвместима с основните права в хипотеза, при която действията на държавите членки не се регламентират изцяло от това право, националните органи и юрисдикции могат да прилагат националните стандарти за защита на основните права. Все пак в този процес не трябва да се намаляват нито нивото на защита, предвидено от Хартата на основните права съгласно тълкуването на Съда, нито предимството, единството и ефективността на правото на Съюза.

По-нататък във връзка с принципа *ne bis in idem*, закрепен в член 50 от Хартата на основните права, Съдът отбелязва, че той допуска държава членка да наложи последователно данъчна и наказателноправна санкция за едно и също противоправно деяние, изразяващо се в неизпълнение на задълженията за деклариране за целите на ДДС, ако първата санкция няма наказателноправен характер. Преценката на наказателноправния характер следва да се извърши с помощта на три критерия: правната квалификация на нарушението във вътрешното право, самото естество на нарушението и естеството и тежестта на санкцията, която може да бъде наложена на съответното лице.

Накрая Съдът постановява, че правото на Съюза не допуска съдебна практика — съгласно която, за да бъде националният съд задължен да остави без приложение всяка разпоредба, която противоречи на гарантирано от Хартата на основните права право, това противоречие трябва да произтича ясно от текста на същата или от релевантната съдебна практика, — когато тя отказва на националния съд правомощието да направи цялостна преценка, евентуално със съдействието на Съда на Европейския съюз, за съвместимост на посочената разпоредба с Хартата на основните права.

б) Равнище на закрила на основните права, гарантирани от Хартата

В своето Решение от 26 февруари 2013 г. по дело Melloni (C-399/11)¹⁷ Съдът за първи път се произнася относно *тълкуването на член 53 от Хартата на основните права*. Тази разпоредба

¹⁴ Вж. член 325 ДФЕС, член 2, член 250, параграф 1 и член 273 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 3, стр. 7; поправки в ОВ L 74, 2011 г., стр. 3 и ОВ L 249, 2012 г., стр. 15), по-рано член 2 и член 22 от Шеста директива 77/388/ЕИО на Съвета от 17 май 1977 година относно хармонизиране на законодателствата на държавите членки относно данъците върху оборота — обща система на данъка върху добавената стойност: единна данъчна основа (ОВ L 145, стр. 1).

¹⁵ Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност, посочена по-горе.

¹⁶ Решение от 26 февруари 2013 г. по дело Melloni (C-399/11), вж. по-долу.

¹⁷ Друг аспект на това решение е представен в раздел „Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси“.

предвижда, че Хартата на основните права не накърнява основните права, признати по-специално от конституциите на държавите членки. По това дело, образувано по преюдициално запитване на испанския Конституционен съд относно изпълнението на европейска заповед за арест съгласно Рамково решение 2002/584, изменено¹⁸, Съдът отбелязва, че член 53 от Хартата на основните права не позволява на държава членка да обвърже предаването на задочно осъдено лице с условието присъдата да може да бъде подложена на преразглеждане в издаващата държава членка, с цел да се избегне нарушение на правото на справедлив съдебен процес и на правото на защита, гарантирани от Конституцията. Действително посоченият член 53 от Хартата потвърждава, че когато акт от правото на Съюза изисква национални мерки за прилагане, националните органи и юрисдикции могат да прилагат националните стандарти за защита на основните права, стига в този процес да не се намалява нивото на защита, предвидено от Хартата на основните права, нито предимството, единството и ефективността на правото на Съюза. Все пак рамковото решение хармонизира условията за изпълнение на европейската заповед за арест в случай на задочно осъждане. Следователно, да се позволи на държава членка да се ползва от член 53 от Хартата на основните права, за да обвърже предаването на лице с непредвидено в рамковото решение условие, би довело — поставяйки под съмнение единството на стандарта за защита на основните права, дефиниран в това рамково решение — до нарушаване на принципите на взаимно доверие и взаимно признаване, които то цели да утвърди, а следователно и до компрометиране на ефективността му.

3. Гражданство на Съюза

В своето Решение от 4 юни 2013 г. по дело ZZ (C-300/11) Съдът се произнася по *тълкуването на членове 30 и 31 от Директива 2004/38 относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки*¹⁹. По това дело юрисдикция на Обединеното кралство, Специалната комисия за обжалване във връзка с имиграцията („SIAC“), отхвърля жалбата, подадена от лицето с френско и алжирско гражданство ZZ срещу решение, с което му е отказано влизане на територията на Обединеното кралство по съображения, свързани с обществената сигурност. SIAC постановява „поверително“ решение с изчерпателни мотиви и „неповерително“ решение с резюме на мотивите. На ZZ е връчено само последното решение. Сезирана с въззивна жалба срещу това решение, запитващата юрисдикция повдига въпроса до каква степен компетентният национален орган е задължен да информира заинтересованото лице за съображенията, свързани с обществената сигурност, на които се основава решението, с което на това лице е отказано влизане в страната.

В своето решение Съдът постановява, че посочените по-горе разпоредби от Директива 2004/38, разгледани в светлината на член 47 от Хартата на основните права, отнасящ се до ефективността на съдебния контрол, изискват компетентният национален съд да следи за

¹⁸ Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки, изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 година, с което се укрепват процесуалните права на лицата и се насърчава прилагането на принципа за взаимно признаване на решения, постановени в отсъствието на заинтересованото лице по време на съдебния процес (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3 и ОВ L 81, стр. 24).

¹⁹ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, стр. 77; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 56).

това неразкриването на заинтересованото лице от компетентния национален орган на точните и изчерпателни съображения, на които се основава решението, с което се отказва достъп, както и на свързаните с това решение доказателства да се сведе до строго необходимото. Националната юрисдикция трябва да следи за това заинтересованото лице във всички случаи да бъде информирано по същество за мотивите по такъв начин, че да се отчете надлежно необходимата степен на поверителност на доказателствата. В този смисъл Съдът уточнява, че не съществува презумпция за наличието и за основателността на съображенията, на които се позовава националният орган, за да откаже оповестяването на тези мотиви. В това отношение компетентният съд трябва да анализира самостоятелно всички правни и фактически обстоятелства, на които се позовава националният орган, и да прецени дали сигурността на държавата позволява точното и изчерпателно разкриване на заинтересованото лице на съображенията, на които се основава решението, с което на това лице е отказано влизане в страната.

В случай, че сигурността на държавата действително не позволява подобно информиране, съдебният контрол за законосъобразност на решението трябва да се извърши в рамките на производство, което търси подходящ баланс между изискванията, произтичащи от държавната сигурност, и изискванията на правото на ефективна съдебна защита, като същевременно свежда до строго необходимото евентуалната намеса при упражняването на това право. Постигането на такъв баланс не може все пак да се извърши по същия начин по отношение на доказателствата, на които се основават съображенията, изтъкнати пред компетентния национален съд, като се има предвид, че разкриването на тези доказателства може да засегне пряко и конкретно държавната сигурност²⁰.

4. Засилено сътрудничество

В Решение от 16 април 2013 г. по съединени дела Испания и Италия/Съвет (C-274/11 и C-295/11) за първи път след създаването на механизма на засилено сътрудничество с Договора от Амстердам Съдът трябваше да разгледа законосъобразността на разрешение за неговото въвеждане. Две държави членки го сезират с жалба за *отмяната на Решение 2011/167 на Съвета за разрешаване на засилено сътрудничество в областта на създаването на единна патентна защита между 25 държави членки*²¹; Испания и Италия отказват да участват в това сътрудничество поради предвидения езиков режим.

Съдът най-напред разглежда довода на жалбоподателите, че Съветът не е компетентен да разреши това засилено сътрудничество, тъй като член 20, параграф 1 ДЕС изключва всяка форма на засилено сътрудничество в рамките на изключителната компетентност на Съюза и създаването на европейски документи, удостоверяващи права на интелектуална собственост с цел гарантиране на единна защита на правата върху интелектуалната собственост, не попада в обхвата на споделената компетентност между държавите членки и Съюза, а в обхвата на изключителната компетентност на последния, предвидена в член 3, параграф 1, буква б) ДФЕС, който се отнася до установяването на правила относно конкуренцията, необходими за функционирането на вътрешния пазар. Съдът не приема тези съображения. Той постановява,

²⁰ Относно прилагането на принципите, очертани в Решение по дело ZZ, в областта на общата външна политика и политика на сигурност, вж. по-долу Решение от 18 юли 2013 г. по съединени дела Комисия/Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P), включено в раздела „Обща външна политика и политика на сигурност — Замразяване на средства“.

²¹ Решение 2011/167/ЕС на Съвета от 10 март 2011 година за разрешаване на засилено сътрудничество в областта на създаването на единна патентна защита (ОВ L 76, стр. 53).

че компетентността да се създават европейски документи, удостоверяващи права на интелектуална собственост, както и по отношение на тях да се въвеждат централизирани режими за издаване на разрешения, координация и контрол на равнището на Съюза, и компетентността за установяване на езиковите режими във връзка с тях попадат в рамките на функционирането на вътрешния пазар. В този смисъл те попадат в обхвата на споделената компетентност и поради това нямат изключителен характер.

Освен това според Съда, доколкото е в съответствие с посочените в член 20 ДЕС и в член 326 и сл. ДФЕС условия, обжалваното решение не представлява злоупотреба с власт, а напротив, допринася към процеса на интеграция, като се има предвид невъзможността да се постигне общ режим за целия Съюз в разумен срок. Освен това Съдът подчертава, че тъй като предоставената с член 118 ДФЕС компетентност да се създават европейски документи, удостоверяващи права на интелектуална собственост, се упражнява в рамките на засилено сътрудничество, то създаденият по този начин европейски документ, удостоверяващ права на интелектуалната собственост, предоставяната с него единна защита и режимите във връзка с него няма да са в сила в целия Съюз, а само на територията на участващите държави членки. Тази последица съвсем не представлява нарушение на член 118 ДФЕС, а произтича по необходимост от член 20 ДЕС, чийто параграф 4 гласи, че актовете, приети в рамките на засилено сътрудничество, обвързват единствено участващите държави членки.

Накрая, Съдът постановява, че обжалваното решение отговаря на условието решението за разрешаване на засиленото сътрудничество да се приема като крайна мярка, след като Съветът е взел предвид това, че законодателната процедура за създаването на европейски патент е започнала през 2000 г. и че всички държави членки са обсъдили значителен брой различни езикови режими за единния патент, като нито един от тях не е получил подкрепата, която може да доведе до приемането на равнището на Съюза на пълен „законодателен пакет“ относно този патент.

5. Разпределение на правомощията и правно основание

Във връзка с разпределението на правомощията следва да се отбележат три съдебни решения. Първите две се отнасят до общата търговска политика, а третото до социалната политика.

По дело Комисия/Съвет (C-137/12), по което решението е обявено на 22 октомври 2013 г., Комисията иска отмяна на *Решение 2011/853 относно подписването от името на Съюза на Европейската конвенция за законовата защита на услуги, базирани на или представляващи условен достъп*²². Комисията по-специално посочва, че това решение спада към общата търговска политика, поради което е трябвало да бъде прието на основание член 207, параграф 4 ДФЕС, а не на основание член 114 ДФЕС, отнасящ се до сближаването на законодателствата. В това отношение Съдът отбелязва, че с Решение 2011/853 се преследва основно цел, която има специфична връзка с общата търговска политика и това налага избора на член 207, параграф 4 ДФЕС във връзка с член 218, параграф 5 ДФЕС като правно основание за приемането на посоченото решение, и също така означава, че съгласно член 3, параграф 1, буква д) ДФЕС подписването на Европейската конвенция за законовата защита на услуги, базирани на или

²² Решение 2011/853/ЕС на Съвета от 29 ноември 2011 година относно подписването от името на Съюза на Европейската конвенция за законовата защита на услуги, базирани на или представляващи условен достъп (ОВ L 336, стр. 1).

представляващи условен достъп²³, от името на Съюза, е от изключителната компетентност на Съюза. Обратно, подобряването на условията на функциониране на вътрешния пазар се явява акцесорна цел на посоченото решение, която не оправдава то да бъде прието на основание член 114 ДФЕС.

Като напомня, че само актовете на Съюза, които имат специфична връзка с международната търговия, могат да попадат в областта на общата търговска политика, Съдът отбелязва, че за разлика от Директива 98/84²⁴, отнасяща се до правната защита на същите услуги, основаващи се на достъп под условие в рамките на Европейския съюз и чието правно основание е член 100а ЕО, Решение 2011/853 цели, разрешавайки подписването на посочената конвенция от името на Съюза, да въведе сходна с тази по директивата защита на територията на европейските държави, които не са членки на Съюза, така че да се насърчи доставката в тези държави на посочените услуги от доставчици от Съюза. Следователно така преследваната цел, която с оглед на съображенията на посоченото решение, тълкувани във връзка с Конвенцията, се явява основната цел на това решение, има специфична връзка с международната търговия с тези услуги, която връзка може да обоснове извода, че посоченото решение спада към областта на общата търговска политика. Поради това Съдът уважава жалбата на Комисията и отменя обжалваното решение.

Разпределението на правомощията между Съюза и държавите членки е основен проблем в Решение от 18 юли 2013 г. по дело Daiichi Sankyo и Sanofi-Aventis Deutschland (C-414/11), в което се разглежда *Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (ТРИПС)*²⁵. Произнасяйки се по по-специално по въпроса дали член 27 от това споразумение, отнасящ до понятието за предмет на патентоване, е част от материя, относно която компетентност преди всичко имат държавите членки, Съдът подчертава, че след влизането в сила на Договора от Лисабон общата търговска политика — която е част от външната дейност на Съюза и е свързана с търговията с трети държави — обхваща и търговските аспекти на интелектуалната собственост²⁶. При това положение ако акт на Съюза има за цел да насърчи, улесни или уреди международната търговия, той спада към общата търговска политика. Съдържащите се във въпросното споразумение норми разкриват специфична връзка с международната търговия. Самото споразумение се вписва в контекста на либерализация на международната търговия и неговата цел е да се засили и хармонизира закрилата на интелектуалната собственост на световно равнище и да се намалят нарушенията на международната търговия на територията на държавите — членки на Световната търговска организация. Поради това Съдът приема, че това споразумение, и по-специално член 27 от него, понастоящем спада към областта на общата търговска политика и е част от изключителната компетентност на Съюза.

²³ Европейска конвенция за законовата защита на услуги, базирани на или представляващи условен достъп (ОВ L 336, 2011 г., стр. 2).

²⁴ Директива 98/84/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 1998 година относно правната защита на услуги, основаващи се на или състоящи се от достъп под условие (ОВ L 320, стр. 54; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 3, стр. 73).

²⁵ Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост, представляващо приложение 1 В от Споразумението за създаване на Световната търговска организация (СТО), подписано в Маракеш на 15 април 1994 г. и одобрено с Решение 94/800/ЕО на Съвета от 22 декември 1994 година относно сключването от името на Европейската общност, що се отнася до въпроси от нейната компетентност, на споразуменията, постигнати на Уругвайския кръг на многостранните преговори (1986—1994 г.) (ОВ L 336, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 10, стр. 3).

²⁶ Срв. член 207, параграф 1 ДФЕС.

По дело Обединено кралство/Съвет (C-431/11, решение от 26 септември 2013 г.) Съдът е сезиран с жалба за *отмяната на Решение 2011/407 на Съвета*, с което се установява позицията, която да бъде взета от Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП по отношение на изменение на приложение VI (Социална сигурност) и протокол 37 към Споразумението за ЕИП²⁷. В подкрепа на жалбата си Обединеното кралство сочи, че обжалваното решение се основава неправилно на член 48 ДФЕС, отнасящ се до мерките в областта на социалната сигурност, въпреки че подходящото правно основание е член 79, параграф 2 ДФЕС относно имиграционната политика.

Съдът постановява, че е можело Решение 2011/407 да бъде прието на основание член 48 ДФЕС. Всъщност целта на това решение е да се даде възможност достиженията на правото на Съюза относно координацията на системите за социална сигурност, изменени с Регламент № 883/2004²⁸ и Регламент № 987/2009²⁹, да се прилагат също и в държавите от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са договарящи страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП). Посоченото решение цели да уреди пряко не само социалните права на гражданите на съответните три държави от ЕАСТ, но по същия начин и социалните права на гражданите на Съюза в тези държави. По този начин Решение 2011/407 се вписва именно сред мерките, с които правото на вътрешния пазар на Съюза трябва, доколкото е възможно, да се разпростре в ЕИП, така че гражданите на посочените държави да се ползват от свободното движение на хора при същите социални условия, които важат за гражданите на Съюза. Следователно модернизирването и опростяването на действащите в рамките на Съюза правила за координация на системите за социална сигурност чрез замяната на Регламент № 1408/71³⁰ с Регламент № 883/2004 трябва по необходимост да се извършат и на равнището на ЕИП.

Освен това според Съда член 79, параграф 2 ДФЕС не би могъл да послужи като основание за приемането на мярка като Решение 2011/407, тъй като предвид контекста в развитието на асоциирането с държавите от ЕАСТ, в който то се вписва, и по-специално с оглед на преследваните с това асоцииране цели, то явно не е съвместимо с целите на посочения член 79, параграф 2 ДФЕС, попадащ в глава 2 от дял V ДФЕС, озаглавена „Политики относно контрола по границите, убежището и имиграцията“. Поради това Съдът отхвърля жалбата на Обединеното кралство.

²⁷ Решение 2011/407/ЕС на Съвета от 6 юни 2011 година за позицията, която да бъде взета от Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП по отношение на изменение на приложение VI (Социална сигурност) и протокол 37 към Споразумението за ЕИП (ОВ L 182, стр. 12).

²⁸ Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година за координация на системите за социално осигуряване (ОВ L 166, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 82), изменен с Регламент (ЕО) № 988/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. (ОВ L 284, стр. 43).

²⁹ Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 (ОВ L 284, стр. 1).

³⁰ Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността (ОВ L 149, стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 26).

II. Селско стопанство

В областта на селското стопанство следва да се отбележат две решения, отнасящи се до принципите на правото на Съюза и защитата на основните права.

На първо място, по дело Агроконсултинг (C-93/12, решение от 27 юни 2013 г.) от Съда се иска да се произнесе относно *допустимостта* с оглед на принципите на равностойност и ефективност, както и на член 47 от Хартата на основните права *на предвидена от държава членка норма относно подсъдността*, съгласно която всички спорове във връзка с решенията на националния орган, компетентен за изплащането на селскостопанските помощи, са подсъдни на един-единствен съд. Предмет на разглеждане е разпоредба от българския Административнопроцесуален кодекс, която задължава запитващата юрисдикция да се произнася по всички жалби срещу актове на националния орган, компетентен за изплащането на селскостопанските помощи по схемите на общата селскостопанска политика.

Съдът постановява, че посочените принципи на равностойност и ефективност, както и член 47 от Хартата на основните права допускат подобна норма, при условие че способите, предназначени да гарантират защитата на правата, които правните субекти черпят от правото на Съюза, не се упражняват при по-неблагоприятни условия в сравнение с предвидените за способите за защита на правата, произтичащи от евентуално установените във вътрешното право схеми за подпомагане на земеделските производители, и при условие че въпросната национална норма не създава на правните субекти процесуални неудобства от гледна точка в частност на продължителността на производството, които да правят прекомерно трудно упражняването на правата, произтичащи от правото на Съюза.

На второ място, по дело Schaible (C-101/12, решение от 17 октомври 2013 г.) от Съда се иска да разгледа валидността на някои разпоредби от Регламент № 21/2004³¹. По същество той е трябвало да установи *дали е възможно да се счита, че задълженията, наложени на овцевъдите и козевъдите с посочените разпоредби, които са свързани с индивидуалната идентификация на животните, с индивидуалната им електронна идентификация и с поддържането на актуален регистър, са в съответствие с член 16 от Хартата на основните права на Европейския съюз*, в който е закрепена свободата на стопанската инициатива, и с принципа на равно третиране.

В своето решение Съдът не установява обстоятелства, които могат да засегнат валидността на спорните разпоредби с оглед на свободата на стопанска инициатива и принципа на равно третиране. Що се отнася най-напред до съвместимостта им със свободата на стопанска инициатива, Съдът установява, че разпоредбите на Регламент № 21/2004, които предвиждат за овцевъдите и козевъдите задължения за индивидуална електронна идентификация на животните и за поддържане на актуален регистър, действително могат да ограничат упражняването на свободата на стопанска инициатива, но че последната не е абсолютна. Тя може да бъде предмет на многобройни видове намеса от страна на публичната власт, с които в общ интерес могат при спазване на принципа на пропорционалност да бъдат въведени ограничения за упражняването на стопанската дейност. В случая Съдът счита, че макар разглежданите

³¹ Регламент (ЕО) № 21/2004 на Съвета от 17 декември 2003 година за създаване на система за идентификация и регистрация на животни от рода на овцете и козите и за изменение на Регламент (ЕО) № 1782/2003 и на Директиви 92/102/ЕИО и 64/432/ЕИО (ОВ L 5, 2004 г., стр. 8; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 52, стр. 146). Преюдициалното запитване се отнася до член 3, параграф 1, член 4, параграф 2, член 5, параграф 1 и член 9, параграф 3, първа алинея от посочения Регламент № 21/2004, както и до раздел Б, точка 3 от приложението към него.

в главното производство задължения да могат да ограничат упражняването на свободата на стопанска инициатива, същите са обосновани поради легитимните им цели от общ интерес. Всъщност доколкото улесняват проследяването на всяко животно и по този начин позволяват в случай на епидемия компетентните органи да предприемат необходимите мерки за предотвратяване на разпространението на заразни болести сред овцете и козите, тези задължения са подходящи и необходими за постигане на споменатите цели, а именно ветеринарно-санитарна защита, борба с епизоотичните болести и хуманно отношение към животните, както и изграждането на вътрешния пазар на селскостопански продукти в сектора.

III. Свободи на движение

1. Свободно движение на работници и социална сигурност

В областта на свободното движение на работниците и социалната сигурност особено внимание заслужават три решения.

На първо място, в Решение от 16 април 2013 г. по дело Las (C-202/11) Съдът се произнася във връзка с *правна уредба на държава членка, която налага използването на официалния език в трудовите договори*. В случая нидерландски гражданин, постоянно пребиваващ в Нидерландия, е назначен от намиращо се в Антверпен (Белгия) дружество. Трудовият договор с трансграничен характер, съставен на английски език, предвижда, че заинтересуваното лице упражнява професионалната си дейност в Белгия. Впоследствие с писмо, също съставено на английски език, то е уволнено от посоченото дружество. Работникът сезира Arbeidsrechtbank, като твърди, че разпоредбите на трудовия договор са нищожни поради нарушение на разпоредбите на декрета на фламандската общност относно употребата на езиците, който задължава предприятията със седалище в нидерландската езикова област при назначаването на работници на работа с трансграничен характер да съставят всички документи във връзка с трудовото правоотношение на нидерландски език, като неспазването на това изискване е основание за служебно прогласяване на нищожност от съда. В решението си Съдът постановява, че подобна правна уредба, която може да има разубеждаващ ефект спрямо неговорещите нидерландски език работници и работодатели, представлява ограничение на свободното движение на работниците. Съдът уточнява също, че в конкретния контекст на договор с трансграничен характер подобно задължение във връзка с езика е непропорционално спрямо посочените в случая от Белгия цели, а именно закрилата на официалния език, закрилата на работниците и улесняването на свързаните с това административни проверки.

На второ място следва да се отбележи Решение от 20 юни 2013 г. по дело Giersch и др. (C-20/12), разглеждащо *равното третиране по отношение на социалните предимства в полза на погранични работници и членове на техните семейства*. В това решение Съдът постановява, че член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68³² трябва да се тълкува в смисъл, че по принцип не допуска законодателство на държава членка, което *поставя предоставянето на финансова помощ за висше образование в зависимост от условие за пребиваване на студента в тази държава членка* и въвежда различно третиране, представляващо непряка дискриминация,

³² Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 година относно свободното движение на работници в Общността (ОВ L 257, стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 11), изменен с Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. (ОВ L 158, стр. 77; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 56).

между пребиваващите в съответната държава членка лица и тези, които без да пребивават в нея, са деца на погранични работници, упражняващи дейност в посочената държава членка.

Освен това Съдът приема, че макар целта, насочена към увеличаване на процента на пребиваващите лица, които притежават диплом за висше образование, за да се насърчи развитието на икономиката на тази държава членка, да е легитимна и да може да обоснове подобно различно третиране, и въпреки че условието за пребиваване може да гарантира осъществяването ѝ, то надхвърля необходимото за постигането на преследваната цел. Всъщност такова условие за пребиваване възпрепятства възможността да се вземат предвид други обстоятелства, потенциално показателни за реалната степен на свързаност на заявителя на финансова помощ с обществото или с пазара на труда в съответната държава членка, като обстоятелството, че единият от родителите, който продължава да осигурява издръжката на студента, е пограничен работник, който е нает трайно на работа в тази държава членка и работи в нея от дълго време.

На трето място, Решение от 21 февруари 2013 г. по дело *Salgado González* (C-282/11) разглежда *метода за изчисляване на пенсиите за осигурителен стаж и възраст на самостоятелно заети лица с оглед на правната уредба на Съюза в областта на социалната сигурност на работниците мигранти*³³.

Съдът най-напред напомня, че при липсата на хармонизиране на равнището на Съюза законодателството на всяка държава членка следва да определя условията, при които се предоставя право на обезщетения, но при упражняването на тази компетентност държавите членки трябва да спазват правото на Съюза, и в частност разпоредбите на ДФЕС, свързани със свободата на движение. В това отношение Регламент № 1408/71 предвижда, че когато съгласно законодателството на държава членка придобиването на правото на обезщетения, например на пенсия за осигурителен стаж и възраст, зависи от завършването на осигурителни периоди, компетентната институция на тази държава членка при необходимост взема под внимание съответните завършени осигурителни периоди съгласно законодателството на всяка друга държава членка³⁴. За целта тя отчита тези периоди като завършени съгласно собственото ѝ законодателство.

В този смисъл национална правна уредба, съгласно която теоретичният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст на самостоятелно зает работник, мигрант или не, неизменно се изчислява въз основа на осигурителния доход на този работник през фиксиран референтен период, непосредствено предхождащ плащането на последната му вноска, е в разрез с изискванията на Регламент № 1408/71³⁵, когато теоретичният размер се изчислява така, както ако осигуреното лице е работило единствено в съответната държава членка. Положението би могло да бъде различно, ако националното законодателство предвиждаше механизми за адаптиране на метода за изчисляване на теоретичния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст, за да се вземе предвид обстоятелството, че съответният работник е упражнил правото си на свободно движение, като е работил в друга държава членка.

³³ Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността (ОВ L 149, стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 26) с неколкократно изменения.

³⁴ Вж. член 45 от Регламент № 1408/71.

³⁵ Вж. по-специално член 46, буква а) от Регламент № 1408/71.

2. Свобода на установяване и свободно предоставяне на услуги

В Решение от 8 май 2013 г. по съединени дела *Libert* и др. (C-197/11 и C-203/11) Съдът се произнася по въпроса дали правото на Съюза допуска национална правна уредба, която от една страна, *при прехвърлянето на недвижими имоти*, находящи се в определени общини, предвижда проверка от оценителна комисия за наличието на „достатъчна връзка“ между купувача и съответните общини, а от друга страна задължава инвеститорите и възложителите да предлагат социални жилища, като едновременно с това предвижда данъчни стимули и механизми за субсидиране.

Съдът отбелязва, че правна уредба, която предвижда подобни условия при прехвърляне на недвижими имоти, представлява ограничение на основните свободи, гарантирани от правото на Съюза. Той освен това подчертава, че изисквания във връзка със социалната жилищна политика, например да се посрещнат имотните нужди на най-необлагодетелстваните лица от местното население, могат да представляват императивни съображения от общ интерес и да обосноват такова ограничение. Същевременно тези мерки надхвърлят необходимото за постигането на преследваната цел, когато критериите, определени във връзка с прехвърлянето на недвижимите имоти, нямат пряка връзка със социално-икономическите аспекти, съответстващи на целта за закрила само на най-необлагодетелстваните лица от местното население на пазара на недвижими имоти. Действително в такъв случай тези критерии могат да ползват не само най-необлагодетелстваните, но и други лица, които разполагат с достатъчно средства и поради това нямат особена нужда от социална закрила на този пазар.

За сметка на това Съдът счита, че член 63 ДФЕС допуска, когато в полза на някои икономически оператори, например възложители или инвеститори, се издава разрешение за строеж или за образуване на нови урегулирани поземлени имоти, то да бъде обвързано със социални задължения, доколкото същите целят да се осигури достатъчно предлагане на жилища за лица с ниски доходи или за други категории местни жители в неравностойно положение.

В Решение от 24 октомври 2013 г. по дело *LBI* (по-рано *Landsbanki Islands*) (C-85/12) Съдът се произнася относно тълкуването на *Директива 2001/24 относно оздравяването и ликвидацията на кредитни институции*³⁶, включена в *Споразумението за Европейското икономическо пространство*. Тази директива предвижда, че при обявена неплатежоспособност на кредитна институция с клонове в други държави членки мерките за оздравяване и производството по ликвидация се осъществяват в рамките на единно производство по несъстоятелност в държавата членка по седалището на институцията (държава по произход) и произвеждат последици в съответствие с правото на държавата по произход в целия Съюз без допълнителни формалности.

Въпросът по това дело е дали мерките за оздравяване, приети от Исландия след настъпването на банковата и финансова криза в страната, попадат под действието на Директивата. Посочените мерки, изразяващи се в установяването на мораториум, не позволяват да бъдат образувани съдебни производства срещу финансовите институции и за периода на действието му предвиждат спиране на образуваните съдебни производства. На *LBI*, исландска кредитна институция, която се ползва от мораториум в Исландия, са наложени обезпечителни запори във Франция, които тя оспорва пред френските съдилища, сочейки, че съгласно Директивата

³⁶ Директива 2001/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 април 2001 година относно оздравяването и ликвидацията на кредитни институции (ОВ L 125, стр. 15; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 4, стр. 34).

мерките за оздравяване, приети в Исландия, са пряко противопоставими на нейния френски кредитор, поради което запорите са нищожни.

В самото начало Съдът отбелязва, че Директива 2001/24 цели да бъде установено взаимно признаване от държавите членки на мерките, които всяка от тях предприема за възстановяване на жизнеспособността на лицензираните от нея кредитни институции. На следващо място Съдът констатира, че в съответствие с Директива 2001/24³⁷ само административните или съдебните органи на държавата членка по произход са компетентни да вземат решение за прилагане на оздравителни мерки спрямо кредитна институция, както и за откриване на производство по ликвидация на такава институция. Тези мерки пораждаат във всички други държави членки последиците, предвидени в законодателството на държавата членка по произход. От това следва, че по силата на Директива 2001/24 се признават мерките за оздравяване и ликвидация, постановени от административните и съдебните органи на държавата членка по произход, с предвидените в правото на тази държава членка последици. За сметка на това законодателството на тази държава членка по принцип може да породи действие в останалите държави членки само при наличие на мерки, приети от административните и съдебните органи на тази държава членка срещу определена кредитна институция.

В Решение от 24 септември 2013 г. по дело Demirkan (C-221/11) се разглежда въпросът дали *свободното предоставяне на услуги по член 41, параграф 1 от Допълнителния протокол*³⁸ към Споразумението за асоцииране между Европейската икономическа общност и Турция³⁹ *включва свободното предоставяне на услуги, наричано „пасивно“*, в рамките на което на получателите на услуги се признава правото да отидат в друга държава, където да се ползват от определени услуги.

Според Съда, въпреки че принципите, въведени с членовете от Договора за функционирането на ЕС относно свободното предоставяне на услуги, трябва да се прилагат, доколкото е възможно, спрямо турските граждани, за да може да се преодолеят ограниченията на свободното предоставяне на услуги между договарящите страни, тълкуването на разпоредбите на правото на Съюза относно вътрешния пазар, включително на разпоредбите от Договора, не може автоматично да бъде пренесено към тълкуването на споразумение, сключено между Съюза и трета страна, освен ако в самото споразумение не са предвидени изрични разпоредби в този смисъл. За да се установи дали такова пренасяне е възможно, трябва да се сравнят преследваната цел и контекстът на Споразумението, от една страна, и на Договора, от друга. В това отношение между Споразумението за асоцииране и неговия допълнителен протокол, от една страна, и Договора, от друга страна, има базисни различия, дължащи се на обстоятелството, че с асоциирането ЕИО—Турция се преследват изключително икономически цели, основно свързани с постигането на благоприятно икономическото развитие на Турция. В този смисъл Споразумението за асоцииране няма за предмет развитие на икономическите свободи, позволяващо на общо основание свободното движение на хора, което да е съпоставимо със свободното движение на хора, приложимо за гражданите на Съюза. Освен това от времева гледна точка Съдът подчертава, че не са налице доказателства в подкрепа на твърдението, че при подписването на Споразумението за асоцииране и Допълнителния протокол договарящите страни са разбирали свободното предоставяне на услуги като включващо

³⁷ Директива 2001/24/ЕО, член 3, параграф 1 и член 9, параграф 1.

³⁸ Протокол, който съгласно член 62 от него е неделима част от Споразумението за асоцииране. Този протокол е подписан на 23 ноември 1970 г. в Брюксел и е сключен, одобрен и потвърден от името на Общността с Регламент (ЕИО) № 2760/72 на Съвета от 19 декември 1972 г.

³⁹ Подписано в Анкара на 12 септември 1963 г.

„пасивното“ свободно предоставяне на услуги. Поради това свободното предоставяне на услуги по смисъла на член 41, параграф 1 от Допълнителния протокол не обхваща свободата на турските граждани, получатели на услуги, да отидат в друга държава членка, за да се ползват в нея от предоставянето на определена услуга.

3. Свободно движение на капитали

По съединени дела Essent и др. (C-105/12—C-107/12, решение от 22 октомври 2013 г.) *от Съда се иска да се произнесе по въпроса дали член 345 ДФЕС и правилата относно свободното движение на капитали допускат национален режим на собственост на операторите на електро-разпределителни или газоразпределителни мрежи, който предвижда абсолютна забрана за приватизация на такива оператори.*

Съдът напомня на първо място, че член 345 ДФЕС е израз на принципа на неутралитет на договорите спрямо правния режим на собственост в държавите членки. По-специално Договорите по принцип допускат както национализацията, така и приватизацията на предприятия, така че държавите членки правомерно могат да преследват целта за установяване или запазване на правен режим на публична собственост за някои предприятия. Съдът все пак напомня, че член 345 ДФЕС не изключва прилагането на основните правила на Договора за функционирането на ЕС, по-специално тези за недопускане на дискриминация, за свобода на установяване и за свободно движение на капитали, по отношение на съществуващите в държавите членки правни режими на собственост.

В случая Съдът констатира, че с оглед на последиците си забраната за приватизация представлява ограничаване на свободното движение на капитали. Той добавя, че целите за осигуряване на прозрачност на пазарите на електроенергия и газ, и за предотвратяване на нарушенията на конкуренцията, които са в основата на избора на възприетия в националното законодателство правен режим на собственост, могат да бъдат взети предвид в качеството им на императивни съображения от общ интерес, за да се обоснове ограничаването на свободното движение на капитали. Също така, що се отнася до забраната за групите от дружества и забраната за извършване на дейности, които могат да навредят на управлението на мрежата, Съдът установява, че посочените по-горе цели в качеството им на императивни съображения от общ интерес могат да обосноват и констатираните ограничения на основните свободи. Разглежданите ограничения обаче трябва да са годни да постигнат преследваните цели и да не надхвърлят необходимото за тяхното постигане.

IV. Контрол по границите, убежище и имиграция

1. Преминаване на граници

Във връзка с общите правила относно стандартите и процедурите за контрол по външните граници германска юрисдикция пита дали с оглед на Хартата на основните права е валиден Регламент № 2252/2004⁴⁰, доколкото *предвижда задължително снемане на пръстови отпечатъци от лицето, поискало да му бъде издаден паспорт, както и тяхното съхраняване в паспорта*. С Решение от 17 октомври 2013 г. по дело Schwarz (C-291/12) Съдът отговаря утвърдително на този въпрос. Действително, макар че снемането на пръстови отпечатъци и съхраняването им в паспорта представляват засягане на правото на зачитане на личния живот и на защитата на личните данни, утвърдени съответно в членове 7 и 8 от Хартата на основните права, все пак тези мерки са оправдани с цел недопускане на незаконното използване на паспортите.

В Решение от 19 декември 2013 г. по дело Koushkaki (C-84/12) Съдът уточнява практиката си в областта на визовата политика, и по-конкретно във връзка с *условията и реда за издаване на единни визи*, както и свободата на преценка на държавите членки в това отношение. Най-напред Съдът приема, че член 23, параграф 4, член 32, параграф 1 и член 35, параграф 6 от Визовия кодекс⁴¹ следва да се тълкуват в смисъл, че след като преустановят разглеждането на заявление за издаване на единна виза, компетентните органи на дадена държава членка могат да откажат издаването на такава виза на кандидата единствено в случай че на него може да бъде противопоставено някое от изброените в тези разпоредби основания за отказ на виза. При разглеждане на заявлението тези органи разполагат с широка свобода на преценка, що се отнася до условията за прилагане на тези разпоредби и до оценката на релевантните факти, за да установят дали някое от тези основания за отказ може да бъде противопоставено на кандидата за виза.

По-специално във връзка с основанията за отказ, свързано с евентуалната липса на намерение за напускане на територията на държавите членки преди изтичането на визата, Съдът постановява⁴², че от компетентните органи на държава членка не се изисква да са сигурни относно намерението на кандидата, а могат да се задоволят с констатацията, че са налице основателни съмнения с оглед на общото положение на държавата по местоживееене на кандидата и неговите индивидуални характеристики, установени въз основа на предоставената от последния информация.

Накрая, Съдът счита, че Визовият кодекс допуска национална правна уредба, която предвижда, че при изпълнение на предвидените в този кодекс условия за издаване на визи компетентните органи разполагат с правомощие да издадат единна виза на кандидата, без да се уточнява, че те са длъжни да направят това, стига подобна национална разпоредба да може да бъде тълкувана в съответствие с посочения кодекс. Следователно компетентните органи могат да откажат издаването на единна виза на даден кандидат само в случай че на него може да се противопостави някое от изброените в тези членове основания за отказ на виза.

⁴⁰ Регламент (ЕО) № 2252/2004 на Съвета от 13 декември 2004 година относно стандартите за отличителните знаци за сигурност и биометричните данни в паспортите и документите за пътуване, издавани от държавите членки (ОВ L 385, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 5 стр. 155), изменен с Регламент (ЕО) № 444/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 година (ОВ L 142, стр. 1 и поправка в ОВ L 188, 2009 г., стр. 127).

⁴¹ Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) (ОВ L 243, стр. 1).

⁴² Съдът се произнася с оглед на член 32, параграф 1 във връзка с член 21, параграф 1 от Визовия кодекс.

2. Политика в областта на убежището

Следва да се отдели внимание на две решения относно правото на убежище, в които се разглежда Регламент № 343/2003 („Дъблин II“)⁴³.

На първо място, по дело МА и др. (С-648/11), приключило с Решение от 6 юни 2013 г., до Съда е отправено запитване относно *определянето на държавата членка, компетентна да разгледа молбата за убежище*, когато търсещият убежище, непридружено малолетно или непълнолетно лице, на което нито един член от семейството не се намира законно на територията на Европейския съюз, е подал молби за убежище в повече от една държава членка. За целта Съдът тълкува член 6, втора алинея от Регламент № 343/2003 в смисъл, че компетентна да разгледа молбата е държавата членка, в която малолетното или непълнолетно лице се намира след като е подало в нея молба. В това отношение Съдът постановява, че изразът „[държавата членка,] в която малолетното или непълнолетно лице е подало молб[ата] си за убежище“, съдържащ се в тази разпоредба, не би могъл да се разбира в смисъл, че определя „първата държава членка, в която малолетното или непълнолетно лице е подало молбата си за убежище“. Действително, тъй като непридружените малолетни или непълнолетни лица представляват категория особено уязвими лица, е важно процедурата за определяне на компетентната държава членка да не се удължава повече отколкото е абсолютно необходимо, а на тези лица да се осигури бърз достъп до процедурите за определяне на статут на бежанец. Ето защо, независимо че интересът на малолетното или непълнолетно лице е посочен изрично само в член 6, първа алинея от споменатия регламент, съгласно член 24, параграф 2 от Хартата на основните права във връзка с член 51, параграф 1 от нея при всички решения, които държавите членки приемат относно определянето на държавата членка, компетентна да разгледа молбата за убежище, висшият интерес на детето трябва да бъде от първостепенно значение. От това следва, че непридружените малолетни или непълнолетни лица, които са подали молба за убежище в държава членка, по принцип не трябва да бъдат прехвърляни в друга държава членка, в която са подали първата молба за убежище.

На второ място, в Решение от 10 декември 2013 г. по дело Abdullahi (С-394/12) Съдът постановява, че член 19, параграф 2 от Регламент № 343/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че *когато дадена държава членка е приела да поеме отговорност за търсещо убежище лице* в качеството ѝ на държава членка на първото влизане на това лице на територията на Европейския съюз, същото може да оспори компетентността на тази държава членка да разгледа молбата, основаваща се на критериите по член 10, параграф 1 от посочения регламент, единствено като се позове на съществуването на системни недостатъци в процедурата за предоставяне на убежище и условията за приемане на търсещи убежище лица в тази държава членка. Възприемайки тълкуването съгласно Решение от 21 декември 2011 г. по съединени дела NS⁴⁴, Съдът отбелязва, че тези системни недостатъци и условията за приемане на търсещи убежище лица трябва да съставляват сериозни и потвърдени основания да се смята, че въпросните лица биха били изложени на реална опасност от нечовешко или унижително отношение по смисъла на член 4 от Хартата на основните права.

⁴³ Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета от 18 февруари 2003 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държава членка, компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна (ОВ L 50, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 56).

⁴⁴ Съединени дела С-411/10 и С-493/10 (Сборник, стр. I-13905).

3. Имиграционна политика

В Решение от 10 септември 2013 г. по дело G. и R. (C-383/13 PPU) Съдът тълкува член 15, параграфи 2 и 6 от Директива 2008/115 („Директива за връщането“)⁴⁵, която определя *процедурните гаранции във връзка с решенията за извеждане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни*. В тази връзка Директива 2008/115 задължава държавите членки да осигурят ефективни правни средства за защита срещу тези решения и освен това предвижда, че засегнатият гражданин на трета страна се освобождава незабавно, в случай че задържането му се окаже незаконно.

В своето решение, произнесено по реда на спешното преюдициално производство, Съдът постановява, че незначителното на правото на защита при приемане на решение, с което се продължава задържането на незаконно пребиваващ гражданин с оглед на неговото извеждане, не води автоматично до прекратяване на задържането. Според Съда националният съд следва все пак да провери дали това нарушение действително до такава степен е лишило лицето, което се позовава на него, от възможността по-добре да се защити, че резултатът от административната процедура, довела до продължаване на задържането, би могъл да бъде различен.

Решение от 19 септември 2013 г. по дело Filev и Osmani (C-297/12) също се отнася до тълкуването на Директива 2008/115 („Директива за връщането“). Съдът постановява по-специално, че тази директива *не допуска национална разпоредба, съгласно която продължителността на забраната за влизане може да бъде ограничена само ако засегнатият гражданин на трета страна е подал молба за такова ограничение*. Всъщност от текста на член 11, параграф 2 от тази директива е видно, че държавите членки трябва да ограничат продължителността на всяка забрана за влизане независимо от подаването на молба в този смисъл.

Съдът счита също, че тази разпоредба не допуска при нарушение на забрана за влизане и за престой на територията на държава членка — постановена повече от пет години преди датата на новото влизане на тази територия на засегнатия гражданин на трета страна или на влизането в сила на националната правна уредба, транспонираща посочената директива — да се налага наказателноправна санкция, освен ако този гражданин не представлява сериозна заплаха за обществения ред и обществената или националната сигурност.

Накрая, Съдът подчертава, че държава членка, която на основание член 2, параграф 2, буква б) от „Директивата за връщане“ е избрала да не я прилага по отношение на граждани на трети страни, на които е наложена наказателноправна санкция, не може да противопостави тези национални норми на гражданин, на когото е била наложена наказателноправна санкция преди транспонирането на директивата в националното право и който е можел непосредствено да се позове на нея.

⁴⁵ Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, стр. 98).

V. Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси

1. Европейска заповед за арест

В областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси следва да се отбележат три решения, свързани с Рамково решение 2002/584 относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки⁴⁶. Впрочем две от тях са постановени по повод на първите преюдициални запитвания, отправени от испанския и френския конституционен съд.

По първото дело испанският конституционен съд отправя до Съда запитване дали Рамково решение 2002/584 позволява на националните юрисдикции — в съответствие с изискванията в практиката на испанския конституционен съд — *да обвържат предаването на задочно осъдено лице с условието присъдата да може да бъде подложена на преразглеждане в издаващата държава*. В своето Решение от 26 февруари 2013 г. по дело Melloni, посочено по-горе, след като напомня, че изпълняващият съдебен орган може да обвърже изпълнението на европейска заповед за арест само с условията, определени в рамковото решение, Съдът постановява, че тъй като член 4а, параграф 1 от това рамково решение не предвижда въпросното условие, той забранява съдебните органи да откажат да изпълнят заповед за арест, издадена с цел изпълнение на присъда, ако лицето не се е явило лично на съдебния процес, когато след като е било уведомено за насрочения съдебен процес, то е упълномощило защитник с цел да го защитава и действително е било защитавано от този защитник. Освен това Съдът счита, че тази разпоредба от рамковото решение, която при определени условия позволява да се изпълни европейската заповед за арест, ако лицето не се е явило лично на съдебния процес, е съвместима с правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, както и с правото на защита, признати съответно в член 47 и член 48, параграф 1 от Хартата на основните права. Всъщност макар да представлява основен елемент от правото на справедлив съдебен процес, правото на подсъдимия да се яви лично в процеса не е абсолютно, тъй като подсъдимият може да направи отказ от него, когато са налице определени гаранции.

Накрая, Съдът отбелязва, че член 53 от Хартата на основните права също не допуска държава членка да обвърже предаването на задочно осъдения с непредвиденото в рамковото решение условие присъдата да може да бъде подложена на преразглеждане в издаващата държава членка с цел да се избегне нарушение на гарантираните в нейната конституция права. Съдът освен това отбелязва, че различно тълкуване на член 53 от Хартата на основните права би накърнило принципа на предимство на правото на Съюза и би компрометирало ефективността на Рамково решение 2002/584⁴⁷.

⁴⁶ Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3), изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 година, с което се укрепват процесуалните права на лицата и се насърчава прилагането на принципа за взаимно признаване на решения, постановени в отсъствието на заинтересованото лице по време на съдебния процес (ОВ L 81, стр. 24).

⁴⁷ Вж. в тази връзка представянето на това решение в раздела „Харта на основните права на Европейския съюз“.

В своето Решение от 30 май 2013 г. по дело F (C-168/13 PPU), постановено по преюдициално запитване, отправено във връзка с приоритетен въпрос за конституционност до френския Conseil constitutionnel, Съдът разглежда *възможността за подаване на жалба, която да спира изпълнението на решения за разширяване на действието на европейска заповед за арест*. След като напомня, че самото рамково решение 2002/584 урежда процедура, която е в съответствие с изискванията на Хартата на основните права, Съдът отбелязва, че липсата на изрична уредба относно евентуално право на жалба, която да спира изпълнението на решенията относно европейската заповед за арест, не е пречка държавите членки да предвидят такова право, нито ги задължава да го предвидят. В това отношение Съдът постановява, че стига да не се възпрепятства прилагането му, посоченото рамково решение не е пречка държава членка да прилага конституционните си норми, свързани по-специално с правото на справедлив процес.

Все пак Съдът уточнява, че трябва да се предвидят някои ограничения на свободата на действие, предоставена на държавите членки в това отношение. От това следва, че с оглед значението на сроковете, окончателното решение относно изпълнението на заповедта по принцип трябва да се приеме или в срок от десет дни от даденото от издирваното лице съгласие да бъде предадено, или, в останалите случаи, в срок от шестдесет дни, считано от задържането му. Съдът също така отбелязва, че в съответствие с рамковото решение⁴⁸, решението за разширяване на действието на заповедта или за последващо предаване трябва по принцип да се приеме в срок от тридесет дни, считано от получаване на искането. Следователно, когато националната правна уредба предвижда възможност за подаване на жалба срещу такова решение, с която да се спира неговото изпълнение, същата трябва да бъде подадена при спазване на посочените срокове, предвидени за приемането на окончателно решение относно изпълнението на заповедта.

По третото дело във връзка с европейската заповед за арест, а именно по делото Radu (C-396/11), Съдът постановява в своето Решение от 29 януари 2013 г., че изпълняващите съдебни органи не могат да откажат да изпълнят европейска заповед за арест, издадена с цел провеждане на наказателно преследване, с мотива че издирваното лице не е било изслушано в издаващата държава членка преди издаването на тази заповед за арест. На първо място, това не е сред основанията за неизпълнение на такава заповед, предвидени с разпоредбите на Рамково решение 2002/584. На второ място, Съдът констатира, че правото на изслушване, предвидено в членове 47 и 48 от Хартата на основните права, не изисква съдебен орган на държава членка да може да откаже на това основание изпълнението на европейска заповед за арест, издадена с цел провеждане на наказателно преследване, доколкото подобно задължение неизбежно би провалило самата система за предаване, предвидена от рамковото решение. Всъщност, за да се осуети бягството на съответното лице, такава заповед за арест трябва да има определен изненадващ ефект. При всички положения, позовавайки се на няколко разпоредби от рамковото решение, Съдът отбелязва, че европейският законодател е гарантирал спазването на правото на изслушване в изпълняващата държава членка по такъв начин, че да не засегне ефективността на механизма на европейската заповед за арест⁴⁹.

2. Взаимно признаване на финансовите санкции

В Решение от 14 ноември 2013 г. по дело Baláž (C-60/12) Съдът тълкува понятието „съд, който е компетентен и по наказателни дела“ по смисъла на Рамково решение 2005/214 относно

⁴⁸ Член 27, параграф 4 и член 28, параграф 3, буква в) от Рамково решение 2002/584.

⁴⁹ Вж. по-специално членове 8, 13—15 и 19 от Рамково решение 2002/584.

прилагането на принципа за взаимно признаване на финансови санкции⁵⁰. Съдът най-напред уточнява, че то представлява самостоятелно понятие от правото на Съюза. С оглед на това, че в приложното поле на рамковото решение попадат правонарушенията, изразяващи се в „поведение, което нарушава разпоредбите за движение по пътищата“ и че тези правонарушения не са предмет на еднакво третиране в различните държави членки, и за да се гарантира полезното действие на рамковото решение, Съдът счита, че това понятие включва всеки съд, който прилага производство, обединяващо основните характеристики на наказателното производство, без да се изисква този съд да има компетентност само по наказателни дела. На следващо място Съдът постановява, че след като рамковото решение се прилага и към финансовите санкции, налагани от административните органи, съгласно особеностите на съдебните системи на държавите членки може да се изисква провеждането на досъдебна административна фаза. Поради това следва да се счита, че дадено лице е разполагало с възможността да отнесе въпроса до съд, който е компетентен и по наказателни дела по смисъла на рамковото решение, ако, преди да подаде жалбата си, то е било длъжно да участва в досъдебно административно производство. Все пак достъпът до компетентен съд не трябва да бъде поставен в зависимост от условия, които го правят невъзможен или прекомерно труден. Поради това такъв съд трябва да разполага с неограничена компетентност да разгледа делото както по отношение на правните съображения, така и относно фактическата обстановка.

VI. Съдебно сътрудничество по граждански дела

1. Компетентност, признаване и изпълнение на съдебни решения

В областта на съдебното сътрудничество по граждански дела повечето от постановените през годината решения тълкуват Регламент № 44/2001 (Брюксел I)⁵¹.

Сред тях на Решение от 12 септември 2013 г. по дело *Sunico* и др. (C-49/12) следва да се отдели специално внимание. Въпросът е свързан с понятието за граждански и търговски дела по смисъла на член 1, параграф 1 от този регламент и с това дали посоченото понятие трябва да се тълкува в смисъл, че обхваща искове, предявени от органи на публичната власт на държава членка, с които те търсят от юридически и физически лица с местожителство в друга държава членка обезщетение за вреди, причинени от сговаряне с престъпна цел, насочено към извършване на измама с дължимия в първата държава членка ДДС.

Според Съда макар и някои спорове между органи на публичната власт и частноправни субекти да могат да попаднат в приложното поле на Регламент № 44/2001, това не се отнася за случаите, когато действията на органа на публична власт са свързани с упражняването на публична власт. Доколкото обаче искът на органа на публична власт в случая не се основава на националното законодателство в областта на ДДС, а на твърдяното участие на частноправния субект в сговаряне с престъпна цел, насочено към извършване на измами, което спада към националното право относно деликтната и квазиделиктната гражданска отговорност,

⁵⁰ Член 1, буква а), точка iii) от Рамково решение 2005/214/ПВР на Съвета от 24 февруари 2005 година относно прилагането на принципа за взаимно признаване на финансови санкции (ОВ L 76, стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 150), изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г. (ОВ L 81, стр. 24).

⁵¹ Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, 2001 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74).

съществуващото между двете страни правоотношение не е правоотношение на публичното право, включващо властнически правомощия. Поради това посоченият иск попада в понятието за граждански и търговски дела по смисъла на член 1, параграф 1 от Регламент № 44/2001. Съдът постановява, че все пак националната юрисдикция има за задача да провери дали органът на публична власт е използвал доказателства, получени посредством своите властнически правомощия и дали, ако това е така, той се е намирал в положението на частноправен субект в рамките на предявения иск.

2. Приложимо право към договорните задължения

Макар проблематиката относно стълкновенията на закона да не е широко застъпена в практиката на Съда през 2013 г., важен в това отношение е спорът по делото Unamar (C-184/12), по което е постановено решение на 17 октомври 2013 г. Сезиран с искане за тълкуването на член 3 и на член 7, параграф 2 от Римската конвенция⁵², по това дело Съдът уточнява *дали сезираният съд може да не приложи закона, избран от страните по договор за търговско представителство, а вместо него да приложи lex fori поради основание, изведено от императивния характер* в правния ред на последната държава членка на правилата, уреждащи положението на самостоятелно заетите търговски представители.

Съдът постановява, че следва да се зачита направеният от страните избор на приложим закон в съответствие с член 3, параграф 1 от Римската конвенция, така че изключението във връзка със съществуването на „особена повелителна норма“ по смисъла на законодателството на съответната държава членка, посочено в член 7, параграф 2 от тази конвенция, трябва да бъде тълкувано стриктно. За особени повелителни норми и правила за сигурност следва да се смятат разпоредбите, чието спазване се счита за толкова решаващо за опазване на политическата, социалната или икономическата организация на съответната държава членка, че съблюдаването им следва да се наложи на всяко лице, което се намира на националната територия. Следователно законът на държава членка, избран от страните по договор за търговско представителство и отговарящ на минималната закрила, предписана от Директива 86/653⁵³, може да не бъде приложен от сезирания съд само ако той установи след щателна проверка, че законодателят на държавата на съда е счел, че е от решаващо значение да предостави на търговския представител закрила, която надхвърля предвидената от посочената директива, като в това отношение вземе предвид естеството и целта на тези императивни разпоредби.

VII. Транспорт

През изминалата година важните решения в тази област са две. На първо място следва да се отбележи Решение от 26 февруари 2013 г. по дело Folkerts (C-11/11), в което се внасят допълнителни уточнения в *приложимите правила във връзка с обезщетяването на пътници, ползващи въздушен транспорт, в случай на закъснение на полет*. Съдът постановява, че при свързани полети обезщетението с фиксиран размер трябва да се изчислява в зависимост от закъснението, констатирано по отношение на предварително планираното по разписание

⁵² Конвенция за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 г. (ОВ L 266, стр. 1, публикувана на български език в ОВ L 347, 2007 г., стр. 3).

⁵³ Директива № 86/653/ЕИО на Съвета от 18 декември 1986 година относно координирането на правото на държавите членки, свързано с дейността на самостоятелно заетите търговски представители (ОВ L 382, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 1, стр. 176).

време на кацане в крайния пункт на пристигане, разбиран като дестинацията на последния полет, с който лети съответният пътник Поради това трябва да получи обезщетение пътникът, пътуващ със свързани полети, ако първият от тях е излетял със закъснение, по-малко от установените в Регламент № 261/2004⁵⁴ прагове, но поради това закъснение пътникът е достигнал крайния си пункт на пристигане със закъснение от три часа или повече след предварително планираното време за пристигане по разписание.

На второ място по дело Швейцария/Комисия (C-547/10 P), по което е постановено Решение на 7 март 2013 г., Съдът е сезиран с жалба срещу решението на Общия съд⁵⁵, с което е отхвърлена жалбата за отмяна на Решение 2004/12⁵⁶, с което Комисията е одобрила *приетите от германските власти ограничения за прелитането през нощните часове над определени зони на територията на Германия, намиращи се в близост до летище Цюрих*.

Съдът изцяло потвърждава направения от Общия съд анализ на жалбата. Съдът припомня, че в съответствие с член 8, параграф 2 от Регламент № 2408/92 държава членка може да подчини упражняването на правата за въздушен трафик на национални, регионални или местни оперативни правила, отнасящи се по-специално до опазването на околната среда. Приемането на такива правила не е равносилно на налагане на условие по смисъла на член 9, параграф 1 от Регламент № 2408/92⁵⁷, изразяващо се в ограничаване или постановяване на отказ във връзка с упражняването на правата на трафик. Обратното тълкуване би лишило от смисъл член 8, параграф 2 от този регламент. В случая, след като през времето на прилагането им спорните мерки не забраняват, било то условно или частично, преминаване през германското въздушно пространство на самолети, осъществяващи полети от и до летище Цюрих, а налагат просто изменение на траекторията на полетите след излитането от летище Цюрих или преди кацането на него, Общият съд правилно е приел, че те не попадат в приложното поле на член 9, параграф 1 от Регламента.

Освен това, доколкото Конфедерация Швейцария не се присъединява към вътрешния пазар на Съюза и в Споразумението ЕО—Швейцария по въпроси на въздушния транспорт⁵⁸ липсват специфични разпоредби, по силата на които съответните въздушни превозвачи могат да се ползват от разпоредбите на правото на Съюза относно свободното предоставяне на услуги, тълкуването на последните разпоредби в рамките на вътрешния пазар не би могло да бъде приложено при тълкуването на Споразумението.

⁵⁴ Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети (ОВ L 46, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 12, стр. 218).

⁵⁵ Решение на Общия съд от 9 септември 2010 г. по дело Швейцария/Комисия (T-319/05, Сборник, стр. II-4265).

⁵⁶ Решение 2004/12/ЕО на Комисията от 5 декември 2003 година относно прилагането на член 18, параграф 2, първо изречение от Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария по въпроси на въздушния транспорт и Регламент (ЕИО) № 2408/92 на Съвета (ОВ L 4, 2004 г., стр. 13).

⁵⁷ Регламент (ЕИО) № 2408/92 на Съвета от 23 юли 1992 година относно достъпа на въздушни превозвачи на Общността до вътрешните въздушни трасета на Общността (ОВ L 240, стр. 8; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 2, стр. 167).

⁵⁸ Споразумение между Европейската общност и Конфедерация Швейцария по въпроси на въздушния транспорт, подписано на 21 юни 1999 година в Люксембург, одобрено от името на Общността с Решение 2002/309/ЕО, Евратом на Съвета и на Комисията относно споразумение за научно и технологично сътрудничество от 4 април 2002 година за сключване на седем споразумения с Швейцарската конфедерация (ОВ L 114, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 27, стр. 25).

VIII. Конкуренция

1. Картели

а) Нарушения на правилата за конкуренция

Във връзка с тълкуването на разпоредбите относно картелите следва да се отбележат две решения⁵⁹. На първо място, това е Решение от 18 юни 2013 г. по дело *Schenker & Co и др.* (C-681/11), в което Съдът постановява, че *предприятие, нарушило член 101 ДФЕС, не може да се позовава на нарушение на принципа на оправданите правни очаквания и по този начин да избегне налагането на глоба*, като твърди, че по погрешка е смятало поведението си за законосъобразно поради съдържанието на дадено от адвокат правно становище или на решение на национален орган по конкуренцията. Всъщност според Съда фактът, че съответното предприятие е възприело неправилна правна квалификация на своето поведение, не може да доведе до освобождаването му от налагане на глоба, освен в изключителни случаи, когато например общ принцип на правото на Съюза, какъвто е принципът на защита на оправданите правни очаквания, не допуска налагането на такава глоба. Същевременно не е възможно позоваване на нарушение на този принцип при липсата на конкретни уверения от страна на компетентната администрация. В този смисъл дадено от адвокат правно становище не може да породии оправдани правни очаквания у предприятието; също така след като не са компетентни да приемат решение, което установява липсата на нарушение на правото на Съюза, а да разглеждат поведението на предприятията от гледна точка на националното конкурентно право, националните органи по конкуренцията не могат да породят подобни оправдани правни очаквания.

Освен това Съдът се произнася относно правото на националните органи да не налагат глоби въпреки констатирано нарушение на член 101 ДФЕС. Съдът постановява, че макар член 5 от Регламент № 1/2003⁶⁰ да не им дава изрично това правомощие, той не го и изключва. За да се осигури обаче ефективното прилагане на член 101 ДФЕС в общ интерес, е важно само по изключение националните органи по конкуренцията да не налагат глоба, когато дадено предприятие е нарушило умишлено или поради небрежност посочената разпоредба, като освен това такова решение да не се налага глоба може да бъде взето само в рамките на национална програма за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер и доколкото въпросната програма се прилага така, че да не застрашава изискването за ефективно и еднакво прилагане на член 101 ДФЕС.

На второ място в Решение от 4 юли 2013 г. по дело *Комисия/Aalberts Industries и др.* (C-287/11 P) Съдът се произнася по жалба срещу решение от Общия съд⁶¹, отменящо решение на Комисията, с което на дружеството майка се вменява *отговорността за нарушение на правилата за конкуренция, извършено от нейните дъщерни дружества*.

⁵⁹ Що се отнася до съдебните производства във връзка с нарушения на правилата за конкуренция, следва да се споменат и Решение от 26 ноември 2013 г. по дело *Gascogne Sack Deutschland* (по-рано *Sachsa Verpackung*)/Комисия (C-40/12 P), Решение от 26 ноември 2013 г. по дело *Kendrion*/Комисия (C-50/12 P) и Решение от 26 ноември 2013 г. по дело *Groupe Gascogne*/Комисия (C-58/12 P), посочени по-горе. Тези решения са представени в раздел „Въпроси на съдопроизводството на Европейския съюз“.

⁶⁰ Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 и 82 от Договора (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167).

⁶¹ Решение на Общия съд от 24 март 2011 г. по дело *Aalberts Industries и др./Комисия* (T-385/06, Сборник, стр. II-1223).

Във връзка с това Съдът напомня, че поведението на дадено дъщерно дружество може да бъде вменено на дружеството майка, когато макар и да има отделна правосубектност, това дъщерно дружество не определя по самостоятелен начин поведението си на пазара, а прилага главно указанията, дадени му от дружеството майка, с оглед в частност на икономическите, организационните и юридическите връзки между тези два правни субекта. Според Съда, Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е разгледал само въпроса дали въз основа на преценка на доказателствата срещу всяко от дъщерните дружества е можело да се приеме, че въпросните дъщерни дружества са участвали поотделно в нарушението, без да се произнесе по основанията, изведено от оспорването на квалификацията на дружеството майка и неговите дъщерни дружества като едно и също предприятие по смисъла на член 81 ЕО. Съдът обаче постановява, че в случая тази грешка при прилагане на правото не би могла да доведе до отмяна на обжалваното съдебно решение, тъй като при всички положения първоинстанционната жалба за отмяна е била основателна, доколкото констатациите на Комисията относно участието на дъщерните дружества в картела не са били надлежно доказани.

Освен това според Съда, Общият съд правилно не е отменил частично решението на Комисията, въпреки че е констатирал участието на едно от съответните предприятия в организирани от картела срещи, тъй като е счел разглеждания картел за едно-единствено, усложнено и продължено нарушение. Всъщност според Съда частична отмяна е възможна само когато поведението, което представлява конститутивен елемент на нарушението, може да се отдели от останалата част на това нарушение.

б) Достъп до преписки в областта на картелите

В своето Решение от 6 юни 2013 г. по дело *Donaу Chemie и др.* (C-536/11) Съдът се произнася относно приложимите принципи във връзка с *достъпа на увредено от картел лице, което възнамерява да търси обезщетение, до документите, съдържащи се в преписката* по националното съдебно производство за прилагане на член 101 ДФЕС. В решението си Съдът постановява, че правото на Съюза, и в частност принципът на ефективност, не допуска разпоредба на националното право, съгласно която такъв достъп зависи от съгласието на всички страни в производството и която не оставя на националните юрисдикции никаква възможност да извършат претегляне на засегнатите интереси. Това се отнася и за документите, оповестени в рамките на програма за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер. Всъщност националните юрисдикции следва да имат възможност да претеглят във всеки отделен случай интереса на поискалото достъп до тези документи лице да подготви своя иск за поправяне на вреди, в частност с оглед на другите възможности, с които евентуално разполага, и вредоносните последици, до които такъв достъп може действително да доведе предвид обществените интереси или легитимните интереси на други лица, включително обществен интерес от ефикасността на програмите за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер.

2. Държавни помощи

а) Понятие за държавна помощ

В рамките на производство по обжалване в своето Решение от 19 март 2013 г. по съединени дела *Bouygues и Bouygues Télécom/Комисия и др.* (C-399/10 P и C-401/10 P) Съдът постановява,

че Общият съд⁶² неправилно отменя решение, с което *предоставеният от Франция на France Télécom SA (FT) заем от акционер под формата на кредитна линия*, оповестен с прессъобщение на френския министър на икономиката, финансите и промишлеността, е *квалифициран от Комисията като държавна помощ*. В решението си Общият съд счита, че финансовото предимство, предоставено на FT, не е довело до съответно намаляване на държавния бюджет, поради което изискването за финансиране на мярката с държавни ресурси, за да може да бъде квалифицирана като помощ, не е било изпълнено.

Съдът отменя решението на Общия съд, като напомня, че за да се приеме, че е налице държавна помощ, Комисията действително трябва да докаже съществуването на достатъчно пряка връзка между, от една страна, предимството, предоставено на получателя на помощта, и от друга, намаляването на държавния бюджет или дори възникването на достатъчно конкретен икономически риск за обременяването му с тежести, но че не е необходимо нито такова намаляване или дори риск да съответства или да е еквивалентно/еквивалентен на посоченото предимство, нито последното да е предоставено за сметка на такова намаляване или на такъв риск, нито то да е от същото естество като ангажирането на държавни ресурси, от които произтича.

Произнасяйки се по същество по жалбата пред Общия съд, Съдът освен това постановява, че Комисията правилно е приела, че съобщението за тази мярка, съдържащо се в споменатото прессъобщение, трябва да се счита за част от мярката за помощ, впоследствие конкретизирана в офертата за заем от акционер. Всъщност няколко последователни мерки на държавата трябва да се разглеждат като една-единствена, по-специално когато са така тясно свързани, че е невъзможно да бъдат отделени една от друга.

В своето Решение от 30 май 2013 г. по дело *Doux Élevage и Coopérative agricole UKL-ARREE (C-677/11)* Съдът постановява, че не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС *решението на национален орган, с което действието на междубраншово споразумение, въвеждащо вноски с цел да се позволи провеждането на комуникационни, промоционални дейности, на дейности, свързани с външните отношения, с осигуряването на качество, на изследователски дейности и на дейности за защита на интересите в сектора, се разпростира и става задължително по отношение на всички представители на професии от дадена област в селското стопанство*.

В случая Съдът констатира, първо, че този механизъм, основаващ се на вноски, не включва пряко или непряко прехвърляне на държавни ресурси. Всъщност фондовете, натрупани от изплащането на тези вноски, не преминават през държавния бюджет или друго публично-правно образувание, а държавата не прави отказ от никакви ресурси на каквото и да било основание — данъци, такси, вноски и пр. Второ, междубраншовите организации са частно-правни сдружения и не са част от държавната администрация. Трето, държавните органи не могат да използват ресурсите от такива вноски, за да оказват подкрепа на определени предприятия, тъй като съответната междубраншова организация взема решение за използването на тези ресурси, които са изцяло отредени за определените от самата нея цели. Накрая, Съдът добавя, че такива частни средства, използвани от междубраншовите организации, не се превръщат в публични ресурси само поради това, че се използват съвместно със суми, евентуално получавани от държавния бюджет.

⁶² Решение на Общия съд от 21 май 2010 г. по съединени дела Франция/Комисия (T-425/04, T-444/04, T-450/04 и T-456/04, Сборник, стр. II-2099).

б) Правомощия на Съвета и Комисията в областта на държавните помощи

През 2013 г. Съдът обявява някои важни решения, които прецизират съответните правомощия на Съвета и Комисията в областта на държавните помощи.

Първата група такива решения са свързани с помощите в земеделския сектор. В Насоките на Общността за държавните помощи в земеделския и горския сектор за периода 2007—2013 г.⁶³ Комисията предлага на държавите членки да изменят съществуващите схеми за помощи за закупуване на земеделска земя, за да ги съобразят с посочените насоки до 31 декември 2009 г. През 2007 г. Литва, Полша, Латвия и Унгария приемат предлаганите от Комисията мерки. През 2009 г. тези четири държави отправят искания до Съвета за обявяване на схемите им за помощи за съвместими с вътрешния пазар, с което да се разреши придобиването на земеделски земи след 1 януари 2010 г. Съветът уважава тези искания. Комисията обжалва съответните решения на Съвета. Съдът отхвърля жалбите с четири решения от 4 декември 2013 г. по дело Комисия/Съвет (C-111/10), по отношение на Литва, по дело Комисия/Съвет (C-117/10), по отношение на Полша, по дело Комисия/Съвет (C-118/10), по отношение на Латвия, и по дело Комисия/Съвет (C-121/10), по отношение на Унгария. В тези решения той определя *обхвата на правомощието, предоставено на Съвета с член 108, параграф 2, трета алинея ДФЕС* за обявяването на съвместимостта с общия пазар на държавна помощ при наличието на извънредни обстоятелства.

Съдът напомня, че Комисията изпълнява централна роля при осъществяването на контрол на държавните помощи и че правомощието, което се възлага на Съвета с посочената разпоредба, очевидно представлява изключение. Освен това той подчертава, че за да се запазят съгласуваността и ефективността на действията на Съюза, както и принципът на правна сигурност, след като едната от тези институции се е произнесла окончателно по съвместимостта на разглежданата помощ, другата вече не може да приеме решение в обратния смисъл. Във връзка с обжалваните решения Съдът отбелязва, че националните мерки, приети от държавите за привеждане на техните схеми за помощи в съответствие с насоките на Комисията, се отнасят за периода до 1 януари 2010 г. и поради това решенията на Съвета визират нови схеми за помощи.

Същевременно той подчертава, че Съветът не е компетентен да разрешава нова схема за помощи, неразривно свързана със съществуваща схема за помощи, която държава членка се е задължила да измени или премахне, като приеме предложените от Комисията подходящи мерки. Съдът посочва, че все пак в случая поради значителната промяна в обстоятелствата, посочена от Съвета в мотивите на обжалваните решения, може да се счете, че преценката на Комисията в споменатите насоки не е предопределила преценката, направена от Съвета, отнасяща се до напълно различен от взетия предвид в преценката на Комисията икономически контекст. Разглеждайки релевантните икономически обстоятелства, Съдът стига до извода, че предвид необичайния и непредвидим характер, както и обхвата на последиците от икономическата и финансова криза за земеделието на съответните държави членки, не може да се счита, че Съветът е допуснал явна грешка в преценката.

Друго важно решение във връзка с разпределението на правомощията между Съвета и Комисията е постановено на 10 декември 2013 г. по дело Комисия/Ирландия и др. (C-272/12 P), което се отнася до *национална правна уредба в областта на акциза*. Съдът отменя решението

⁶³ Насоки на Общността за държавните помощи в земеделския и горския сектор за периода 2007—2013 г. (ОВ С 319, 2006 г., стр. 1).

на Общия съд⁶⁴, с което е уважена жалбата за отмяна на решение на Комисията, с което като държавни помощи се квалифицират освобождавания от акциз на тежки минерални масла, използвани в производството на двуалуминиев триоксид. Освобождаванията са били въведени от някои държави членки по решения за предоставяне на разрешение, приети от Съвета в съответствие с член 8, параграф 4 от Директива 92/81 за хармонизиране структурата на акциза върху минералните масла⁶⁵. Общият съд по-специално счита, че дадените от Съвета разрешения преграждат възможността на Комисията да квалифицира спорните освобождавания като държавни помощи.

За сметка на това Съдът постановява, че процедурата, предвидена в член 8, параграф 4 от Директива 92/81, има различна цел и приложно поле от тези на уредения в член 108 ДФЕС режим. Поради това, решение на Съвета, с което в съответствие с Директива 92/81 се разрешава на държава членка да въведе освобождаване от акциз, не може да възпрепятства Комисията да приложи предвидената в член 108 ДФЕС процедура, за да провери дали такова освобождаване представлява държавна помощ, и евентуално да приключи същата с окончателно отрицателно решение във връзка с посочените освобождавания.

Накрая Съдът констатира, че макар Директивата да е била приета по предложение на Комисията, която е счела, че освобождаванията не водят до нарушаване на конкуренцията, това обстоятелство не е пречка за квалифицирането на освобождаванията като държавни помощи, при положение че понятието за държавна помощ отразява обективно положение и не зависи от поведението или от изявленията на институциите. Това обстоятелство обаче трябва да се вземе предвид по отношение на задължението за възстановяване на несъвместимата помощ с оглед на принципа на защита на оправданите правни очаквания и принципа на правна сигурност.

IX. Данъчни разпоредби

В своето решение от 7 ноември 2013 г. по съединени дела Tulică (C-249/12 и C-250/12) Съдът се произнася относно *начина на изчисляване на данъчната основа на ДДС*, когато вследствие на невнасянето на този данък националните данъчни органи трябва да определят размера на данъчното задължение по сделки, при които в уговорената от страните цена не е посочен ДДС. В това отношение Съдът постановява, че Директива 2006/112 относно общата система на данъка върху добавената стойност⁶⁶, и по-конкретно членове 73 и 78 трябва да се тълкуват в смисъл, че когато цената на стока е определена от страните, без изобщо да се споменава ДДС, и лицето — платец на дължимия за обложената сделка данък, е доставчикът на тази стока, уговорената цена, в случай че доставчикът няма възможност да получи от клиента изисквания от данъчната администрация данък, трябва да се счита за цена с вече включен ДДС.

Всъщност вземането предвид на цялата цена като облагаема основа, в случай че доставчикът няма възможност да получи от клиента изисквания впоследствие от данъчната

⁶⁴ Решение на Общия съд от 21 март 2012 г. по съединени дела Ирландия и др./Комисия (T-50/06 RENV, T-56/06 RENV, T-60/06 RENV, T-62/06 RENV и T-69/06 RENV, все още непубликувано в Сборника).

⁶⁵ Директива 92/81/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 година за хармонизиране структурата на акциза върху минералните масла (ОВ L 316, стр. 12).

⁶⁶ Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 3, стр. 7; поправки в ОВ L 74, 2011 г., стр. 3 и ОВ L 249, 2012 г., стр. 15).

администрация ДДС, би довело до облагане на този доставчик с ДДС. Подобен начин на изчисляване на облагаемата основа би бил в противоречие както с принципа, че ДДС е данък върху потреблението, който трябва да се заплати от крайния потребител, така и с правилото, че данъчната администрация не може да събира ДДС в размер, надвишаващ получения от данъчнозадълженото лице.

Х. Сближаване на законодателствата

1. Интелектуална собственост

В сферата на сближаването на законодателствата в областта на интелектуалната собственост през 2013 г. се открояват две решения. Първото, представено в раздела „Засилено сътрудничество“, разглежда проекта за единен патент; второто, представено в настоящия раздел, допринася за развитието на авторското право и сродните му права.

С това Решение от 11 юли 2013 г. по дело *Amazon.com International Sales* и др. (C-521/11) Съдът уточнява практиката си относно *финансирането на справедливото обезщетение за копиране за лично ползване по смисъла на член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29*⁶⁷. По това дело се разглежда национална правна уредба, съгласно която справедливото обезщетение представлява такса за копиране за лично ползване, заплащана от лицата, които пускат в обращение възмездно и с търговска цел информационни носители, годни да послужат за възпроизвеждане.

Позовавайки се на Решение по дело *Padawan*⁶⁸, Съдът най-напред отбелязва, че правото на Съюза допуска въвеждането на обща схема за таксуване, при която без разграничение се прилага такса за копиране за лично ползване при първото пускане в обращение на посочените носители, когато схемата се съпътства от право на възстановяване на платените такси в случаите, в които използването няма за цел изготвянето на копия за лично ползване. Националният съд все пак следва да провери, предвид конкретните обстоятелства на всяка национална схема и наложените от Директива 2001/29 ограничения, дали наличието на практически трудности обосновава подобна схема за финансиране на справедливото обезщетение и дали правото на възстановяване е ефективно и не затруднява прекомерно връщането на платените такси. Според Съда практическите трудности във връзка с определянето на личните цели при ползването на такива носители могат да обосноват установяването на оборима презумпция за лично ползване на такива носители в случай на пускане в обращение сред физически лица, стига предвидената презумпция да не доведе до налагане на такса за лично ползване в случаите, когато тези носители очевидно се използват за нелични цели.

По-нататък Съдът уточнява, че таксата за лично ползване не може да се изключи поради обстоятелството, че половината от получените от нея приходи не се изплащат пряко на притежателите на правото, а на социални и културни институции в тяхна полза, доколкото тези институции действително осъществяват дейност в полза на притежателите на правото и условията за функционирането им не са дискриминационни. Задължението за плащане на посочената такса не може да бъде изключено и поради обстоятелството, че подобна такса вече

⁶⁷ Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230).

⁶⁸ Решение от 21 октомври 2010 г. (C-467/08, Сборник, стр. I-10055).

е била платена в друга държава членка. Все пак лицето, което преди това е платило тази такса в държава членка, която не е териториално компетентна, може да поиска от нея възстановяването ѝ.

2. Изпиране на пари

Предотвратяване *използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм* е основен предмет на Решение от 25 април 2013 г. по дело *Jyske Bank Gibraltar* (C-212/11). По това дело Съдът се произнася относно съвместимостта с член 22, параграф 2 от Директива 2005/60⁶⁹ на правна уредба на държава членка, която задължава кредитните институции, извършващи дейност на нейна територия при условията на свободно предоставяне на услуги, да предават информацията, изисквана с оглед на борбата с изпирането на пари, пряко на звеното за финансово разузнаване на тази държава.

Според Съда посочената разпоредба трябва да се тълкува в смисъл, че институциите, посочени в директивата, са длъжни да предоставят необходимата информация на звеното за финансово разузнаване в държавата членка, в която се намират, тоест в хипотезата на дейност, извършвана при условията на свободно предоставяне на услуги — на звеното за финансово разузнаване в държавата членка на произход. Тази разпоредба обаче допуска приемащата държава членка да изисква от кредитна институция, която извършва дейност на нейна територия при условията на свободно предоставяне на услуги, да предава съответната информация пряко на нейното звено за финансово разузнаване, стига с тази уредба да се цели — при зачитане на правото на Съюза — по-голяма ефективност в борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризъм.

Всъщност, въпреки че подобна национална уредба представлява ограничение на свободното предоставяне на услуги, тъй като създава затруднения и допълнителни разходи за извършването на дейности при условията на свободно предоставяне на услуги и може да се прилага в допълнение към вече осъществените проверки в държавата членка на произход, това не означава, че тя е несъвместима с член 56 ДФЕС. Не е налице несъвместимост, ако уредбата може да се счита за обоснована поради императивни съображения от общ интерес. В тази връзка, от една страна, може да се приеме, че подобна правна уредба е в състояние да постигне целта да се предотвратят изпирането на пари и финансирането на тероризъм, а от друга страна, тя може да представлява пропорционална мярка за постигането на посочената цел, ако липсва ефикасен механизъм, гарантиращ пълно и цялостно сътрудничество между звената за финансово разузнаване.

3. Застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите

Сред решенията, постановени през годината във връзка със застраховката гражданска отговорност при използването на моторни превозни средства, следва да се отбележи Решение от 10 октомври 2013 г. по дело *Spedition Welter* (C-306/12). По това дело Съдът е сезиран

⁶⁹ Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 година за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм (ОВ L 309, стр. 15; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 2, стр. 214).

с преюдициално запитване за тълкуването на член 21, параграф 5 от Директива 2009/103⁷⁰ с оглед на *правомощията, с които трябва да разполага представителят за уреждане на претенции*.

В тази връзка Съдът напомня най-напред, че Директива 2009/103 има за цел да гарантира на пострадалите при пътни произшествия съпоставимо третиране, независимо от това къде в Съюза е настъпило произшествието. За тази цел пострадалите следва да имат право да представят претенцията си за обезщетение в тяхната държава членка на пребиваване към представител, натоварен с уреждане на претенции, назначен в тази държава от застрахователното предприятие на отговорното лице. Освен това съгласно съображение 37 от тази директива държавите членки трябва да предвидят в полза на представителите за уреждане на претенции достатъчно правомощия да представляват застрахователното предприятие в отношенията с пострадалите, както и пред националните органи — включително, при необходимост, и пред съдилищата, доколкото това съответства на правилата за подсъдност. Поради това сред достатъчните правомощия, които трябва да има представителят, натоварен с уреждане на претенции, е и упълномощаването му да получава съдебни документи. Да се изключи подобно упълномощаване би лишило Директива 2009/103 от целта ѝ да се гарантира на пострадалите съпоставимо третиране на цялата територия на Съюза.

4. Заблуждаваща и сравнителна реклама

В областта на заблуждаваща и сравнителната реклама следва да се посочи Решение от 11 юли 2013 г. по дело *Belgian Electronic Sorting Technology* (C-657/11). Във връзка с искането за изясняване на *обхвата на понятието „реклама“* по смисъла на член 2, точка 1 от Директива 84/450⁷¹, изменена с Директива 2005/29, и на член 2, буква а) от Директива 2006/114⁷², Съдът уточнява, че то не може да се тълкува и прилага по начин, при който действията, предприети от търговец с цел да насърчи продажбата на своите стоки или услуги — които действия могат да окажат влияние върху икономическото поведение на потребителите и съответно да засегнат конкурентите на този търговец, — да останат извън обхвата на въведените с тези директиви правила за лоялна конкуренция. От това следва, че понятието обхваща използването на наименование на домейн, както и на метатагове в метаданните на уебсайт, когато наименованието на домейн или метатаговете, съставени от ключови думи („keyword metatags“), правят връзка с определени стоки или с определени услуги, или пък с търговското наименование на дружество, и представляват форма на съобщение, което е адресирано до потенциалните потребители и им внушава, че ще намерят уебсайт, свързан с посочените стоки или услуги, или с посоченото дружество. Това понятие обаче не обхваща самата регистрация на наименование на домейн, тъй като това е напълно формално действие, което само по себе си не предполага непременно наличието на възможност за узнаване на наименованието на домейн от потенциалните потребители и което съответно не може да окаже въздействие върху техния избор.

⁷⁰ Директива 2009/103/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка (ОВ L 263, стр. 11).

⁷¹ Директива 84/450/ЕИО на Съвета от 10 септември 1984 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки, свързани със заблуждаваща реклама (ОВ L 250, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 1, стр. 153), изменена с Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. (ОВ L 149, стр. 22; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 14, стр. 260).

⁷² Директива 2006/114/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година относно заблуждаващата и сравнителната реклама (кодифицирана версия) (ОВ L 376, стр. 21; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 18, стр. 229).

XI. Социална политика

1. Равно третиране в областта на заетостта и професиите

Решение от 25 април 2013 г. по дело Asociația ACCEPT (C-81/12) разглежда *хомофобски изявления във връзка с политиката на наемане на работа в професионален футболен клуб*. Особено по делото е, че публичното изявление, изключващо наемането на футболист, представян като хомосексуалист, е направено от лице, представящо се и възприемано от обществеността като основен ръководител на този клуб, което обаче няма право да обвързва клуба във връзка с наемането на работа. Съдът постановява, че подобни изявления могат да бъдат квалифицирани по смисъла на Директива 2000/78⁷³ за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите, като факти, от които може да бъде заключено, че от страна на клуба е налице дискриминация, основана на сексуална ориентация.

В тази връзка Съдът отбелязва, че работодателят не може да оспори съществуването на факти, от които може да бъде заключено, че той провежда дискриминационна политика за наемане на работа, като се ограничи да посочи, че хомофобските изявления, внушаващи съществуването на такава политика, са направени от лице, което, макар да заявява и да изглежда, че играе важна роля в управлението на този работодател, не е оправомощено да ангажира волята на клуба, що се отнася до наемането на работа. Подобна презумпция за дискриминация обаче би могла да се обори въз основа на съвкупност от съвпадащи доказателства, например категорично дистанциране от страна на клуба от хомофобските изявления. Все пак според Съда тежестта на доказване, така както тя е уредена в Директива 2000/78, не налага да се изисква доказателство, което не би било възможно да бъде представено, без да се накърни правото на зачитане на личния живот. Следователно не е необходимо работодателят ответник да доказва, че в миналото са наемани лица с определена сексуална ориентация.

В Решение от 11 април 2013 г. по съединени дела Ring (C-335/11 и C-337/11) Съдът се произнася, отново на основание Директива 2000/78, по въпроса дали *уволнението на работник с предизвестие със съкратен срок поради болест може да доведе до дискриминация на работниците с увреждания*.

В това отношение Съдът подчертава по-специално, че Директива 2000/78⁷⁴ задължава работодателя да вземе подходящи и разумни мерки за приспособяване на работната среда, по-специално за да предостави на лицата с увреждания достъп до заетост, възможност да работят и да се издигат в професията. По смисъла на тази директива мерки, въвеждащи „разумни улеснения“, са такива мерки, които са предназначени да осигурят премахването на различните пречки за пълноценното и ефективно участие на лицата с увреждания в професионалния живот наравно с останалите работници. В този смисъл Съдът постановява, че намаляването на работното време, дори да не се вписва в понятието за работен режим, изрично упоменато в Директива 2000/78, може да се счита за подходяща мярка за приспособяване на работната среда в случаите, когато позволява на работника да продължи да изпълнява работата си, и при условие че не представлява непропорционална тежест за работодателя. Всъщност списъкът с такива мерки, съдържащ се в съображенията на Директива 2000/78, не е изчерпателен.

⁷³ Член 2, параграф 2 и член 10, параграф 1 от Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 7).

⁷⁴ Член 5 от Директива 2000/78.

Съдът счита, че национална разпоредба, която предвижда уволнение с предизвестие със съкратен срок поради болест, може да доведе до различно третиране, непряко основано на увреждане, доколкото в сравнение с работника без увреждане, този с увреждане е изложен на далеч по-голям риск спрямо него да се приложи предвиденият съкратен срок на предизвестие. Напомняйки за широката свобода на преценка, призната на държавите в областта на социалната политика, Съдът постановява, че запитващата юрисдикция е тази, която трябва да прецени дали националният законодател — преследвайки законните цели да се насърчи наемането и задържането на работа на болни лица, от една страна, и да се постигне разумен баланс между противоположните интереси на работника и работодателя, що се отнася до отсъствията по болест, от друга — е пропуснал да вземе предвид релевантни обстоятелства, засягащи в частност работниците с увреждания и специфичните нужди, свързани със защитата, която изисква тяхното състояние.

2. Закрила на работниците в случай на неплатежоспособност на работодателя

В своето Решение от 25 април 2013 г. по дело Hogan и др. (C-398/11) Съдът постановява, че Директива 2008/94 относно закрилата на работниците и служителите в случай на неплатежоспособност на техния работодател⁷⁵ се прилага спрямо правата на бившите работници и служители във връзка с *пенсии по допълнителна пенсионна схема, създадена от техния работодател*.

Член 8 от тази Директива предвижда, че държавите членки гарантират, че са взети необходимите мерки за закрила на интересите на работниците и служителите, що се отнася до тяхното право да получават такива осигурителни плащания. Според Съда за прилагането на тази разпоредба е достатъчно допълнителната пенсионна схема да няма достатъчно финансово покритие към датата, на която работодателят изпада в неплатежоспособност, и поради неплатежоспособността си той да не разполага със средствата, необходими за вноски по схемата, достатъчни за цялостно изплащане на дължимите суми. За да се установи дали държавата членка е изпълнила предвиденото в член 8 от Директива 2008/94 задължение, правата във връзка със законоустановени пенсии не могат да се вземат предвид.

Разглежданата по делото Hogan ирландска правна уредба е приета от тази държава членка след по-рано постановеното Решение на Съда по дело Robins и др.⁷⁶ След постановяването на това решение държавите членки са наясно, че правилното транспониране на член 8 от Директива 2008/94 изисква работник или служител да получи в случай на неплатежоспособност на своя работодател поне половината от съответните права във връзка с пенсии. Ирландската правна уредба обаче ограничава обхвата на закрила на ищците по главното производство до по-малко от половината от стойността на пенсиите им. Съдът счита, че с подобна правна уредба не само не се изпълняват наложените на държавите членки с посочената директива задължения, но и че тя представлява съществено нарушение на задълженията на тази държава членка, което може да ангажира нейната отговорност. В тази връзка Съдът добавя, че икономическото положение на съответната държава членка не е изключително обстоятелство, което може да оправдае понижена степен на закрила на интересите на работниците и служителите по отношение на правата им във връзка с пенсии.

⁷⁵ Директива 2008/94/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 година относно закрилата на работниците и служителите в случай на неплатежоспособност на техния работодател (кодифицирана версия) (ОВ L 283, стр. 36).

⁷⁶ Решение на Съда от 25 януари 2007 г. по дело Robins и др. (C-278/05, Сборник, стр. I-1053).

3. Право на отпуск по майчинство

В Решение от 19 септември 2013 г. по дело *Betriu Montull* (C-5/12) Съдът постановява, че Директиви 92/85⁷⁷ и 76/207⁷⁸, отнасящи се съответно до закрилата на бременни работнички и на работнички родилки и до *равното третиране на работещите мъже и жени*, допускат национално законодателство, което предвижда отпускът по майчинство, предвиден в първата посочена директива в периода след шестте седмици задължителен отпуск на майката след раждането, да се ползва единствено ако и двамата родители работят по трудово правоотношение, и което следователно изключва възможността това право да се ползва от бащата на дете, чиято майка не работи по такова правоотношение и не се осигурява по някоя от публичните схеми за социално осигуряване.

От една страна, според Съда хипотезата на жена, упражняваща свободна професия, не попада под действието на Директива 92/85, която се отнася само до бременните работнички и работничките родилки или кърмачки по време на работа. От друга страна, ако такова национално законодателство установява основана на пола разлика в третирането, същата е обоснована по смисъла на Директива 76/207⁷⁹, която признава за оправдано да се закриля биологичното състояние на жената по време на бременността ѝ и след това⁸⁰.

XII. Защита на потребителите

В областта на защитата на потребителите следва да се отбележи Решение от 14 март 2013 г. по дело *Aziz* (C-415/11), отнасящо се до тълкуването на Директива 93/13⁸¹ относно неправомерните клаузи в потребителските договори. Делото е образувано по преюдициално запитване от испанска юрисдикция, сезирана от потребител с иск за установяване на *неправомерност на клауза в договор за ипотечен кредит* и обявяване на нищожността на изпълнителното производство, водено срещу него.

Съдът установява, че след като националната процесуална уредба не дава възможност на съда в производството по иск на потребител за установяване на неправомерността на договорна клауза, въз основа на която е издаден изпълнителният титул, да постанови привременни мерки, които могат да доведат до спиране на производството по принудително изпълнение върху ипотекан имот, когато постановяването на такива мерки е необходимо за гарантиране на пълната ефективност на крайното му решение, тази уредба може да накърни ефективността на защитата, която Директивата цели да установи. Без тази възможност винаги когато се пристъпва към принудително изпълнение върху ипотекания имот преди постановяване на решението на съда в исковото производство, с което договорната клауза,

⁷⁷ Директива 92/85/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 година за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето по време на работа на бременни работнички и на работнички родилки или кърмачки (ОВ L 348, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 3, стр. 3).

⁷⁸ Директива 76/207/ЕИО на Съвета от 9 февруари 1976 година относно прилагането на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до заетост, професионалната квалификация и развитие, и на условията на труд (ОВ L 39, стр. 40; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 164).

⁷⁹ Член 2, параграф 1 от Директива 76/207.

⁸⁰ Член 2, параграф 3 от Директива 76/207.

⁸¹ Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 година относно неправомерните клаузи в потребителските договори (ОВ L 95, стр. 29; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 2, стр. 273).

въз основа на която е учредена ипотеката, се обявява за неравнопоставена, а изпълнителното производство — за нищожно, с това решение на потребителя би се предоставила само защита под формата на обезщетение, която е непълна и недостатъчна, и не представлява подходящо и ефективно средство за преустановяване на прилагането на посочената клауза, а това е в противоречие с разпоредбата на член 7, параграф 1 от Директива 93/13.

На следващо място Съдът уточнява, че понятието за значителна неравнопоставеност в ущърб на потребителя по смисъла на член 3, параграф 1 от директивата трябва да се прецени, като се направи анализ на националните правни норми, приложими при липсата на уговорка между страните, за да се установи дали и евентуално в каква степен по силата на договора потребителят е поставен в по-неблагоприятно правно положение от предвиденото в действащото национално право. За тази цел се явява релевантно да се разгледа и правното положение на потребителя с оглед на предвидените в националната правна уредба средства за предотвратяване на прилагането на неравноправните клаузи.

XIII. Околна среда

1. Право на информация и на достъп до решенията в областта на околната среда

В своето Решение от 15 януари 2013 г. по дело *Križan и др.*, посочено по-горе⁸², Съдът се произнася относно *правото на обществен достъп до градоустройствено решение* за разполагането на депо за отпадъци. Той констатира, че разглежданото в главното производство решение, от една страна, представлява една от мерките, въз основа на които се взема окончателното решение дали да се разреши или не тази инсталация, а от друга страна, съдържа относима във връзка с процедурата за разрешаване информация. Поради това Съдът отбелязва, че съгласно Орхуската конвенция⁸³ и Директива 96/61 за предотвратяване и контрол на замърсяването⁸⁴, възпроизвеждаща разпоредбите на конвенцията, заинтересованата общественост има право на достъп до това решение. В тази връзка Съдът уточнява, че отказът да се предостави на обществеността градоустройственото решение не може да се обоснове със съображения за защита на поверителността на търговска или индустриална информация. Той все пак допуска възможността нередовността, изразяваща се в необоснования отказ да се предостави на заинтересованата общественост градоустройствено решение, да бъде отстранена, при условие че все още са открити всички възможности и отстраняването на въпросната нередовност дава възможност за ефективно обществено обсъждане в рамките на процеса на вземане на решение.

Освен това Съдът констатира, че целта на директивата да се предотврати и намали замърсяването не би могла да бъде постигната, ако не е възможно да се осуети възможността

⁸² Друг аспект на това решение е представен в раздел „Въпроси на съдопроизводството на Европейския съюз“.

⁸³ Конвенция за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, подписана в Орхус на 25 юни 1998 г. Тази конвенция е одобрена от името на Европейската общност с Решение 2005/370/ЕО на Съвета от 17 февруари 2005 година (ОВ L 124, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 14, стр. 201).

⁸⁴ Директива 96/61/ЕО на Съвета от 24 септември 1996 година за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (ОВ L 257, стр. 26; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 3, стр. 183), изменена с Регламент (ЕО) № 166/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 януари 2006 година (ОВ L 33, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 15, стр. 212).

инсталацията, за която в нарушение на директивата е получено разрешително, да продължи да работи до постановяването на окончателно решение по законосъобразността на въпросното разрешително. Следователно директивата изисква представителите на заинтересованата общественост да имат право да поискат приемането на обезпечителни мерки, с които да се препятства това замърсяване, например временно спиране на действието на оспореното разрешително.

Съгласно Директива 2003/4⁸⁵ държавите членки трябва да гарантират, че от публичните власти се изисква да предоставят на разположение на всеки заявител информацията за околната среда, съхранявана от или за тях. С Решение от 19 декември 2013 г. по дело *Fish Legal и Shirley* (C-279/12) Съдът внася уточнения в *понятието за публична власт* по смисъла на тази директива.

Той счита, че субекти като предприятия за водоснабдяване и канализация могат да бъдат квалифицирани като юридически лица, които изпълняват „публични административни функции“ и поради това са „публични власти“ по смисъла на директивата⁸⁶, ако по силата на вътрешното право им е възложено да извършват услуги от обществен интерес и за целта съгласно националното законодателство разполагат с особени правомощия, по-широки в сравнение с тези, които следват от правилата, приложими в отношенията между частноправни субекти. Освен това посочените предприятия, които доставят публични услуги, свързани с околната среда, трябва също да се квалифицират като „публични власти“ съгласно директивата⁸⁷, ако доставят тези услуги под контрола на орган или на лице по член 2, точка 2, буква а) или б) от Директива 2003/4 и реално не определят самостоятелно начина, по който доставят споменатите услуги, тъй като такъв орган или лице може да оказва решаващо влияние върху дейността на посочените предприятия в областта на околната среда.

Съдът добавя, че такова лице, което изпълнява „публични административни функции“ по смисъла на член 2, точка 2, буква б) от Директива 2003/4 и което е публична власт, е задължено да осигури достъп до цялата информация за околната среда, с която разполага. За сметка на това търговските дружества, които могат да бъдат публична власт съгласно член 2, точка 2, буква в) от посочената директива само когато при доставянето на публични услуги в областта на околната среда се намират под контрола на публична власт, са длъжни да разкрият единствено информацията за околната среда, която се отнася до доставянето на тези услуги.

2. Право на ефективни правни средства за защита в областта на околната среда

В своето Решение от 11 април 2013 г. по дело *Edwards* (C-260/11) Съдът се произнася по въпроса дали *разноските, свързани със съдопроизводства*, могат да накърнят правото на ефективни правни средства за защита в областта на околната среда. Съдът постановява, че

⁸⁵ Директива 2003/4/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 година относно обществен достъп до информация за околната среда и за отмяна на Директива 90/313/ЕИО на Съвета (ОВ L 41, стр. 26; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 9, стр. 200).

⁸⁶ Член 2, точка 2, буква б) от Директива 2003/4.

⁸⁷ Член 2, точка 2, буква в) от Директива 2003/4.

предвиденото в правото на Съюза изискване⁸⁸ съдебното производство да не бъде възпрепятстващо скъпо, предполага съответните лица да не бъдат възпрепятствани, поради евентуалната финансова тежест с оглед на всички разходи, които следва да бъдат направени, да подават и поддържат пред съдилищата жалби, свързани с приложението на релевантните разпоредби от правото на Съюза. Съдът уточнява, че що се отнася до околната среда, това изискване е свързано със съблюдаването на правото на ефективни правни средства за защита, закрепено в член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, както и с принципа на ефективност.

В този смисъл когато национална юрисдикция следва да се произнесе по осъждането на представител на обществеността, който като жалбоподател е загубил съдебен спор в областта на околната среда, тя трябва да се увери, че производството не е възпрепятстващо скъпо, като вземе предвид както интереса на лицето, което иска да защити правата си, така и общия интерес, свързан със защитата на околната среда.

В рамките на тази преценка националният съдия не може да се позове единствено на икономическото положение на заинтересованото лице, а трябва да извърши и обективен анализ на размера на съдебните разходи. Така разходите по едно производство не трябва да надхвърлят финансовите възможности на заинтересованото лице, нито да се явяват при каквито и да е обстоятелства обективно неразумни.

XIV. Далекосъобщения

В тазгодишната си практика Съдът имаше повод да разгледа регулаторната рамка, приложима към електронните съобщителни услуги.

По дело *Belgacom* и др. (C-375/11, решение от 21 март 2013 г.) Съдът бе сезиран с преюдициално запитване дали *таксите, прилагани спрямо операторите на мобилна телефония в Белгия, са съвместими* с Директива 2002/20 относно разрешението на електронните съобщителни мрежи и услуги⁸⁹.

На първо място Съдът уточнява, че удължаването на срока на действие на правото на ползване на радиочестоти трябва да се разглежда като предоставяне на нови права и че следователно спрямо процедурата по разпределяне трябва да се прилагат правилата на Директивата. На второ място, Съдът приема, че членове 12 и 13 от Директивата допускат държавите членки да въведат за операторите на мобилна телефония еднократна такса, дължима както

⁸⁸ Член 10а, пета алинея от Директива 85/337/ЕИО на Съвета от 27 юни 1985 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 175, стр. 40; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 1, стр. 174) и член 15а, пета алинея от Директива 96/61/ЕО на Съвета от 24 септември 1996 година за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (ОВ L 257, стр. 26; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 3, стр. 183), изменени с Директива 2003/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 година за осигуряване участието на обществеността при изготвянето на определени планове и програми, отнасящи се до околната среда и за изменение по отношение на участието на обществеността и достъпа до правосъдие на Директиви 85/337/ЕО и 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 156, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 10, стр. 8 и поправка в ОВ L 298, 2007 г., стр. 23).

⁸⁹ Директива 2002/20/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно разрешението на електронните съобщителни мрежи и услуги („Директива за разрешение“) (ОВ L 108, стр. 21; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 35, стр. 183).

при ново получаване на право на ползване на радиочестотите, така и при удължаване на срока на действие на последното и която се добавя към годишна такса за ползване на честотите, чиято цел е да се стимулира оптималното използване на ресурсите, но и към такса, покриваща разходите за управление на разрешението, при условие че тези такси са реално насочени към осигуряването на оптимално използване на радиочестотите, че те са обективно обосновани, прозрачни, недискриминационни и пропорционални на своето предназначение и са съобразени с целите, определени в член 8 от Директивата.

Накрая, Съдът отбелязва, че въвеждането на еднократна такса съставлява изменение на условията, приложими към операторите, имащи право на ползване на радиочестоти. При това положение член 14, параграф 1 от Директивата допуска държавата членка да предвиди подобна такса, ако това изменение е в съответствие с определените в нея условия, тоест ако това изменение е обективно обосновано, извършено в разумни граници и за него са нотифицирани предварително всички заинтересовани страни, за да могат да изразят своите становища.

По дело *UPC Nederland* (C-518/11, решение от 7 ноември 2013 г.) Съдът е трябвало да даде някои уточнения, що се отнася до *приложното поле* *ratione materiae* на директивите, създаващи новата регулаторна рамка в правото на Съюза за електронните съобщителни мрежи и услуги⁹⁰.

Съдът постановява, че услуга, изразяваща се в разпространение по кабел на основен пакет от радио- и телевизионни програми, за доставката на която се фактурират както разходите за пренос, така и плащанията към радио- и телевизионни организации и дружества за колективно управление на авторски права във връзка с таксите за оповестяване на съдържанието на произведенията, попада в обхвата на понятието „електронна съобщителна услуга“, а следователно и в материалното приложно поле на приетата от Съюза правна уредба на електронните съобщения.

Що се отнася на следващо място до правомощията на националните органи при прилагането на тази уредба, Съдът постановява, че съответните директиви трябва да се тълкуват в смисъл, че не позволяват орган, например на местно самоуправление, който няма качеството на национален регулаторен орган по смисъла на Директива 2002/20, да предприема пряко действия по отношение на таксите за крайните потребители за предоставянето по кабел на основен пакет от радио- и телевизионни програми. Подобен орган освен това не може, предвид принципа на лоялно сътрудничество, да противопоставя на доставчик на основен пакет от радио- и телевизионни програми по кабел клауза, която се съдържа в договор, сключен преди приемането на новата регулаторна рамка, и която ограничава свободното определяне на цените от този доставчик.

⁹⁰ Става въпрос за Директива 97/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 година относно обработката на лични данни и защитата на неприкосновеността на личния живот в телекомуникационния сектор (ОВ L 24, 1998 г., стр. 1), за Директива 2002/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно достъпа до електронни съобщителни мрежи и тяхната инфраструктура и взаимосвързаността между тях (ОВ L 108, стр. 7; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 35, стр. 169), за Директива 2002/20/ЕО, посочена по-горе, за Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива) (ОВ L 108, стр. 33; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 35, стр. 195) и накрая, за Директива 2002/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга) (ОВ L 108, стр. 51; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 35, стр. 213).

Освен това Директива 2010/13 относно аудиовизуалните медийни услуги⁹¹ е предмет на две важни решения на Съда.

На първо място, в Решение от 22 януари 2013 г. по дело *Sky Österreich* (C-283/11) Съдът е трябвало да прецени *валидността на член 15, параграф 6 от Директива 2010/13 от гледна точка на правото на частна собственост и на свободата на стопанската инициатива*. Съгласно тази разпоредба от Директивата носителят на права е длъжен да разреши изготвянето на кратки новинарски репортажи на всеки друг телевизионен оператор, установен в Европейския съюз, без да може да изисква финансова компенсация, надхвърляща допълнителните разходи, пряко възникнали във връзка с предоставянето на достъп до сигнала.

Що се отнася до твърдението, че е нарушен член 17 от Хартата на основните права, който прогласява правото на частна собственост, Съдът отбелязва, че носителят на изключителни права на телевизионно излъчване за събития от значителен обществен интерес не би могъл да се позове на закрилата, която дава тази разпоредба, щом като не би могъл да се позовава на придобито правно положение, за да изисква компенсация, която да надхвърля разходите, пряко възникнали във връзка с предоставянето на достъп до сигнала.

На следващо място, що се отнася до съответствието на член 15, параграф 6 от Директива 2010/13 със свободата на стопанската инициатива съгласно член 16 от Хартата на основните права, Съдът подчертава, че за носителите на изключителни права на телевизионно излъчване тази свобода не е абсолютна, а трябва да се разглежда във връзка с нейната функция в обществото. Така, като се имат предвид, от една страна, значението, което имат защитата на основната свобода да се получава информация, както и свободата и плурализмът на медиите, и от друга страна, закрилата на свободата на стопанската инициатива, Съдът приема, че законодателят на Съюза е имал основание да приеме норми като предвидените в член 15 от Директива 2010/13, съдържащи ограничения за свободата на стопанската инициатива, давайки същевременно предимство, с оглед на необходимия баланс между съответните права и интереси, на достъпа на обществеността до информация спрямо свободата на договаряне.

На второ място, дело *Sky Italia* (C-234/12, решение от 18 юли 2013 г.) даде повод на Съда да се произнесе във връзка с *национална правна уредба, предвиждаща максимален процент за времето на излъчване на реклама от операторите на платена телевизия, който е по-нисък от този за операторите на безплатна телевизия*.

В решението си Съдът приема, че държава членка може, без да наруши принципа на равното третиране, да определи различни почасови лимити на времето за излъчване на тази реклама в зависимост от това дали операторът предлага платена или безплатна телевизия. В това отношение Съдът уточнява, че принципите и целите на правилата относно времето за излъчване на телевизионна реклама, установени в частност с Директива 2010/13, целят да създадат балансирана защита на финансовите интереси на телевизионните оператори и рекламодателите, от една страна, и на интересите на носителите на права, а именно авторите и творците, както и на потребителите като телевизионни зрители, от друга. Балансираната защита на тези интереси обаче е различна в зависимост от това дали телевизионните оператори разпространяват програмите си срещу заплащане или безплатно, доколкото както тяхното положение, така и това на телевизионните им зрители са обективно различни.

⁹¹ Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 година за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (ОВ L 95, стр. 1).

Освен това Съдът подчертава, че макар разглежданата национална правна уредба да може да представлява ограничение на свободното предоставяне на услуги, предвидено в член 56 ДФЕС, защитата на потребителите срещу прекомерната търговска реклама съставлява императивно съображение от общ интерес, което може да обоснове това ограничение, при условие че прилагането на същото може да гарантира осъществяването на преследваната цел и не надхвърля необходимото за постигането ѝ.

XV. Обща външна политика и политика на сигурност – Замразяване на средства

В областта на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) Съдът постанови редица решения по повод мерки за замразяване на средства, които решения заслужават внимание поради приноса им за изясняването на материалните изисквания, на които трябва да отговарят тези мерки, на обхвата на правораздавателния контрол върху тях, както и на на процесуалните правила, приложими по отношение на съдебното им обжалване.

1. Контрол за законосъобразност, упражняван от съда на Съюза

В Решение от 18 юли 2013 г. по съединени дела Комисия/Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P) („Kadi II“) Съдът се произнася в частност по *обхвата на контрола за законосъобразност, който съдът на Съюза упражнява по отношение на мерките за замразяване на средства*.

В делото, по което е постановено обжалваното решение на Общия съд, г-н Kadi иска отмяна на решението, прието от Комисията вследствие на Решение на Съда от 3 септември 2008 г. по съединени дела Kadi и Al Barakaat International Foundation/Съвет и Комисия⁹². Той твърди, по-конкретно, нарушение на задължението за мотивиране и на правото му на защита. Общият съд приема жалбата за основателна и отменя обжалваното решение на Комисията. Макар да констатира грешки при прилагане на правото в обжалваното решение на Общия съд⁹³, Съдът все пак потвърждава същото, като приема, след проверка, че въпреки тези грешки диспозитивът на решението на Общия съд е правилен.

Съдът припомня, че съдът на Съюза трябва да се увери, че решението, налагащо ограничителни мерки, почива на достатъчно солидна фактическа база. Това предполага проверка на твърдените фактически обстоятелства, съдържащи се в изложението на мотивите, което е в основата на това решение, така че съдебният контрол да не се свежда до преценка на абстрактната вероятност на посочените мотиви, а да включи въпроса дали тези мотиви са обосновани.

За целите на тази преценка не се изисква компетентният орган на Съюза да представя пред съда на Съюза всички данни и доказателства относно твърдените мотиви в изложението, представено от Комитета по санкциите, създаден от Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации. Все пак е важно представените данни или доказателства да подкрепят приетите срещу засегнатото лице мотиви. Ако компетентният орган на Съюза обаче не е в състояние да предостави информация на съда на Съюза, последният следва да вземе предвид единствено данните и доказателствата, които са му били съобщени. Ако тези данни

⁹² Съединени дела C-402/05 P и C-415/05 P (Сборник, стр. I-6351).

⁹³ Решение на Общия съд от 30 септември 2010 г. по дело Kadi/Комисия (T-85/09, Сборник, стр. II-5177).

и доказателства не позволяват да се установи основателността на даден мотив, съдът на Съюза го извежда от кръга на подкрепящите съображения на разглежданото решение за вписване или запазване на вписването.

В това отношение, като се позовава на посоченото по-горе⁹⁴ Решение по дело ZZ, Съдът подчертава, че изключително важни съображения, свързани със сигурността на Съюза или на неговите държави членки, или с осъществяването на международните им отношения, могат да не допуснат заинтересуваното лице да бъде уведомено за определени данни или доказателства. В такива случаи съдът на Съюза следва да съвмести, от една страна, оправдания стремеж за гарантиране на сигурността, що се отнася до естеството и източниците на сведенията, които са били взети предвид за приемането на акта, и, от друга страна, необходимостта на частноправния субект да бъде гарантирано зачитането на неговите процесуални права като правото на изслушване, както и състезателното начало. Ако съдът на Съюза стигне до извода, че изключително важни съображения, свързани със сигурността, допускат съобщаването на съответните данни или доказателства, той дава възможност на компетентния орган на Съюза да ги съобщи на засегнатото лице. Ако този орган не съобщи тези данни или доказателства, съдът на Съюза извършва анализ на законосъобразността на обжалвания акт единствено въз основа на съобщените на това лице данни или доказателства.

Ако се окаже, че посочените от компетентния орган на Съюза съображения действително не позволяват на засегнатото лице да бъдат съобщени представени пред съда на Съюза данни или доказателства, е необходимо да се намери подходящ баланс между изискванията за право на ефективна съдебна защита, и по-специално на зачитане на състезателното начало, и изискванията, произтичащи от сигурността на Съюза или на неговите държави членки, или от провеждането на международните им отношения. За тази цел следва да се прецени дали обстоятелството, че на засегнатото лице не са съобщени поверителни доказателства, може да окаже влияние върху доказателствената им сила.

В случая Съдът отбелязва, че противно на постановеното от Общия съд, по-голямата част от мотивите, приети срещу г-н Kadi, са достатъчно точни и конкретни, за да се упражни надлежно правото на защита и да се осъществи съдебен контрол върху законосъобразността на обжалвания акт. Доколкото обаче не са представени никакви данни или доказателства в подкрепа на твърденията относно участието на г-н Kadi в дейности, свързани с международния тероризъм, тези твърдения не са в състояние да обусловят приемането в рамките на Съюза на ограничителни мерки срещу него.

По сходен начин и като се основава на това тълкувание на разпоредбите на правото на Съюза в областта на ОВППС, Съдът отхвърля с Решение от 28 ноември 2013 г. по дело Съвет/Fulmen и Mahmoudian (C-280/12 P) жалбата, подадена от Съвета срещу решението на Общия съд⁹⁵, с което последният отменя ограничителните мерки, наложени на жалбоподателите в първоинстанционното производство като част от изпълнението на мерките, приети срещу Иран с цел да се възпрепятства разпространението на ядрено оръжие⁹⁶. Всъщност Съдът устано-

⁹⁴ Това решение е разгледано в раздела „Гражданство на Съюза“.

⁹⁵ Решение на Общия съд от 21 март 2012 г. по съединени дела Fulmen/Съвет (T-439/10 и T-440/10, все още не публикувано в Сборника).

⁹⁶ Общият съд е приел, че „контролът за законосъобразност [...] не се свежда до проверка на абстрактната „правдоподобност“ на посочените мотиви, а трябва да включва и въпроса дали последните се подкрепят надлежно от конкретни доказателства и данни“. Той е посочил, че Съветът не може да се позовава на данни от поверителни източници, и е заключил, че Съветът не е доказал участието на жалбоподателите в дейности по разпространение на ядрено оръжие.

вява, че доколкото Съветът не е представил пред съда на Съюза доказателства, нито резюме на поверителните данни, последният е трябвало да се основе на единственото нещо, с което разполага, а именно твърдението, което фигурира в мотивите към спорните актове. Поради това Съдът констатира, че Общият съд не е допуснал грешка, като е приел, че Съветът не е доказал участието на Fulmen и г-н Mahmoudian в разпространението на ядрено оръжие.

На следващо място, в Решение от 23 април 2013 г. по съединени дела Gbagbo и др./Съвет (C-478/11 P—C-482/11 P) Съдът се произнася по въпроса за *началния момент на срока за обжалване в областта на ОВППС*. Съдът е сезиран с жалба срещу определенията на Общия съд⁹⁷, с които същият е отхвърлил като просрочени жалбите, с които жалбоподателите искат отмяна на решения и регламенти на Съвета, налагащи им ограничителни мерки като част от мерките, приети срещу някои лица и образувания с оглед на ситуацията в Кот д'Ивоар. Пред Общия съд жалбоподателите поддържат, че двумесечният срок за обжалване не може да им бъде противопоставен, тъй като не са били уведомени за спорните актове. Според Общия съд обаче този срок е започнал да тече четиринадесет дни след публикуването на обжалваните актове в *Официален вестник на Европейския съюз* и към момента на подаването на първоинстанционните жалби вече е бил изтекъл.

За Съда този извод е неправилен от правна гледна точка, макар все пак да не се отразява върху допустимостта на жалбата пред Общия съд, доколкото същата така или иначе е просрочена. Всъщност Съдът припомня, че спорните актове не само е трябвало да бъдат публикувани в Официален вестник, но и засегнатите лица е трябвало да бъдат уведомени за тях или пряко, ако адресите са известни, или чрез публикуване в Официален вестник на известието по член 7, параграф 3 от Решение 2010/656⁹⁸ и член 11а, параграф 3 от Регламент № 560/2005⁹⁹, ако адресите не са известни. Това известие е годно да осигури възможност на съответните лица да установят с какви способности за съдебна защита разполагат, за да оспорят включването им във въпросните списъци, и кога изтича срокът за обжалване. В случая за обжалваните решения засегнатите лица не са били уведомени пряко на адреса им, а чрез публикуване на посоченото известие. Затова за всяко от засегнатите лица и образувания срокът за подаване на жалбата за отмяна е започнал да тече от датата на уведомяването му чрез публикуването на известието.

В Решение от 28 май 2013 г. по дело Abdulrahim/Съвет и Комисия (C-239/12 P) Съдът е трябвало да се произнесе по въпроса при какви условия *може да се приеме, че правният интерес на жалбоподателя да иска отмяна по съдебен ред на мярката за замразяване на средства се запазва макар след подаването на жалбата тази мярка вече да не поражда правни последици*.

Г-н Abdulrahim сезира първо Общия съд с искане за отмяна на регламента, с който спрямо него са приети ограничителни мерки поради включването му в списъка, изготвен от Комитета по санкциите, учреден през 1999 г. с Резолюция на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации относно положението в Афганистан. Докато делото е било ви- сящо пред Общия съд, името на жалбоподателя е било заличено от списъка на Комитета по

⁹⁷ Определения на Общия съд от 13 юли 2011 г. по дела Gbagbo/Съвет (T-348/11), Koné/Съвет (T-349/11), Boni-Claverie/Съвет (T-350/11), Djédjé/Съвет (T-351/11) и N'Guessan/Съвет (T-352/11), все още непубликувани в Сборника.

⁹⁸ Решение 2010/656/ОВППС на Съвета от 29 октомври 2010 година за подновяване на ограничителните мерки срещу Кот д'Ивоар (ОВ L 285, стр. 28).

⁹⁹ Регламент (ЕО) № 560/2005 на Съвета от 12 април 2005 година за налагане на някои специфични ограничителни мерки, насочени към определени лица и стопански субекти, с оглед ситуацията в Кот д'Ивоар (ОВ L 95, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18 том 3, стр. 183).

санкциите, а след това и от списъка, изготвен с регламента на Комисията. Като преценява, че искането да се отмени вписването е станало безпредметно, Общият съд приема¹⁰⁰, че вече няма основание за произнасяне.

Съдът отменя определението на Общия съд, като припомня, че засегнатото от обжалвания акт лице запазва интерес от отмяната на същия или за да постигне възстановяване на предишното положение, или за да накара автора на обжалвания акт да внесе за в бъдеще подходящите промени и така да се избегне опасността отново да се допусне същата незаконосъобразност, или пък за да може евентуално да предяви иск за обезщетение за неимуществените вреди, които е претърпяло поради тази незаконосъобразност.

По-нататък Съдът потвърждава направеното от Общия съд разграничение между отмяната на даден акт с последващ акт, която не е равнозначна на установяване с обратно действие на неговата незаконосъобразност, и отмяната му със съдебно решение, при която съответният акт се заличава с обратна сила от правния ред и се счита, че никога не е съществувал. Същевременно Съдът намира за неправилна констатацията на Общия съд, че това разграничение не дава основание да се приеме, че г-н Abdulrahim има интерес от отмяната на засягащия го регламент. Съдът подчертава в частност факта, че ограничителните мерки имат значителни отрицателни последици и сериозно въздействие върху правата и свободите на съответните лица. Наред със самото замразяване на средства, което с широкия си обхват дестабилизира както професионалния, така и личния живот на съответните лица и възпрепятства сключването на редица правни сделки, предвид се вземат и заклеяването и недоверието, съпътстващи публичното посочване на съответните лица като свързани с терористична организация¹⁰¹.

2. Степен на участие на дадено образувание и налагане на ограничителни мерки

С Решение от 28 ноември 2013 г. по дело Съвет/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft (C-348/12 P) Съдът отменя решението на Общия съд¹⁰², постановено във връзка с *взетите срещу Иран ограничителни мерки за предотвратяване на разпространението на ядрено оръжие* и отнасящо се до мярка спрямо предприятие, което доставя продукти за иранската петролна и газова промишленост. Всъщност той установява, че Общият съд не е отчел развитието на правната уредба на Съюза в областта на ограничителните мерки, по-конкретно след Резолюция 1929 (2010)¹⁰³ на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации. Според Съда от правната уредба на Съюза¹⁰⁴ изрично следва, че на иранската петролна и газова промишленост могат да бъдат наложени ограничителни мерки по-специално в случаите, когато последната участва в снабдяването със забранени стоки и технологии, като връзката между тези стоки и технологии и разпространението на ядрено оръжие е установена от законодателя на Съюза в общите правила.

¹⁰⁰ Определение на Общия съд от 28 февруари 2012 г. по дело Abdulrahim/Съвет и Комисия (T-127/09, все още непубликувано в Сборника).

¹⁰¹ Съдът приема, че етапът на производството не му позволява да реши спора по същество, и връща делото на Общия съд за ново разглеждане. Това дело е все още висящо.

¹⁰² Решение на Общия съд от 25 април 2012 г. по дело Manufacturing Support & Procurement Kala Naft/Съвет (T-509/10, все още непубликувано в Сборника).

¹⁰³ Резолюция 1929 (2010) на Съвета за сигурност от 9 юни 2010 г.

¹⁰⁴ Вж. Решение 2010/413/ОВППС на Съвета от 26 юли 2010 година относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Обща позиция 2007/140/ОВППС (ОВ L 195, стр. 39 и поправка в ОВ L 197, стр. 19) и Регламент (ЕС) № 961/2010 на Съвета от 25 октомври 2010 година относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Регламент (ЕО) № 423/2007 (ОВ L 281, стр. 1).

Затова, с оглед на тази правна уредба и посочената резолюция на Съвета за сигурност, Съдът констатира, че сама по себе си търговията с ключово оборудване и технологии за въпросната промишленост може да се разглежда като подкрепа на ядрените дейности на Иран. Следователно Общият съд е допуснал грешка при прилагането на правото, доколкото е постановил, че приемането на ограничителни мерки срещу дадено образувание предполага, че преди това то практически е възприело укоримо поведение, като не е достатъчно да е налице само риск засегнатото образувание да възприеме такова поведение в бъдеще. Съдът решава да се произнесе по същество и потвърждава като законосъобразно решението за включване на дружеството Kala Naft в списъците за замразяване на средства.

XVI. Европейска публична служба

В областта на публичната служба на Европейския съюз Съдът се произнася по два изключително важни въпроса.

В Решение от 19 септември 2013 г. по дело Комисия/Strack (C-579/12 RX II), което е третото решение, постановено в производство по преразглеждане съгласно член 256, параграф 2, втора алинея ДФЕС, Съдът е трябвало да преразгледа решението на Общия съд, с което същият отменя решение на Съда на публичната служба, който от своя страна отменя отказа на Комисията да уважи *искането на длъжностно лице за пренасяне на платен годишен отпуск, който то не е ползвало в референтния период поради продължителен отпуск по болест*. Съдът приема, че решението на Общия съд засяга единството и съгласуваността на правото на Съюза. Всъщност като е потвърдил решението, с което се отхвърля искането за пренасяне на отпуска, Общият съд е извършил неправилно тълкуване, първо, на член 1д, параграф 2 от Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз („Правилникът”)¹⁰⁵ в смисъл, че не обхваща изискванията за организацията на работното време, посочени в Директива 2003/88 относно някои аспекти на организацията на работното време, и по-специално тези във връзка с платения годишен отпуск, и, второ, на член 4 от приложение V към Правилника в смисъл, че право да се пренася по-голям брой дни годишен отпуск от определения в тази разпоредба се предоставя само в случай че длъжностното лице не е могло да ползва годишния си отпуск поради дейност, свързана с изпълнението на служебните му задължения.

Съгласно обаче общия принцип на тълкуването, че актът на Съюза трябва, доколкото е възможно, да се тълкува по начин, който не поставя под съмнение неговата валидност, и в съответствие с цялото първично право, и в частност с разпоредбите на Хартата на основните права, член 1д, параграф 2 от Правилника трябва да се тълкува така, че да осигури съгласуваност на тази разпоредба с правото на платен годишен отпуск като принцип на социалното право на Съюза, вече изрично закрепен в член 31, параграф 2 от Хартата на основните права. За това е нужно, според Съда, член 1д, параграф 2 да се тълкува като разпоредба, позволяваща включването в Правилника на нормата на член 7 от посочената Директива 2003/88 като норма на минимална закрила, която евентуално допълва останалите разпоредби на Правилника, отнасящи се до правото на платен годишен отпуск, и в частност член 4 от приложение V към този правилник.

¹⁰⁵ Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОБС) № 259/68 на Съвета от 29 февруари 1968 година за установяване на Правилник за длъжностните лица и Условия за работа на другите служители на Европейските общности и установяване на специални мерки, временно приложими за длъжностни лица на Комисията (ОВ L 56, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 8, стр. 12), изменен с Регламент (ЕС, Евратом) № 1080/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. (ОВ L 311, стр. 1), в редакцията му след поправка, публикувана на 5 юни 2012 г. (ОВ L 144, стр. 48).

Всъщност, доколкото посоченият член 4 от приложение V към Правилника трябва да се тълкува в смисъл, че не урежда въпроса за пренасянето на платения годишен отпуск, който длъжностното лице не е могло да ползва в референтния период поради продължителен отпуск по болест, изискванията, произтичащи в това отношение от член 1д, параграф 2 от Правилника, и по-точно от член 7 от Директива 2003/88, трябва да бъдат взети предвид като минимални изисквания, приложими при условие че Правилникът не съдържа по-благоприятни в това отношение разпоредби.

В обявените на 19 ноември 2013 г. решения по дела Комисия/Съвет (С-63/12), Съвет/Комисия (С-66/12) и Комисия/Съвет (С-196/12) Съдът се произнася по нормите на Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз, уреждащи процедурите за *годишно адаптиране на възнагражденията и пенсиите на длъжностните лица*. Споровете между Комисията и Съвета се отнасят до това дали за 2011 г. следва да се приложи „нормалният“ автоматичен метод за адаптиране, предвиден в член 3 от приложение XI към Правилника за длъжностните лица, или клаузата за изключване, предвидена в член 10 от това приложение и приложима „в случай на сериозно и внезапно влошаване на социално-икономическото положение [в] Съюза“.

С оглед на особеностите на процедурите, предвидени в приложение XI към Правилника, и на контекста, в който се вписва член 10 от приложение XI, и по-конкретно ролята, предоставена на Съвета с член 65 от Правилника, Съдът приема, че Съветът е този, който трябва да направи оценка на предоставените от Комисията обективни данни, за да установи дали е налице такова сериозно и внезапно влошаване, основание за прилагане на клаузата за изключване. Съдът подчертава, че когато Съветът установи, че е налице сериозно и внезапно влошаване по смисъла на член 10, Комисията е длъжна да представи пред Парламента и Съвета подходящо предложение на основание на посочения член.

Накрая Съдът приема, че доколкото за 2011 г. Съветът е установил, въз основа на предоставените от Комисията данни, че е налице сериозно и внезапно влошаване, той не е бил длъжен да приеме предложението на Комисията за тази година, основано на „нормалния“ метод за адаптиране.

В — Състав на Съда

(Протоколен ред към 23 октомври 2013 г.)

Първи ред, от ляво надясно:

Г-н L. Bay Larsen, председател на състав; г-жа R. Silva de Lapuerta, председател на състав; г-н K. Lenaerts, заместник-председател на Съда; г-н V. Skouris, председател на Съда; г-н A. Tizzano и г-н M. Ilešič, председатели на състави.

Втори ред, от ляво надясно:

Г-н C.G. Fernlund и г-н A. Borg Barthet, председатели на състави; г-н P. Cruz Villalón, първи генерален адвокат; г-н T. von Danwitz, г-н E. Juhász, г-н M. Safjan и г-н J.L. da Cruz Vilaça, председатели на състави.

Трети ред, от ляво надясно:

Г-н P. Mengozzi, генерален адвокат; г-н J.C. Bonichot и г-н J. Malenovský, съдии; г-жа J. Kokott, генерален адвокат; г-н A. Rosas, г-н G. Arestis и г-н E. Levits, съдии; г-жа E. Sharpston, генерален адвокат.

Четвърти ред, от ляво надясно:

Г-жа A. Prechal, г-жа M. Berger, г-жа C. Toader и г-н A. Ó Caoimh, съдии; г-н Y. Bot, генерален адвокат; г-н Ал. Арабаджиев и г-н D. Šváby, съдии; г-н N. Jääskinen, генерален адвокат.

Пети ред, от ляво надясно:

Г-н M. Szpunar, генерален адвокат; г-н F. Biltgen, съдия; г-н N. Wahl и г-н M. Wathelet, генерални адвокати; г-н E. Jarašiūnas, г-н C. Vajda, г-н S. Rodin и г-жа K. Jürimäe, съдии; г-н A. Calot Escobar, секретар.

1. Членове на Съда

(по реда на встъпване в длъжност)

Vassilios Skouris

Роден през 1948 г.; завършва право в Берлинския свободен университет (1970); доктор по конституционно и административно право, Хамбургски университет (1973); доцент в Хамбургския университет (1972—1977); професор по публично право в Билефелдския университет (1978); професор по публично право в Солунския университет (1982); министър на вътрешните работи (през 1989 г. и през 1996 г.); член на управителния комитет на Критския университет (1983—1987); директор на Центъра по международно и европейско икономическо право в Солун (1997—2005); председател на Гръцката асоциация по европейско право (1992—1994); член на Гръцкия национален научноизследователски комитет (1993—1995); член на Висшия комитет за подбор на гръцки държавни служители (1994—1996); член на научния съвет на Академията по европейско право, Трир (от 1995 г.); член на управителния комитет на Гръцката национална школа за магистрати (1995—1996); член на научния комитет на Министерството на външните работи (1997—1999); председател на Гръцкия икономически и социален съвет през 1998 г.; съдия в Съда от 8 юни 1999 г.; председател на Съда от 7 октомври 2003 г.

Koen Lenaerts

Роден през 1954 г.; бакалавър и доктор по право (Льовенски католически университет); магистър по право, магистър по публична администрация (Харвардски университет); асистент (1979—1983), впоследствие професор по европейско право в Льовенския католически университет (от 1983 г.); съдебен помощник в Съда (1984—1985); професор в Колежа на Европа, Брюж (1984—1989); адвокат в брюкселската адвокатска колегия (1986—1989); гостуващ професор в Харвардския юридически факултет (1989); съдия в Първоинстанционния съд от 25 септември 1989 г. до 6 октомври 2003 г.; съдия в Съда от 7 октомври 2003 г.; заместник-председател на Съда от 9 октомври 2012 г.

Antonio Tizzano

Роден през 1940 г.; професор по право на Европейския съюз в Университета „Сапиенца“, Рим; преподавател в университетите „Istituto Orientale“ (1969—1979) и „Федерико II“, Неапол (1979—1992), в Университета в Катания (1969—1977) и в Могадишо (1967—1972); адвокат към италианския Касационен съд; правен съветник в постоянното представителство на Италианската република към Европейските общности (1984—1992); член на италианската делегация при преговорите за присъединяване на Кралство Испания и Португалската република към Европейските общности, при преговорите относно Единния европейски акт и Договора за Европейския съюз; автор на редица публикации, сред които коментари на европейските договори и на Кодексите на Европейския съюз; учредител и директор от 1996 г. на италианското списание „Правото на Европейския съюз“; член на управителните съвети или редакционните колегии на редица юридически списания; докладчик на редица международни конгреси; участник в конференции и лектор в редица международни институти, сред които Академията по международно право, Хага (1987); член на групата от независими експерти, съставена за проучването на финансите на Комисията на Европейските общности (1999); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2000 г. до 3 май 2006 г.; съдия в Съда от 4 май 2006 г.

Allan Rosas

Роден през 1948 г.; доктор по право, Университет в Турку (Финландия); професор по право в Университета в Турку (1978—1981) и в Академията Або (Турку/Або), (1981—1996); директор на Института по правата на човека към последната (1985—1995); различни отговорни национални и международни академични длъжности; член на научни дружества; координатор на значителен брой международни и национални изследователски проекти и програми в областта на правото на Общността, международното право, правата на човека и основните права, конституционното право и сравнителната публична администрация; представител на финландското правителство в качеството на член или съветник на финландски делегации на различни международни конференции и срещи; експертни функции във финландския правен живот, включително към финландски правни правителствени или парламентарни комисии, както и в ООН, ЮНЕСКО, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) и Съвета на Европа; от 1995 г. главен юридически съветник в правната служба на Европейската комисия, отговарящ за външните отношения; от март 2001 г. заместник генерален директор на правната служба на Европейската комисия; съдия в Съда от 17 януари 2002 г.

Rosario Silva de Lapuerta

Родена през 1954 г.; бакалавър по право (Университет „Комплутенсе“, Мадрид); юрист в Държавната правна служба в Малага; юрист в правната служба на Министерството на транспорта, туризма и съобщенията, и впоследствие в правната служба на Министерството на външните работи; главен юрист в държавната служба за процесуално представителство пред Съда и заместник генерален директор на отдел „Общностна и международна правна помощ“ на Държавната правна служба (Министерство на правосъдието); член на групата за размисъл относно бъдещето на съдебната система на Общността към Комисията; ръководител на испанската делегация в групата „Приятели на Председателството“ за реформата на съдебната система на Общността съгласно Договора от Ница, както и в ad hoc работната група „Съд на Европейските общности“ на Съвета; преподавател по право на Общността в Дипломатическото училище в Мадрид; съдиректор на испанското списание „Новини от Европейския съюз“; съдия в Съда от 7 октомври 2003 г.

Juliane Kokott

Родена през 1957 г.; завършва право (университети в Бон и Женева); магистър по право от Американския университет във Вашингтон; доктор по право (Хайделбергски университет, 1985 г.; Харвардски университет, 1990 г.); гостуващ професор в Университета „Бъркли“ (1991); професор по немско и чуждестранно публично право, по международно право и по европейско право в университетите в Аугсбург (1992), Хайделберг (1993) и Дюселдорф (1994); заместник-съдия за германското правителство в Международния съд за помирение и арбитраж на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ); заместник-председател на Федералния консултативен съвет за глобалните промени (WBGU, 1996 г.); професор по международно право, международно стопанско право и по европейско право в Университета в Санкт Гален (1999); директор на Института по европейско и международно стопанско право в Университета в Санкт Гален (2000); заместник-директор на програмата за специализация по стопанско право в Университета в Санкт Гален (2001); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2003 г.

Endre Juhász

Роден през 1944 г.; завършва право в Университета в Сегед, Унгария (1967); приеман изпит в унгарската адвокатска колегия (1970); следдипломно обучение по сравнително право, Университета в Страсбург, Франция (1969, 1970, 1971, 1972); служител в правния отдел на Министерството на външната търговия (1966—1974), директор по законодателните въпроси (1973—1974); първи търговски аташе в унгарското посолство в Брюксел, отговарящ за въпросите, свързани с Европейската общност (1974—1979); директор в Министерството на външната търговия (1979—1983); първи търговски аташе, а по-късно и търговски съветник в унгарското посолство във Вашингтон, САЩ (1983—1989); генерален директор в Министерството на търговията и в Министерството на международните икономически отношения (1989—1991); главен преговарящ по Споразумението за асоцииране между Република Унгария и Европейските общности и техните държави членки (1990—1991); генерален секретар на Министерството на международните икономически отношения, ръководител на Службата по европейски въпроси (1992); държавен секретар в Министерството на международните икономически отношения (1993—1994); държавен секретар, председател на Службата по европейски въпроси, Министерство на промишлеността и търговията (1994); извънреден и пълномощен посланик, ръководител на дипломатическата мисия на Република Унгария в Европейския съюз (от януари 1995 г. до май 2003 г.); главен преговарящ за присъединяването на Република Унгария към Европейския съюз (от юли 1998 г. до април 2003 г.); министър без портфейл за координиране по въпросите на европейската интеграция (от май 2003 г.); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

George Arestis

Роден през 1945 г.; завършва право в Атинския университет (1968); магистър по сравнителни политически и управленски науки, Университет в Кент, Кентърбъри (1970); адвокатска практика в Кипър (1972—1982); назначен за районен съдия (1982); повишен в председател на районен съд (1995); административен председател на районен съд, Никозия (1997—2003); съдия във Върховния съд на Кипър (2003); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Anthony Borg Barthet U.O.M.

Роден през 1947 г.; докторат по право, Кралски университет, Малта, 1973 г.; започва работа в малтийската държавна администрация като държавен нотариус през 1975 г.; съветник на Републиката през 1978 г., старши съветник на Републиката през 1979 г., заместник главен прокурор през 1988 г. и назначен за главен прокурор от президента на Малта през 1989 г.; хоноруван преподавател по гражданско право в Университета в Малта (1985—1989); член на Съвета на Университета в Малта (1998—2004); член на Комисията за администриране на правосъдието (1994—2004); член на управителния съвет на Арбитражния център в Малта (1998—2004); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Marko Ilešič

Роден през 1947 г.; доктор по право (Университет в Любляна); специализация по сравнително право (университети в Страсбург и Коимбра); изпит за правоспособност; професор по гражданско, търговско и международно частно право; заместник-декан (1995—2001) и декан (2001—2004) на Юридическия факултет на Университета в Любляна; автор на многобройни правни публикации; почетен съдия и председател на състав в Трудовия съд, Любляна (1975—1986); председател на Спортния съд на Словения (1978—1986); председател на Борсовата арбитражна камара в Любляна; арбитър в Търговската камара на Югославия (до 1991 г.) и Словения (от 1991 г.); арбитър в Международната търговска камара в Париж; съдия в отделението по жалбите на УЕФА и ФИФА; председател на Съюза на асоциациите на словенските юристи (1993—2005); член на Асоциацията по международно право, на Международния морски комитет и на много други международни юридически асоциации; съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Jiří Malenovský

Роден през 1950 г.; доктор по право, Карлов университет, Прага (1975); доцент (1974—1990), заместник-декан (1989—1991) и ръководител на катедра „Международно и европейско право“ (1990—1992) в Университета „Масарик“, Бърно; съдия в Конституционния съд на Чехословакия (1992); посланик към Съвета на Европа (1993—1998); председател на Комитета на постоянните представители към Съвета на Европа (1995); генерален директор в Министерството на външните работи (1998—2000); председател на чешкия и на словашкия клон на Асоциацията по международно право (1999—2001); съдия в Конституционния съд (2000—2004); член на Законодателния съвет (1998—2000); член на Постоянния арбитражен съд в Хага (от 2000 г.); професор по международно публично право в Университета „Масарик“, Бърно (2001); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Uno Lõhmus

Роден през 1952 г.; докторат по право през 1986 г.; член на адвокатската колегия (1977—1998); гостуващ професор по наказателно право в Университета в Тарту; съдия в Европейския съд по правата на човека (1994—1998); председател на Върховния съд на Естония (1998—2004); член на юридическата комисия за Конституцията; консултант към работната група за изготвяне на Наказателния кодекс; член на работната група за изготвяне на Наказателно-процесуалния кодекс; автор на многобройни трудове по правата на човека и конституционно право; съдия в Съда от 11 май 2004 г. до 23 октомври 2013 г.

Egils Levits

Роден през 1955 г.; завършва право и политически науки в Хамбургския университет; научен сътрудник в Юридическия факултет на Университета в Кил; съветник към латвийския парламент по въпросите от областта на международното право, конституционното право и законодателните реформи; посланик на Република Латвия в Германия и Швейцария (1992—1993), в Австрия, Швейцария и Унгария (1994—1995); заместник министър-председател и министър на правосъдието, изпълняващ функции на министър на външните работи (1993—1994); помирител в Съда за помирение и арбитраж към ОССЕ (от 1997 г.); член на Постоянния арбитражен съд (от 2001 г.); избран през 1995 г. за съдия в Европейския съд по правата на човека, преизбран през 1998 г. и 2001 г.; многобройни публикации в областта на конституционното и административното право, законодателните реформи и правото на Европейската общност; съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Aindrias Ó Caoimh

Роден през 1950 г.; бакалавър по гражданско право, Национален университет на Ирландия, Дъблински университетски колеж, 1971 г.; адвокат (адвокатска колегия „Кингс инс“, 1972 г.); завършва европейско право (Дъблински университетски колеж, 1977 г.); адвокат в ирландската адвокатска колегия (1972—1999); лектор по европейско право (юридически факултет към „Кингс инс“, Дъблин); старши юрист (1994—1999); представител на правителството на Ирландия по множество дела пред Съда на Европейските общности; съдия в ирландския Висш съд (от 1999 г.); член на ръководството на колегията „Кингс инс“ (от 1999 г.); заместник-председател на Ирландското дружество по европейско право; член на Асоциацията по международно право (ирландски клон); син на съдия Andreas O’Keeffe (Aindrias Ó Caoimh), съдия в Съда (1974—1985); съдия в Съда от 13 октомври 2004 г.

Lars Bay Larsen

Роден през 1953 г.; диплома по политически науки (1976) и право (1983), Университет в Копенхаген; служител в Министерството на правосъдието (1983—1985); лектор (1984—1991), впоследствие асоцииран професор (1991—1996) по семейно право в Университета в Копенхаген; ръководител на отдел в администрацията на датската адвокатура (1985—1986); началник на отдел (1986—1991) в Министерството на правосъдието; приет в адвокатската колегия (1991); началник на отдел (1991—1995), началник на дирекция „Полиция“ (1995—1999), началник на правната дирекция (2000—2003) в Министерството на правосъдието; представител на Дания в Комитет К-4 (1995—2000), в Централната шенгенска група (1996—1998) и в Управителния съвет на Европол (1998—2000); съдия във Върховния съд (2003—2006); съдия в Съда от 11 януари 2006 г.

Eleanor Sharpston

Родена през 1955 г.; завършва икономика, езици и право в Кралския колеж, Кеймбридж (1973—1977); преподавателска и изследователска дейност в Оксфордския колеж „Корпус Кристи“ (1977—1980); приета в адвокатската колегия „Мидъл темпъл“ (1980); адвокат (1980—1987 и 1990—2005); съдебен помощник на генералния адвокат, впоследствие съдия със Gordon Slynn (1987—1990); професор по европейско и сравнително право (Директор „Европейско право“) в Лондонския университетски колеж (1990—1992); преподавател (Lecturer) в Юридическия факултет (1992—1998), впоследствие асоцииран преподавател (Affiliated Lecturer) (1998—2005) в Университета в Кеймбридж; член на Кралския колеж, Кеймбридж (1992—2010); почетен член на Кралския колеж, Кеймбридж (от 2011 г.); асоцииран професор и изследовател (Senior Research Fellow) в Центъра за европейски правни изследвания в Университета в Кеймбридж (1998—2005); кралски адвокат (1999); член на ръководството на колегията „Мидъл темпъл“ (2005); почетен член на Оксфордския колеж „Корпус кристи“ (2010); доктор (хонорис кауза) по право, Глазгоу (2010) и Нотингам Трент (2011); генерален адвокат в Съда от 11 януари 2006 г.

Paolo Mengozzi

Роден през 1938 г.; професор по международно право и титуляр на катедрата по право на Европейските общности „Жан Моне“ на Университета в Болоня; доктор хонорис кауза на Университета „Карлос III“, Мадрид; гостуващ професор в университетите „Джонс Хопкинс“ (Център Болоня), „Сейнт Джонс“ (Ню Йорк), Джорджтаун, Париж-II, „Джорджия“ (Атина) и в Международния университетски институт (Люксембург); координатор на програмата „Палас“ по европейско стопанско право на Университета в Наймеген; член на Консултативния комитет за обществени поръчки на Комисията на Европейските общности; държавен подсекретар за търговията и промишлеността по време на италианското председателство на Съвета; член на групата за размисъл на Европейската общност за Световната търговска организация (СТО) и директор на сесията за 1997 г. на изследователския център към Хагската академия по международно право, посветена на СТО; съдия в Първоинстанционния съд от 4 март 1998 г. до 3 май 2006 г.; генерален адвокат в Съда от 4 май 2006 г.

Yves Bot

Роден през 1947 г.; диплома по право от Юридическия факултет на Университета в Руан; доктор по право (Университет Париж II „Пантеон-Асас“); асоцииран професор в Юридическия факултет на Университета в Ман; заместник-прокурор, а впоследствие и първи заместник-прокурор в прокуратурата в Ман (1974—1982); окръжен прокурор към Окръжния съд в Диеп (1982—1984); заместник окръжен прокурор към Окръжния съд в Страсбург (1984—1986); окръжен прокурор към Окръжния съд в Бастия (1986—1988); апелативен прокурор към Апелативния съд в Кан (1988—1991); окръжен прокурор към Окръжния съд в Ман (1991—1993); служител към министъра на правосъдието (1993—1995); окръжен прокурор към Окръжния съд в Нантер (1995—2002); окръжен прокурор към Окръжния съд в Париж (2002—2004); главен прокурор към Апелативния съд в Париж (2004—2006); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2006 г.

Jean-Claude Bonichot

Роден през 1955 г.; диплома по право, Университет в Мец, диплома от Института по политически изследвания, Париж, възпитаник на Националната школа за администрация; докладчик (1982—1985), правителствен комисар (1985—1987 и 1992—1999); съдия (1999—2000); председател на шесто подотделение на отделението по споровете (2000—2006) в Държавния съвет; съдебен помощник в Съда (1987—1991); началник на кабинета на министъра на труда, заетостта и професионалното обучение, впоследствие началник на кабинета на държавния министър, министър на държавната администрация и модернизация на администрацията (1991—1992); ръководител на правната мисия на Държавния съвет към Националната здравноосигурителна каса за наети работници (2001—2006); асоцииран професор към Университета в Мец (1988—2000), впоследствие към Университета Париж I Пантеон-Сорбона (от 2000 г.); автор на многобройни публикации по административно право, право на Общността и европейско право по права на човека; основател и председател на редакционната колегия на *Бюлетин на съдебната практика в областта на устройството на територията*, съосновател и член на редакционната колегия на *Правен бюлетин на общините и регионите*, председател на научния съвет на сдружението за изследвания на институциите и правото в областта на териториалното устройство и благоустройството; съдия в Съда от 7 октомври 2006 г.

Thomas von Danwitz

Роден през 1962 г.; следва в Бон, Женева и Париж; държавен изпит по право (1986 г. и 1992 г.); доктор по право (Университет в Бон, 1988 г.); международна диплома по публична администрация (Национална школа за администрация, 1990 г.); хабилизация (Университет в Бон, 1996 г.); професор по германско публично право и европейско право (1996—2003), декан на Юридическия факултет на Университета в Рур, Бохум (2000—2001); професор по германско публично право и европейско право (Кьолнски университет, 2003—2006 г.); директор на Института по публично право и административни науки (2006); гостуващ професор в Института по право и дипломация „Флечър“ (2000), в Университета „Франсоа Рабле“ (Тур, 2001—2006 г.) и в Университета Париж I Пантеон-Сорбона (2005—2006 г.); доктор хонорис кауза на Университета „Франсоа Рабле“ (Тур, 2010 г.); съдия в Съда от 7 октомври 2006 г.

Александър Арабаджиев

Роден през 1949 г.; диплома по право (Софийски университет „Св. Климент Охридски“); съдия в Районен съд, Благоевград (1975—1983); съдия в Окръжен съд, Благоевград (1983—1986); съдия във Върховния съд (1986—1991); съдия в Конституционния съд (1991—2000); член на Европейската комисия по правата на човека (1997—1999); член на Европейския конвент за бъдещето на Европа (2002—2003); народен представител (2001—2006); наблюдател в Европейския парламент; съдия в Съда от 12 януари 2007 г.

Camelia Toader

Родена през 1963 г.; диплома по право (1986), доктор по право, Университет в Букурещ (1997); стажант-съдия в първоинстанционния съд в Буфтя (1986—1988); съдия в първоинстанционния съд на 5-и район в Букурещ (1988—1992); приета в адвокатската колегия в Букурещ (1992); преподавател (1992—2005), а от 2005 г. професор по европейско гражданско и договорно право в Университета в Букурещ; изследователски проекти и докторантски изследвания в Института по международно частно право „Макс Планк“ в Хамбург (между 1992 г. и 2004 г.); началник на отдел „Европейска интеграция“ в Министерството на правосъдието (1997—1999); съдия във Върховния касационен съд (1999—2007); гостуващ професор в Университета във Виена (2000 г. и 2011 г.); преподавател по право на Общността в Националния институт на магистратите (2003 г. и 2005—2006 г.); член на редакционните колегии на редица юридически списания; от 2010 г. асоцииран член на Международната академия по сравнително право и почетен член на Центъра за европейски правни изследвания към Института за правни науки на Румънската академия; съдия в Съда от 12 януари 2007 г.

Jean-Jacques Kasel

Роден през 1946 г.; доктор по право, специална бакалавърска степен по административно право (Брюкселски свободен университет, 1970 г.); дипломира се в Института за политически изследвания в Париж (Екофин, 1972 г.); младши адвокат; правен съветник в Banque de Paris et des Pays-Bas (1972—1973); аташе, впоследствие първи секретар в Министерството на външните работи (1973—1976); председател на работни групи към Съвета на министрите (1976); първи секретар на посолство (Париж), заместник постоянен представител към ОИСП (служител за връзки с Юнеско, 1976—1979 г.); началник на кабинета на заместник министър-председателя (1979—1980); председател на работните групи на ЕПС (Азия, Африка, Латинска Америка); съветник, впоследствие заместник-началник на кабинета на председателя на Комисията на Европейските общности (1981); директор, отговарящ за бюджета и Правилника за длъжностните лица, към генералния секретариат на Съвета на министрите (1981—1984); служител в постоянното представителство към Европейските общности (1984—1985); председател на Комитета по бюджета; пълномощен министър, директор на отдел „Политически и културни въпроси“ (1986—1991); дипломатически съветник на министър-председателя (1986—1991); посланик в Гърция (1989—1991 г., без постоянно местопребиваване), председател на Политическия комитет (1991); посланик, постоянен представител към Европейските общности (1991—1998); председател на Корепер (1997); посланик (Брюксел, 1998—2002 г.); постоянен представител към НАТО (1998—2002); висш служител в двора на Великия херцог и началник на кабинета на Негово Кралско Височество Великия херцог (2002—2007); съдия в Съда от 15 януари 2008 г. до 7 октомври 2013 г.

Marek Safjan

Роден през 1949 г.; доктор по право (Варшавски университет, 1980 г.); хабилитиран доктор по правни науки (Варшавски университет, 1990 г.); редовен професор по право (1998); директор на Института по гражданско право на Варшавския университет (1992—1996); заместник-ректор на Варшавския университет (1994—1997); генерален секретар на полската секция на асоциацията на приятелите на френската правна култура „Анри Капитан“ (1994—1998); представител на Полша в Комитета по биоетика на Съвета на Европа (1991—1997); съдия в Конституционния съд (1997—1998) и впоследствие председател на същия съд (1998—2006); член на Международната академия по сравнително право (от 1994 г.) и заместник-председател на същата (от 2010 г.), член на Международната асоциация по право, етика и наука (от 1995 г.), член на полския Хелзински комитет; член на полската Академия за изкуства и литература; медал за заслуги, връчен от генералния секретар на Съвета на Европа (2007); автор на голям брой публикации в областта на гражданското, медицинското и европейското право; доктор хонорис кауза на Европейския университетски институт (2012); съдия в Съда от 7 октомври 2009 г.

Daniel Šváby

Роден през 1951 г.; доктор по право (Братиславски университет); съдия в Първоинстанционния съд, Братислава; съдия по граждански дела в Апелативния съд и заместник-председател на Апелативния съд, Братислава; член на секцията по гражданско и семейно право в Правния институт на Министерството на правосъдието; заместващ съдия по търговски дела във Върховния съд; член на Европейската комисия по правата на човека (Страсбург); съдия в Конституционния съд (2000—2004); съдия в Първоинстанционния съд от 12 май 2004 г. до 6 октомври 2009 г.; съдия в Съда от 7 октомври 2009 г.

Maria Berger

Родена през 1956 г.; юридическо и икономическо образование (1975—1979), доктор по право; асистент и хоноруван преподавател в Института по публично право и политически науки на Университета в Инсбрук (1979—1984); администратор във Федералното министерство на науката и научните изследвания, където последно е заместник-началник на отдел (1984—1988); отговаря за въпросите, свързани с Европейския съюз, във Федералната администрация (1988—1989); началник на служба „Европейска интеграция“ на Федералната администрация (подготовка за присъединяването на Република Австрия към Европейския съюз) (1989—1992); директор на Надзорния орган на ЕАСТ в Женева и в Брюксел (1993—1994); заместник-председател на Дунавския университет в Кремс (1995—1996); член на Европейския парламент (от ноември 1996 г. до януари 2007 г. и от декември 2008 г. до юли 2009 г.) и член на правната комисия; заместващ член на Европейския конвент за бъдещето на Европа (от февруари 2002 г. до юли 2003 г.); член на общинския съвет на град Перг (от септември 1997 г. до септември 2009 г.); федерален министър на правосъдието (от януари 2007 г. до декември 2008 г.); съдия в Съда от 7 октомври 2009 г.

Niilo Jääskinen

Роден през 1958 г.; диплома по право (1980), магистърска степен по право (1982), докторантура (2008) в Хелзинкския университет, преподавател в Хелзинкския университет (1980—1986); съдебен помощник и временен съдия в първоинстанционния съд в Рованиemi (1983—1984); правен съветник (1987—1989), след това началник на секцията по европейско право (1990—1995) в Министерството на правосъдието; правен съветник в Министерството на външните работи (1989—1990); съветник и секретар по европейските въпроси в Голямата комисия на финландския парламент (1995—2000); временен съдия (от юли 2000 г. до декември 2002 г.), след това съдия (от януари 2003 г. до септември 2009 г.) във Върховния административен съд; отговарял е за правните и институционалните въпроси по време на преговорите за присъединяване на Република Финландия към Европейския съюз; генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2009 г.

Pedro Cruz Villalón

Роден през 1946 г.; диплома по право (1963—1968), доктор по право, Университет в Севиля (1975); следдипломна квалификация във Фрайбургския университет (1969—1971); доцент по политически и правни науки в Университета в Севиля (1978—1986); титуляр на катедрата по конституционно право в Университета в Севиля (1986—1992); съдебен помощник в Конституционния съд (1986—1987); съдия в Конституционния съд (1992—1998); председател на Конституционния съд (1998—2001); член на Института за академични изследвания в Берлин (2001—2002); титуляр на катедрата по конституционно право в Мадридския автономен университет (2002—2009); избран съветник в Държавния съвет (2004—2009); автор на множество публикации; генерален адвокат в Съда от 14 декември 2009 г.

Alexandra (Sacha) Prechal

Родена през 1959 г.; завършва право (Грьонингенски университет, 1977—1983 г.); доктор по право (Амстердамски университет, 1995 г.); преподавател в Юридическия факултет, Маастрихт (1983—1987); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1987—1991); преподавател в Европейския институт към Юридическия факултет на Амстердамския университет (1991—1995); професор по европейско право в Юридическия факултет на Университета в Тилбург (1995—2003); професор по европейско право в Юридическия факултет на Университета в Утрехт и член на управителния съвет на Европейския институт към Университета в Утрехт (от 2003 г.); член на редакционните колегии на множество национални и международни правни издания; автор на много публикации; член на нидерландската Кралска академия на науките; съдия в Съда от 10 юни 2010 г.

Egidijus Jarašiūnas

Роден през 1952 г.; диплома по право, Университет във Вилнюс (1974—1979); доктор по правни науки, Правна академия, Литва (1999), адвокат в адвокатската колегия на Литва (1979—1990); депутат във Върховния съвет (Парламента) на Република Литва (1990—1992), впоследствие член на Сейма (Парламента) на Република Литва и член на Комитета за държава и право (1992—1996); съдия в Конституционния съд на Република Литва (1996—2005), впоследствие съветник на председателя на Конституционния съд на Република Литва (от 2006 г.); асистент в катедрата по конституционно право в Юридическия факултет на Университета „Миколас Ромерис“ (1997—2000), впоследствие доцент (2000—2004), а след това професор (от 2004 г.) в посочената катедра и накрая, ръководител на катедрата по конституционно право (2005—2007); декан на Юридическия факултет на Университета „Миколас Ромерис“ (2007—2010); член на Венецианската комисия (2006—2010); подписал акта от 11 март 1990 г. за възстановяване на независимостта на Литва; автор на множество правни публикации; съдия в Съда от 6 октомври 2010 г.

Carl Gustav Fernlund

Роден през 1950 г.; завършва право в Университета в Лунд (1975); секретар на Първоинстанционния съд в Ландскрона (1976—1978); специализиран съдия в Апелативния административен съд (1978—1982); заместник-съдия в Апелативния административен съд (1982); правен съветник в постоянния комитет по въпросите на Конституцията в шведския парламент (1983—1985); правен съветник в Министерство на финансите (1985—1990); директор на данъчна дирекция „Данъчно облагане на доходите на физическите лица“ в Министерството на финансите (1990—1996); директор на дирекция „Акцизи“ в Министерство на финансите (1996—1998); съветник по данъчни въпроси в постоянното представителство на Кралство Швеция към Европейския съюз (1998—2000); генерален директор по правните въпроси на управление „Данъци и митници“ в Министерство на финансите (2000—2005); съдия във Върховния административен съд (2005—2009); председател на Апелативния административен съд в Гьотеборг (2009—2011); съдия в Съда от 6 октомври 2011 г.

José Luís da Cruz Vilaça

Роден през 1944 г.; диплома по право и магистърска степен по политическа икономика от Университета в Коимбра; доктор по международна икономика (Университет Париж I Пантеон-Сорбона); отбива задължителна военна служба в Министерството на военноморските сили (правна служба, 1969—1972 г.); преподавател в Католическия университет и в университета „Нова“ в Лисабон; бивш преподавател в университета в Коимбра и в университета „Лузиада“ в Лисабон (директор на Института по европейски изследвания); член на португалското правителство (1980—1983); държавен секретар в Министерството на вътрешните работи, в председателството на Министерския съвет и по европейските въпроси; депутат в португалския парламент, заместник-председател на Християндемократическата група; генерален адвокат в Съда (1986—1988); председател на Първоинстанционния съд на Европейските общности (1989—1995); адвокат в адвокатската колегия на Лисабон, специалист по европейско и конкурентно право (1996—2012); член на групата за размисъл относно бъдещето на съдебната система на Европейските общности, „група „Дуе“ (2000); председател на дисциплинарния съвет на Европейската комисия (2003—2007); председател на Португалската асоциация по европейско право (от 1999 г.); съдия в Съда от 8 октомври 2012 г.

Melchior Wathelet

Роден през 1949 г.; завършва правни и икономически науки (Лиежки университет); магистър по право (Харвардски университет, Съединени американски щати); доктор хонорис кауза (Университет Париж-Дофин); професор по европейско право в Льовенския и в Лиежкия университет; депутат (1977—1995); държавен секретар, министър и министър-председател на регион Валония (1980—1988); заместник министър-председател, министър на правосъдието и средната класа (1988—1992); заместник министър-председател, министър на правосъдието и икономиката (1992—1995); заместник министър-председател, министър на националната отбрана (1995); кмет на Вервие (1995); съдия в Съда на Европейските общности (1995—2003); юридически съветник, впоследствие адвокат (2004—2012); държавен министър (2009—2012); генерален адвокат в Съда от 8 октомври 2012 г.

Christopher Vajda

Роден през 1955 г.; завършва право в Университета в Кеймбридж; специализирана бакалавърска степен по европейско право, Брюкселски свободен университет (специално отличие); приет в адвокатската колегия „Грейс ин“ на Англия и Уелс (1979); адвокат (1979—2012); приет в адвокатската колегия на Северна Ирландия (1996); кралски адвокат (1997); член на ръководството на колегията „Грейс ин“ (2003); временен съдия в Кралския съд (2003—2012); ко-вчежник на Асоциацията на Обединеното кралство по европейско право (2001—2012); участва в изготвянето на сборника „Конкурентното право на Европейските общности“ (Bellamy & Child, трето—шесто издание); съдия в Съда от 8 октомври 2012 г.

Nils Wahl

Роден през 1961 г.; доктор по право, Стокхолмски университет (1995); доцент и завеждащ катедра по европейско право „Жан Моне“ (1995), професор по европейско право, Стокхолмски университет (2001); генерален директор на образователна фондация (1993—2004); председател на шведската Изследователска мрежа в областта на общностното право (Nätverket för europarättslig forskning) (2001—2006); член на Съвета по въпросите на конкурентното право (Rådet för konkurrensfrågor) (2001—2006); съдия в Общия съд от 7 октомври 2006 г. до 28 ноември 2012 г.; генерален адвокат в Съда от 28 ноември 2012 г.

Siniša Rodin

Роден през 1963 г.; доктор по право (Загребски университет, 1995 г.); магистър по право, Мичигански юридически факултет (1992); стипендиант по програма „Фулбрайт“ и гостуващ преподавател в Харвардския юридически факултет (2001—2002); доцент, впоследствие професор в юридическия факултет на Загребския университет от 1987 г.; завеждащ катедра „Жан Моне“ от 2006 г. и завеждащ катедра „Жан Моне“ ad personam от 2011 г.; гостуващ професор в Корнелския юридически факултет (2012); член на хърватската комисия за конституционна реформа, председател на работната група за присъединяването към Съюза (2009—2010); член на хърватския екип за преговори във връзка с присъединяването на Хърватия към Съюза (2006—2011); автор на множество публикации; съдия в Съда от 4 юли 2013 г.

François Biltgen

Роден през 1958 г.; магистърска степен по право (1981) и следдипломна специализация (DEA) по общностно право, Университет за право, икономика и социални науки Париж II (1982); дипломант на Института за политически изследвания, Париж (1982); адвокат в Люксембургската адвокатска колегия (1987—1999); член на Камарата на представителите (1994—1999); общински съветник, град Еш-сюр-Алзет (1987—1999); член на кметския съвет, град Еш-сюр-Алзет (1997—1999); заместващ член на люксембургската делегация в Комитета на регионите на Европейския съюз (1994—1999); министър на труда и заетостта, министър на вероизповеданията, министър за връзките с Парламента, заместник-министър на съобщенията (1999—2004); министър на труда и заетостта, министър на вероизповеданията, министър на културата, висшето образование и изследователската работа (2004—2009); министър на правосъдието, министър по въпросите на държавната служба и административната реформа, министър на висшето образование и изследователската работа, министър на съобщенията и медиите, министър на вероизповеданията (2009—2013); съпредседател на министерската конференция в рамките на Болонския процес през 2005 г. и 2009 г.; съпредседател на министерската конференция на Европейската космическа агенция (2012—2013); съдия в Съда от 7 октомври 2013 г.

Küllike Jürimäe

Родена през 1962 г.; диплома по право, Университета в Тарту (1981—1986); помощник на прокурора на Републиката, Талин (1986—1991); диплома от естонската дипломатическа школа (1991—1992); правен съветник (1991—1993) и главен съветник в Търговско-промишлената палата (1992—1993); съдия в Апелативния съд, Талин (1993—2004); европейска магистърска степен по права на човека и демократизация от университетите в Падуа и Нотингам (2002—2003); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г. до 23 октомври 2013 г.; съдия в Съда от 23 октомври 2013 г.

Maciej Szpunar

Роден през 1971 г.; завършва право в Силезийския университет и Колежа на Европа, Брюж; доктор по право (2000); хабилитиран доктор по правни науки (2009); професор по право (2013); гостуващ преподавател в „Джизъс колидж“, Кеймбридж (1998), в Лиежкия университет (1999) и в Европейския университетски институт, Флоренция (2003); адвокат (2001—2008), член на комитета по международно частно право на комисията за кодификация на гражданското право към министъра на правосъдието (2001—2008); член на научния съвет на Академията по европейско право, Трир (от 2008 г.); член на изследователската група по въпросите на действащото частно право на Съюза „Acquis Group“ (от 2006 г.); държавен подсекретар в Бюрото на Комитета по европейска интеграция (2008—2009), след това в Министерството на външните работи (2010—2013); заместник-председател на научния съвет на Института по правосъдие; представител на полското правителство по голям брой дела пред съдилищата на Европейския съюз; ръководител на полската делегация при преговорите във връзка с Договора за стабилност, координация и управление в Икономическия и паричен съюз; член на редакционния съвет на редица юридически списания; автор на множество публикации в областта на европейското право и международното частно право; генерален адвокат в Съда от 23 октомври 2013 г.

Alfredo Calot Escobar

Роден през 1961 г.; завършва право в Университета във Валенсия (1979—1984); търговски анализатор в Съвета на търговските палати на автономна област Валенсия (1986); юрист-лингвист в Съда (1986—1990); юрист-редактор в Съда (1990—1993); администратор в служба „Преса и информация“ на Съда (1993—1995); администратор в секретариата на институционалната комисия на Европейския парламент (1995—1996); служител, подпомагаш секретаря на Съда (1996—1999); съдебен помощник в Съда (1999—2000); началник на отдела за преводи на испански език в Съда (2000—2001); директор, а впоследствие генерален директор на генерална дирекция „Писмени преводи“ на Съда (2001—2010); секретар на Съда от 7 октомври 2010 г.

2. Промени в състава на Съда през 2013 г.

Тържествено съдебно заседание от 4 юли 2013 г.

След присъединяването на Република Хърватия към Европейския съюз на 1 юли 2013 г., с решение от 1 юли 2013 г. представителите на правителствата на държавите — членки на Европейския съюз, назначиха в качеството на съдия в Съда г-н Siniša Rodin за периода от 1 юли 2013 г. до 6 октомври 2015 г.

Тържествено съдебно заседание от 7 октомври 2013 г.

След напускането на г-н Jean-Jacques Kasel, с решение от 26 юни 2013 г. представителите на правителствата на държавите — членки на Европейския съюз, назначиха в качеството на съдия в Съда г-н François Biltgen за остатъка от мандата на г-н Jean-Jacques Kasel, а именно до 6 октомври 2015 г.

Тържествено съдебно заседание от 23 октомври 2013 г.

С решение от 16 октомври 2013 г. представителите на правителствата на държавите членки назначиха в качеството на генерален адвокат г-н Maciej Szpunar за периода от 16 октомври 2013 г. до 6 октомври 2018 г.

Освен това поради напускането на г-н Uno Lõhmus, с решение от 26 юни 2013 г. представителите на правителствата на държавите членки назначиха г-жа Küllike Jürimäe, съдия в Общия съд, за съдия в Съда за периода от 6 октомври 2013 г. до 6 октомври 2015 г.

3. Протоколен ред

от 1 януари 2013 г. до 3 юли 2013 г.

V. SKOURIS, председател на Съда,
 K. LENAERTS, заместник-председател на Съда,
 A. TIZZANO, председател на първи състав,
 R. SILVA DE LAPUERTA, председател на втори състав,
 M. ILEŠIČ, председател на трети състав,
 L. BAY LARSEN, председател на четвърти състав,
 T. von DANWITZ, председател на пети състав,
 N. JÄÄSKINEN, първи генерален адвокат,
 A. ROSAS, председател на десети състав,
 G. ARESTIS, председател на седми състав,
 J. MALENOVSKÝ, председател на девети състав,
 M. BERGER, председател на шести състав,
 E. JARAŠIŪNAS, председател на осми състав,
 J. KOKOTT, генерален адвокат,
 E. JUHÁSZ, съдия,
 A. BORG BARTHET, съдия,
 U. LÖHMUS, съдия,
 E. LEVITS, съдия,
 A. Ó CAOIMH, съдия,
 E. SHARPSTON, генерален адвокат,
 P. MENGGOZZI, генерален адвокат,
 Y. BOT, генерален адвокат,
 J.-C. BONICHOT, съдия,
 Ал. АРАБАДЖИЕВ, съдия,
 C. TOADER, съдия,
 J.-J. KASEL, съдия,
 M. SAFJAN, съдия,
 D. ŠVÁBY, съдия,
 P. CRUZ VILLALÓN, генерален адвокат,
 A. PRECHAL, съдия,
 C.G. FERNLUND, съдия,
 J. L. da CRUZ VILAÇA, съдия,
 M. WATHELET, генерален адвокат,
 C. VAJDA, съдия,
 N. WAHL, генерален адвокат,

A. CALOT ESCOBAR, секретар

от 4 юли 2013 г. до 7 октомври 2013 г.

V. SKOURIS, председател,
 K. LENAERTS, заместник-председател,
 A. TIZZANO, председател на първи състав,
 R. SILVA DE LAPUERTA, председател на втори състав,
 M. ILEŠIČ, председател на трети състав,
 L. BAY LARSEN, председател на четвърти състав,
 T. von DANWITZ, председател на пети състав,
 N. JÄÄSKINEN, първи генерален адвокат,
 A. ROSAS, председател на десети състав,
 G. ARESTIS, председател на седми състав,
 J. MALENOVSKÝ, председател на девети състав,
 M. BERGER, председател на шести състав,
 E. JARAŠIŪNAS, председател на осми състав,
 J. KOKOTT, генерален адвокат,
 E. JUHÁSZ, съдия,
 A. BORG BARTHET, съдия,
 U. LÖHMUS, съдия,
 E. LEVITS, съдия,
 A. Ó CAOIMH, съдия,
 E. SHARPSTON, генерален адвокат,
 P. MENGGOZZI, генерален адвокат,
 Y. BOT, генерален адвокат,
 J.-C. BONICHOT, съдия,
 Ал. АРАБАДЖИЕВ, съдия,
 C. TOADER, съдия,
 J.-J. KASEL, съдия,
 M. SAFJAN, съдия,
 D. ŠVÁBY, съдия,
 P. CRUZ VILLALÓN, генерален адвокат,
 A. PRECHAL, съдия,
 C.G. FERNLUND, съдия,
 J. L. da CRUZ VILAÇA, съдия,
 M. WATHELET, генерален адвокат,
 C. VAJDA, съдия,
 N. WAHL, генерален адвокат,
 S. RODIN, съдия,

A. CALOT ESCOBAR, секретар

**от 8 октомври 2013 г. до
22 октомври 2013 г.**

V. SKOURIS, председател,
K. LENAERTS, заместник-председател,
A. TIZZANO, председател на първи състав,
R. SILVA DE LAPUERTA, председател на втори състав,
M. ILEŠIČ, председател на трети състав,
L. BAY LARSEN, председател на четвърти състав,
T. von DANWITZ, председател на пети състав,
P. CRUZ VILLALÓN, първи генерален адвокат,
E. JUHÁSZ, председател на десети състав,
A. BORG BARTHET, председател на шести състав,
M. SAFJAN, председател на девети състав,
C.G. FERNLUND, председател на осми състав,
J. L. da CRUZ VILAÇA, председател на седми състав,
A. ROSAS, съдия,
J. KOKOTT, генерален адвокат,
G. ARESTIS, съдия,
J. MALENOVSKÝ, съдия,
U. LÖHMUS, съдия,
E. LEVITS, съдия,
A. Ó CAOIMH, съдия,
E. SHARPSTON, генерален адвокат,
P. MENGOZZI, генерален адвокат,
Y. BOT, генерален адвокат,
J.-C. BONICHOT, съдия,
Ал. АРАБАДЖИЕВ, съдия,
C. TOADER, съдия,
D. ŠVÁBY, съдия,
M. BERGER, съдия,
N. JÄÄSKINEN, генерален адвокат,
A. PRECHAL, съдия,
E. JARAŠIŪNAS, съдия,
M. WATHELET, генерален адвокат,
C. VAJDA, съдия,
N. WAHL, генерален адвокат,
S. RODIN, съдия,
F. BILTGEN, съдия,

A. CALOT ESCOBAR, секретар

**от 23 октомври 2013 г. до
31 декември 2013 г.**

V. SKOURIS, председател,
K. LENAERTS, заместник-председател,
A. TIZZANO, председател на първи състав,
R. SILVA DE LAPUERTA, председател на втори състав,
M. ILEŠIČ, председател на трети състав,
L. BAY LARSEN, председател на четвърти състав,
T. von DANWITZ, председател на пети състав,
P. CRUZ VILLALÓN, първи генерален адвокат,
E. JUHÁSZ, председател на десети състав,
A. BORG BARTHET, председател на шести състав,
M. SAFJAN, председател на девети състав,
C.G. FERNLUND, председател на осми състав,
J. L. da CRUZ VILAÇA, председател на седми състав,
A. ROSAS, съдия,
J. KOKOTT, генерален адвокат,
G. ARESTIS, съдия,
J. MALENOVSKÝ, съдия,
E. LEVITS, съдия,
A. Ó CAOIMH, съдия,
E. SHARPSTON, генерален адвокат,
P. MENGOZZI, генерален адвокат,
Y. BOT, генерален адвокат,
J.-C. BONICHOT, съдия,
Ал. АРАБАДЖИЕВ, съдия,
C. TOADER, съдия,
D. ŠVÁBY, съдия,
M. BERGER, съдия,
N. JÄÄSKINEN, генерален адвокат,
A. PRECHAL, съдия,
E. JARAŠIŪNAS, съдия,
M. WATHELET, генерален адвокат,
C. VAJDA, съдия,
N. WAHL, генерален адвокат,
S. RODIN, съдия,
F. BILTGEN, съдия,
K. JÜRIMÄE, съдия,
M. SZPUNAR, генерален адвокат,

A. CALOT ESCOBAR, секретар

4. Бивши членове на Съда

Pilotti Massimo, съдия (1952—1958), председател от 1952 г. до 1958 г.
Serrarens Petrus, съдия (1952—1958)
Van Kleffens Adrianus, съдия (1952—1958)
Rueff Jacques, съдия (1952—1959 г. и 1960—1962 г.)
Riese Otto, съдия (1952—1963)
Lagrange Maurice, генерален адвокат (1952—1964)
Delvaux Louis, съдия (1952—1967)
Hammes Charles Léon, съдия (1952—1967), председател от 1964 г. до 1967 г.
Roemer Karl, генерален адвокат (1953—1973)
Catalano Nicola, съдия (1958—1962)
Rossi Rino, съдия (1958—1964)
Donner Andreas Matthias, съдия (1958—1979), председател от 1958 г. до 1964 г.
Trabucchi Alberto, съдия (1962—1972), впоследствие генерален адвокат (1973—1976)
Lecourt Robert, съдия (1962—1976), председател от 1967 г. до 1976 г.
Strauss Walter, съдия (1963—1970)
Gand Joseph, генерален адвокат (1964—1970)
Monaco Riccardo, съдия (1964—1976)
Mertens de Wilmars Josse J., съдия (1967—1984), председател от 1980 г. до 1984 г.
Pescatore Pierre, съдия (1967—1985)
Dutheillet de Lamothe Alain Louis, генерален адвокат (1970—1972)
Kutscher Hans, съдия (1970—1980), председател от 1976 г. до 1980 г.
Mayras Henri, генерален адвокат (1972—1981)
O'Dalaigh Cearbhall, съдия (1973—1974)
Sørensen Max, съдия (1973—1979)
Reischl Gerhard, генерален адвокат (1973—1981)
Warner Jean-Pierre, генерален адвокат (1973—1981)
Mackenzie Stuart Alexander J., съдия (1973—1988), председател от 1984 г. до 1988 г.
O'Keefe Aindrias, съдия (1974—1985)
Touffait Adolphe, съдия (1976—1982)
Capotorti Francesco, съдия (1976), впоследствие генерален адвокат (1976—1982)
Bosco Giacinto, съдия (1976—1988)
Koopmans Thymen, съдия (1979—1990)
Due Ole, съдия (1979—1994), председател от 1988 г. до 1994 г.
Everling Ulrich, съдия (1980—1988)
Chloros Alexandros, съдия (1981—1982)
Rozès Simone, генерален адвокат (1981—1984)
VerLoren van Themaat Pieter, генерален адвокат (1981—1986)
Slynn Sir Gordon, генерален адвокат (1981—1988), впоследствие съдия (1988—1992)
Grévisse Fernand, съдия (1981—1982 г. и 1988—1994 г.)
Bahlmann Kai, съдия (1982—1988)
Galmot Yves, съдия (1982—1988)
Mancini G. Federico, генерален адвокат (1982—1988), впоследствие съдия (1988—1999)
Kakouris Constantinos, съдия (1983—1997)

Darmon Marco, генерален адвокат (1984—1994)
Joliet René, съдия (1984—1995)
Lenz Carl Otto, генерален адвокат (1984—1997)
O'Higgins Thomas Francis, съдия (1985—1991)
Schockweiler Fernand, съдия (1985—1996)
Da Cruz Vilaça José Luís, генерален адвокат (1986—1988)
De Carvalho Moitinho de Almeida José Carlos, съдия (1986—2000)
Mischo Jean, генерален адвокат (1986—1991 г. и 1997—2003 г.)
Rodríguez Iglesias Gil Carlos, съдия (1986—2003), председател от 1994 г. до 2003 г.
Diez de Velasco Manuel, съдия (1988—1994)
Zuleeg Manfred, съдия (1988—1994)
Van Gerven Walter, генерален адвокат (1988—1994)
Tesauro Giuseppe, генерален адвокат (1988—1998)
Jacobs Francis Geoffrey, генерален адвокат (1988—2006)
Kapteyn Paul Joan George, съдия (1990—2000)
Murray John L., съдия (1991—1999)
Gulmann Claus Christian, генерален адвокат (1991—1994), впоследствие съдия (1994—2006)
Edward David Alexander Ogilvy, съдия (1992—2004)
Elmer Michael Bendik, генерален адвокат (1994—1997)
Hirsch Günter, съдия (1994—2000)
Cosmas Georges, генерален адвокат (1994—2000)
La Pergola Antonio Mario, съдия (1994 г. и 1999—2006 г.), генерален адвокат (1995—1999)
Puissochet Jean-Pierre, съдия (1994—2006)
Léger Philippe, генерален адвокат (1994—2006)
Ragnemalm Hans, съдия (1995—2000)
Fennelly Nial, генерален адвокат (1995—2000)
Sevón Leif, съдия (1995—2002)
Wathelet Melchior, съдия (1995-2003)
Jann Peter, съдия (1995—2009)
Ruiz-Jarabo Colomer Dámaso, генерален адвокат (1995—2009)
Schintgen Romain, съдия (1996—2008)
Ioannou Krateros, съдия (1997—1999)
Alber Siegbert, генерален адвокат (1997—2003)
Saggio Antonio, генерален адвокат (1998—2000)
O'Kelly Macken Fidelma, съдия (1999—2004)
Von Bahr Stig, съдия (2000—2006)
Colneric Ninon, съдия (2000—2006)
Geelhoed Leendert A., генерален адвокат (2000—2006)
Stix-Hackl Christine, генерален адвокат (2000—2006)
Timmermans Christiaan Willem Anton, съдия (2000—2010)
Da Cunha Rodrigues José Narciso, съдия (2000—2012)
Poiars Pessoa Maduro Luís Miguel, генерален адвокат (2003—2009)
Makarczyk Jerzy, съдия (2004—2009)
Klučka Ján, съдия (2004—2009)
Kūris Pranas, съдия (2004—2010)
Schiemann Konrad Hermann Theodor, съдия (2004—2012)

Löhmus Uno, съдия (2004—2013)
Lindh Pernilla, съдия (2006—2011)
Mazák Ján, генерален адвокат (2006—2012)
Trstenjak Verica, генерален адвокат (2006—2012)
Kasel Jean-Jacques, съдия (2008—2013)

Председатели

Pilotti Massimo (1952—1958)
Donner Andreas Matthias (1958—1964)
Hammes Charles Léon (1964—1967)
Lecourt Robert (1967—1976)
Kutscher Hans (1976—1980)
Mertens de Wilmars Josse J. (1980—1984)
Mackenzie Stuart Alexander John (1984—1988)
Due Ole (1988—1994)
Rodríguez Iglésias Gil Carlos (1994—2003)

Секретари

Van Houtte Albert (1953—1982)
Heim Paul (1982—1988)
Giraud Jean-Guy (1988—1994)
Grass Roger (1994—2010)

Г — Съдебна статистика на Съда

Обща дейност на Съда

1. Образувани, приключени и висящи дела (2009—2013)

Образувани дела

2. Видове производства (2009—2013)
3. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2013)
4. Искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка (2009—2013)

Приключени дела

5. Видове производства (2009—2013)
6. Съдебни решения, определения, становища (2013)
7. Съдебни състави (2009—2013)
8. Дела, приключени със съдебно решение, становище или определение с правораздавателен характер (2009—2013)
9. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2009—2013)
10. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2013)
11. Съдебни решения за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка: взето решение (2009—2013)
12. Продължителност на производствата (съдебни решения и определения с правораздавателен характер) (2009—2013)

Висящи дела към 31 декември

13. Видове производства (2009—2013)
14. Съдебни състави (2009—2013)

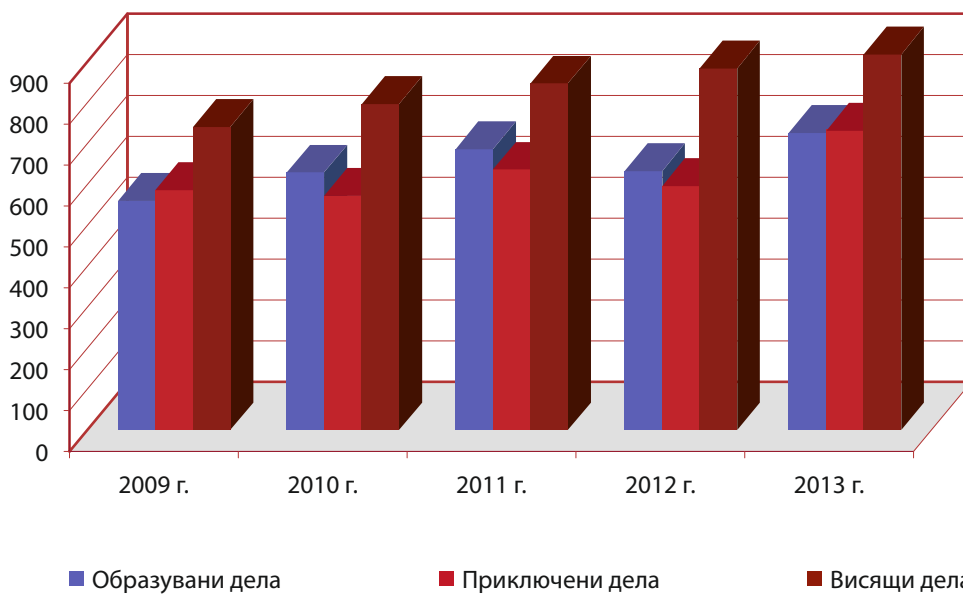
Други

15. Бързи производства (2009—2013)
16. Спешни преюдициални производства (2009—2013)
17. Обезпечителни производства (2013)

Общо развитие на правораздавателната дейност (1952—2013)

18. Образувани дела и съдебни решения
19. Отправени преюдициални запитвания (по държави членки и по години)
20. Отправени преюдициални запитвания (по държави членки и по юрисдикции)
21. Предявени искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка

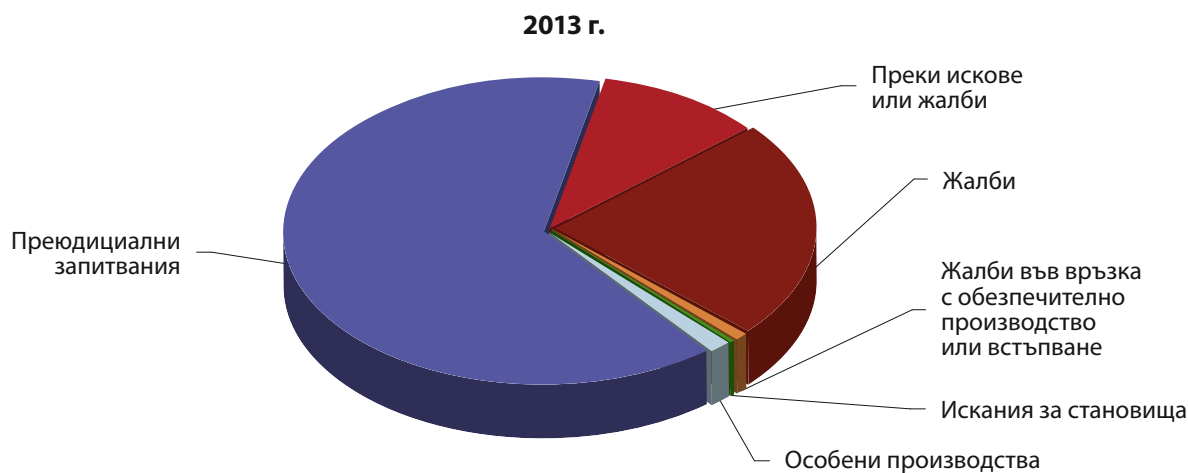
1. **Обща дейност на Съда** **Образувани, приключени и висящи дела (2009—2013)¹**

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Образувани дела	562	631	688	632	699
Приключени дела	588	574	638	595	701
Висящи дела	742	799	849	886	884

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

2. Образувани дела — Видове производства (2009—2013)¹

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Преюдициални запитвания	302	385	423	404	450
Преки иски или жалби	143	136	81	73	72
Жалби	105	97	162	136	161
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	2	6	13	3	5
Искания за становища	1			1	2
Особени производства ²	9	7	9	15	9
Общо	562	631	688	632	699
Молби за допускане на обезпечение	1	3	3		1

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

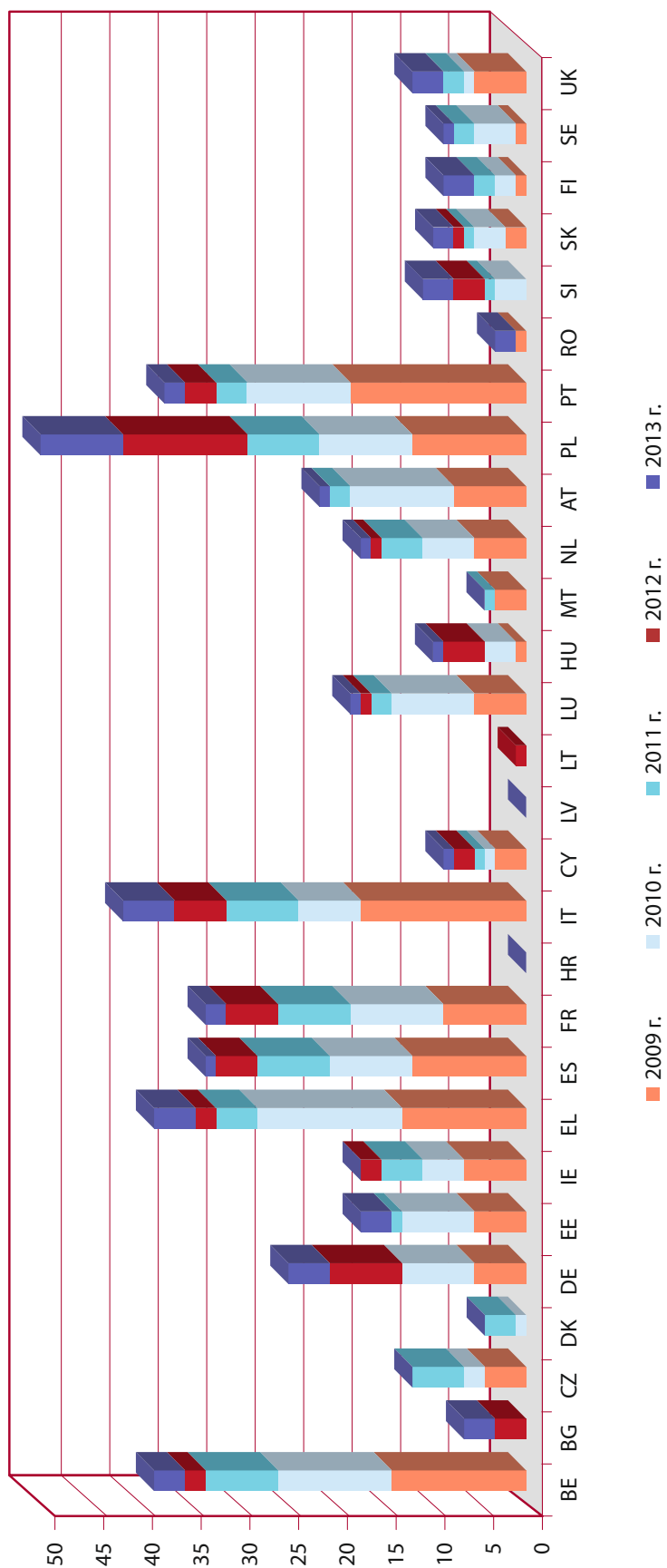
² За „особени производства“ се считат свързаните с: правна помощ, определяне на съдебни разноски, поправяне, отмяна на съдебно решение, постановено в отсъствието на ответника, отмяна на съдебен акт по молба на трето лице, тълкуване, отмяна на влязъл в сила съдебен акт, разглеждане на предложение на Първия генерален адвокат за преразглеждане на съдебен акт на Общия съд, налагане на заповед и делата, свързани с имунитет.

3. Образуванни дела — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2013)¹

	Преки искове или жалби	Преюдициални запитвания	Жалби	Жалби във връзка с обез- печително про- изводство или встъпване	Искания за становища	Общо	Особени производства
Външна дейност на Европейския съюз		5				5	
Гражданство на Съюза		6				6	
Данъчни въпроси	8	44				52	
Достъп до документи			8	2		10	
Държавни помощи	1	9	29	1		40	
Енергетика	9	1	1			11	
Защита на потребителите		34				34	
Земеделие	2	20	9			31	
Икономическа и парична политика	1	1				2	
Икономическо, социално и териториално сближаване		2	8			10	
Индустриална политика	2	9				11	
Институционално право	12	2	8		1	23	1
Интелектуална и индустриална собственост	2	22	38			62	
Конкуренция		6	32	1		39	1
Митнически съюз и обща митническа тарифа		17				17	
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство			1			1	
Образование, професионално обучение, младеж и спорт		1				1	
Обща външна политика и политика на сигурност		1	6			7	
Обща политика в областта на рибарството	2		2			4	
Обществени поръчки	1	13	3			17	
Обществено здраве		3	2	1		6	
Околна среда	12	16	1			29	
Правен режим на предприятията	1	2				3	
Принципи на правото на Съюза		16				16	
Присъединяване на нови държави	1					1	
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	1	57			1	59	
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничаване на химикали (Регламент REACH)			5			5	
Сближаване на законодателствата	2	24				26	
Свобода на установяване	2	7				9	
Свободно движение на капитали	1	4				5	
Свободно движение на стоки	1	5				6	
Свободно движение на хора	2	22				24	
Свободно предоставяне на услуги		12				12	
Социална политика	3	37	3			43	
Социално осигуряване на работниците мигранти		18				18	
Транспорт	3	26				29	
Търговска политика		4	4			8	
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите,...)	1	2				3	
ДФЕС	70	448	160	5	2	685	2
Производство							7
Правилник за длъжностните лица	2	2	1			5	
Разни	2	2	1			5	7
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	72	450	161	5	2	690	9

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела по-ради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

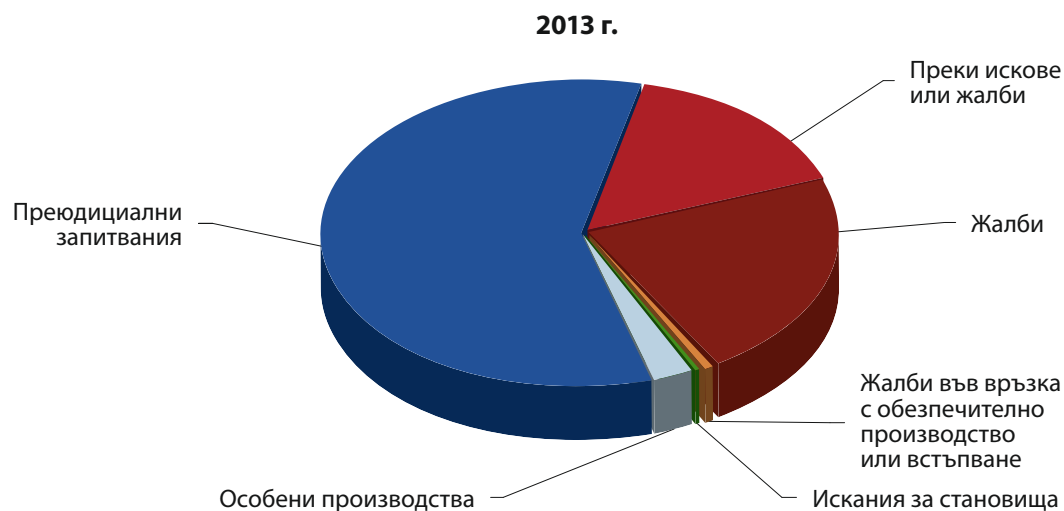
4. Образувани дела — Искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава (2009—2013)¹

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Белгия	13	11	7	2	3
България				3	3
Чешка република	4	2	5		
Дания		1	3		
Германия	5	7		7	4
Естония	5	7	1		3
Ирландия	6	4	4	2	
Гърция	12	14	4	2	4
Испания	11	8	7	4	1
Франция	8	9	7	5	2
Хърватия					
Италия	16	6	7	5	5
Кипър	3	1	1	2	1
Латвия					
Литва				1	
Люксембург	5	8	2	1	1
Унгария	1	3		4	1
Малта	3		1		
Нидерландия	5	5	4	1	1
Австрия	7	10	2		1
Полша	11	9	7	12	8
Португалия	17	10	3	3	2
Румъния	1				2
Словения		3	1	3	3
Словакия	2	3	1	1	2
Финландия	1	2	2		3
Швеция	1	4	2		1
Обединено кралство	5	1	2		3
Общо	142	128	73	58	54

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

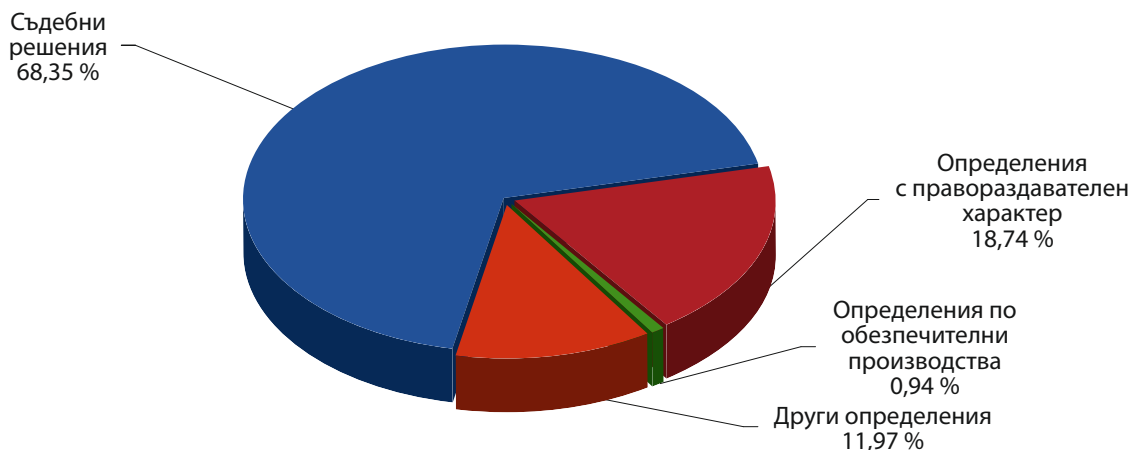
5. Приключени дела — Видове производства (2009—2013)¹

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Преюдициални запитвания	259	339	388	386	413
Преки иски или жалби	215	139	117	70	110
Жалби	97	84	117	117	155
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	7	4	7	12	5
Искания за становища	1		1		1
Особени производства	9	8	8	10	17
Общо	588	574	638	595	701

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

6. Приключени дела — Съдебни решения, определения, становища (2013)¹

	Съдебни решения	Определения с правораздавателен характер ²	Определения по обезпечителни производства ³	Други определения ⁴	Искания за становища	Общо
Преюдициални запитвания	276	51		35		362
Преки искове или жалби	74	1		34		109
Жалби	82	52	1	6		141
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване			5			5
Искания за становища				1		1
Особени производства	2	15				17
Общо	434	119	6	76		635

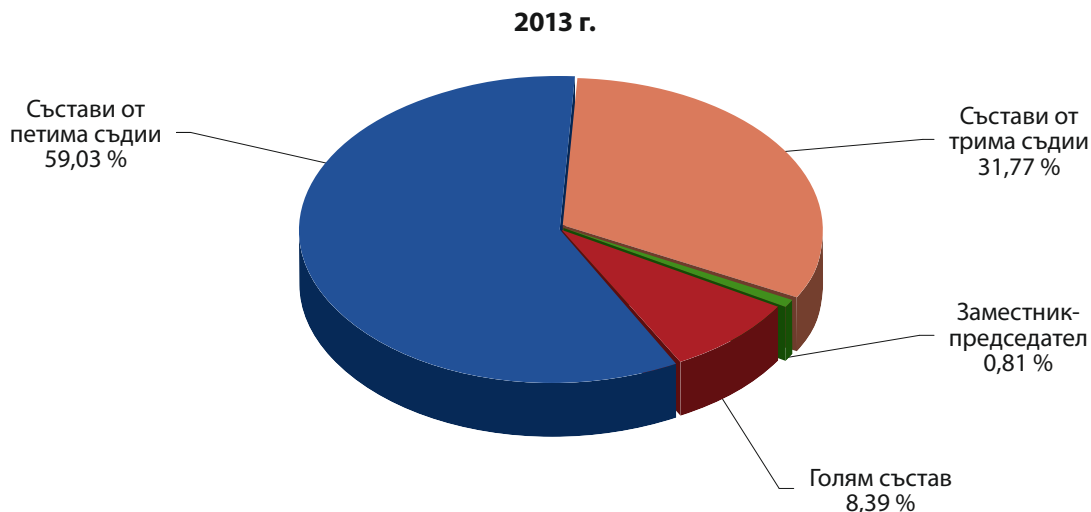
¹ Посочените (окончателни) данни указват общия брой дела, като е взето предвид съединяването на дела поради връзката помежду им (поредица съединени дела = едно дело).

² Определения, с които се слага край на производството, различни от определенията за прекратяване поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за произнасяне по същество или поради препращане на делото на Общия съд.

³ Определения, постановени по молби на основание членове 278 ДФЕС и 279 ДФЕС (по-рано, членове 242 ЕО и 243 ЕО) или на основание член 280 ДФЕС (по-рано, член 244 ЕО), или на основание съответните разпоредби от ДЕОАЕ, или вследствие на жалба срещу определение, постановено по обезпечително производство или по молба за встъпване.

⁴ Определения, с които се слага край на производството поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за произнасяне по същество или поради препращане на делото на Общия съд.

7. Приключени дела — Съдебен състав (2009—2013)¹

	2009 г.			2010 г.			2011 г.			2012 г.			2013 г.		
	Съдебни решения/Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/Становища	Определения ²	Общо
Пленум							1		1	1		1			
Голям състав	41		41	70	1	71	62		62	47		47	52		52
Състави от петима съдии	275	8	283	280	8	288	290	10	300	275	8	283	348	18	366
Състави от трима съдии	96	70	166	56	76	132	91	86	177	83	97	180	91	106	197
Председател		5	5		5	5		4	4		12	12			
Заместник-председател														5	5
Общо	412	83	495	406	90	496	444	100	544	406	117	523	491	129	620

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² Определения, с които се слага край на производството, различни от определенията за прекратяване поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за произнасяне по същество или поради препращане на делото на Общия съд.

8. Дела, приключени със съдебно решение, становище или определение с правораздавателен характер (2009—2013)^{1 2}

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Съдебни решения/Становища	412	406	444	406	491
Определения	83	90	100	117	129
Общо	495	496	544	523	620

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² Определения, с които се слага край на производството, различни от определенията за прекратяване поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за произнасяне по същество или поради препращане на делото на Общия съд.

9. Дела, приключени със съдебно решение, становище или определение с правораздавателен характер — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2009—2013)¹

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Брюкселска конвенция	2				
Бюджет на Общностите ²		1			
Външна дейност на Европейския съюз	8	10	8	5	4
Гражданство на Съюза	3	6	7	8	12
Данъчни въпроси	44	66	49	64	74
Достъп до документи			2	5	6
Държавни помощи	10	16	48	10	34
Енергетика	4	2	2		1
Защита на потребителите ³		3	4	9	19
Земеделие	18	15	23	22	33
Икономическа и парична политика	1	1		3	
Икономическо, социално и териториално сближаване				3	6
Индустриална политика	6	9	9	8	15
Институционално право	29	26	20	27	31
Интелектуална и индустриална собственост	31	38	47	46	43
Конкуренция	28	13	19	30	43
Митнически съюз и обща митническа тарифа ⁴	5	15	19	19	11
Научни изследвания, информация, обучение, статистика		1			
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство				1	1
Образование, професионално обучение, младеж и спорт				1	
Обща външна политика и политика на сигурност	2	2	3	9	12
Обща митническа тарифа ⁴	13	7	2		
Обща политика в областта на рибарството	4	2	1		
Обществени поръчки			7	12	12
Обществено здраве			3	1	2
Околна среда ³		9	35	27	35
Околна среда и потребители ³	60	48	25	1	
Правен режим на предприятията	17	17	8	1	4
Принципи на правото на Съюза	4	4	15	7	17
Присъединяване на нови държави	1		1	2	
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	26	24	24	37	46
Регионална политика	3	2			
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничаване на химикали (Регламент REACH)			1		
Римска конвенция	1				
Сближаване на законодателствата	32	15	15	12	24
Свобода на установяване	13	17	21	6	13
Свободно движение на капитали	7	6	14	21	8
Свободно движение на стоки	13	6	8	7	1
Свободно движение на хора	19	17	9	18	15
Свободно предоставяне на услуги	17	30	27	29	16

>>>

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Собствени ресурси на Общностите ²	10	5	2		
Социална политика	33	36	36	28	27
Социално осигуряване на работниците мигранти	3	6	8	8	12
Транспорт	9	4	7	14	17
Туризм				1	
Търговска политика	5	2	2	8	6
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите,...) ²		1	4	3	2
Договор за ЕО/ДФЕС	481	482	535	513	602
Договор за ЕС	1	4	1		
Договор за ВС			1		
Привилегии и имунитети			2	3	
Производство	5	6	5	7	13
Правилник за длъжностните лица	8	4			5
Разни		10	7	10	18
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	495	496	544	523	620

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² Рубриките „Бюджет на Общностите“ и „Собствени ресурси на Общностите“ са прегрупирани в рубриката „Финансови разпоредби“ за делата, образувани след 1 декември 2009 г.

³ Рубриката „Околна среда и потребители“ е разделена на две отделни рубрики за делата, образувани след 1 декември 2009 г.

⁴ Рубриките „Обща митническа тарифа“ и „Митнически съюз“ са прегрупирани в една-единствена рубрика за делата, образувани след 1 декември 2009 г.

10. Дела, приключени със съдебно решение, становище или определение с правораздавателен характер — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2013)¹

	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо
Външна дейност на Европейския съюз	4		4
Гражданство на Съюза	11	1	12
Данъчни въпроси	67	7	74
Достъп до документи	4	2	6
Държавни помощи	30	4	34
Енергетика	1		1
Защита на потребителите ⁴	15	4	19
Земеделие	30	3	33
Икономическо, социално и териториално сближаване	3	3	6
Индустриална политика	14	1	15
Институционално право	9	22	31
Интелектуална и индустриална собственост	24	19	43
Конкуренция	38	5	43
Митнически съюз и обща митническа тарифа ⁵	9	2	11
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство	1		1
Обща външна политика и политика на сигурност	12		12
Обществени поръчки	8	4	12
Обществено здраве	1	1	2
Околна среда ⁴	33	2	35
Правен режим на предприятията	4		4
Принципи на правото на Съюза	4	13	17
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	41	5	46
Сближаване на законодателствата	18	6	24
Свобода на установяване	13		13
Свободно движение на капитали	8		8
Свободно движение на стоки	1		1
Свободно движение на хора	14	1	15
Свободно предоставяне на услуги	14	2	16
Социална политика	21	6	27
Социално осигуряване на работниците мигранти	12		12
Транспорт	16	1	17
Търговска политика	6		6
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите,...) ³	2		2
Договор за ЕО/ДФЕС	488	114	602

>>>

	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо
Производство		13	13
Правилник за длъжностните лица	3	2	5
Разни	3	15	18
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	491	129	620

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

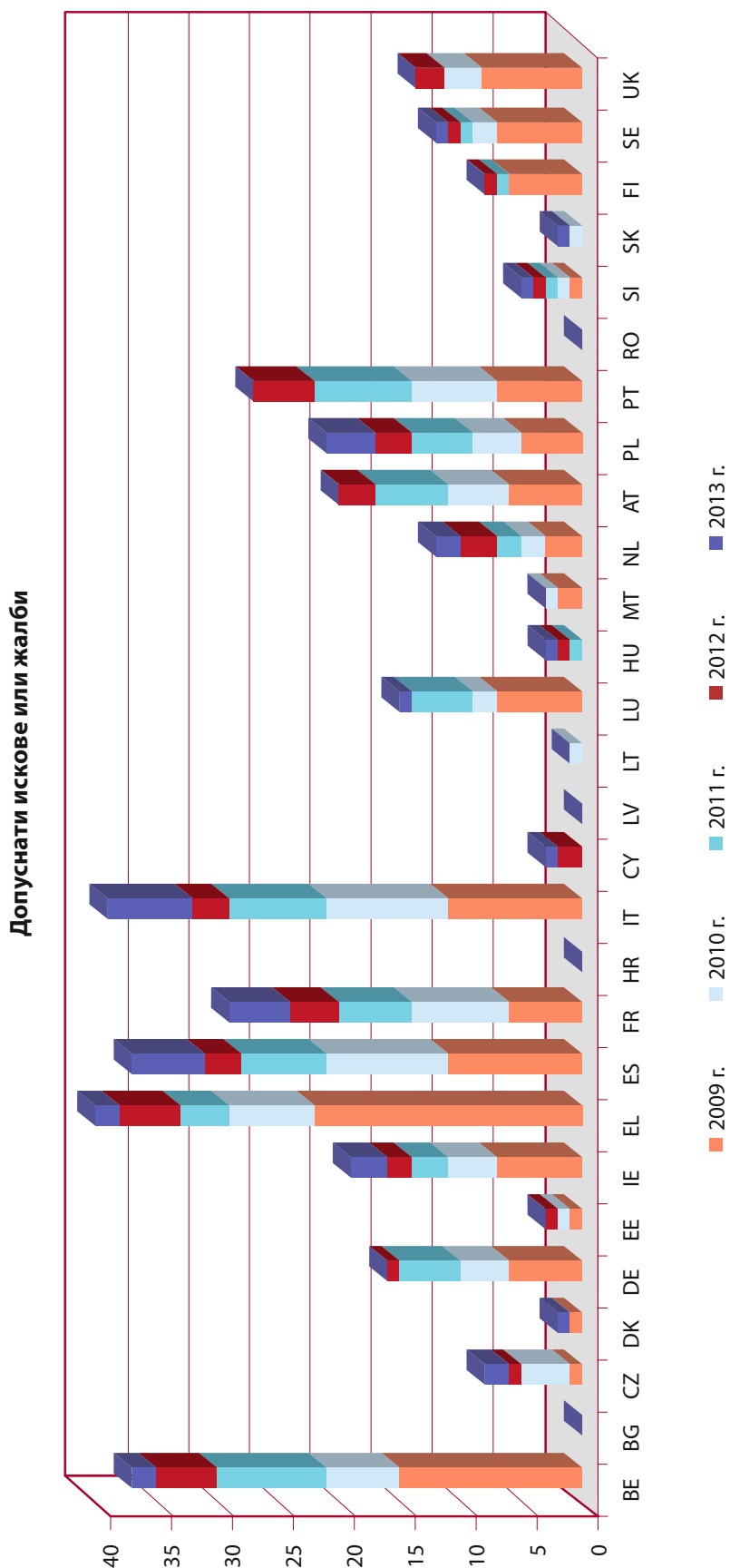
² Определения, с които се слага край на производството, различни от определенията за прекратяване поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за произнасяне по същество или поради препращане на делото на Общия съд.

³ Рубриките „Бюджет на Общностите“ и „Собствени ресурси на Общностите“ са прегрупирани в рубриката „Финансови разпоредби“ за делата, образувани след 1 декември 2009 г.

⁴ Рубриката „Околна среда и потребители“ е разделена на две отделни рубрики за делата, образувани след 1 декември 2009 г.

⁵ Рубриките „Обща митническа тарифа“ и „Митнически съюз“ са прегрупирани в една-единствена рубрика за делата, образувани след 1 декември 2009 г.

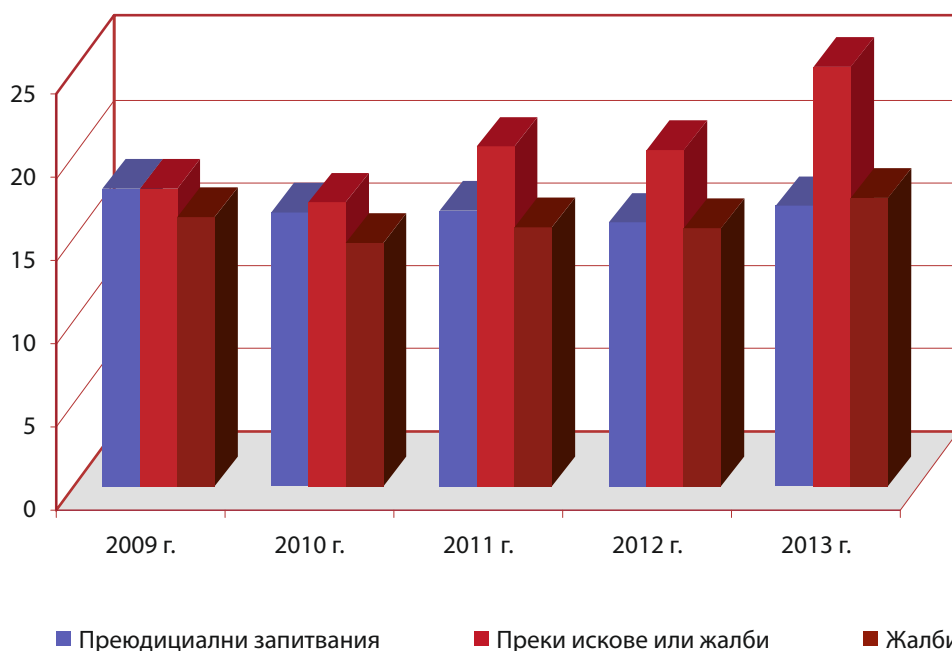
11. Приключени дела — Съдебни решения по искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава: взето решение (2009—2013)¹

	2009 г.		2010 г.		2011 г.		2012 г.		2013 г.	
	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба
Белгия	15	1	6	1	9	1	5	1	2	1
България										
Чешка република	1		4				1		2	2
Дания	1								1	1
Германия	6	2	4	2	5		1	2		2
Естония	1		1				1			
Ирландия	7		4		3		2		3	1
Гърция	22		7		4		5		2	1
Испания	11		10	2	7	1	3		6	
Франция	6		8	2	6		4		5	3
Хърватия										
Италия	11	4	10		8	1	3		7	1
Кипър						1	2		1	
Латвия										
Литва			1							
Люксембург	7		2		5				1	1
Унгария					1	1	1		1	
Малта	2		1	1						
Нидерландия	3		2	1	2		3	1	2	2
Австрия	6		5		6		3			1
Полша	5		4	1	5		3		4	2
Португалия	7	1	7	1	8	1	5			1
Румъния						1				
Словения	1		1		1		1		1	
Словакия			1			1		1	1	
Финландия	6	1			1		1			2
Швеция	7		2		1		1		1	1
Обединено кралство	8	1	3	1			2			1
Общо	133	10	83	12	72	9	47	5	40	23

¹ Посочените (окончателни) данни указват общия брой дела, като е взето предвид съединяването на дела поради връзката помежду им (поредица съединени дела = едно дело).

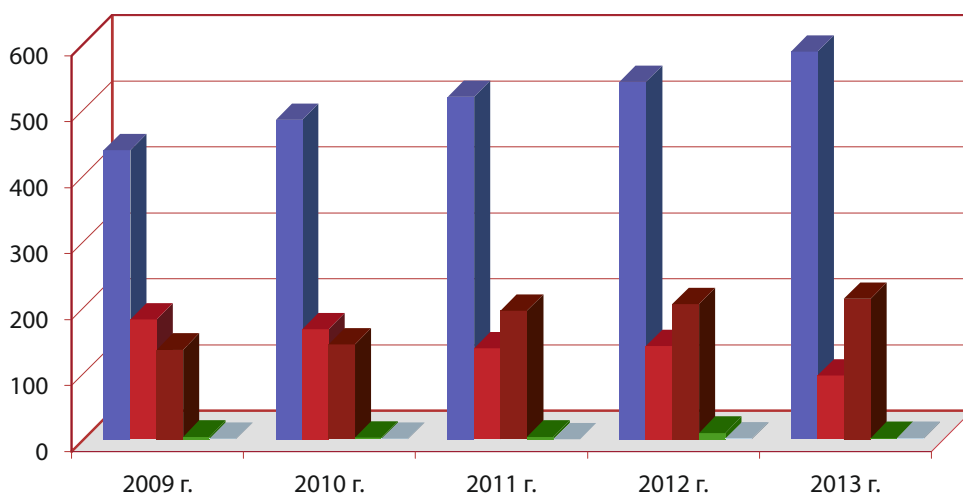
12. Приключени дела — Продължителност на производствата (2009—2013)¹ (съдебни решения и определения с правораздавателен характер)

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Преюдициални запитвания	17,0	16,1	16,3	15,6	16,3
Спешни преюдициални производства	2,6	2,2	2,5	1,9	2,2
Преки искове или жалби	17,1	16,7	20,3	19,7	24,3
Жалби	15,5	14,0	15,1	15,2	16,6

¹ В изчисленията във връзка с продължителността на производствата не са включени: делата, по които е постановено междинно решение или по които са постановени мерки за събиране на доказателства; становищата; особените производства (а именно, във връзка с: правна помощ, определяне на съдебни разноси, поправка, отмяна на съдебно решение, постановено в отсъствието на ответника, отмяна на съдебен акт по молба на трето лице, тълкуване, отмяна на влязъл в сила съдебен акт, разглеждане на предложение на Първия генерален адвокат за преразглеждане на съдебен акт на Общия съд, налагане на заповест и делата, свързани с имунитет); делата, приключили с определение за заличаване на делото от регистъра, с определение, с което се установява липса на основание за произнасяне по същество или с определение за препращане на делото на Общия съд; обезпечителните производства, както и жалбите във връзка с обезпечително производство или встъпване.

13. Висящи дела към 31 декември — Видове производства (2009—2013)¹

■ Преюдициални запитвания

■ Преки искове или жалби

■ Жалби

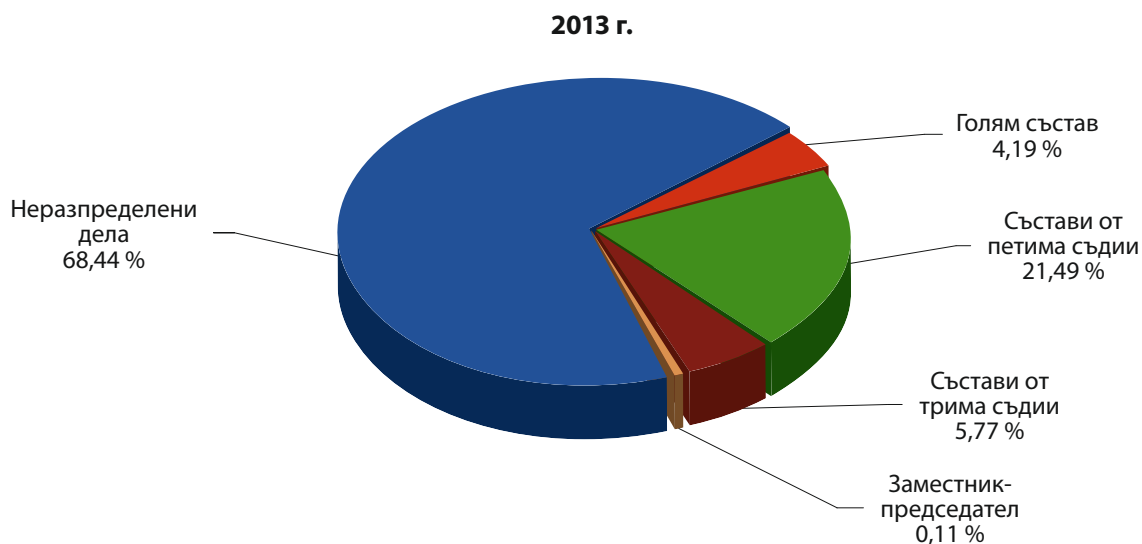
■ Особени производства

■ Искания за становища

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Преюдициални запитвания	438	484	519	537	574
Преки искове или жалби	170	167	131	134	96
Жалби	129	144	195	205	211
Особени производства	4	3	4	9	1
Искания за становища	1	1		1	2
Общо	742	799	849	886	884

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

14. Висящи дела към 31 декември — Съдебен състав (2009—2013)¹

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Пленум		1			
Голям състав	65	49	42	44	37
Състави от петима съдии	169	193	157	239	190
Състави от трима съдии	15	33	23	42	51
Председател	3	4	10		
Заместник-председател				1	1
Неразпределени дела	490	519	617	560	605
Общо	742	799	849	886	884

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

15. Разни — Бързи производства (2009—2013)

	2009 г.		2010 г.		2011 г.		2012 г.		2013 г.	
	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне
Преки иски или жалби				1			1			
Преюдициални запитвания	1	3	4	8	2	7	1	4		14
Жалби		1				5		1		
Особени производства		1								
Общо	1	5	4	9	2	12	2	5		14

16. Разни — Спешни преюдициални производства (2009—2013)

	2009 г.		2010 г.		2011 г.		2012 г.		2013 г.	
	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне
Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси		1								
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	2		5	4	2	5	4	1	2	3
Общо	2	1	5	4	2	5	4	1	2	3

17. Разни — Обезпечителни производства (2013)¹

	Образуван обезпечителни производства	Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	Взето решение	
			Отхвърляне	Допускане
Достъп до документи		2	2	
Държавни помощи		1		
Конкуренция		1	2	
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство	1		1	
Обществено здраве		1	1	
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	1	5	6	

¹ Посочените (окончателни) данни указват общия брой дела, като е взето предвид съединяването на дела поради връзката помежду им (поредица съединени дела = едно дело).

18. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2013) — Образуванни дела и съдебни решения

Години	Образуванни дела ¹							Съдебни решения/ Становища ²
	Преюдициални запитвания	Преки иски или жалби	Жалби	Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	Искания за становище	Общо	Молби за допускане на обезпечение	
1953 г.		4				4		
1954 г.		10				10		2
1955 г.		9				9	2	4
1956 г.		11				11	2	6
1957 г.		19				19	2	4
1958 г.		43				43		10
1959 г.		46			1	47	5	13
1960 г.		22			1	23	2	18
1961 г.	1	24			1	26	1	11
1962 г.	5	30				35	2	20
1963 г.	6	99				105	7	17
1964 г.	6	49				55	4	31
1965 г.	7	55				62	4	52
1966 г.	1	30				31	2	24
1967 г.	23	14				37		24
1968 г.	9	24				33	1	27
1969 г.	17	60				77	2	30
1970 г.	32	47				79		64
1971 г.	37	59				96	1	60
1972 г.	40	42				82	2	61
1973 г.	61	131				192	6	80
1974 г.	39	63				102	8	63
1975 г.	69	61			1	131	5	78
1976 г.	75	51			1	127	6	88
1977 г.	84	74				158	6	100
1978 г.	123	146			1	270	7	97
1979 г.	106	1 218				1 324	6	138
1980 г.	99	180				279	14	132
1981 г.	108	214				322	17	128
1982 г.	129	217				346	16	185
1983 г.	98	199				297	11	151
1984 г.	129	183				312	17	165
1985 г.	139	294				433	23	211
1986 г.	91	238				329	23	174
1987 г.	144	251				395	21	208
1988 г.	179	193				372	17	238
1989 г.	139	244				383	19	188

>>>

Години	Образуванни дела ¹							Съдебни решения/ Становища ²
	Преюдициални запитвания	Преки иски или жалби	Жалби	Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	Искания за становище	Общо	Молби за допускане на обезпечение	
1990 г.	141	221	15	1		378	12	193
1991 г.	186	140	13	1	2	342	9	204
1992 г.	162	251	24	1	2	440	5	210
1993 г.	204	265	17			486	13	203
1994 г.	203	125	12	1	3	344	4	188
1995 г.	251	109	46	2		408	3	172
1996 г.	256	132	25	3		416	4	193
1997 г.	239	169	30	5		443	1	242
1998 г.	264	147	66	4		481	2	254
1999 г.	255	214	68	4		541	4	235
2000 г.	224	197	66	13	2	502	4	273
2001 г.	237	187	72	7		503	6	244
2002 г.	216	204	46	4		470	1	269
2003 г.	210	277	63	5	1	556	7	308
2004 г.	249	219	52	6	1	527	3	375
2005 г.	221	179	66	1		467	2	362
2006 г.	251	201	80	3		535	1	351
2007 г.	265	221	79	8		573	3	379
2008 г.	288	210	77	8	1	584	3	333
2009 г.	302	143	105	2	1	553	1	376
2010 г.	385	136	97	6		624	3	370
2011 г.	423	81	162	13		679	3	370
2012 г.	404	73	136	3	1	617		357
2013 г.	450	72	161	5	2	690	1	434
Общо	8 282	8 827	1 578	106	22	18 815	356	9 797

¹ Приблизителни данни; не се включват особените производства.

² Окончателни данни.

19. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2013) — Отправени преюдициални запитвания (по държави членки и по години)

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Други ¹	Общо
1961 г.																			1											1
1962 г.																			5											5
1963 г.																1			5											6
1964 г.												2							4											6
1965 г.					4				2										1											7
1966 г.																			1											1
1967 г.	5				11				3							1			3											23
1968 г.	1				4				1		1								2											9
1969 г.	4				11				1		1					1														17
1970 г.	4				21				2		2								3											32
1971 г.	1				18				6		5					1			6											37
1972 г.	5				20				1		4								10											40
1973 г.	8				37				4		5					1			6											61
1974 г.	5				15				6		5								7									1		39
1975 г.	7			1	26				15		14					1			4									1		69
1976 г.	11				28			1	8		12								14									1		75
1977 г.	16			1	30			2	14		7								9									5		84
1978 г.	7			3	46			1	12		11								38									5		123
1979 г.	13			1	33			2	18		19					1			11								8			106
1980 г.	14			2	24			3	14		19								17								6			99
1981 г.	12			1	41				17		11					4			17								5			108
1982 г.	10			1	36				39		18								21								4			129
1983 г.	9			4	36			2	15		7								19								6			98
1984 г.	13			2	38			1	34		10								22								9			129
1985 г.	13				40			2	45		11					6			14								8			139
1986 г.	13			4	18			4	2	1	19					1			16								8			91
1987 г.	15			5	32			2	17	1	36					3			19								9			144

>>>

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Други ¹	Общо	
1988 г.	30			4	34				1	38		28				2			26									16		179	
1989 г.	13			2	47		1	2	2	28		10				1			18			1						14		139	
1990 г.	17			5	34		4	2	6	21		25				4			9			2						12		141	
1991 г.	19			2	54		2	3	5	29		36				2			17			3						14		186	
1992 г.	16			3	62			1	5	15		22				1			18			1						18		162	
1993 г.	22			7	57		1	5	7	22		24				1			43			3						12		204	
1994 г.	19			4	44		2		13	36		46				1			13			1						24		203	
1995 г.	14			8	51		3	10	10	43		58				2			19	2		5					6	20		251	
1996 г.	30			4	66			4	6	24		70				2			10	6		6				3	4	21		256	
1997 г.	19			7	46		1	2	9	10		50				3			24	35		2				6	7	18		239	
1998 г.	12			7	49		3	5	55	16		39				2			21	16		7				2	6	24		264	
1999 г.	13			3	49		2	3	4	17		43				4			23	56		7				4	5	22		255	
2000 г.	15			3	47		2	3	5	12		50							12	31		8				5	4	26	1	224	
2001 г.	10			5	53		1	4	4	15		40				2			14	57		4				3	4	21		237	
2002 г.	18			8	59			7	3	8		37				4			12	31		3				7	5	14		216	
2003 г.	18			3	43		2	4	8	9		45				4			28	15		1				4	4	22		210	
2004 г.	24			4	50		1	18	8	21		48				1	2		28	12		1				4	5	22		249	
2005 г.	21		1	4	51		2	11	10	17		18				2	3		36	15	1	2				4	11	12		221	
2006 г.	17		3	3	77		1	14	17	24		34			1	1	4		20	12	2	3				1	5	2	10		251
2007 г.	22	1	2	5	59	2	2	8	14	26		43			1		2		19	20	7	3	1			1	5	6	16		265
2008 г.	24		1	6	71	2	1	9	17	12		39	1	3	3	4	6		34	25	4	1				4	7	14		288	
2009 г.	35	8	5	3	59	2		11	11	28		29	1	4	3		10	1	24	15	10	3	1	2	1	2	5	28	1	302	
2010 г.	37	9	3	10	71		4	6	22	33		49		3	2	9	6		24	15	8	10	17	1	5	6	6	29		385	
2011 г.	34	22	5	6	83	1	7	9	27	31		44		10	1	2	13		22	24	11	11	14	1	3	12	4	26		423	
2012 г.	28	15	7	8	68	5	6	1	16	15		65		5	2	8	18	1	44	23	6	14	13		9	3	8	16		404	
2013 г.	26	10	7	6	97	3	4	5	26	24		62	3	5	10		20		46	19	11	14	17	1	4	4	12	14		450	
Общо	739	65	34	155	2 050	15	72	166	313	886		1 227	5	30	23	83	84	2	879	429	60	116	63	5	24	83	111	561	2	8 282	

¹ Дело C-265/00, Campina Melkunie (Cour de justice Benelux/Benelux Gerechtshof).
Дело C-196/09, Miles и др. (Съвет по жалбите на европейските училища).

**20. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2013) —
Отправени преюдициални запитвания (по държави членки
и по юрисдикции)**

			Общо
Белгия	Cour constitutionnelle	28	
	Cour de cassation	90	
	Conseil d'État	68	
	Други юрисдикции	553	739
България	Върховен касационен съд	1	
	Върховен административен съд	10	
	Други юрисдикции	54	65
Чешка република	Ústavní soud		
	Nejvyšší soud	2	
	Nejvyšší správní soud	16	
	Други юрисдикции	16	34
Дания	Højesteret	33	
	Други юрисдикции	122	155
Германия	Bundesverfassungsgericht		
	Bundesgerichtshof	184	
	Bundesverwaltungsgericht	109	
	Bundesfinanzhof	295	
	Bundesarbeitsgericht	26	
	Bundessozialgericht	75	
	Други юрисдикции	1 361	2 050
Естония	Riigikohus	5	
	Други юрисдикции	10	15
Ирландия	Supreme Court	23	
	High Court	23	
	Други юрисдикции	26	72
Гърция	Άρειος Πάγος	10	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	51	
	Други юрисдикции	105	166
Испания	Tribunal Constitucional	1	
	Tribunal Supremo	49	
	Други юрисдикции	263	313
Франция	Conseil constitutionnel	1	
	Cour de cassation	107	
	Conseil d'État	83	
	Други юрисдикции	695	886
Хърватия	Ustavni sud		
	Vrhovni sud		
	Visoki upravni sud		
	Visoki prekršajni sud		

>>>

			Общо
Италия	Corte Costituzionale	2	
	Corte suprema di Cassazione	119	
	Consiglio di Stato	101	
	Други юрисдикции	1 005	1 227
Кипър	Ανώτατο Δικαστήριο	4	
	Други юрисдикции	1	5
Латвия	Augstākā tiesa	21	
	Satversmes tiesa		
	Други юрисдикции	9	30
Литва	Konstitucinis Teismas	1	
	Aukščiausiasis Teismas	9	
	Vyriausiasis administracinis Teismas	7	
	Други юрисдикции	6	23
Люксембург	Cour supérieure de justice	10	
	Cour de cassation	12	
	Cour administrative	10	
	Други юрисдикции	51	83
Унгария	Kúria	15	
	Fővárosi Ítéltábla	4	
	Szegedi Ítéltábla	2	
	Други юрисдикции	63	84
Малта	Qorti Kostituzzjonali		
	Qorti ta' l-Appel		
	Други юрисдикции	2	2
Нидерландия	Hoge Raad	239	
	Raad van State	95	
	Centrale Raad van Beroep	58	
	College van Beroep voor het Bedrijfsleven	148	
	Tariefcommissie	35	
	Други юрисдикции	304	879
Австрия	Verfassungsgerichtshof	5	
	Oberster Gerichtshof	98	
	Verwaltungsgerichtshof	76	
	Други юрисдикции	250	429
Полша	Trybunał Konstytucyjny		
	Sąd Najwyższy	6	
	Naczelny Sąd Administracyjny	24	
	Други юрисдикции	30	60
Португалия	Supremo Tribunal de Justiça	3	
	Supremo Tribunal Administrativo	51	
	Други юрисдикции	62	116

>>>

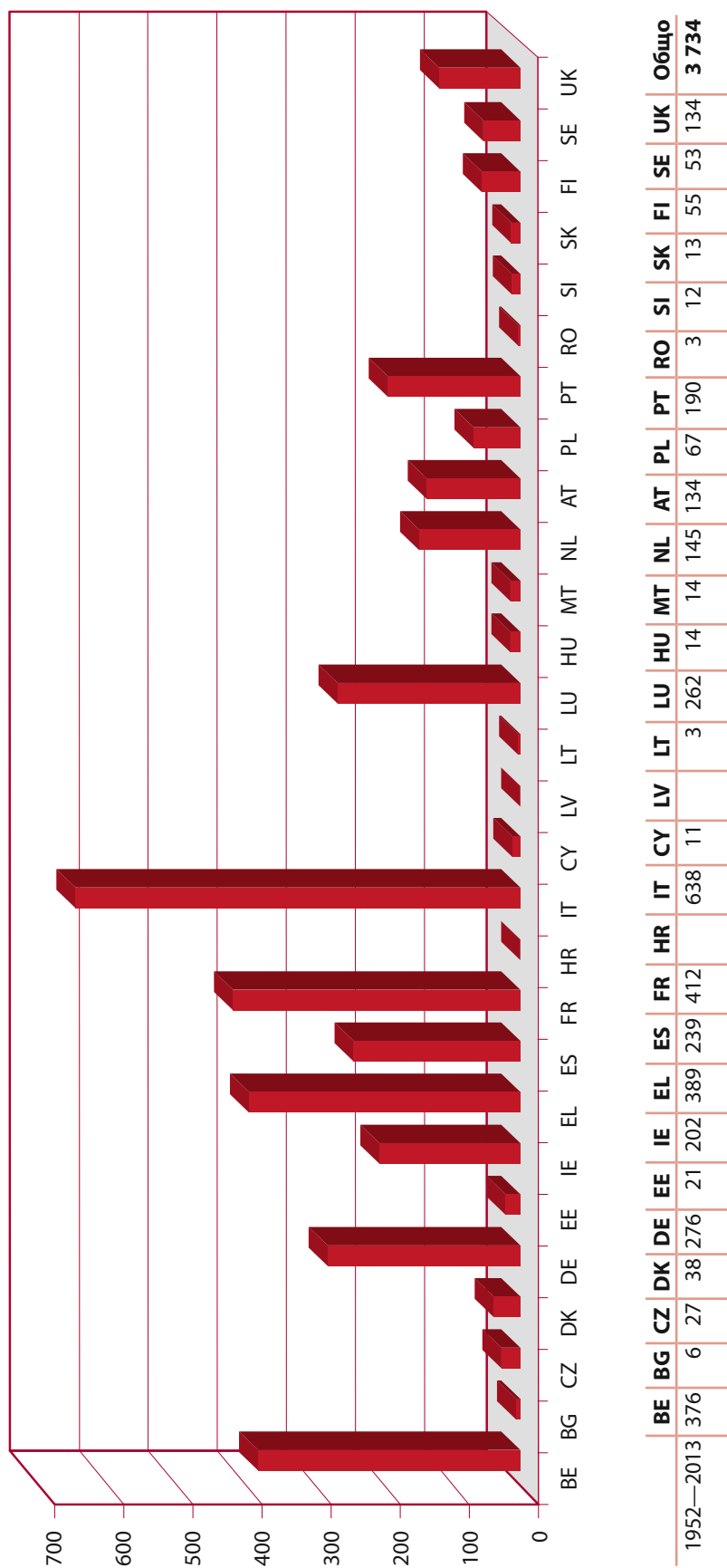
			Общо
Румъния	Înalta Curte de Casație și Justiție	6	
	Curtea de Apel	31	
	Други юрисдикции	26	63
Словения	Ustavno sodišče		
	Vrhovno sodišče	2	
	Други юрисдикции	3	5
Словакия	Ústavný súd		
	Najvyšší súd	9	
	Други юрисдикции	15	24
Финландия	Korkein oikeus	13	
	Korkein hallinto-oikeus	42	
	Työtuomioistuin	3	
	Други юрисдикции	25	83
Швеция	Högsta Domstolen	17	
	Högsta förvaltningsdomstolen	5	
	Marknadsdomstolen	5	
	Arbetsdomstolen	3	
	Други юрисдикции	81	111
Обединено кралство	House of Lords	40	
	Supreme Court	5	
	Court of Appeal	73	
	Други юрисдикции	443	561
Други	Cour de justice Benelux/Benelux Gerechtshof ¹	1	
	Съвет по жалбите на европейските училища ²	1	2
Общо			8 282

¹ Дело C-265/00, Campina Melkunie.

² Дело C-196/09, Miles и др.

21. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2013) — Предявени иски за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка

1952—2013 г.

Глава II

Общ съд на Европейския съюз

А — Дейност на Общия съд през 2013 г.

От председателя на Общия съд г-н Marc Jaeger

2013 година бе белязана от присъединяването на Република Хърватия към Европейския съюз и приемането, на 4 юли 2013 г., в съдийския състав на Общия съд на първия хърватски член на юрисдикцията г-жа V. Tomljenović. Това назначение бе предшествано от назначаването на г-н С. Wetter, който встъпи в длъжност на 18 март 2013 г., замествайки г-н N. Wahl, назначен за генерален адвокат в Съда на 28 ноември 2012 г. Впрочем на 16 септември 2013 г., след напускането на г-н J. Azizi (съдия в Общия съд от 1995 г.), г-н V. Vadapalas (съдия в Общия съд от 2004 г.), г-н S. Soldevila Frago, г-н L. Truchot (и двамата съдии в Общия съд от 2007 г.) и г-н K. O'Higgins (съдия в Общия съд от 2008 г.), на тяхно място бяха назначени съответно г-н V. Kreuschitz, г-н E. Bieliūnas, г-н I. Ulloa Rubio, г-н S. Gervasoni и г-н A. M. Collins. Накрая, след подаването на оставка от г-жа K. Jürimäe (съдия в Общия съд от 2004 г.) и нейното назначаване като съдия в Съда, г-н L. Madise встъпи в длъжност в Общия съд на 23 октомври 2013 г.

Тази значителна промяна (на една четвърт от съдийския състав) илюстрира още веднъж остротата на въпроса за нестабилността на състава на Общия съд, който трябваше да се справи с предизвикателството, изразяващо се в интегрирането на 8 нови членове в съд с общо 28 съдии. Колкото и да са обновяващи, промените несъмнено ще упражнят въздействие върху дейността на юрисдикцията през 2014 г.

През 2013 като година на тригодишно обновяване бе проведен също така избор на председател, но и за първи път на заместник-председател, г-н H. Kanninen, а също и на председатели на състави, г-жа M. E. Martins Ribeiro, г-н S. Papasavvas, г-н M. Prek, г-н A. Dittrich, г-н S. Frimodt Nielsen, г-н M. van der Woude, г-н D. Gratsias и г-н G. Berardis. По този повод бе създаден девети състав, с цел да се увеличи още повече производителността на юрисдикцията.

От статистическа гледна точка 2013 г. бе богата на изводи. От една страна, през нея Общият съд доказа за трета поредна година укрепването на своя капацитет за разглеждане на делата, произтичащ от приложените вътрешни реформи и от постоянната оптимизация на работните му методи. Така през 2013 г. бяха решени 702 дела (въпреки големите организационни ограничения, свързани с тригодишното обновяване), като с това средногодишният брой на решените дела за последните три години възлиза на около 700 дела. За сравнение, същата средна величина е била 480 дела през 2008 г. По този начин в рамките на пет години нарастването на ефикасността позволи на юрисдикцията да повиши с повече от 45 % производителността си. От друга страна, образуваните дела достигнаха исторически рекорд — 790 нови дела, което представлява увеличение с почти 30 % спрямо 2012 г. Това с особена яснота потвърждава общата тенденция към увеличаване на броя на съдебните спорове, отнасяни до Общия съд, по-конкретно в областта на интелектуалната собственост. От нея произтича значителното нарастване на броя на висящите дела, който надхвърли прага от 1 300 дела (1 325). Накрая, що се отнася до продължителността на производствата, макар за нея — общо погледнато (тоест като се включат делата, приключили с определения) — да е характерно конюнктурно увеличение с около 10 % (при което тази продължителност възлиза на 26,9 месеца), следва да се подчертае, че по отношение на делата, приключени с решение, се наблюдава намаляване от около един месец спрямо 2012 г., със средна продължителност от 30,6 месеца.

Прегледът на тези различни данни показва, че макар предприетите от юрисдикцията действия за подобряване на ефективността ѝ да са били ползотворни, Общият съд все пак не е господар нито на стабилността на своя състав, нито на работната си натовареност. Следователно

повече от всякога компетентните органи на Съюза трябва да осъзнаят абсолютната необходимост да предоставят на Общия съд средствата, които да му позволят да изпълнява своята основна задача, а именно да гарантира правото на ефективна съдебна защита, което налага на съда на Съюза изисквания, свързани както с качеството и интензитета на съдебния контрол, така и с неговата бързина.

Преработеният процедурен правилник на Общия съд, който ще бъде представен на Съвета на Европейския съюз в началото на 2014 г., ще даде възможност за модернизиране на процесуалните правила, както и за ново нарастване на ефикасността. Все пак е очевидно, че това не може да е ответна мярка, годна да преодолее голямото разминаване между правораздавателния капацитет на юрисдикцията и огромната маса от отнесени до нея правни спорове.

Целта на следващите страници е да се даде общ преглед, неизбежно селективен, на отбелязаното през 2013 г. развитие на съдебната практика и да се онагледят значението на функцията на европейския съдия като основна инстанция по преки иски и жалби, и то както в икономическата област, така и в сектори като общественото здраве, общата външна политика и политика на сигурност или околната среда.

I. Спорове за законосъобразност

Допустимост на жалбите, подадени на основание член 263 ДФЕС

1. Понятие за акт, подлежащ на обжалване

По дело *European Dynamics Luxembourg и др./СХВП* (определение от 12 септември 2013 г., T-556/11, все още непубликувано) Общият съд трябваше да се произнесе по въпроса дали решение на председателя на Служба за хармонизация във вътрешния пазар (марки, дизайни и модели) (СХВП), с което разглежданата обществена поръчка се възлага на други изпълнители и което е прието в рамките на открита процедура, представлява подлежащ на обжалване акт, което СХВП оспорва.

Общият съд подчертава най-напред, че член 263, първа алинея, второ изречение ДФЕС представлява нова разпоредба на първичното право, по силата на която съдът на Европейския съюз контролира също така законосъобразността на актовете, издадени от органите, службите или агенциите на Съюза, предназначени да произвеждат правно действие по отношение на трети страни. Тази разпоредба е предназначена да запълни една важна празнота в текста на стария член 230, първа алинея ЕО, като предвиди изрична възможност за обжалване пред съда на Съюза не само на актовете на институциите на Съюза по член 13 ДЕС, но и на обвързващите правни актове на неговите органи, служби и агенции. Необходимо е обаче да се отбележи, че по силата на член 115, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 207/2009¹ СХВП представлява служба на Съюза по смисъла на член 263, първа алинея, второ изречение ДФЕС. В резултат на това Общият съд е компетентен да разглежда жалбите, подадени срещу актовете на СХВП, сред които и тези на нейния председател в областта на обществените поръчки, които са предназначени да произвеждат правно действие по отношение на трети страни.

¹ Регламент (ЕО) № 207/2009 на Съвета от 26 февруари 2009 година относно марката на Общността (ОВ L 78, стр. 1).

Общият съд припомня по-нататък, че член 122, параграф 1 от Регламент № 207/2009 предвижда, че „Комисията проверява законността на актовете на председателя на [СХВП], по отношение на които законодателството на Общността не предвижда проверка за законност от друг орган [...]“. Така приложното поле на тази разпоредба е обусловено от отсъствието на контрол за законосъобразност на актовете на председателя на СХВП от друг орган. Общият съд същевременно намира, че самият той трябва да се счита за такъв „друг орган“, доколкото упражнява такъв контрол. След влизането в сила на член 263 ДФЕС целта, изразяваща се в това да се предизвика решение на Европейската комисия, за да станат актовете, приети от органите или службите и агенциите на Съюза, най-малкото непряко, годни за обжалване пред съдията на Съюза, загуби причината за съществуването си и не би могла да обоснове твърдения задължителен характер на производството по член 122 на Регламент № 207/2009 като етап, предхождащ сезирането на съдията на Съюза.

2. Понятие за подзаконов акт, който не включва мерки за изпълнение

През 2013 г. Общият съд внесе важни уточнения в понятието за подзаконов акт, който не включва мерки за изпълнение, по смисъла на член 263, четвърта алинея ДФЕС.

В определение от 5 февруари 2013 г. по дело BSI/Съвет (Т-551/11, непубликувано), с предмет искане за отмяна на Регламент за изпълнение (ЕС) № 723/11² за разширяване обхвата на окончателното антидъмпингово мито, наложено с Регламент (ЕО) № 91/2009³, след като предварително констатира, че обжалваният регламент е подзаконов акт по смисъла на член 263, четвърта алинея ДФЕС, Общият съд отбелязва, че при анализа на понятието за акт, който не включва мерки за изпълнение, следва да се взема предвид преследваната от член 263, четвърта алинея ДФЕС цел. Тя се състои в това да се позволи на физическите и юридическите лица да подават жалби срещу подзаконов акт, които ги засягат пряко и не включват мерки за изпълнение, като по този начин се избягват случаите, в които тези лица би трябвало да нарушат правото, за да получат достъп до съд.

В конкретния случай Общият съд приема, че щом при всички положения получените от жалбоподателя решения на компетентните национални митнически органи са били приети в изпълнение на обжалвания регламент, последният е включвал мерки за изпълнение по смисъла на член 263, четвърта алинея ДФЕС. Този извод не се поставя под въпрос от преследваната от тази разпоредба цел, тъй като жалбоподателят е можел по принцип да оспорва националните мерки за изпълнение на обжалвания регламент и в този контекст — без да му се налага първо да нарушава този регламент — да направи възражение за незаконосъобразността на същия пред националните юрисдикции, които могат да приложат, преди да се произнесат, производството по член 267 ДФЕС. Същото важи по отношение на довода на жалбоподателя, че защитата на неговите индивидуални права щяла да бъде застрашена, тъй като преюдициалното запитване, предвидено в член 267 ДФЕС, не му гарантирало пълна и ефективна съдебна защита. Според постоянната съдебна практика действително юрисдикциите на Съюза не могат, дори и с оглед на правото на ефективна съдебна защита, да тълкуват

² Регламент за изпълнение (ЕС) № 723/2011 на Съвета от 18 юли 2011 година за разширяване обхвата на окончателното антидъмпингово мито, наложено с Регламент (ЕО) № 91/2009 върху вноса на някои скрепителни елементи от желязо или стомана с произход от Китайската народна република, върху вноса на някои скрепителни елементи от желязо или стомана, изпращани от Малайзия, с деклариран или не произход от Малайзия (ОВ L 194, стр. 6).

³ Регламент (ЕО) № 91/2009 на Съвета от 26 януари 2009 година за налагане на окончателно антидъмпингово мито върху вноса на някои скрепителни елементи от желязо или стомана с произход от Китайската народна република (ОВ L 29, стр. 1).

изрично предвидените в Договора условия, при които частноправен субект може да обжалва регламент, по начин, който води до отклоняване от тези условия, без да превишат своите правомощия.

Общият съд дава тълкуване на това понятие и в Решение от 7 март 2013 г. по дело *Bilbaína de Alquitranes и др./ЕСНА* (Т-93/10, все още непубликувано, обжалвано) с предмет жалба за отмяна на решение на Европейската агенция по химикалите (ЕСНА), с което високотемпературната смола от въглен катран се идентифицира като пораждащо сериозно безпокойство вещество, отговарящо на критериите по член 57, букви а), г) и д) от Регламент (ЕО) № 1907/2006⁴.

Общият съд напомня, че понятието за подзаконов акт по смисъла на член 263, четвърта алинея ДФЕС трябва да се схваща като визиращо всеки акт с общо приложение, с изключение на законодателните актове. Такъв е случаят на решение като това по разглежданото дело. Подобно решение има общо приложение, тъй като се прилага за определени положения и поражда правни последици за категория лица, предвидени общо и абстрактно, а именно за всички физически или юридически лица, попадащи в приложното поле на член 31, параграф 9, буква а) и на член 34, буква а) от Регламент № 1907/2006. Освен това подобно решение не е законодателен акт, тъй като не е прието нито по обикновената законодателна процедура, нито по специална законодателна процедура по смисъла на член 289, параграфи 1—3 ДФЕС. Накрая, обжалваният акт, приет съгласно член 59 от Регламент № 1907/2006, не включва никакви мерки за изпълнение, като се има предвид че идентифицирането на едно вещество като пораждащо сериозно безпокойство поражда задължения за предоставяне на информация, без да са необходими други мерки.

Впрочем Общият съд отбелязва, че член 263, първа алинея ДФЕС изрично предвижда контрола за законосъобразност на актовете на органите, службите и агенциите на Съюза, предназначени да произведат правно действие по отношение на трети лица. Следователно съгласно волята на авторите на Договора съдилищата на Съюза по принцип трябва да упражняват съдебен контрол и по отношение на актовете на ЕСНА, като актове на агенция на Съюза. В допълнение, функциите на ЕСНА съгласно член 75, параграф 1 от Регламент № 1907/2006, а именно управление и в някои случаи осъществяване на техническите, научните и административните аспекти на посочения Регламент, и гарантиране на съгласуваност в рамките на Съюза, не изключват правомощието за приемане на подзаконови актове.

Накрая, по дело *Altadis/Комисия* (определение от 9 септември 2013 г., Т-400/11, все още непубликувано) предмет на разглеждане е жалба за частична отмяна на решение на Комисията, с което схема за помощ, позволяваща амортизация на финансовата репутация за придобиване на значителни дялови участия в чуждестранни дружества, се обявява за несъвместима с общия пазар. Комисията твърди, че въз основа на обжалваното решение е трябвало да бъдат приети редица национални мерки за изпълнение, и по-специално отмяната на спорната схема от националния законодател, възстановяването на незаконно отпуснатите по спорната схема помощи от получателите им на данъчните органи, както и признаването или отказа за предоставяне на разглежданото данъчно предимство от същите тези органи.

⁴ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 година относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 60, стр. 3 и поправки в ОВ L 36, 5.2.2009 г., стр. 84 и ОВ L 118, 12.5.2010 г., стр. 89).

Общият съд отбелязва, че по силата на член 288, четвърта алинея ДФЕС решение като разглежданото в случая е задължително в своята цялост само за посочените в него адресати. Ето защо задължението да се откаже даване на помощи по спорната схема, да се отменят предоставените данъчните предимства и да се възстановят платените по схемата помощи представлява правна последица от обжалваното решение, обвързваща държавата членка — адресат на същото. Обжалваното решение обаче не поражда такава правна последица за получателите по спорната схема. Член 1, параграф 1 от обжалваното решение не определя последиците от несъвместимостта на спорната схема с вътрешния пазар за всеки от получателите по нея, тъй като само по себе си това обявяване на несъвместимост не съдържа за тях каквато и да било забрана или разпореждане. Освен това последиците от несъвместимостта не са непременно едни и същи за всеки един от получателите по спорната схема. В този смисъл последиците от несъвместимостта трябва да бъдат индивидуализирани с правен акт на компетентните национални органи, като например ревизионен акт, който е мярка за изпълнение на член 1, параграф 1 от обжалваното решение по смисъла на член 263, четвърта алинея ДФЕС. В този контекст не е от значение, че при прилагането на обжалваното решение засегнатата държава членка не разполага с каквото и да било право на преценка, тъй като макар липсата на право на преценка да е критерий, който е трябвало да се разгледа, преди да се разглежда дали условието за пряко засягане на даден жалбоподател е изпълнено, наличието на акт, който не включва мерки за изпълнение, представлява условие, различно от това за прякото засягане.

Правила в областта на конкуренцията, приложими за предприятията

1. Общи положения

а) Жалба — Преразглеждане

Съединени дела BVGD/Комисия (Решение от 11 юли 2013 г., T-104/07 и T-339/08, непубликувано) дадоха на Общия съд повод да се произнесе относно възможността за Комисията да започне допълнителна процедура след решение за отхвърляне на жалба, с цел да преразгледа положението — предмет на посоченото решение. Тези дела водят началото си от жалба, подадена до Комисията от Belgische Vereniging van handelaars in- en uitvoerders geslepen diamant (BVG D), белгийската асоциация на търговците, вносителите и износители на обработени диаманти, срещу дружество, упражняващо дейност в този сектор. BVGD се оплаква от факта, че споразуменията, сключени от посоченото дружество с неговите клиенти относно въвеждането на система за разпространение на необработени диаманти, противоречат на членове 101 ДФЕС и 102 ДФЕС. Комисията първо отхвърля тази жалба с мотива, че не е налице общностен интерес да продължи нейното разглеждане, но след това — в светлината на Решение от 11 юли 2007 г. по дело Alrosa/Комисия⁵, постановено междувременно от Общия съд — решава да я преразгледа и започва допълнителна процедура за тази цел.

При разглеждането на довода на жалбоподателя, че Комисията е овластена да преразглежда решения само ако те налагат тежест или санкция, какъвто не е бил случаят, Общият съд припомня, че общият принцип на правото, основан на правните системи на държавите членки, съгласно който администрацията има възможността да преразгледа и при необходимост да оттегли индивидуален административен акт, е бил признат още в първите решения на Съда. По този начин оттеглянето на незаконосъобразен благоприятен административен акт или такъв, породил субективни права, може да се осъществи, стига институцията, издала акта, да

⁵ T-170/06, Сборник, стр. II-2601.

изпълнява условията, свързани със спазването на разумен срок и зачитането на оправданите правни очаквания на ползващото се от акта лице, което е можело да разчита на законосъобразността на последния.

Комисията впрочем не може да бъде упрекувана за това, че не е оттеглила първоначалното решение за отхвърляне, за да приеме впоследствие ново решение за отхвърляне, при положение че такова оттегляне би било в противоречие със съдебната практика относно общия принцип за оттегляемост на административните актове. Всъщност дори когато разглежданият акт не поражда субективни права, както е в случая с решение за отхвърляне, съдът на Съюза, като се основава в частност на принципите на добра администрация и на правна сигурност, ограничава възможностите за оттегляне само до незаконосъобразните актове. Същевременно, тъй като само едно от основанията на решението за отхвърляне е било обявено за незаконосъобразно и впоследствие отменено с Решение по дело *Alrosa/Комисия*, посочено по-горе, допълнителната процедура е можела да се отнася само до това основание и решението за отхвърляне е можело да бъде оттеглено само ако от липсата на ангажменти на сключилите спорното споразумение дружества Комисията беше извела необходимост да продължи разследването във връзка с това споразумение, доколкото тогава въпросната незаконосъобразност щеше да засяга крайното решение за отхвърляне на жалбата. Постъпвайки по този начин, Комисията не е смесила свързаните с процедурата по оттегляне въпроси с тези по съществото на делото, характеризиращо се с липсата на достатъчен общностен интерес, а просто е преценила дали условието, необходимо за оттегляне на един акт, а именно неговата незаконосъобразност, е било изпълнено в конкретния случай.

б) Проверки — Законосъобразност на системата за проверки (член 20, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1/2003)

Съединени дела *Deutsche Bahn* и др./Комисия (Решение от 6 септември 2013 г., T-289/11, T-290/11 и T-521/11, все още непубликувано, обжалвано) предоставят на Общия съд случай да прецени законосъобразността на системата за проверки, въведена с член 20, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1/2003⁶, в рамките на жалби срещу няколко решения на Комисията относно сектора на железопътния транспорт, разпореждащи на жалбоподателите да се извършат проверки. Те изтъкват, че спорните решения, поради това че са приети без предварително съдебно разрешение, не спазват гаранциите, предписани от принципа на неприкосновеност на жилището. В този контекст те повдигат и възражение за незаконосъобразност, засягащо по-конкретно горепосочената разпоредба на Регламент № 1/2003.

В това отношение Общият съд констатира най-напред, че упражняването на предоставените на Комисията от тази разпоредба правомощия за проверка на дадено предприятие представлява очевидно вмешателство в неговото право на зачитане на личния живот, жилището и кореспонденцията му. Същевременно въведената с Регламент № 1/2003, и в частност с член 20, параграф 4 от същия система предоставя подходящи и достатъчни гаранции, които съответстват на едно достатъчно строго поставяне в рамки на тези правомощия посредством пет категории гаранции, годни да компенсират липсата на предварително съдебно оправомощаване. Общият съд приема, че при начина, по който въведената с Регламент № 1/2003 система е приложена в конкретния случай, е била налице съвкупността от посочените по-горе пет

⁶ Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове [101 ДФЕС] и [102 ДФЕС] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167).

категории гаранции. В частност решенията за проверка съдържат предвидените в член 20, параграф 4 от Регламент № 1/2003 елементи.

На първо място, в решението за извършване на проверка трябва да се посочват предметът и целта на проверката, датата, на която тя да започне, и санкциите по членове 23 и 24 от Регламент № 1/2003, както и правото на обжалване на решението пред съда на Съюза. В мотивите също трябва да се посочат хипотезите и презумпциите, които Комисията възнамерява да провери. На второ място, документите, които нямат професионално естество, тоест тези, които нямат отношение към дейността на предприятието на пазара, са изключени от предоставеното на Комисията поле за разследване и предприятията, които са обект на проверка, разпоредена с решение за проверка, имат възможността да ползват правна помощ или още възможността да запазят поверителността на кореспонденцията между адвокати и клиенти. Впрочем Комисията не може да задължи съответното предприятие да даде отговори, чрез които би признало съществуването на нарушението, което Комисията трябва да докаже. Този принцип се прилага и спрямо въпросите, които проверяващите биха могли да зададат при проверка по реда на член 20, параграф 4 от Регламент № 1/2003. На трето място, Комисията не разполага с крайни средства за принуда, които да обезсмислят практическата възможност за противопоставяне на проверката по реда на член 20, параграф 6 от Регламент № 1/2003. Така, длъжностните лица на Комисията не могат да получат принудително достъп до помещения или мебели, или да принудят персонала на предприятието да им предостави такъв достъп, нито да осъществят претърсване без разрешение от отговорните лица в предприятието. На четвърто място, Комисията е длъжна да потърси съдействието на националните власти в държавата, на чиято територия трябва да се осъществи проверката. Тази процедура за действия прилагането на контролните и евентуално съдебни механизми на съответната държава членка. На пето място, накрая, определянето на рамките на вмешателството, каквото представлява дадена проверка, се основава и на последващия контрол от съда на Съюза за законосъобразност на решението, разпореждащо проверката, като съществуването на такъв контрол е особено важно, тъй като той би могъл да компенсира липсата на предварително съдебно оправомощаване.

в) Съдебен контрол — Пълна юрисдикция

В Решение от 16 септември 2013 г. по дело *Galp Energía España* и др./Комисия (Т-462/07, непубликувано, обжалвано) Общият съд уточнява, че невъзможността да вземе предвид в рамките на контрола за законосъобразност елемент, който не е възприет в обжалваното решение, както в конкретния случай декларацията на директора по продажбите на битум на *Petrogal Española, SA* (понастоящем *Galp Energía España, SA*), приложена към жалбата, не важи в рамките на пълната юрисдикция.

В рамките на тази пълна юрисдикция Общият съд е оправомощен да измени обжалвания акт, като вземе предвид всички изтъкнати от страните фактически обстоятелства. От това следва, че невъзможността за Комисията да постигне замяна на мотивите в рамките на контрола за законосъобразност не е пречка за отчитането от Общия съд, при упражняването на неговата пълна юрисдикция, на спорната декларация, позволяваща да се установи, че жалбоподателите са знаели за една от съставните части на предполагаемото нарушение, при положение че всички елементи на преписката са били предмет на състезателно обсъждане между страните.

Това е така, още повече че преценката дали размерът на глобите е подходящ може да обоснове представянето и вземането предвид на допълнителна информация, чието споменаване в решението като такова не се изисква по силата на задължението за мотивиране,

предвидено в член 296 ДФЕС. Такъв е по-конкретно случаят с обстоятелствата, свързани с вменяването на едно предприятие на определено неправомерно поведение за даден период. Освен това не е изключена и възможността допълнителната информация да засяга констатирането на нарушението. Всъщност пълната юрисдикция, която позволява на Общия съд да вземе предвид такива обстоятелства, може да се упражнява дори ако направеното оплакване се отнася до констатирането на нарушението, тъй като такова оплакване би могло, ако е основателно, да доведе до промяна на размера на глобата. Впрочем прилагането от Общия съд на неговата пълна юрисдикция, включително когато се поставя под въпрос констатирането на нарушението, може да му позволи да намали размера на глобата, макар че отмяна, дори и частична, на оспореното решение не е възможна. Такъв например е случаят, когато, въпреки че не са установени определени обстоятелства, на които Комисията се е основала, за да възприеме извод за участие на жалбоподателя в нарушението, тази констатация не е от естество да обоснове отмяната на оспореното решение, а само намаляването на размера на глобата, за да се отчете по-малко активният или по-малко редовният характер на участието на жалбоподателя.

г) Разумен срок — Съдебно производство

В Решение от 16 септември 2013 г. по дело CEPASA/Комисия (T-497/07, непубликувано, обжалвано) Общият съд постановява, че оплакване, изведено от наличието на неразумен срок на съдебното производство, е недопустимо, когато е направено в рамките на същото производство по жалба, по което се твърди, че принципът на разумния срок е бил нарушен. Ако не беше така, съдебният състав, който се произнася по жалбата, би трябвало, разглеждайки това оплакване, да се произнесе по неправилността или незаконосъобразността на своите действия, което би могло да предизвика у жалбоподателя легитимни съмнения относно неговата обективна безпристрастност. Общият съд отбелязва по-нататък, че в конкретния случай недопустимостта на въпросното оплакване изобщо не накърнява правото на жалбоподателя на достъп до съд, тъй като той би имал право да направи такова оплакване при обжалването на неговото решение или пък в рамките на иск за извъндоговорна отговорност на основание членове 268 ДФЕС и 340 ДФЕС.

2. Принос в областта на член 101 ДФЕС

а) Доказване на наличието на съгласувана практика

Дело *Säveltäjain Tekijänoikeustoimisto Teosto/Комисия* (Решение от 12 април 2013 г., T-401/08, все още непубликувано⁷) позволи на Общия съд да внесе уточнения относно обхвата на изискванията за доказване, които тежат върху Комисията, що се отнася до наличието на съгласувана практика.

В това отношение Общият съд припомня, че когато разсъжденията на Комисията, водещи до констатацията за наличието на съгласувана практика, се основават на предположението, че установените в решението й факти не могат да бъдат обяснени по друг начин освен като резултат от съгласуване между предприятията, за засегнатите предприятия е достатъчно да докажат наличието на обстоятелства, които хвърлят различна светлина върху установените от Комисията факти и по този начин позволяват възприетото от Комисията обяснение на

⁷ Това дело е сред група от 22 дела относно условията за управление на правата на публично изпълнение на музикални произведения и за придобиването на лицензи от дружества за колективно управление. Обжалваното решение е отменено по отношение на жалбоподателите в 21 от тези дела.

фактите да бъде заменено с друго. Този принцип обаче не се прилага, когато съгласуването между предприятията не се доказва само с констатацията за паралелизъм в пазарното поведение, но и с доказателства, удостоверяващи, че разглежданите практики са резултат от съгласуване. В тази хипотеза съответните предприятия трябва не само да изложат различно обяснение за установените от Комисията факти, а да оспорят наличието на тези факти, приети за установени с оглед на представените от Комисията доказателства.

Предвид тези съображения Общият съд приема, че в конкретния случай, преди да се прецени дали съществуват обяснения за паралелизма в поведението, различни от това за наличието на съгласувана практика, следва да се разгледа въпросът дали Комисията е установила нарушението, вменено на жалбоподателя, свързано с националните териториални ограничения, съдържащи се в спорните споразумения, въз основа на доказателства, които не се изчерпват просто с констатацията за паралелизъм в поведението. Общият съд подчертава, че този въпрос трябва да бъде разгледан преди въпроса за основателността на другите, различни от това за наличието на съгласувана практика обяснения, тъй като, ако той стигне до извода, че в обжалваното решение са посочени такива доказателства, то обясненията, макар и да са правдоподобни, не биха оборили извода за наличие на нарушение.

Що се отнася до доказателствената стойност на представените от Комисията доказателства за съгласуваната практика, които не се основават на паралелизма в поведението на разследваните дружества за колективно управление, Общият съд отбелязва по-конкретно, че по отношение на обсъжданията, проведени от посочените дружества в рамките на управляваната от Международната конфедерация на организациите на авторите и композиторите (CISAC) дейност, според самата Комисия с обжалваното решение не се забранява системата за взаимно представителство между дружествата за колективно управление, нито която и да е форма на ограничаване на териториалното действие на пълномощните, които те взаимно си предоставят. Също така Комисията не упреква дружествата за колективно управление за това, че са установили известно сътрудничество в рамките на управляваната от CISAC дейност. Това, срещу което възразява Комисията, е, че посочените дружества в тяхната съвкупност са координирали подхода си по отношение на териториалните ограничения. Ето защо това, че дружествата за колективно управление са провели срещи в рамките на управляваната от CISAC дейност и че са налице форми на сътрудничество между тях, не е само по себе си белег за наличието на забранена съгласувана практика. Всъщност, когато от контекста, в който са проведени срещите между обвинените в нарушение на конкурентното право предприятия, е видно, че тези срещи са били необходими, за да се разрешат колективно някои несвързани с нарушения на посоченото право въпроси, Комисията не би могла да презюмира, че срещите са имали за цел съгласуване на антиконкурентни практики. В това отношение Общият съд смята, че Комисията не е доказала, че със срещите, организирани от CISAC и в които е участвал жалбоподателят, се е целяло накърняване на конкуренцията чрез националните териториални ограничения.

Що се отнася до правдоподобността на обясненията за паралелизма в поведението на дружествата за колективно управление, различни от това за наличието на съгласувана практика, Общият съд приема по-конкретно, че Комисията не може да отхвърли даденото от жалбоподателя обяснение за паралелизма в поведението на тези дружества, състоящо се в обосноваването му с необходимостта от борба с неправомерното използване на музикални произведения, опирайки се само на твърдението, че за посочените в обжалваното решение форми на използване съществуват технически разрешения, позволяващи упражняването на контрол от разстояние. В това отношение, когато Комисията използва някои примери, за да покаже, че тезата на засегнатото предприятие е неправдоподобна, тя носи тежестта да докаже релевантността на тези примери. Освен това Комисията не може да упрекне това предприятие, че

не е предоставило още уточнения, тъй като тя е тази, която трябва да докаже наличието на нарушението. Поради това, ако в административната фаза Комисията приеме, че съответното предприятие не е подкрепило обяснението си с достатъчно данни, тя трябва да продължи разследването по случая или да констатира, че заинтересованото лице не е било в състояние да представи необходимите сведения. Така Общият съд постановява, че от обжалваното решение не е видно, че анализът на Комисията е непълен поради обстоятелството, че дружествата за колективно управление и CISAC, в която те членуват, не са ѝ предоставили необходимите сведения, за да провери дали съществуват правдоподобни обяснения за паралелизма в поведението на дружествата за колективно управление.

б) Участие в единно нарушение

i) Нарушаване на конкуренцията

В Решение от 16 септември 2013 г. по дело *Wabco Europe* и др./Комисия (T-380/10, все още непубликувано) относно картели на белгийския, германския, френския, италианския, нидерландския и австрийския пазар на оборудване за баня, Общият съд отхвърля доводите, изтъкнати от Комисията по време на съдебното заседание, че тя не е длъжна да доказва, че всяка среща на сдружението води до нарушение конкуренцията, тъй като керамичният фаянс е част от подгрупите продукти, които попадат в обхвата на единното нарушение. Тази квалификация не освобождава Комисията от задължението да докаже, че е налице нарушение на конкуренцията по отношение на всяка от трите подгрупи продукти, до които се отнася посоченото нарушение. Всъщност, макар да е налице единно нарушение, когато споразуменията или съгласуваните практики — макар и отнасящи се до различни стоки, услуги или територии — са част от цялостен план, приложен съзнателно от предприятия с оглед осъществяването на единна антиконкурентна цел, констатирането на такова нарушение не може да премахне предварителното условие за наличие на нарушение на конкуренцията, засягащо всеки от продуктовите пазари, до които се отнася посоченото единно нарушение.

ii) Понятие за повторно нарушение

По дело *Trelleborg Industrie* и *Trelleborg*/Комисия (Решение от 17 май 2013 г., T-147/09 и T-148/09, все още непубликувано) Общият съд е имал повод, след като отхвърля квалификацията на разглежданото нарушение като едно-единствено продължавано нарушение, да се произнесе по основателността на неговата квалификация като едно-единствено повторно нарушение.

В това отношение той уточнява, че понятието за повторно нарушение е различно понятие от това за продължавано нарушение, като това разграничение впрочем се потвърждава от употребата на съюза „или“ в член 25, параграф 2 от Регламент № 1/2003. По този начин, когато може да се приеме, че участието на дадено предприятие в нарушението е прекъснато и че предприятието е участвало в нарушението преди и след това прекъсване, това нарушение може да се квалифицира като повторно, ако — както и за продълженото нарушение — съществува единна цел, която се преследва от него преди и след прекъсването, което може да се изведе чрез дедукция от идентичността в целите на съответните практики, на съответните стоки, на предприятията, участващи в тайното споразумение, на основните условия на въвеждането му в изпълнение, на физическите лица, участващи от името на предприятията, и накрая, на географското приложно поле на посочените практики. Тогава нарушението е едно-единствено и повторно, и макар че Комисията може да наложи глоба за целия период на нарушение, тя не може да направи това за периода, през който нарушението е било прекъснато. По този начин отделните епизоди на нарушението, в които участва едно и също предприятие, но за които не може да се докаже обща цел, не биха могли да се квалифицират

като едно-единствено нарушение — продължено или повторно, — а представляват отделни нарушения. Поради тези съображения Общият съд заключава, че в конкретния случай неправилната квалификация на нарушението като продължено от страна на Комисията не ѝ пречи да го преквалифицира като повторно с оглед на фактическите елементи, произтичащи от административната преписка и върху които се основава обжалваното решение.

в) Изчисляване на глобата

i) Продължителност на нарушението

В Решение от 13 септември 2013 г. по дело Total Raffinage Marketing/Комисия (Т-566/08, все още непубликувано, обжалвано) относно картели на пазара на парафиновите восъци, Общият съд отбелязва, че съгласно точка 24 от Насоките от 2006 г. относно метода за определяне на глобите⁸ Комисията, при определянето на продължителността на участието на жалбоподателя в нарушението, е приравнила участие от седем месеца и двадесет и осем дни на участие от цяла година и че е направила същото за две други дружества, участващи в картела, за които продължителността на участието в нарушението е била от единадесет месеца и двадесет дни за едното, и от единадесет месеца и двадесет и седем дни за другото, което представлява еднакво третиране на различни положения. Тъй като единственият произход на това еднакво третиране е бил методът на изчисление, предвиден в точка 24 от Насоките от 2006 г. относно метода за определяне на глобите, такова третиране не може да се разглежда като обективно обосновано. Действително, при положение че целта на тази разпоредба е да гарантира, че размерът на глобата е пропорционален на продължителността на участието в нарушението, тя не може да представлява обективна обосновка на неравно третиране, тъй като резултатът от нейното стриктно прилагане в конкретния случай е установяването на явно непропорционална продължителност както по отношение на действителната продължителност на участието на жалбоподателя в картела, така и по отношение на третирането на други участници.

ii) Сътрудничество

— Право на лицето да не се самоуличава

В горепосоченото Решение по дело Galp Energia España и др./Комисия Общият съд имаше повод да подчертае, че макар Комисията да не може да задължи едно предприятие да даде отговори, чрез които то би признало съществуването на нарушението, което Комисията трябва да докаже, рискът за засегнатото предприятие да не може да извлече ползи от Известието относно сътрудничеството от 2002 г.⁹, което го насърчава да сътрудничи искрено на Комисията, включително като представя данни или изявления против интересите си, не може да се приравни на принудителна мярка, налагаща на това предприятие да признае съществуването на нарушение. Всъщност прилагането на Известието относно сътрудничеството от 2002 г. произтича първоначално от инициатива на обвиненото предприятие, което иска да се ползва от разпоредбите на това известие, а не от едностранно действие, предприето от Комисията и наложено на това предприятие. Следователно при липсата на принудителна мярка, налагаща на

⁸ Насоки относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент № 1/2003 (ОВ С 210, 2006 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 4, стр. 264).

⁹ Известие на Комисията относно освобождаване от глоби и намаляване на техния размер по делата за картели (ОВ С 45, 2002 г., стр. 3, Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 5, стр. 3).

предприятието да допринесе за собственото си уличаване, изявленията на това предприятие, признаващи съществуването на нарушение, не са лишени от доказателствена стойност.

— Поведение на предприятието, което сътрудничи

По дело Roca/Комисия (Решение от 16 септември 2013 г., T-412/10, все още непубликувано, обжалвано) Комисията изтъква, че с поведението си след искането за ползване от намаление на размера на глобата жалбоподателят е поставил под въпрос значителната добавена стойност на информацията, която е предоставил, в частност поради това, че не е демонстрирал истински дух на сътрудничество в хода на административната процедура и самият той е намалил полезността на тази информация, като е поставил под съмнение нейната достоверност.

В това отношение, от една страна, Общият съд отбелязва, че обжалваното решение не показва никакво оспорване на информацията, предоставена от жалбоподателя в рамките на искането му за ползване от намаление на размера на глобата за съответния пазар, в случая френският пазар. От друга страна той подчертава, че доколкото изявленията, на които се основава Комисията, за да твърди, че жалбоподателят е оспорил значителната стойност на информацията, която е представил, са свързани с извършвани на този пазар противоправни практики, свързани с крановете и фитингите, тези изявления не могат да поставят под въпрос добавената стойност на посочените данни, които засягат само нарушението във връзка с продуктите от керамичен фаянс във Франция. Освен това, тъй като никое от изтъкнатите от Комисията в обжалваното решение или развити в хода на съдебното производство съображения не позволява да се направи извод, че жалбоподателят е внесъл съмнение относно предоставените от него данни, Общият съд приема, че Комисията неправилно е преценила, че с поведението си след искането за ползване от намаление на размера на глобата жалбоподателят е намалил стойността на първоначално представените от него доказателства.

г) Отговорност за неправомерното поведение — Солидарно осъждане

Дело Roca Sanitario/Комисия (Решение от 16 септември 2013 г., T-408/10, все още непубликувано, обжалвано) дава възможност на Общия съд да подчертае, че когато отговорността на дружество майка е била основана единствено на участието на неговото дъщерно дружество в картел, отговорността на дружеството майка се разглежда като изцяло производна, акцесорна и зависима от тази на дъщерното дружество и при това положение не може да бъде по-голяма от отговорността на дъщерното дружество. При тези условия Общият съд може да приложи към дружеството майка, в рамките на жалбата, подадена от него и доколкото то е направило искане в този смисъл, всяко намаление на размера на глобата, евентуално предоставено на неговото дъщерно дружество по подадена от последното жалба. По този начин Общият съд не се произнася *ultra petita*, дори дружеството майка да не е изтъкнало грешка, допусната от Комисията при изчисляването на размера на глобата.

Държавни помощи

1. Допустимост

През 2013 г. Общият съд внесе уточнения относно понятията за обжалваем акт, процесуална легитимация и лично засягане в областта на държавните помощи.

Общият съд имаше случай да разгледа първите две понятия по-конкретно по дело Aiscat/Комисия (Решение от 15 януари 2013 г., T-182/10, все още непубликувано).

Общият съд постановява, че решение на Комисията за прекратяване на преписката по жалба, прието под формата на писмо от генерална дирекция, представлява обжалваем акт по смисъла на член 263 ДФЕС. Всъщност разглеждането на оплакване в областта на държавните помощи неминуемо води до започване на предварително разследване, което Комисията е длъжна да приключи с приемането на решение на основание член 4 от Регламент (ЕО) № 659/1999¹⁰, тъй като мълчаливият отказ да започне официална процедура по разследване не може да се квалифицира като обикновена привременна мярка. Освен това, за да се определи дали даден акт на Комисията представлява такова решение, следва да се вземе предвид единствено неговата същност, а не дали отговаря на някакви формални изисквания. Задължението на Комисията да приеме решение след приключване на предварителното разследване впрочем не зависи от условие, свързано с качеството на информацията, представена от подалото оплакването лице. Следователно недостатъчно високото качество на тази информация не може да освободи Комисията от задължението ѝ да започне предварително разследване, нито от това да приключи разглеждането с решение. Това задължение не налага на Комисията несъразмерно изискване за разглеждане в случаите, когато предоставената от подалото оплакване лице информация е неясна или се отнася до много широка област. Тъй като Комисията в случая ясно е посочила, че критикуваните мерки не изглеждат да представляват държавна помощ, Общият съд прави извода, че обжалваното решение трябва да се квалифицира като решение, прието на основание член 4, параграф 2 от Регламент № 659/1999.

Що се отнася до процесуалната легитимация на жалбоподателя, който е професионално сдружение, на което е възложено да защитава колективните интереси на членовете си, Общият съд припомня, че такова сдружение има право да подаде жалба за отмяна на окончателно решение на Комисията в областта на държавните помощи, в частност когато предприятията, които то представлява, или някои от тях имат процесуална легитимация за това на индивидуално основание. Той уточнява, че не е необходимо в този контекст сдружение, сред уставните задачи на което е и защитата на интересите на членовете му, да разполага освен това и с изрично упълномощаване от посочените членове, за да му бъде призната процесуална легитимация пред юрисдикциите на Съюза. Освен това, след като предявяването на съдебни претенции пред тези юрисдикции спада към уставните задачи на сдружението, фактът, че някои от членовете му впоследствие могат да се разграничат от предявяването на конкретна претенция, не води до отпадане на правния му интерес.

В определение от 9 септември 2013 г. по дело Altadis/Комисия (Т-400/11, все още непубликувано) Общият съд разглежда понятието за лично засягане¹¹. В конкретния случай става въпрос дали като получател на помощ, предоставена по дадена схема за помощи, жалбоподателят е лично засегнат от решението на Комисията, обявяващо тази схема за несъвместима с вътрешния пазар. Сезиран с жалба за отмяна на посоченото решение, Общият съд посочва, че макар жалбоподателят да е доказал качеството си на действителен получател по спорната схема, това не е достатъчно, за да се приеме, че е лично засегнат от решението на Комисията. Всъщност личното засягане на действителния получател на индивидуална помощ, предоставена по схема за помощи, чието възстановяване Комисията е разпоредила, изисква той да се е ползвал от помощ, попадаща в приложното поле на предвидено задължение за възстановяване. Така възстановяването трябва да визира конкретно помощта, получена от

¹⁰ Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [108 ДФЕС] (ОВ L 83, 1999 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41).

¹¹ За тълкуването на това понятие вж. и определенията от същия ден по дела Banco Bilbao Vizcaya Argentaria/Комисия (Т-429/11) и Telefónica/Комисия (Т-430/11) (непубликувани, обжалвани).

разглеждания жалбоподател, а не по принцип помощите, изплатени по силата на съответната схема за помощи. Следователно качеството на действителен получател по схема за помощи не е достатъчно, за да се индивидуализира този получател, когато, както в разглежданото дело, обжалваният акт не налага задължение на същия за възстановяване на платените на основание на схемата помощи.

2. Въпроси по същество

а) Понятие за държавна помощ

Решение по дело MOL/Комисия (Решение от 12 ноември 2013 г., T-499/10, все още непубликувано) дава повод на Общия съд да се върне на условието за селективност, характеризиращо понятието за държавна помощ. В конкретния случай се разглеждат подписаното през 2005 г. споразумение между унгарската държава и дружество за добив на нефт и газ, с което се определя такса за минна дейност по отношение на посоченото дружество, както и измененията на унгарския Закон за минното дело през 2007 г., с които се увеличава таксата, приложима към конкурентите на споменатото дружество.

Сезиран с жалба на това дружество срещу решението на Комисията, което квалифицира съчетанието от тези две мерки като държавна помощ, несъвместима с общия пазар, Общият съд отбелязва най-напред, че прилагането на член 107, параграф 1 ДФЕС налага да се определи дали в рамките на даден правен режим естеството на държавната мярка е да постави в по-благоприятно положение определени предприятия в сравнение с други, които по отношение на преследваната с посочения режим цел биха се оказали в съпоставимо правно и фактическо положение. Когато дадена държава сключи с икономически оператор споразумение, което не съдържа елемент на държавна помощ, обстоятелството, че впоследствие външните за това споразумение условия са се променили, така че въпросният оператор се е оказал в по-благоприятно положение спрямо други оператори, които не са сключило подобно споразумение, не е достатъчно, за да може, взети в съвкупност, споразумението и последващото изменение на външните за него условия да бъдат разглеждани като съставляващи държавна помощ. Обратно, свързани елементи като разглежданите в случая могат да бъдат квалифицирани като държавна помощ, когато държавата действа по начин, който закриля един или няколко оператора, които са вече на пазара, като сключва с тях споразумения, предоставящи им гарантирани ставки на таксите за целия срок, независимо че възнамерява впоследствие да упражни регулаторната си компетентност, като увеличи ставката на таксата по начин, поставящ в неблагоприятно положение останалите оператори на пазара.

С оглед на тези съображения Общият съд отбелязва, че спорната правна уредба позволява на всяко миннодобивно предприятие да поиска удължаване на срока на правата му за минна дейност по отношение на едно или няколко находища, в които не е започнало експлоатация в срок от пет години, считано от издаването на разрешението за минна дейност. Обстоятелството, че жалбоподателят е единственото предприятие, което фактически е сключило споразумение за удължаване на срока в сектора на въгледородите, не може да промени този извод, щом като това обстоятелство може да се обясни с липсата на интерес у всички останали оператори и следователно с липсата на заявления за удължаване на срока или с липсата на съгласие между страните по отношение на ставката на таксата за удължаване на срока. От това следва, че критериите, установени в спорната правна уредба за сключването на споразумение за удължаване на срока, трябва да се приемат за обективни и приложими към всички потенциално заинтересовани оператори.

По този начин, като се има предвид липсата на селективен характер на правната уредба, регулираща сключването на споразумения за удължаване на срока, и липсата на каквито и да било данни, че унгарските органи са поставили в по-благоприятно положение жалбоподателя в сравнение с всяко друго предприятие, намиращо се в сходно положение, Общият съд преценява, че не може да се приеме за установен селективният характер на споразумението от 2005 г. Впрочем, доколкото Комисията не твърди, че споразумението от 2005 г. е било сключено с оглед очакваното повишаване на таксите за минна дейност, комбинираното действие на споразумението със спорната правна уредба не може валидно да се квалифицира като държавна помощ по смисъла на член 107 ДФЕС.

В Решение от 12 септември 2013 г. по дело Германия/Комисия (Т-347/09, непубликувано) Общият съд потвърждава решението на Комисията, квалифициращо като държавна помощ безплатното прехвърляне от Федерална република Германия на терени от националното природно наследство на организации за опазване на околната среда. Това дело е образувано по жалбата на Федерална република Германия срещу посоченото решение, в която се е изтъквало, че Комисията неправилно е счела посочените организации за предприятия, на които е било предоставено предимство.

Естеството на разглежданите дейности трябва да се разглежда по-конкретно в светлината на принципа, че доколкото упражнява икономическа дейност, която може да се отдели от упражняването на неговите правомощия на публична власт, публичният субект действа като предприятие, а ако посочената икономическа дейност не може да се отдели от упражняването на неговите правомощия на публична власт, съвкупността от дейностите, упражнявани от посочения субект, остават дейности, свързани с упражняването на тези правомощия. Макар дейността по опазване на околната среда да има изключително социален характер, Общият съд приема, че Комисията правилно е преценила, че засегнатите организации извършват други дейности, които имат икономически характер и по отношение на които тези организации трябва да се считат за предприятия. Всъщност чрез дейностите, разрешени в рамките на разглежданите мерки, като например продажба на дървен материал, отдаване под наем за ловни и риболовни дейности, както и туризъм, посочените организации предлагат пряко стоки и услуги на конкурентни пазари и по този начин преследват интерес, който може да се отдели от изключително социалната цел за опазване на околната среда. При положение че когато упражняват тези дейности, въпросните организации са в конкуренция с оператори, преследващи стопанска цел, фактът, че те предлагат стоките и услугите си без такава цел, е ирелевантен.

По-нататък Общият съд разглежда въпроса дали посочените организации извличат предимство от спорните мерки. И на този въпрос той отговаря утвърдително, като преценява, че безплатното прехвърляне на терени, което им позволява търговска експлоатация, ги облагодетелства спрямо други предприятия, развиващи дейност в съответните сектори, които от своя страна трябва да инвестират в терени, за да могат да упражняват същите дейности. Следователно Комисията правилно е приела наличието на предимство, предоставено на организациите за опазване на околната среда.

б) Услуги от общ икономически интерес

Делата Orange/Комисия (Решение от 16 септември 2013 г., Т-258/10, непубликувано, обжалвано), Iliad и др./Комисия (Решение от 16 септември 2013 г., Т-325/10, непубликувано, обжалвано) и Colt Télécommunications France/Комисия (Решение от 16 септември 2013 г., Т-79/10, непубликувано) дават възможност на Общия съд да се произнесе по релевантността на критерия за неефективността на пазара, когато е констатирано наличие на услуга от общ икономически

интерес (наричана по-нататък „УОИИ“) в областта на създаването и експлоатирането на електронна съобщителна мрежа с много висока скорост.

В това отношение Общият съд подчертава, че макар критерият за неефективността на пазара да се отчита при преценката на съвместимостта на дадена помощ с вътрешния пазар, той има роля и за определянето на самото съществуване на помощта, и по-конкретно на УОИИ. Така според приложимите правила, когато преценят, че някои услуги са от общ интерес и че пазарните механизми може да не са в състояние да гарантират задоволително предоставяне на тези услуги, публичните органи могат да установят определен брой услуги, предназначени да отговорят на тези нужди под формата на задължения за услуги от общ интерес. За сметка на това в зони, където частни инвеститори вече са инвестирали в определена инфраструктура и вече предоставят конкурентни услуги, въвеждането на паралелна инфраструктура, конкурентна и финансирана с обществени средства, не трябва да се квалифицира като УОИИ.

Като преценява, че съгласно всички тези правила преценката за наличието на неефективност на пазара е предпоставка за квалификацията на дадена дейност като УОИИ и по този начин — за констатацията, че не е налице държавна помощ, Общият съд уточнява, че тази преценка трябва да се извърши към момента, в който е въведена услугата, предназначена да компенсира констатираната неефективност. Преценката трябва също така да съдържа прогнозен анализ на състоянието на пазара за цялото времетраене на прилагането на УОИИ, през което неефективността на пазара трябва също да се проверява.

Горепосоченото дело Iliad и др./Комисия също дава повод на Общия съд да изясни понятието за неефективност на пазара, като го квалифицира като обективно понятие, чиято преценка се основава на анализ на конкретното състояние на пазара¹².

Що се отнася по-конкретно до разгръщането на съобщителни мрежи с висока и много висока скорост, неефективност на пазара, годна да даде основание за установяване на УОИИ, е налице, когато може да се докаже, че частни инвеститори може да не бъдат в състояние да осигурят в близко бъдеще, тоест в края на тригодишен период, покритие, пригодено за всички граждани или ползватели, и че те по този начин рискуват да лишат от връзка значителна част от населението. От обективния характер на преценката за наличието на неефективност на пазара произтича, че причините за липсата на частна инициатива са ирелевантни за целите на тази преценка. Общият съд прави извода, че наличието на конкретна причина за констатираната неефективност не означава, че създаването на УОИИ е било изключено.

В Решение по дело Iliad и др./Комисия, посочено по-горе, Общият съд освен това се спира на изискването, поставено от съдебната практика, произтичаща от дело Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg¹³, според което, за да може предоставена от държавата компенсация да не бъде квалифицирана като държавна помощ, на предприятието получател трябва да бъде възложено извършването на УОИИ с акт на публична власт, който трябва ясно да определя задълженията за въпросната УОИИ. Той подчертава, че макар Комисията да е приела, че задълженията за разглежданата обществена услуга са били ясно дефинирани както в споразумението за възлагане на обществена услуга, свързано със спорния проект, така и в програмата за консултации, предоставена на кандидатите в рамките на процедурата по подбор, приключила с избора на предприятието, на което се възлага изпълнението на посочения проект, тази програма все пак трябва да се разглежда като обикновен подготвите-

¹² Вж. в този смисъл и Решение по дело Colt Télécommunications France/Комисия, посочено по-горе.

¹³ Решение на Съда от 24 юли 2003 г. (C-280/00, Recueil, стр. I-7747).

лен акт, който се вписва в процедурата, довела до сключването на посоченото споразумение. Така, при положение че именно това споразумение, а не програмата за консултации, оправомощава изпълнителя на УОИИ, то трябва да съдържа ясно определение на задълженията за обществена услуга на изпълнителя. Тъй като програмата за консултации не е релевантният документ, Общият съд отхвърля като неотносим довода на жалбоподателите за противоречие между определението на тези задължения, съдържащо се в споразумението за възлагане на обществена услуга, и това, съдържащо се в програмата за консултации.

Накрая, по дела Orange/Комисия, Iliad/Комисия и Colt Télécommunications France/Комисия, посочени по-горе, Общият съд разглежда проблематиката за компенсирането на разходите, направени при изпълнението на задълженията за обществена услуга. Като припомня, че такова компенсиране не може да надхвърля необходимото за покриване изцяло или отчасти на изпълнението на посочените разходи, отчитайки свързаните с това приходи и разумната печалба при изпълнението на разглежданите задължения, той констатира, че макар компенсацията да трябва да покрива само разходите за разгръщане на инфраструктура в нерентабилните зони, получените от търговската експлоатация на инфраструктурата в рентабилните зони приходи могат да се насочат към финансирането на УОИИ в нерентабилните зони. Следователно покритието на рентабилните зони не означава непременно, че предоставената субсидия е прекомерна, при положение че то е източник на доходи, които могат да послужат за финансиране на покритието в нерентабилните зони и по този начин да позволят намаляване на размера на предоставената субсидия.

в) Понятие за сериозни затруднения

В Решение по дело Orange/Комисия, посочено по-горе, Общият съд освен това развива съображения относно понятието за сериозни затруднения, които — при прилагането на правилата за държавните помощи — налагат започване на официална процедура по разследване.

Общият съд припомня, че понятието за сериозни затруднения има обективен характер. За да се установи дали съществуват подобни затруднения, трябва да се изследват по обективен начин както обстоятелствата при приемане на обжалвания акт, така и неговото съдържание, като мотивите на решението се съпоставят с данните, с които Комисията е можела да разполага към момента на произнасянето по квалификацията на спорната мярка като помощ. От това следва, че за да се установи наличието на сериозни затруднения, не може да се вземат предвид броят и обхватът на възраженията, направени срещу даден проект от конкурентни оператори. Това съображение се налага още повече когато, както в конкретния случай, поне един от формулиралите тези възражения оператори е участвал, но не е бил избран в процедурата по подбор на оператора, на когото се възлага привеждането в изпълнение на спорния проект. Вземането предвид на броя и обхвата на възраженията, направени срещу такъв проект, би означавало започването на официалната процедура по разследване да зависи от противопоставянето, предизвикано от даден национален проект, а не от действително срещнатите от Комисията сериозни затруднения в разследването ѝ. Освен това то би довело до това противниците на даден проект да могат лесно да забавят разглеждането му от Комисията, като я задължат със своята намеса да започне официална процедура по разследване¹⁴.

Накрая, по същата проблематика, в Решения по дело Orange/Комисия и по дело Iliad и др./Комисия, посочени по-горе, Общият съд уточнява, че при обжалване на решение на Комисията,

¹⁴ Вж. и решенията по дело Colt Télécommunications France/Комисия и по дело Iliad и др./Комисия, посочени по-горе.

с което се установява липса на помощ, жалбоподателят е този, който трябва да докаже наличието на срещнати от Комисията сериозни затруднения, които обосновават започването на официална процедура по разследване. Общият съд приема, че жалбоподател, който се позовава на нарушение на процесуалните му права, произтичащо от това, че Комисията не е започнала официална процедура по разследване, може да се позовава на всяко правно основание от естество да докаже, че преценката на данните, с които Комисията е разполагала по време на предварителната фаза на разследване, е трябвало да породии съмнения относно квалификацията на нотифицираната мярка като държавна помощ и относно нейната съвместимост с Договора. Същевременно той отбелязва, че макар съдът на Съюза да е този, който преценява правните основания за оспорване на несъвместимостта на мярката с Договора с оглед на наличието на сериозни затруднения, жалбоподателят трябва да посочи индициите, позволяващи да се докаже съществуването на такива затруднения. Когато той препраща към доводите, повдигнати по друго правно основание, отнасящо се до съществуването на спора, трябва да посочи конкретно тези от повдигнатите в контекста на последното основание доводи, които са годни да докажат съществуването на сериозни затруднения. Тъй като в случая жалбоподателят се ограничава до това да подчертае, че фактите, изтъкнати в рамките на едно от основанията му по същество, показват редица непоследователности и неточности в анализа на Комисията, Общият съд приема, че това неясно и необосновано препращане не му позволява да идентифицира точно кои факти доказват съществуването на сериозни затруднения.

г) Критерий за частния инвеститор в условията на пазарна икономика

По дело *Poste Italiane/Комисия* (Решение от 13 септември 2013 г., T-525/08, непубликувано) Общият съд е сезиран жалба за отмяна на решението на Комисията, с което се квалифицира като държавна помощ, несъвместима с общия пазар, олихвяването на средствата, набрани в пощенски текущи сметки и депозирани в италианското министерство на финансите. За да установи наличието на предимство в полза на получателя на помощта, Комисията, като прилага критерия за частния инвеститор в условията на пазарна икономика, се основава на сравнение между лихвения процент, предоставен на жалбоподателя от министерството на финансите по силата на сключеното между двете страни споразумение, и лихвения процент, който според Комисията би се приложил за частен заемополучател при нормални пазарни условия.

Общият съд приема, че държавната намеса, която според Комисията е предоставила предимство на жалбоподателя, а именно определянето на лихвен процент по силата на споразумението, не може да се отдели от наложеното от държавата задължение на жалбоподателя да преведе събраните средства по текуща сметка, която се олихвява. В действителност става въпрос за една-единствена държавна намеса, изразяваща се едновременно в олихвяването на депозита на средствата от пощенските текущи сметки при министерството на финансите и в задължаването на жалбоподателя да ги депозира. В икономически план тази държавна намеса е породила две различни последици за жалбоподателя. От една страна, тя го е лишила от достъпната за всяка друга банка възможност да използва средствата от пощенските текущи сметки, които управлява, за да осъществява всяка инвестиция, която счете за подходяща. От друга страна, тя му е осигурила възнаграждение. От това Общият съд прави извода, че жалбоподателят може да е ползвал предимство само ако поради определения в споразумението лихвен процент е получил възнаграждение за депозирването на тези средства, надвишаващо дохода, който би могъл да получи при свободно и благоразумно управление на същите. Следователно Комисията е допуснала явна грешка в преценката, като е основала извода си за съществуването на държавна помощ само на констатацията, че е налице положителна разлика между определения в споразумението лихвен процент и лихвения процент за частните заемополучатели.

Дело Русе индъстри/Комисия (Решение от 20 март 2013 г., T-489/11, непубликувано, обжалвано) дава възможност на Общия съд да препотвърди принципа, че в областта на държавните помощи, когато публичен кредитор предоставя улеснения за плащане, поведението му трябва да се сравни с това на частен кредитор, който се стреми да събере дължимите му суми от длъжник, намиращ се във финансово затруднение. В центъра на това дело са споразуменията за заеми, сключени между жалбоподателя и български публичен фонд, чиито вземания впоследствие са били поети от българската държава, която разсрочва дълга на жалбоподателя. Тъй като е в невъзможност да плати на падежа всички дължими вноски по силата на разсрочването, жалбоподателят иска от българските власти нов план за разсрочване, което последните нотифицират на Комисията като помощ за реструктуриране. Въз основа на това уведомление Комисията решава, че въздържането на българската държава в продължение на няколко години от ефикасно изискване на плащането на дължимите ѝ суми представлява неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар държавна помощ. Жалбоподателят обжалва това решение с мотива, че българските власти са действали, както би действал частен кредитор, поради което тяхното поведение не можело да се квалифицира като държавна помощ.

Сезиран с тази жалба, Общият съд констатира, че през целия разглеждан период жалбоподателят системно е бил в забава за плащането на значителни суми, че оборотът му е бил в постоянен спад и той е понасял нарастващи загуби, без да се очертава перспектива за възстановяване на неговата жизнеспособност, а след това заключава, че Комисията правилно е приела, че един частен кредитор би предприел действия за принудително изпълнение срещу жалбоподателя, за да събере поне част от вземането си. Обикновените напомнителни писма, които въпреки трайната липса на изпълнение не са последвани от по-строги мерки, не могат да се квалифицират като мерки за ефективно събиране на вземане. Тъй като жалбоподателят твърди, че подобни мерки биха възпрепятствали окончателно събирането на вземането, Общият съд приема, че той не е представил никакви доказателства, годни да установят, че през релевантния период са съществували конкретни и достоверни индикации за предстоящо възстановяване на рентабилността му, което да може да убеди един частен кредитор да се въздържа от предприемане на действия за принудително изпълнение.

д) Държавна помощ, съвместима с вътрешния пазар

По дело Andersen/Комисия (Решение от 20 март 2013 г., T-92/11, непубликувано, обжалвано) се разглежда решение на Комисията, обявяващо за съвместими с вътрешния пазар договорите за обществена услуга за железопътен транспорт, сключени между датското министерство на транспорта и публично предприятие. Общият съд е сезиран с жалба за отмяна на това решение от конкурент на посоченото предприятие, който упреква Комисията, че е разгледала въпросните договори в светлината на Регламент (ЕО) № 1370/2007¹⁵, в сила при приемането на обжалваното решение. Тъй като то се отнася до помощи, за които не е отправено уведомление, жалбоподателят поддържа, че Комисията е трябвало да приложи материалноправните норми, действащи към момента, когато споменатите помощи са били изплатени, а именно Регламент (ЕИО) № 1191/69¹⁶.

¹⁵ Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 година относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ L 315, стр. 1).

¹⁶ Регламент (ЕИО) № 1191/69 на Съвета от 26 юни 1969 година относно действията на държавите членки по задължения, присъщи на концепцията за обществена услуга в железопътния, автомобилния и вътрешноводния транспорт (ОВ L 156, стр. 1, Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 1, стр. 25).

Общият съд приема, че за да се определят приложимите материалноправни норми за преценката на съвместимостта на една помощ с вътрешния пазар, трябва да се направи съществено разграничение между помощите, за които е отправено уведомление, но не са изплатени, от една страна, и помощите, изплатени без за тях да е отправено уведомление, от друга. По отношение на първите датата, на която настъпват последиците от предвидената помощ, съвпада с момента, в който Комисията приема решение относно съвместимостта на посочената помощ с общия пазар. Всъщност разглежданата помощ би породила действителни предимства или неблагоприятни последици на вътрешния пазар най-рано на датата, на която Комисията решава дали да я разреши. Що се отнася до вторите, приложими са материалноправните норми в сила към момента на изплащане на помощта, тъй като предимствата или неблагоприятните последици, до които води тази помощ, се проявяват през периода, по време на който е платена въпросната помощ. При положение че за разглежданите мерки не е отправено уведомление до Комисията преди тяхното привеждане в действие, Общият съд приема, че съвместимостта на тези мерки с вътрешния пазар е трябвало да се преценява въз основа на материалноправните норми, действащи към момента на изплащането им, освен ако не са изпълнени изключителните условия за обратно действие. Общият съд обаче констатира, че в случая новите правила, въведени от Регламент № 1370/2007, не може да се прилагат с обратна сила, защото от техния текст, цели или обща структура не следва ясно, че трябва да произвеждат такова действие. Вследствие на това Общият съд отменя решението на Комисията.

По дело TF1/Комисия (Решение от 16 октомври 2013 г., T-275/11, непубликувано) Общият съд разглежда въпроса за съвместимостта с вътрешния пазар на механизъм за дългосрочно финансиране на шестте френски обществени телевизионни канала, притежавани от France Télévisions, под икономическия и финансов контрол на френската държава. Това финансиране, под формата на годишна бюджетна субсидия в полза на France Télévisions, е било одобрено от Комисията, която е разгледала в този контекст и евентуалното въздействие върху разглежданата субсидия на нововъведените с националната правна уредба данъци върху рекламните съобщения и електронните комуникации.

В това отношение Общият съд припомня, че за да бъде счетен един данък за неразделна част от мярка за помощ, трябва да е налице задължителна целева връзка между данъка и помощта, в смисъл че приходите от данъка непременно трябва да са предназначени за финансиране на помощта и да оказват пряко въздействие върху размера на помощта. От това следва, че непременно трябва да съществува обвързваща националноправна разпоредба, която да налага разпределянето на данъка за финансирането на помощта. Само съществуването обаче на такава разпоредба не може само по себе си да съставлява достатъчно условие, за да се установи, че данъкът е неразделна част от мярка за помощ. Всъщност трябва да се провери освен това и дали приходите от данъка влияят директно върху размера на помощта. Предвид тези принципи Общият съд приема, че Комисията правилно е преценила, че по силата на френската правна уредба новите данъци не са били непременно предназначени за финансирането на спорната субсидия предвид липсата на разпоредба, която да предвижда това. Този извод не се поставя под въпрос от съществуването на определена връзка между новите данъци и финансирането на въпросната мярка за помощ. Действително, фактът, че данъците, въведени с цел да покриват финансирането на общественото радиотелевизионно разпръскване по принцип, служат по-конкретно за финансиране на помощта, не означава, че приходите от данъците непременно са предназначени за тази помощ, при положение че е можело да бъдат разпределени за различни цели по дискреционната преценка на компетентните органи и използвани за финансирането на различни разходи извън разглежданата мярка за помощ.

Горепосоченото дело TF1/Комисия дава възможност на Общия съд също така да уточни, че икономическата ефективност на едно предприятие в изпълнението на задачата му за обществена услуга не може да бъде изтъквана успешно, за да се оспорва преценката на Комисията относно съвместимостта с вътрешния пазар на държавна помощ, която е била предназначена за това предприятие. Прилаганият въз основа на горепосоченото Решение по дело Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg критерий за установяване дали компенсацията за обществена услуга може да бъде квалифицирана като държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, не бива да се смесва с критерия по член 106, параграф 2 ДФЕС, който позволява да се установи дали мярка за компенсиране на УОИИ, която съставлява държавна помощ, може да се приеме за съвместима с вътрешния пазар. В това отношение икономическата ефективност на предприятие, на което е възложена обществена услуга, при изпълнението на тази услуга е ирелевантна за преценката на съвместимостта на такава компенсация с вътрешния пазар в светлината на член 106, параграф 2 ДФЕС. Всъщност като допуска дерогации от общите правила на Договора, тази разпоредба има за цел да съвмести интереса на държавите членки да използват някои предприятия, по-специално от публичния сектор, като инструмент на икономическата или социалната политика с интереса на Съюза от спазване на правилата за конкуренция и запазване на единството на вътрешния пазар. За да са изпълнени условията за прилагане на член 106, параграф 2 ДФЕС, не е необходимо финансовото равновесие на предприятието, на което е възложено управлението на обществена услуга, да е застрашено. Достатъчно е липсата на спорните права да осуетява изпълнението на неговите задачи за обществена услуга или запазването на тези права да е необходимо, за да му позволи да изпълнява тези задачи при приемливи икономически условия. Освен това при липсата на хармонизирана правна уредба в тази материя, както е в конкретния случай, Комисията не е оправомощена да се произнесе нито по обхвата на задачите за обществена услуга, възложени на публичния субект, който я извършва, а именно равнището на разходите, свързани с тази услуга, нито по уместността на взетите в това отношение политически решения на националните органи, нито по икономическата ефективност на публичния субект, който извършва услугата. Следователно въпросът дали предприятие, натоварено с УОИИ за радиоразпръскване, би могло да изпълни своите задължения за обществена услуга при по-ниски разходи е без значение за преценката на съвместимостта на държавното финансиране на тази услуга с оглед на правилата на Договора в областта на държавните помощи.

Интелектуална собственост

1. Марка на Общността

а) Абсолютни основания за отказ

През 2013 г. Общият съд имаше повод да се произнесе по някои от абсолютните основания за отказ, предвидени в член 7, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 207/2009¹⁷.

В Решение от 15 януари 2013 г. по дело BSH/CXBP (ecoDoor) (Т-625/11, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд приема, че доколкото, от една страна, елементът „есо“ ще се възприема в смисъл на „екологичен“, и от друга страна, елементът „door“ ще се тълкува като отнасящ се до „врата“, апелативният състав правилно е приел, че съответните потребители незабавно биха възприели термина „ecodoor“ в смисъл на „ековрата“ или на „врата с екологични материали и начин на функциониране“. Той уточнява също така, че знак, който описва

¹⁷ Регламент (ЕО) № 207/2009 на Съвета от 26 февруари 2009 година относно марката на Общността (ОБ L 78, стр. 1).

характеристика на част, която се съдържа в определена стока, може да описва и самата тази стока. Такъв е случаят, когато във възприятието на съответните потребители характеристиката на посочената част, която е описана от знака, може да повлияе значително върху основните характеристики на самата стока.

По дело *ultra air/CXBP – Donaldson Filtration Deutschland (ultrafilter international)* (Решение от 30 май 2013 г., T-396/11, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд разглежда законосъобразността на решението на четвърти апелативен състав на СХВП, с което същият, след като отменя решението на отдела по отмяна на СХВП за уважаване на искането за обявяване на недействителността на спорната марка, отхвърля посоченото искане като недопустимо поради това, че е опорочено от злоупотреба с право.

Общият съд припомня, че административното производство, предвидено в член 56, параграф 1, буква а) от Регламент № 207/2009 във връзка с член 52, параграф 1, буква а) от същия, има за предмет по-специално да позволи на СХВП да преразгледа действителността на регистрацията на дадена марка и да приеме позиция, която евентуално е трябвало да приеме служебно по силата на член 37, параграф 1 от този Регламент. В този контекст СХВП е длъжна да прецени дали разглежданата марка е описателна или лишена от отличителен характер, без мотивите или предходното поведение на подалия искане за обявяване на недействителност да могат да засегнат обхвата на възложената на СХВП задача, свързана с общите интереси, залегнали в член 7, параграф 1, букви б) и в) и в член 56, параграф 1, буква а) от същия Регламент. Всъщност, след като при прилагането на въпросните разпоредби в рамките на производство за обявяване на недействителност СХВП не се произнася по това дали правото на притежателя на марката има предимство пред каквото и да е право на подалия искане за обявяване на недействителност, а проверява дали правото на притежателя на марката е било валидно учредено с оглед на правилата относно годността на марката да бъде регистрирана, не може да става въпрос за „злоупотреба с право“ от страна на подалия искане за обявяване на недействителност. Така фактът, че подалият искане за обявяване на недействителност може да подаде искането си с цел да постави впоследствие въпросния знак върху своите продукти, отговаря именно на общия интерес от достъпност и свободно движение, защитен с член 7, параграф 1, буква в) от Регламент № 207/2009. Затова Общият съд приема, че подобно обстоятелство в никакъв случай не може да представлява злоупотреба с право, като тази преценка е потвърдена от член 52, параграф 1 от Регламент № 207/2009, според който недействителността на марката на Общността може да бъде обявена и въз основа на насрещен иск в производство за установяване на нарушение на правата върху марка, което предполага, че ответникът в това производство може да постигне обявяване на недействителност, дори да е използвал въпросната марка и да има намерение да продължи да го прави.

По дело *Kreyenberg/CXBP – Комисия (MEMBER OF €e euro experts)* (Решение от 10 юли 2013 г., T-3/12, все още непубликувано) Общият съд се произнася по основателността на жалба срещу решението на втори апелативен състав относно производство за обявяване на недействителност на фигуративната марка „MEMBER OF €e euro experts“, в края на което посоченият апелативен състав се е произнесъл по връзката между член 7, параграф 1, буква и) и член 7, параграф 1, буква з) от Регламент № 207/2009. Той постановява, че член 7, параграф 1, буква и) от посочения регламент трябва да се разглежда като забраняващ, при определени условия, регистрацията като марки или елементи на марки на емблеми, различни от визираните в член 7, параграф 1, буква з) от същия регламент, независимо дали тези емблеми са идентично възпроизведени или единствено са обект на имитация. Общият съд стига до този извод въз основа на текста на член 7, параграф 1, буква и) от Регламент № 207/2009 и на две допълнителни съображения. На първо място той отбелязва, че посочената разпоредба не ограничава изрично приложното поле на въведената с него забрана до марките, които

представяват идентично възпроизвеждане на емблема. Текстът на тази разпоредба позволява тя да се тълкува в смисъл, че забранява не само идентичното възпроизвеждане, но и имитацията на емблема с дадена марка. Общият съд добавя, че ако не се възприеме подобно тълкуване, това би намалило значително полезното действие на същата разпоредба, защото би било достатъчно дадена емблема да претърпи слабо изменение, дори по начин, недоловим от лице, което не е специалист по хералдическото изкуство, за да може същата да бъде регистрирана като марка или елемент на марка. На второ място той подчертава, че законодателят на Съюза по никакъв начин не е уточнил, че по силата на член 7, параграф 1, буква и) от Регламент № 207/2009 може да се забрани регистрирането единствено на марка, състояща се изключително от емблема. С използването на глагола „включвам“ в разглежданата разпоредба законодателят е показал, че при предвидените в посочената разпоредба условия използването на емблеми, различни от визираните в член 7, параграф 1, буква з) от Регламент № 207/2009, е забранено не само като марка, но и като елемент на марка. Впрочем това е съобразено с полезното действие на член 7, параграф 1, буква и) от Регламент № 207/2009, който цели да гарантира възможно най-пълната защита на емблемите, на които се позовава. По аналогия със съдебната практика по член 7, параграф 1, буква з) от Регламент № 207/2009 относно емблемите на международните междуправителствени организации, надлежно съобщени на държавите — страни по Парижката конвенция¹⁸, Общият съд заключава, че закрилата, предоставена на визираните в член 7, параграф 1, буква и) от посочения регламент емблеми, се прилага само когато, взета като цяло, марката, включваща подобна емблема, може да въведе потребителите в заблуда относно съществуващата връзка между нейния притежател или ползвател, от една страна, и органа, към който препраща разглежданата емблема, от друга.

б) Относителни основания за отказ

По дело *Sanco/CXBP – Marsalman* (изображение на пиле) (Решение от 14 май 2013 г., T-249/11, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд разглежда въпроса за преценката на допълващия характер на стоките и услугите, визирани от искането за регистрация.

На първо място Общият съд припомня, че само ако се установи липсата на всякакво сходство между обхванатите от съответните марки стоки и услуги може да се заключи, че няма вероятност от объркване между посочените марки, без да е необходимо да се извършва цялостна преценка на възприемането на разглежданите знаци и стоки или услуги от страна на съответните потребители, при отчитане на всички релевантни фактори. За да се прецени сходството между съответните стоки или услуги, по принцип следва да се вземат предвид всички релевантни фактори, които характеризират връзката между тях. Следователно за целите на преценката на допълващия характер на стоките и услугите трябва да се вземе предвид възприемането от страна на съответните потребители на значението на определена стока или услуга за използването на друга стока или услуга.

При това положение допълващият характер на стоки и услуги в контекста на вероятност от объркване не се преценява въз основа на съществуването за посочените потребители на връзка между съответните стоки и услуги с оглед на естеството и употребата им и на каналите за тяхната дистрибуция, а на наличието на тясна връзка между посочените стоки и услуги, в смисъл че едната е необходима или важна за използването на другата, дотолкова че потребителите могат да помислят, че отговорността за производството на тези стоки или предоставянето на тези услуги се носи от едно и също предприятие. Фактът, че използването

¹⁸ Парижка конвенция за закрила на индустриалната собственост от 20 март 1883 г., ревизирана и изменена.

на определена стока или услуга не е свързано с използването на друга стока или услуга, не предполага във всички случаи, че използването на едната не е необходимо или важно за използването на другата. С оглед на тези съображения Общият съд постановява, че в случая апелативният състав е допуснал грешка при преценката на допълващия характер на стоките, обхванати от по-ранната марка, и посочените в заявената марка услуги за реклама, търговско представителство, франчайз, износ и внос и че като последица от тази грешка апелативният състав не е взел предвид всички релевантни фактори, за да прецени сходството на разглежданите стоки и услуги.

В Решение от 11 юли 2013 г. по дело SA. PAR./CXBP – Salini Costruttori (GRUPPO SALINI) (T-321/10, все още непубликувано) Общият съд уточнява тълкуването на понятието за недобросъвестност по член 52, параграф 1, буква б) от Регламент № 207/2009. Той отбелязва, че по силата на тази разпоредба марка на Общността се обявява за недействителна въз основа на искане, подадено до СХВП, или въз основа на насрещен иск, предявен в производство за нарушение, когато заявителят е бил недобросъвестен, което се доказва от лицето, поискало обявяването на недействителността. Общият съд подчертава в това отношение, че понятието „недобросъвестност“ по посочения член не е нито дефинирано, нито отграничено, нито дори описано по какъвто и да е начин в законодателството на Съюза. Ето защо следва да се приеме, че в рамките на общия анализ, извършван въз основа на тази разпоредба, също така могат да се вземат предвид търговската логика, в която се вписва подаването на заявката за регистрация на знака като марка на Общността, както и хронологията на събитията около подаването на тази заявка. Така за илюстрация следва да се вземе предвид фактът, че първо, заявителят знае или трябва да знае, че трето лице използва поне в една държава членка идентичен или сходен знак за идентична или сходна стока или услуга, който води до объркване със знака, чиято регистрация е заявена, второ, намерението на заявителя да попречи на третото лице да продължи да използва такъв знак, и трето, степента на правна защита, от която се ползват знакът на третото лице и знакът, чиято регистрация е заявена. При това положение знанието на заявителя на марката за търговското положение и за дружествения статус на притежателя на по-ранния знак, включително наличието на период на силен подъем на дружеството на посочения притежател, не е достатъчно само по себе си, за да докаже недобросъвестността на заявителя на марката. Уместно е да се вземе предвид и намерението на същия към момента на подаване на заявката за регистрация. Тъй като това намерение е субективен елемент, то трябва да се определя съобразно обективните обстоятелства в конкретния случай. Следователно, за да се прецени евентуалната недобросъвестност на заявител на марка, трябва да се проучат неговите намерения, така както те могат да бъдат изведени от обективните обстоятелства и от конкретните му действия, от неговата роля или от позицията му, от знанието му за използването на по-ранния знак, от поддържаните от него договорни, преддоговорни или следдоговорни отношения с лицето, подало искане за обявяване на недействителност, от наличието на взаимни ангажменти или задължения, и изразено по-общо — от всички обективни положения на конфликт на интереси, в които е действал заявителят на марка. Така в съвкупността от обективни обстоятелства, които могат да хвърлят светлина върху намеренията на заявителя на марка, фигурират по-конкретно хронологията на събитията около регистрацията на спорната марка, потенциалният конфликт на интереси, в който се намира заявителят на марка спрямо притежателя на по-ранния знак, естеството на марката, чиято регистрация е поискана или степента на известност, от която се ползва знакът към момента на подаване на заявката с оглед на регистрацията му. Предвид тези съображения Общият съд приема, че апелативният състав правилно е заключил, че спорната марка е недействителна на основание на член 52, параграф 1, буква б) от Регламент № 207/2009.

в) Доказателствена тежест — Служебно разглеждане от СХВП

В Решение от 20 март 2013 г. по дело *El Corte Inglés/CXВП – Chez Gerard (CLUB GOURMET)* (T-571/11, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд уточнява във връзка с прилагането на Регламент № 207/2009, че определянето и тълкуването на правилата на националното право, доколкото те са абсолютно необходими за дейността на институциите на Съюза, се числи към установяването на фактите, а не към прилагането на правото.

Общият съд постановява, че макар да е вярно, че член 65, параграф 2 от Регламент № 207/2009 трябва да се схваща в смисъл, че правилата на правото, чието нарушаване може да бъде основание за жалба пред Общия съд, могат да са както на националното право, така и на общностното право, само последното попада в правната област, в която се прилага принципът *iura novit curia*, докато първото се намира в областта на тежестта на твърдението и на доказването, характерно за изложението на фактите, като неговият обхват при необходимост трябва да се докаже с доказателства в подкрепа. От това произтича, че по принцип в рамките на производство пред институциите на Съюза страната, която се позовава на националното право, трябва да докаже, че то е в подкрепа на нейните претенции. Макар да е вярно, че СХВП трябва служебно да се информира по начините, които ѝ изглеждат подходящи за целта, относно националното законодателство на съответната държава членка, ако тази информация е необходима за преценка на условията за прилагане на основание за отказ на регистрация, и по-специално на истинността на изтъкваните факти или на доказателствената стойност на представените доказателства, това е само в хипотезата, когато СХВП вече разполага с индикации относно националното право било под формата на твърдения за неговото съдържание, или под формата на доказателства, представени в обсъжданията и чиято доказателствена стойност се твърди.

В Решение от 7 май 2013 г. по дело *macros consult/CXВП – MIP Metro (makro)* (T-579/10, все още непубликувано) Общият съд подчертава, че в случай на искане по член 53, параграф 2 от Регламент № 207/2009, основано на защитено съгласно националната правна уредба по-ранно право, правило 37 от Регламент (ЕО) № 2868/95¹⁹ предвижда в положение като това по настоящия случай, че лицето, направило искането, следва да представи относимите доказателства, установяващи, че е оправомощено по силата на приложимото национално законодателство да отстоява това право.

Това правило създава задължение за заявителя да представи на СХВП не само доказателства, че отговаря на изискваните условия съгласно националното законодателство, чието прилагане иска, за да може да забрани използването на марка на Общността по силата на по-ранно право, но и доказателства, установяващи съдържанието на това законодателство. Освен това, тъй като член 53, параграф 1, буква в) от Регламент № 207/2009 изрично препраща към член 8, параграф 4 от същия регламент и тъй като последната разпоредба се отнася за по-ранните права, защитени от законодателството на Съюза или от правото на държава-членка, приложимо по отношение на съответния знак, тези принципи се прилагат и когато се прави позоваване на национално право на основание член 53, параграф 1, буква в) от Регламент № 207/2009. Всъщност правило 37, буква б), подточка ii) от Регламент № 2868/95 предвижда аналогични разпоредби по отношение на доказването на по-ранното право, ако е подадено искане на основание член 53, параграф 1 от Регламент № 207/2009. Така, въпросът

¹⁹ Регламент (ЕО) № 2868/95 на Комисията от 13 декември 1995 година за прилагане на Регламент (ЕО) № 40/94 на Съвета относно марката на Общността (ОВ L 303, стр. 1.; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 189).

за съществуването на национално право е фактически въпрос и страна, която твърди, че съществува право, отговарящо на условията по член 8, параграф 4 от Регламент № 207/2009, трябва да докаже пред СХВП не само че правото произтича от националното законодателство, но и какъв е обхватът на това законодателство.

Накрая, по дело *Fürstlich Castell'sches Domänenamt/CXBP – Castel Frères (CASTEL)* (Решение от 13 септември 2013 г., T-320/10, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд се произнася по въпроса дали абсолютното основание за отказ на регистрация по член 7, параграф 1, буква г) от Регламент № 207/2009 трябва да се разгледа служебно от апелативния състав, дори ако жалбоподателят не се е позовал на него в производството пред същия.

Най-напред Общият съд припомня, че съгласно член 76, параграф 1 от Регламент № 207/2009 при проверката на абсолютните основания за отказ проверителите в СХВП, а при обжалване — апелативните състави, пристъпват към служебна проверка на фактите, за да определят дали по отношение на марката, чиято регистрация е заявена, е приложимо или не някое от посочените в член 7 от посочения регламент основания за отказ на регистрация. От това следва, че на компетентните органи на СХВП може да се наложи да основават решенията си на факти, на които заявителят не се е позовал. Въпреки това Общият съд уточнява, че в производство за обявяване на недействителност СХВП не може да бъде принудена да извърши отново направената от проверителя служебна проверка на относимите факти, които биха могли да доведат до прилагането на абсолютните основания за отказ. Всъщност от разпоредбите на членове 52 и 55 от Регламент № 207/2009 следва, че марката на Общността се счита за валидна до обявяването на недействителността ѝ от СХВП след производство за обявяване на недействителност. Следователно тя се ползва с презумпция за валидност, която е логическата последица от контрола, който СХВП осъществява при разглеждането на заявка за регистрация.

Общият съд постановява, че тази презумпция за валидност ограничава предвиденото в член 76, параграф 1 от Регламент № 207/2009 задължение на СХВП за служебна проверка на относимите факти, които биха могли да доведат до прилагането на абсолютните основания за отказ, до проверката на заявката за марка на Общността, осъществена от проверителите на СХВП и от апелативните състави в производството по регистрация на посочената марка. Впрочем, тъй като в производство за обявяване на недействителност се презюмира, че регистрираната марка на Общността е валидна, лицето, направило искане за обявяване на недействителност, трябва да посочи на СХВП конкретните обстоятелства, които биха могли да поставят под въпрос нейната валидност. Така в производството за обявяване на недействителност апелативният състав на СХВП не е длъжен да извърши служебна проверка на относимите факти, въз основа на които би могло да се наложи прилагане на абсолютното основание за отказ, предвидено в член 7, параграф 1, буква г) от Регламент № 207/2009.

г) Правомощие за изменение

В Решение от 4 юни 2013 г. по дело *i-content/CXBP – Decathlon (BETWIN)* (T-514/11, все още непубликувано) Общият съд разглежда условията, регламентиращи упражняването на правомощието на Общия съд да изменя решенията, признато му от член 65, параграф 3 от Регламент № 207/2009.

Общият съд подчертава, че правото, което му е признато по силата на член 65, параграф 3 от Регламент № 207/2009, няма за ефект да му предоставя правомощието да извършва преценка, по която апелативният състав на СХВП още не е взел становище. Следователно упражняването на това правомощие за изменение по принцип е допустимо само в случаите, при които след като е осъществил контрол върху направената от апелативния състав преценка,

Общият съд е в състояние въз основа на установените фактически и правни обстоятелства да определи какво решение е трябвало да вземе апелативният състав. В настоящия случай Общият съд приема, че са налице условията за упражняване на това правомощие. Според него апелативният състав е трябвало да приеме, обратно на това, което е приел отделът по споровете, че не е съществувала никаква вероятност от объркване за стоките, визирани в заявката за регистрация. Поради това Общият съд изменя обжалваното решение.

В Решение от 3 юли 2013 г. по дело *Airbus/CXBP (NEO)* (T-236/12, все още непубликувано) Общият съд се произнася по обхвата на проверката, която трябва да извърши апелативният състав.

В това отношение Общият съд отбелязва, че съгласно член 64, параграф 1 от Регламент № 207/2009 след разглеждането на жалбата по същество апелативният състав се произнася по нея и когато прави това, той може да упражни правомощията на органа, който е взел обжалваното решение. Това правомощие да извърши нова, пълна проверка по същество на заявката за регистрация — както от правна, така и от фактическа страна, обаче е обусловено от допустимостта на жалбата пред апелативния състав. Когато, както в настоящия случай, проверителят е отхвърлил заявка за регистрация на марка на Общността само за посочените в тази заявка стоки, като същевременно е разрешил регистрацията за посочените в заявката услуги, предмет на жалбата, подадена от заявителя на марката пред апелативния състав, може да бъде единствено отказът на проверителя да разреши регистрацията на стоките, посочени в заявката. За сметка на това разрешението на проверителя да регистрира тази марка за услугите не може да бъде предмет на жалба, подадена от посочения заявител пред апелативния състав. Ето защо Общият съд уточнява, че макар в настоящия случай жалбоподателят да е подал жалба пред апелативния състав за цялостна отмяна на решението на проверителя, това не променя факта, че по силата на член 59, първо изречение от Регламент № 207/2009 апелативният състав е бил сезиран редовно само доколкото долустоящият орган е отхвърлил претенциите на жалбоподателя. Следователно Общият съд постановява, че апелативният състав е надхвърлил пределите на компетентността си, тъй като по своя инициатива е разгледал отново заявката за регистрация на марка на Общността за посочените в тази заявка услуги с оглед на абсолютните основания за отказ, залегнали в член 7 от Регламент № 207/2009, и тъй като е констатирал, че заявената марка изобщо е лишена от отличителен характер, позволяващ да бъдат отличени тези услуги по смисъла на член 7, параграф 1, букви б) и в) и член 7, параграф 2 от същия регламент.

д) Доказване на реалното използване на марката

В Решение от 28 ноември 2013 г. по дело *Herbacin cosmetic/CXBP – Laboratoire Garnier (HERBA SHINE)* (T-34/12, непубликувано) Общият съд уточнява обхвата на задължението на отделите по споровете да се мотивират по отношение на прилагането на член 15, параграф 1, втора алинея, буква б) от Регламент № 207/2009. Тази разпоредба предвижда, че поставянето на марката на Общността върху стоките или върху тяхната опаковка в Европейската общност единствено за целите на износа също се приема за използване по смисъла на член 15, параграф 1, първа алинея от Регламент № 207/2009. В случая Общият съд приема, че е в невъзможност да упражни контрол за законност върху обжалваното решение, тъй като мотивите, довели отдела по споровете до отхвърляне на фактурите, съставени за установени извън Съюза адресати, не произтичат дори имплицитно от обжалваното решение. Освен това той констатира, че разглеждането на въпроса дали доказателствата, представени от жалбоподателя, са достатъчни, за да се установи, че са изпълнени условията по член 15, параграф 1, втора алинея, буква б) от Регламент № 207/2009, изисква анализ на всички представени от жалбоподателя доказателства, какъвто не е бил извършен от отдела по споровете и не може

да се извършва за първи път от Общия съд. Поради това Общият съд отменя обжалваното решение поради липса на мотиви.

2. Промислен дизайн

Особено внимание заслужава едно решение, постановено в областта на промишления дизайн на Общността, а именно Решение от 6 юни 2013 г. по дело *Kastenholz/CХВП – Qwatchme* (циферблати на ръчен часовник) (Т-68/11, все още непубликувано, обжалвано), което засяга по-конкретно изискванията за новост и оригиналност, от които зависи защитата на промишлен дизайн на Общността. Общият съд отбелязва, че от член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 6/2002²⁰ следва, че два промишлени дизайна се считат за идентични, когато техните особености се различават само в несъществени детайли, тоест детайли, които не се забелязват веднага и които следователно не водят до различия, макар и малки, между посочените промишлени дизайни. Обратно, за да се прецени новостта на даден промишлен дизайн, следва да се прецени наличието на разлики, които не са несъществени, между конфликтните промишлени дизайни, макар тези разлики да са малки. В това отношение Общият съд постановява, че текстът на член 6 от Регламент № 6/2002 отива отвъд този на член 5 от същия регламент. Така, констатираните между конфликтните промишлени дизайни различия в контекста на последния член, особено когато са малки, може да не са достатъчни, за да създадат у информирания потребител различно цялостно впечатление по смисъла на член 6 от посочения регламент. В този случай спорният промишлен дизайн може да се счете за нов по смисъла на член 5 от Регламент № 6/2002, но да не се счете за оригинален по смисъла на член 6 от същия регламент. Обратно, доколкото поставеното в последната разпоредба условие отива отвъд условието, поставено в член 5 от Регламент № 6/2002, различното цялостно впечатление у информирания потребител по смисъла на член 6 от същия регламент може да се основе само на наличието на обективни разлики между конфликтните промишлени дизайни. Следователно тези разлики трябва да са достатъчни, за да е налице условието за новост по член 5 от Регламент № 6/2002.

Обща външна политика и политика на сигурност — Ограничителни мерки

През 2013 г. Общият съд реши 40 дела относно мерки за замразяване на средства, по-голямата част от които са свързани с приетите от Съвета мерки срещу лицата и образуванията, участващи в ядрената програма на Ислямска република Иран. Специално заслужава да се отбележат решенията по жалбите на две такива образувания пред Общия съд.

На първо място, в Решение от 5 февруари 2013 г. по дело *Bank Saderat Iran/Съвет* (Т-494/10, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд подчертава, че юридическите лица, които представляват еманация на трети държави, могат да се позовават на гаранциите, свързани със защитата на основните права. В случая е оспорвана законосъобразността на ограничителните мерки, които Съветът налага на иранска търговска банка поради това, че тя е отчасти собственост на иранското правителство. Съветът, подпомаган от Комисията, поддържа, че като еманация на иранската държава банката не може да се позовава на защитата и гаранциите, свързани с основните права.

Общият съд отхвърля този довод, като отбелязва, че нито Хартата на основните права на Европейския съюз, нито Договорите предвиждат разпоредби, които да изключват

²⁰ Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета от 12 декември 2001 година относно промишления дизайн на Общността (ОВ L 3, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 33, стр. 70).

юридическите лица, представляващи еманация на държава, от защитата на основните права. Напротив, разпоредбите на Хартата на основните права, и по-специално членове 17, 41 и 47, гарантират правата на „[в]секи“ — формулировка, включваща и юридическите лица като жалбоподателя. Подобно изключване от защитата на основните права не може да бъде основано и на член 34 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. — разпоредба, която не допуска подаването на жалби до Европейския съд по правата на човека от правителствени организации, но която е неприложима в производството пред съда на Съюза. Следователно лицата, които са еманация на държави, могат да се позовават пред съда на Съюза на основните права, доколкото те са съвместими с качеството им на юридическо лице.

На второ място, в Решение от 6 септември 2013 г. по дело *Persia International Bank/Съвет* (Т-493/10, все още непубликувано) Общият съд уточнява обхвата на принципа за зачитане на правото на защита при приемането на ограничителни мерки. Жалбоподателят — дружество, притежавано от две ирански банки, е включен в списъка, предвиждащ замразяване на финансовите средства на лицата и образуванията, за които се смята, че участват в иранската програма за ядрено разпространение, тъй като Съветът приема, че това дружество е притежавано от или принадлежи на една от гореспоменатите банки, а именно Bank Mellat. Жалбоподателят твърди, че са нарушени правото му на защита и правото му на ефективна съдебна защита, тъй като не е получил достатъчно информация относно твърдяното участие на Bank Mellat в ядреното разпространение.

В това отношение Общият съд посочва, че когато Съветът възнамерява да се основе на доказателства, представени от държава членка, за да приеме ограничителни мерки срещу дадено образувание, преди приемането им той наистина е длъжен да се увери, че е възможно посочените доказателства да бъдат съобщени своевременно на съответното образувание, за да може последното да изложи надлежно своето становище, но въпреки това късното съобщаване на документ, на който Съветът се основава с оглед приемането или запазването на ограничителните мерки, насочени срещу определено образувание, невинаги представлява нарушение на правото на защита, обуславящо отмяната на приетите преди това актове. Този подход се налага само когато се установи, че съответните ограничителни мерки не биха могли правомерно да се приемат или запазят, ако съобщеният по-късно документ не се допусне като уличаващо доказателство. Общият съд приема, че в случая не е така, тъй като късно съобщената от Съвета информация не съдържа допълнителни доказателства в сравнение с по-ранните мерки и тъй като съответно недопускането им като уличаващи доказателства не може да се отрази върху основателното приемане и запазване на посочените мерки. Що се отнася по-конкретно до несъобщаването на доказателствата, Общият съд отбелязва, че по силата на принципа за зачитане на правото на защита Съветът не е длъжен да съобщава други данни и доказателства, освен включените в неговата преписка. В случая обаче не се оспорва, че преписката на Съвета не съдържа допълнителни доказателства във връзка с участието на Bank Mellat в ядреното разпространение или във връзка със самия жалбоподател, така че той не би могъл да бъде упрекуван, че е нарушил правото на защита на жалбоподателя и правото му на ефективна съдебна защита, като не е съобщил такива доказателства.

Привилегии и имунитети

По съединени дела *Gollnisch/Парламент* (Решение от 17 януари 2013 г., Т-346/11 и Т-347/11, все още непубликувано) Общият съд разглежда жалба за отмяна на решение на Европейския парламент за снемане на имунитета на един от неговите членове и на решение на Парламента да не защитава неговия имунитет. Тези решения са взети във връзка с искане за снемане на парламентарния имунитет на жалбоподателя, подадено от френския министър на

правосъдието и на свободите въз основа на акт на прокуратурата на тази държава, за да може да продължи разследването срещу жалбоподателя за предизвикване на расова ненавист и евентуално той да бъде изправен пред компетентните юрисдикции.

Общият съд прокарва разграничение между снемането на имунитета на европейски депутат, от една страна, и защитата на имунитета на европейския депутат, от друга. Докато първото е изрично предвидено в член 9 от Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз²¹, второто не е — то само се извежда от член 6, параграф 3 от Правилника за дейността на Парламента²², който не определя това понятие, и представлява становище без задължителни последици по отношение на националните съдебни органи. Щом като неприкосновеността, предвидена в член 9 от Протокол № 7, е неприкосновеност по право и европейският депутат може да бъде лишен от нея само ако Парламентът я отнеме, защитата на имунитета въз основа на разпоредбите на член 9 от Протокола е възможна само в случай, когато няма искане за снемане на имунитета на европейския депутат и неприкосновеността, според разпоредбите на националното право на държавата членка по произход на европейския депутат, е нарушена именно от действията на полицейските или съдебните органи на държавата членка по произход на споменатия европейски депутат. При тези обстоятелства европейският депутат може да иска Парламентът да защити неговия имунитет, както е предвидено в член 6, параграф 3 от Правилника за дейността на Парламента. По този начин защитата на имунитета се явява средство за Парламента, чрез което по искане на европейски депутат да се намеси, когато националните органи нарушават или се готвят да нарушат имунитета на един от неговите членове. Обратно, ако е направено искане от националните органи за снемане на имунитета, Парламентът трябва да вземе решение да снее или да не снее имунитета. В такъв случай защитата на имунитета няма повече основание за съществуване, тъй като или Парламентът снее имунитета и защитата му повече не е възможна, или отказва да снее този имунитет и защитата му е безполезна, тъй като националните органи са уведомени, че искането им за снемане на имунитета е отхвърлено от Парламента и следователно имунитетът е пречка за мерките, които биха могли или искали да вземат тези органи. Следователно защитата на имунитета става безпредметна, когато има отправено от националните органи искане за снемане на имунитета. Парламентът вече не е длъжен да действа по своя инициатива поради липсата на формално искане от компетентните органи на държава членка, а напротив, трябва да вземе решение и по този начин да придвижи тази молба.

Освен това, макар че за да бъде обхванато от имунитета, дадено мнение на европейски депутат трябва да е било изразено при изпълнението на функциите му, което предполага връзка между изразеното мнение и парламентарните функции, това не се отнася за мнения като разглежданото, изразени от европейски депутат извън парламентарната зала при изпълнението на функциите на този депутат като член на регионален орган на държава членка и като председател на политическа група в същия този орган. Всъщност няма връзка между спорното изказване и функциите на европейски депутат, нито, а fortiori, пряка връзка между спорното изказване и въпросната функция, която да е очевидна и да може да обоснове прилагането на член 8 от Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите. Затова Общият съд постановява, че не би могло да се упреква Парламентът за това, че с оглед на обстоятелствата в конкретния случай и искането на френските власти е решил да снее имунитета на жалбоподателя, за да даде възможност за продължаване на воденото от тези власти следствие.

²¹ ОВ С 83, 2010 г., стр. 266.

²² ОВ L 116, 2011 г., стр. 1.

Обществено здраве

По дело *Laboratoires CTRS/Комисия* (Решение от 4 юли 2013 г., T-301/12, все още непубликувано) Общият съд се произнася по дерогациите от принципно необходимите условия за получаването на разрешение за търговия с лекарствени продукти за хуманна употреба. С жалбата се иска отмяна на решение за изпълнение на Комисията, с което е отказано издаването на разрешение за търговия на основание Регламент (ЕО) № 726/2004²³ за лекарствен продукт сирак за хуманна употреба, чието активно вещество е холевата киселина и което е предназначено за лечение на две редки, но много тежки чернодробни заболявания, които без подходящо лечение в първите седмици или месеци от живота могат да доведат до смърт. Жалбоподателят обжалва това решение пред Общия съд, като в частност твърди, че Комисията неправилно приема, че не е доказано използването на холевата киселина като лекарствен продукт с утвърдено лечебно приложение по смисъла на член 10а от Директива 2001/83/ЕО²⁴ и че представените в заявлението за разрешение библиографски справки са непълни.

Общият съд най-напред отбелязва, че холевата киселина е използвана за лечението на пациенти във Франция между 1993 г. и октомври 2007 г. в изработени по болнична рецепта лекарствени продукти, изготвяни индивидуално според показанията на фармакопеята и в съответствие с посочените в националното законодателство добри практики. Тези изработени по болнична рецепта лекарствени продукти с холева киселина, от една страна, са предназначени за специални нужди (конкретно са необходими, за да се отговори на потребностите на пациентите предвид факта, че на пазара няма нито един лекарствен продукт, с който да могат да се лекуват разглежданите чернодробни заболявания), а от друга, се предписват от лекар след ефективен преглед на неговите пациенти и въз основа на чисто терапевтични съображения. Оттук Общият съд стига до извода, че Комисията греши, като приема, че използването във Франция в периода между 1993 г. и октомври 2007 г. на холевата киселина като изготвен по болнична рецепта лекарствен продукт не представлява използване като лекарствен продукт с утвърдено лечебно приложение по смисъла на член 10а от Директива 2001/83.

Освен това Общият съд приема, че жалбоподателят е доказал, че не може да осигури изчерпателни данни относно ефикасността и безопасността на спорния лекарствен продукт при нормални условия на употреба поради изключителни обстоятелства. Общият съд констатира, че в обобщенията жалбоподателят е посочил причините, поради които не е възможно да се представи пълна информация относно ефикасността и безопасността на лекарствения продукт (поради това, че заболяването е рядко, и по съображения за медицинска етика), и е представил аргументацията относно баланса риск—полза при въпросното лекарство. Затова Общият съд постановява, че Комисията неправилно е приела в решението си, че представените от жалбоподателя сведения трябва да бъдат допълнени и че той не може да се позове на съществуването на изключителни обстоятелства, когато заявлението се основава на утвърдено лечебно приложение.

Като отбелязва в допълнение, че в обжалваното решение Комисията също без основание е приела, че издаването на разрешение за търговия в случая би се отразило неблагоприятно

²³ Регламент (ЕО) № 726/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година за установяване на процедури на Общността за разрешаване и контрол на лекарствени продукти за хуманна и ветеринарна употреба и за създаване на Европейска агенция по лекарствата (ОВ L 136, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 44, стр. 83).

²⁴ Директива 2001/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 ноември 2001 година за утвърждаване на кодекс на Общността относно лекарствени продукти за хуманна употреба (ОВ L 311, стр. 67; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 33, стр. 3).

на целите на Регламент (ЕО) № 1901/2006²⁵ и на защитата на иновациите, Общият съд заключава, че отказът да се издаде това разрешение е неоснователен, и отменя въпросното решение.

Околна среда

В Решение от 7 март 2013 г. по дело Полша/Комисия (Т-370/11, все още непубликувано) Общият съд се произнася относно схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове, установена с Директива 2003/87/ЕО²⁶. Подадената от Република Полша жалба е насочена срещу решението на Комисията за определяне на валидни за целия Съюз преходни правила за безплатното разпределяне на такива квоти²⁷. Република Полша оспорва референтните параметри, които Комисията е използвала, за да изчисли разпределението на квотите.

Общият съд най-напред отбелязва, че обжалваното решение представлява мярка по изпълнение на Директива 2003/87, която от своя страна е приета на основание на разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС, уреждащи политиката в областта на околната среда. Затова той отхвърля довода на жалбоподателя, че решението на Комисията е издадено в нарушение на член 194, параграф 2 ДФЕС, който предвижда компетентност на държавите членки в областта на енергийната политика.

По-нататък Общият съд приема, че при определянето на продуктовите параметри за целите на разпределянето на квотите в обжалваното решение е обективно обосновано да се третират еднакво промишлените инсталации, които се намират в различно положение поради използването на различни горива. Според него разграничаването на продуктовите параметри според вида използвано гориво не би окуражило промишлените инсталации, които използват гориво, отделящо повече CO₂, да търсят решения, позволяващи намаляване на техните емисии, а напротив, би ги подтикнало да поддържат съществуващото положение, което би противоречало на член 10а, параграф 1, трета алинея от Директива 2003/87. Освен това такава разграничаване би породило риск от увеличаване на емисиите, тъй като би се наложило промишлените инсталации, които използват гориво, отделящо по-малко CO₂, да го заменят с гориво, което отделя повече CO₂, за да могат да получат повече безплатни квоти за емисии. Общият съд също така приема, че изборът на природния газ — гориво, отделящо по-малко CO₂, за определяне на топлинните и горивните параметри цели да се намалят емисиите на парникови газове.

Общият съд освен това констатира, че в обжалваното решение надлежно са отчетени икономическите и социалните последици от мерките за намаляване на емисиите на CO₂. От една страна, правилата за функциониране ще бъдат въвеждани постепенно от 2013 г. При това положение инсталациите, отделящи повече CO₂, като тези, които използват въглища в Полша и се нуждаят от голям брой квоти за своята продукция, ще получат на първо време по-голямо

²⁵ Регламент (ЕО) № 1901/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година относно лекарствените продукти за педиатрична употреба и за изменение на Регламент (ЕО) № 1768/92, Директива 2001/20/ЕО, Директива 2001/83/ЕО и Регламент (ЕО) № 726/2004 (ОВ L 378, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 58, стр. 83).

²⁶ Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, стр. 32; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 10, стр. 78).

²⁷ Решение 2011/278/ЕС на Комисията от 27 април 2011 година за определяне на валидни за целия Европейски съюз преходни правила за хармонизираното безплатно разпределяне на квоти за емисии съгласно член 10а от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 130, стр. 1).

количество безплатни квоти, за да покрият своите нужди. От друга страна, законодателят на Съюза е въвел механизми за подпомагане на усилията на държавите членки, които се отличават с относително ниско равнище на доходи на глава от населението и високи перспективи за растеж, с цел намаляване на степента на отделяне на въглерод от техните икономики в срок до 2020 г.

Накрая Общият съд уточнява, че схемата за разпределяне на квотите за емисии на CO₂ ще се основава от 2013 г. нататък на принципа на провеждане на търг. Така държавите членки ще могат да провеждат търг за всички квоти, които не са разпределени безплатно, така че инсталациите да могат да закупуват липсващите им квоти. Тази схема е и съвместима с принципа „замърсителят плаща“, доколкото инсталациите, отделящи повече CO₂, ще бъдат принудени да платят квотите или да намалят емисиите си.

Достъп до документи на институциите

През 2013 г. съдебната практика в областта на достъпа до документи се отнасяше в частност до обхвата на изключението за защитата на международните отношения, предвидено в Регламент (ЕО) № 1049/2001²⁸, както и до тълкуването на Регламент (ЕО) № 1367/2006²⁹ в специфичната област на достъпа до информация за околната среда.

1. Защита на международните отношения

В Решение от 19 март 2013 г. по дело *In't Veld/Комисия* (Т-301/10, все още непубликувано) Общият съд се произнася по законосъобразността на решение, с което по-конкретно се прилага изключението за защитата на международните отношения, предвидено в член 4, параграф 1, буква а), трето тире от Регламент № 1049/2001, за да се отхвърли заявлението, с което жалбоподателят иска от Комисията достъп до някои документи по проект за международно търговско споразумение за борба с фалшифицирането.

В това отношение Общият съд по същество отбелязва, че е законосъобразно институциите на Съюза да отказват публичен достъп до документи на основание член 4, параграф 1, буква а), трето тире от Регламент № 1049/2001, за да запазят поверителни преговорните позиции по международни споразумения, тъй като такива преговори могат да оправдаят с оглед осигуряването на ефикасността им определено равнище на дискретност, което позволява да се гарантира взаимното доверие между преговарящите и провеждането на свободно и ефикасно обсъждане. Инициативата и провеждането на преговори с оглед сключването на международно споразумение по принцип представлява дейност на изпълнителната власт и участието на обществото в процедурата, отнасяща се до преговорите и сключването на международно споразумение, по необходимост е ограничено предвид законния интерес да не се оповестяват стратегическите елементи на преговорите.

²⁸ Регламент № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 76).

²⁹ Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 година относно прилагането на разпоредбите на Орхуската конвенция за достъп до информация, публично участие в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда към институциите и органите на Общността (ОВ L 264, стр. 13; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 17, стр. 126).

При това положение оповестяването на становището на Съюза или на другите страни в преговорите по международно търговско споразумение за борба с фалшифицирането може да засегне публичния интерес, защитаван с член 4, параграф 1, буква а), трето тире от Регламент № 1049/2001. Всъщност, от една страна, не е изключена възможността това оповестяване да позволи да се узнаят непряко позициите на другите страни в преговорите. От друга страна, в контекста на международни преговори приетите от Съюза позиции могат хипотетично да се изменят съобразно хода на тези преговори, в зависимост от договорените от различните участници в тях отстъпки и компромиси. Формулирането на преговорна позиция може да предполага определен брой тактически съображения от страна на преговарящите, включително от страна на самия Съюз. Впрочем не може да се изключи вероятността публичното оповестяване от страна на Съюза на собствените му преговорни позиции, дори когато тези на останалите страни се запазват в тайна, на практика да има за последица отрицателното засягане на капацитета на Съюза за водене на преговори.

Освен това в рамките на международни преговори едностранното оповестяване от една от преговарящите страни на преговорната позиция на друга или на няколко други преговарящи страни, дори по анонимен на пръв поглед начин, може по естеството си да засегне сериозно необходимия за ефикасността на преговорите климат на взаимно доверие, за преговарящата страна, чиято позиция е оповестена публично, както въпреки и за останалите преговарящи страни, свидетели на това оповестяване. Подобно оповестяване е въпреки от естество да засегне както доверието в Комисията като партньор в преговорите по отношение на другите преговарящи страни, така и взаимоотношенията на всички преговарящи страни — а следователно и на Съюза — с евентуални трети държави, желаещи да се включат в преговорите.

2. Достъп до информация за околната среда

В Решение от 8 октомври 2013 г. по дело *Stichting Greenpeace Nederland и PAN Europe/Комисия* (Т-545/11, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд разглежда условията за достъп на обществеността до информация за околната среда, както и съотношението между уреждащия достъпа до такава информация Регламент № 1367/2006 и режима по Регламент № 1049/2001.

Общият съд постановява, че когато става дума за заявление за достъп до информация за околната среда или до информация относно емисии в околната среда, от съображения 8 и 15 от Регламент № 1367/2006 във връзка с членове 3 и 6 от същия се установява, че този регламент съдържа разпоредби, които заменят, изменят или уточняват някои от разпоредбите на Регламент № 1049/2001. В този случай задължението за стриктно тълкуване на предвидените в последния изключения се подсилва, от една страна, от необходимостта съответната институция да вземе предвид обществен интерес от оповестяването на такава информация, както и от препращането към въпроса дали тази информация се отнася до емисии в околната среда, и от друга страна, от факта, че този регламент не съдържа подобни уточнения по отношение на прилагането на посочените изключения в тази област.

Член 6, параграф 1, първо изречение от Регламент № 1367/2006 предвижда законова презумпция, че оповестяването е от по-висш обществен интерес, когато исканата информация се отнася до емисии в околната среда, освен когато тази информация се отнася до разследване, по-специално свързано с възможни случаи на неизпълнение на правото на Съюза. В този смисъл съответната институция е длъжна да оповести документа, когато исканата информация се отнася до емисии в околната среда, дори ако има опасност това оповестяване да засегне защитата на търговските интереси на дадено физическо или юридическо лице, включително по отношение на правата на интелектуална собственост на това лице. Що се отнася

конкретно до заявление, като разглежданото в случая, за оповестяване на документи относно първото разрешение за пускане на пазара на активно вещество, посочено в приложение I към Директива 91/414/ЕИО³⁰, макар тази директива да съдържа разпоредби, чиято цел е да се опази поверителността на съдържащата промишлени и търговски тайни информация, съществуването на такива правила не позволява оспорване на необоримата презумпция, произтичаща от Регламент № 1367/2006. Освен това, въпреки че членове 16 и 17 от Хартата на основните права на Европейския съюз закрепват съответно свободата на стопанската инициатива и правото на собственост, все пак не може да се приеме, че валидността на ясна и безусловна разпоредба на вторичното право може да се постави под въпрос, за да се осигури последователност при тълкуването на правото на Съюза. Недопустимо е и да се оставят без приложение разпоредбите на член 6, параграф 1, първо изречение от Регламент № 1367/2006, за да не противоречат на член 39, параграфи 2 и 3 от Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (ТРИПС) от 15 април 1994 г.³¹, разпоредби, които закрилят информацията с търговска стойност от публично оповестяване. Такъв подход в действителност би довел до поставяне под въпрос на законосъобразността на член 6, параграф 1, първо изречение от Регламент № 1367/2006 от гледна точка на посочените разпоредби на Споразумението ТРИПС.

Освен това по дело ClientEarth/Комисия (Решение от 13 септември 2013 г., T-111/11, все още непубликувано, обжалвано) е повдигнат въпросът дали начинът, по който Комисията прилага изключението по член 4, параграф 2, трето тире от Регламент № 1049/2001, свързано със защитата на целите на дейностите по разследване, е съвместим с Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда (Орхуска конвенция). Всъщност жалбоподателят твърди, че тази конвенция не предвижда никакво изключение от правото на достъп до документите, насочено към защита на целите на дейностите по разследване, различни от дейности с наказателен или дисциплинарен характер. Документите, до които Комисията отказва достъп, обаче се отнасят до съвместимостта на законодателството на държавите членки с правото на Съюза в областта на околната среда и са изготвени от Комисията именно с цел да ѝ позволят да осъществи контрол относно транспонирането на няколко директиви от държавите членки и евентуално да образува срещу тях производство за установяване на неизпълнение на задължения.

В това отношение Общият съд отбелязва, че Европейският съюз е обвързан от Орхуската конвенция. Що се отнася обаче до основанията за отказ по заявление за достъп до информация за околната среда, от гледна точка на своето съдържание тази конвенция не изглежда безусловна и достатъчно ясна, тъй като предвижда, че всяка страна предприема необходимите мерки с цел създаването и поддържането на ясна, прозрачна и последователна рамка за прилагане на нейните разпоредби, като всяка страна разполага с широко право на преценка относно това как да организира реда и условията за предоставяне на обществеността от страна на публичните органи на поисканата информация за околната среда.

По-конкретно член 4, параграф 4, буква в) от Орхуската конвенция не е достатъчно точна разпоредба, за да има непосредствено приложение, поне що се отнася до регионалните организации за икономическа интеграция, посочени в член 2, буква г) от Конвенцията. Всъщност тази конвенция, и по-специално член 4, параграф 4, буква в) от нея, очевидно е създадена, за

³⁰ Директива 91/414/ЕИО на Съвета от 15 юли 1991 година относно пускането на пазара на продукти за растителна защита (ОВ L 230, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 10, стр. 30).

³¹ ОВ L 336, стр. 214; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 10, стр. 228.

да се прилага основно спрямо органите на договарящите се държави, и в нея са използвани понятия, характерни за тях, както следва от предвиденото в член 4, параграф 1 препращане към националните законодателства. За сметка на това в посочената конвенция не са взети предвид характерните особености на регионалните организации за икономическа интеграция, които обаче могат да се присъединят към Конвенцията. По-специално, нито един елемент от член 4, параграф 4, буква в) или от другите разпоредби на Орхуската конвенция не позволява да се даде тълкуване на понятията, използвани в тази разпоредба, и да се определи дали разследване относно производство за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка може да бъде част от тях.

При липса на каквото и да уточнение в това отношение не може да се счита, че Орхуската конвенция е пречка законодателят на Съюза да предвиди изключение от принципа на достъп до документите на институциите по въпроси на околната среда, когато тези документи се отнасят до производство за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка, което е част от конституционните механизми на правото на Съюза, предвидени от Договорите.

Разрешения за пускането на пазара на генетично модифицирани организми

Дело Унгария/Комисия (Решение от 13 декември 2013 г., T-240/10, все още непубликувано) даде повод за някои уточнения относно приложимата процедура за разрешаване на пускането на генетично модифицирани организми на пазара. В основата на това дело стоят две решения на Комисията, с първото от които се разрешава пускането на пазара на генетично модифициран картоф, а с второто — пускането на пазара на фураж, произведен от този картоф, и случайното или технически неизбежното наличие на картофа в хранителни и фуражни продукти. Тъй като смята, че този картоф представлява риск за здравето на човека и животните, както и за околната среда, Унгария подава жалба за отмяна на двете решения.

Общият съд най-напред подчертава, че предложените от Комисията мерки за пускане на пазара на генетично модифицирани продукти е трябвало да бъдат приети в съответствие с процедурата по регулиране, установена в член 5 от Решение 1999/468/ЕО³². Тази процедура предвижда задължение за Комисията да представи на компетентния регулаторен комитет проект на мерки. В случая, като решава да поиска консолидирано становище от Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) и като основава обжалваните решения именно на това становище, без да даде възможност на компетентните комитети да заемат позиция нито по становището, нито по изменените проекти на решения, Комисията се отклонява от това задължение.

При това положение Общият съд приема, че ако Комисията се беше съобразила с приложимата правна уредба, резултатът от процедурата или съдържанието на обжалваните решения са могли да бъдат съществено различни. Всъщност, тъй като гласовете за предходните проекти в рамките на комитетите са много разделени, а заключенията от упоменатото становище изразяват повече несигурност, отколкото предходните становища на ЕОБХ, и са придружени от особени мнения, не е била изключена възможността членовете на компетентните комитети да преразгледат позицията си. Освен това, когато липсва становище от комитетите или то е отрицателно, Комисията би била длъжна да представи предложените мерки за разрешение

³² Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 година за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията (ОВ L 184, стр. 23; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 2, стр. 159).

на Съвета, който би могъл официално да ги приеме или отхвърли. Едва след тази процедура, ако Съветът не е взел решение, Комисията би могла да приеме своите решения.

Затова Общият съд уважава жалбата и отменя обжалваните решения.

II. Обжалване

Сред актовете, постановени от състава по жалбите на Общия съд през 2013 г., особено внимание заслужават три решения.

На първо място, в Решение от 11 септември 2013 г. по дело L/Парламент (T-317/10 P, все още непубликувано) Общият съд уточнява, че що се отнася до основанията за уволнение, свързано със загубата или с прекъсването на взаимното доверие между срочно наетия служител и политическата група в Европейския парламент, към която той е назначен, докато назначеният към независимите членове срочно нает служител има интерес да се увери, че прекъснатата връзка на доверие е именно връзката с прекия му административен ръководител, то това не важи в случая, когато става дума за служител, назначен към класическа политическа група, различна от тази на независимите членове, която се отличава, предполага се, с общи политически убеждения. В последния случай, ако връзката на доверие се прекъсне, тя престава да съществува в отношенията с групата като цяло и въпросът кои лица са изгубили доверие става ирелевантен. След като напомня, че съществуването на отношения на доверие не зависи от обективни фактори и по естеството си не подлежи на съдебен контрол, тъй като съдът на Съюза не може да замени със своя преценката на органа, оправомощен да сключва договори за назначаване, още повече в политическата сфера, където загубата на доверие е широко понятие, Общият съд все пак приема, че ако институцията, която решава да прекрати договора на срочно нает служител, се позовава в частност на конкретни обективни факти, станали причина за решението за уволнение на служителя поради загуба на доверие, съдът е длъжен да провери истинността на тези факти. По този начин съдът не заменя със своя преценката на компетентния орган, според когото е налице загуба на доверие, а просто проверява дали посочените от институцията факти, станали причина за решението й, са обективно точни.

На второ място, в Решение от 23 октомври 2013 г. по дело Комисия/Moschonaki (T-476/11 P, все още непубликувано) Общият съд изяснява обхвата на правилото за съответствие между административната жалба по смисъла на член 91, параграф 2, първо тире от Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз и последващата жалба по съдебен ред. Той отбелязва, че обстоятелството, че изложените в жалбите по съдебен и по административен ред основания са насочени към оспорване на материалноправната или, алтернативно, процесуалната законосъобразност на акта, само по себе си не доказва, че тези основания могат да се смятат за тясно свързани помежду им. Това би могло да даде възможност на жалбоподателя да посочи за първи път пред Съда на публичната служба основание, което няма никаква връзка с изложените в административната жалба, при положение че тези основания, взети заедно, се отнасят или до материалноправната, или до процесуалната законосъобразност на въпросния акт. При тези условия в производството по административната жалба органът по назначаването би бил запознат само с част от оплакванията срещу администрацията. Като не е в състояние да се запознае с достатъчна точност с оплакванията или настояванията на заинтересованото лице, този орган не би могъл да потърси начин за извънсъдебно уреждане на спора. Понятията за материално-правна и процесуална законосъобразност всъщност са твърде широки и абстрактни спрямо конкретно разглеждания предмет на обжалване, за да може да съществува подобна връзка между основанията, свързани изключително с едното или с другото от тези понятия.

Въпреки това, макар че неизменността на предмета и основанията на жалбите по административен и по съдебен ред е необходима, за да е възможно извънсъдебно уреждане на споровете, доколкото органът по назначаването би бил уведомен още на етапа на административната жалба за оплакванията на заинтересованото лице, тълкуването на тези понятия не бива да води до ограничаване на възможностите на заинтересованото лице реално да обжалва неблагоприятните за него решения. В този смисъл, ако подалото административна жалба лице се запознае с мотивите на неблагоприятния за него акт чрез отговора по административната му жалба или ако мотивите на този отговор съществено изменят или допълват мотивите на въпросния акт, всяко основание, посочено за първи път на етапа на обжалването по съдебен ред с цел оспорване на правилността на мотивите в отговора по административната жалба, трябва да се смята за допустимо.

На трето място, в Решение от 4 декември 2013 г. по дело ETF/Schuerings (T-107/11 P, все още непубликувано) Общият съд уточнява естеството на задължението, което институциите носят, когато прекратяват сключен със срочно нает служител договор за неопределено време. В конкретния случай той постановява, че при наличието на основателна причина за освобождаването на служителя, а именно стесняването на кръга на дейностите на дадена агенция, Европейската фондация за обучение (ETF) не е длъжна да проверява дали срочно наетият служител може да бъде преназначен на друга длъжност, която вече съществува или трябва скоро да бъде създадена в резултат от възлагането на нови правомощия на ETF. Всъщност, макар че от гледна точка на сигурността на назначението трудовите договори за неопределено време наистина се различават от срочните трудови договори, служителите на публичната служба на Съюза, наети въз основа на договор за неопределено време, не може да не съзнават временния характер на назначението им и факта, че то не им дава гаранция за заетост, като се има предвид, че понятието „определена длъжност в някоя от институциите“ по смисъла на член 1а, параграф 1 от Правилника включва само длъжностите, които изрично са посочени в бюджета като „постоянни“ или са обозначени по подобен начин.

III. Молби за допускане на обезпечение

През тази година Общият съд бе сезиран с 31 молби за допускане на обезпечение, което съставлява значителен ръст спрямо броя на молбите, подадени през 2012 г. (21). През 2013 г. председателят на Общият съд се произнася по 27 дела спрямо 23 през 2012 г. Той уважава, частично или изцяло, четири от тези молби, а именно молбите, по които са постановени Определение от 11 март 2013 г. по дело Pilkington Group/Комисия (T-462/12 R, все още непубликувано, обжалвано), Определение от 25 април 2013 г. по дело AbbVie/EMA (T-44/13 R, непубликувано, обжалвано), Определение от 25 април 2013 г. по дело InterMune UK и др./EMA (T-73/13 R, все още непубликувано, обжалвано) и Определение от 15 май 2013 г. по дело Германия/Комисия (T-198/12 R, все още непубликувано, обжалвано). Първите три определения, свързани с проблематиката относно оповестяването от Комисията и от Европейската агенция

по лекарствата (ЕМА) на сведения, за които се твърди, че са поверителни, следват подхода, възприет в три определения от 2012 г.³³

По дело Германия/Комисия, посочено по-горе, германското правителство, което смята, че прилаганите в Германия гранични стойности за някои тежки метали в детските играчки осигуряват по-добра защита от стойностите, въведени с Директива 2009/48/ЕО³⁴, подава молба до Комисията да одобри запазването на националните стойности. Комисията отхвърля молбата в по-голямата ѝ част. Германското правителство обжалва отказа и наред с това подава молба за постановяване на временни мерки, с които да му се разреши да прилага своите гранични стойности до обявяването на съдебното решение по жалбата. В определението от 15 май 2013 г. председателят на Общия съд обявява за допустима молбата, с която се иска Комисията да бъде задължена да издаде разрешението. Наистина молбата за допускане на обезпечение, с която просто се цели да бъде спряно изпълнението на отрицателно решение, по принцип е недопустима, тъй като само по себе си поисканото спиране на изпълнението не може да промени правното положение на молителя. Германското правителство обаче е подадо не молба за спиране на изпълнението на решението за отказ, а молба за временни мерки по смисъла на член 279 ДФЕС. Тази възможност съществува и при обжалването на отрицателни решения, доколкото нито член 279 ДФЕС, нито член 104 от Процедурния правилник на Общия съд, а още по-малко член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз допускат подобна молба да се обяви за недопустима. Председателят на Общия съд добавя, че що се отнася до временните мерки, съдията по обезпечителното производство има правомощия, чието отражение за съответните институции на Съюза надхвърля последиците на отменителното съдебно решение, при условие че тези временни мерки се прилагат само докато трае главното производство, имат тясна връзка с главния спор, не предreshават решението по същество и не засягат полезното му действие. Председателят на Общия съд постановява, че в случая тези условия са изпълнени.

По основателността на молбата председателят на Общия съд констатира, че германското правителство е доказало както фактическата и правната необходимост от постановяване на временните мерки с цел защита на здравето на децата, така и неотложността на тези мерки. Той в частност подчертава, че спорът между германското правителство и Комисията по повод на „правилните“ гранични стойности за олово, барий, антимон, арсен и живак повдига сложни въпроси със строго технически характер, които на пръв поглед не могат да се разглеждат като ирелевантни, а налагат задълбочена проверка, която да се извърши в производството по съществуването на спора. Затова председателят на Общия съд задължава Комисията да одобри запазването в сила на германските гранични стойности³⁵.

³³ Основното съдържание на тези определения — от 16 ноември 2012 г. по дело Evonik Degussa/Комисия (Т-341/12 R, непубликувано) и по дело Akzo Nobel и др./Комисия (Т-345/12 R, непубликувано), както и от 29 ноември 2012 г. по дело Alstom/Комисия (Т-164/12 R, все още непубликувано), които не са били обжалвани, е подробно описано в годишния доклад за 2012 г. (стр. 161 и 162). Жалбата на Комисията срещу Определение по дело Pilkington Group/Комисия, посочено по-горе, е отхвърлена с определение на заместник-председателя на Съда от 10 септември 2013 г. по дело Комисия/Pilkington Group (С-278/13 P(R), все още непубликувано). По жалбите на ЕМА заместник-председателят на Съда, с определения от 28 ноември 2013 г. по дело ЕМА/AbbVie (С-389/13 P(R), все още непубликувано) и по дело ЕМА/InterMune UK и др. (С-390/13 P(R), все още непубликувано), отменя определенията по дело AbbVie/ЕМА и по дело InterMune UK и др./ЕМА, посочени по-горе, и връща тези дела на Общия съд за ново разглеждане.

³⁴ Директива 2009/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 година относно безопасността на детските играчки (ОВ L 170, стр. 1).

³⁵ Жалбата срещу това определение е отхвърлена с определение на заместник-председателя на Съда от 19 декември 2013 г. по дело Комисия/Германия (С-426/13 P(R), все още непубликувано).

Всички останали молби за допускане на обезпечение са отхвърлени, с изключение на няколко случая на липса на основание за произнасяне, като най-често са отхвърляни поради липса на неотложност.

Дело Франция/Комисия (Определение от 29 август 2013 г., T-366/13 R, непубликувано, обжалвано) се отнася до решение на Комисията, с което се разпорежда Société nationale Corse Méditerranée (SNCM) да върне над 220 милиона евро държавна помощ, отпусната от Френската република. Според последната възстановяването на подобна сума от SNCM неизбежно ще доведе до неплатежоспособност и до ликвидация на това дружество, а това би й причинило тежки и непоправими вреди като нарушаване на териториалното единство, смущаване на общественения ред и отрицателни икономически последици в Корсика. Като напомня, че обжалваното решение е задължително само за френските органи, председателят на Общия съд констатира, че това решение само по себе си не може да задължи SNCM да върне държавната помощ. Тъй като обаче френските органи не са взели правно обвързващи мерки за изпълнението на обжалваното решение, рискът от започването на производство по ликвидацията на SNCM не може да се разглежда като достатъчно непосредствен, за да обоснове исканото спиране на изпълнението. При всички случаи, що се отнася до вътрешноправните способности за защита, с които разполага SNCM, за да се брани срещу национална мярка за възстановяване на помощта, Френската република не е доказала, че тези правни способности за защита няма да позволят на SNCM да избегне производството по ликвидация, като изтъкне пред националния съд личното си финансово положение и задължението си да осигурява обслужването на морските връзки между Марсилия и Корсика. Следователно председателят на Общия съд може да констатира единствено недоказаност на недостатъците на френските способности за защита в тази област. Освен това в случая сезирането на френския съд от SNCM трябва да се окачестви като необходимо предварително действие, като Френската република не може да обоснове неотложността пред него, докато националните органи не приемат обвързващи изпълнителни мерки, а националният съд не бъде сезиран с евентуална молба за спиране на изпълнението.

Дело Tilly-Sabco/Комисия (Определение от 26 септември 2013 г., T-397/13 R, непубликувано) се отнася до предприятие, което е специализирано в износа към страните от Близкия изток на замразени пилета с единично тегло под това на пилетата, продавани на европейския пазар. Рентабилността на това предприятие зависи основно от отпусканата публична субсидия под формата на възстановяване при износ, чиято цел е при необходимост да улеснява износа във връзка с постигането на целите на Общата селскостопанска политика. В резултат от това, че с регламент Комисията определя нулев размер на възстановяването при износ на замразени пилета, жалбоподателят твърди, че е изгубил 80 % от общия си оборот и че е застрашено финансовото му оцеляване. С определение от 26 септември 2013 г. председателят на Общия съд отхвърля молбата за допускане на обезпечение по съображението, че като предпазлив и осведомен икономически оператор жалбоподателят не може да не е знаел, че областта на общата организация на селскостопанските пазари е силно регулирана, тъй като Комисията издава актове на всеки три месеца, за да определи размера на възстановяванията при износ и така да ги адаптира към промените в икономическото положение. Следователно жалбоподателят не може да се позовава на наличието на придобито право на възстановяване с определен размер, каквото е ползвал към даден момент, още повече че по силата на приложимата правна уредба възстановяванията при износ са факултативни, така че не съществува никакво правно задължение за трайно запазване на режима на тези възстановявания, в резултат от което същите могат да бъдат намалени или дори изцяло спрени в зависимост от пазарните колебания. При тези обстоятелства жалбоподателят би трябвало да положи разумна грижа, като вземе предпазни мерки за разнообразяване на продукцията и на пазарите си. След като не е положил такава грижа, той трябва сам да понесе вредите от определянето на нулев размер на възстановяването при износ като част от стопанския риск.

Б — Състав на Общия съд

(Протоколен ред към 23 октомври 2013 г.)

Първи ред, от ляво надясно:

Г-н G. Berardis, г-н M. Van der Woude, г-н A. Dittrich, г-н S. Papasavvas, председатели на състави; г-н H. Kanninen, заместник-председател на Общия съд; г-н M. Jaeger, председател на Общия съд; г-жа M. E. Martins Ribeiro, г-н M. Prek, г-н S. Frimodt Nielsen и г-н D. Gratsias, председатели на състави.

Втори ред, от ляво надясно:

Г-н E. Buttigieg, г-н A. Popescu, г-жа I. Labucka, г-жа I. Wiszniewska-Białecka, г-н F. Dehousse, г-н N. J. Forwood, г-н O. Czúcz, г-жа I. Pelikánová, г-н J. Schwarcz и г-жа М. Кънчева, съдии.

Трети ред, от ляво надясно:

Г-н L. Madise, г-н I. Ulloa Rubio, г-н V. Kreuschitz, г-жа V. Tomljenović, г-н C. Wetter, г-н E. Bieliūnas, г-н A. M. Collins и г-н S. Gervasoni, съдии; г-н E. Coulon, секретар.

1. Членове на Общия съд

(по реда на встъпване в длъжност)

Marc Jaeger

Роден през 1954 г.; диплома по право от Университета „Робер Шуман“ в Страсбург; курс на обучение в Колежа на Европа; приет в люксембургската адвокатска колегия (1981); правен секретар към главния прокурор на Люксембург (1983); съдия в Люксембургския окръжен съд (1984); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1986—1996); председател на Люксембургския международен университетски институт (IUIL); съдия в Общия съд от 11 юли 1996 г.; председател на Общия съд от 17 септември 2007 г.

Heikki Kanninen

Роден през 1952 г.; завършва Висшето търговско училище в Хелзинки и Юридическия факултет на Хелзинкския университет; съдебен помощник във Върховния административен съд на Финландия; генерален секретар на комитета за реформа на правната защита в публичната администрация; главен администратор във Върховния административен съд; генерален секретар на комитета за реформа на административното правораздаване, съветник в дирекцията по законодателство в Министерство на правосъдието; заместник-секретар на Съда на ЕАСТ; съдебен помощник в Съда на Европейските общности; съдия във Върховния административен съд (1998—2005); член на апелативната комисия за бежанците; заместник-председател на комитета относно развитието на финландските съдебни институции; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г. до 6 октомври 2009 г.; съдия в Общия съд от 7 октомври 2009 г.; заместник-председател на Общия съд от 17 септември 2013 г.

Josef Azizi

Роден през 1948 г.; доктор по право и бакалавър по социология и икономика, Виенски университет; преподавател във Виенския икономически университет, в Юридическия факултет на Виенския университет и в редица други университети; почетен професор в Юридическия факултет на Виенския университет; държавен съветник и ръководител на отдел във федералното канцлерство; член на Управителния комитет за правно сътрудничество на Съвета на Европа (CDCJ); представител *ad litem* в съдебните производства за преглед на конституционността на федералните закони пред Конституционния съд; координатор, отговорен за привеждането на австрийското федерално право в съответствие с правото на Общността; съдия в Общия съд от 18 януари 1995 г. до 16 септември 2013 г.

Nicholas James Forwood

Роден през 1948 г.; дипломи от университета в Кеймбридж (BA 1969 г.; MA 1973 г.) (по механика и по право); вписан в английската адвокатска колегия през 1970 г., впоследствие практикува като адвокат в Лондон (1971—1999), както и в Брюксел (1979—1999); вписан в ирландската адвокатска колегия през 1981 г.; назначен за „кралски съветник“ през 1987 г.; член на адвокатската колегия „Мидъл Темпъл“ през 1998 г.; представител на адвокатурата на Англия и Уелс в Съвета на адвокатските колегии на Европейския съюз (CCBE) и председател на постоянната делегация на CCBE в Съда на Европейските общности (1995—1999); член на Бюрото на Световната асоциация по търговско право и на Европейската организация по морско право (1993—2002); съдия в Общия съд от 15 декември 1999 г.

Maria Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro

Родена през 1956 г.; следва в Лисабон, Брюксел и Страсбург; адвокат в Португалия и в Брюксел; независим изследовател в Института за европейски науки на Брюкселския свободен университет; съдебен помощник на португалския съдия в Съда J. C. Moitinho de Almeida (1986—2000), а впоследствие и на председателя на Първоинстанционния съд B. Vesterdorf (2000—2003); съдия в Общия съд от 31 март 2003 г.

Franklin Dehousse

Роден през 1959 г.; диплома по право (Лиежки университет, 1981 г.); докторант (Национален фонд за научни изследвания, 1985—1989 г.); правен съветник в Камарата на представителите (1981—1990); доктор по право (Страсбургски университет, 1990 г.); професор (Лиежки университет, Страсбургски университет, Колеж на Европа, Висш кралски институт по отбрана, Университета „Монтескьо“ в Бордо, колежа „Мишел Серве“ към Парижките университети, факултета „Нотър Дам дьо ла Пе“ на Университета в Намюр); специален представител на министъра на външните работи (1995—1999); директор по европейски науки, Кралски институт за международни отношения (1998—2003); член на Държавния съвет (2001—2003); консултант към Европейската комисия (1990—2003); член на Интернет обсерватория (2001—2003); съдия в Общия съд от 7 октомври 2003 г.

Ottó Czúcz

Роден през 1946 г.; доктор по право от Сегедския университет (1971); администратор в Министерство на труда (1971—1974); преподавател и професор (1974—1989), декан на Юридическия факултет (1989—1990) и заместник-ректор (1992—1997) на Сегедския университет; адвокат; член на президиума на Националното пенсионно осигуряване; заместник-председател на Европейския институт за социално осигуряване (1998—2002); член на Научния съвет на Международната асоциация по социално осигуряване; съдия в Конституционния съд (1998—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Irena Wiszniewska-Białecka

Родена през 1947 г.; диплома по право от Варшавския университет (1965—1969); изследовател (асистент, доцент, професор) в Института по правни науки към Полската академия на науките (1969—2004); асоцииран изследовател към Института „Макс Планк“ по чуждестранно и международно патентно, авторско и конкурентно право в Мюнхен (стипендия на Фондация „AvH“, 1985—1986 г.); адвокат (1992—2000); съдия във Върховния административен съд (2001—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Irena Pelikánová

Родена през 1949 г.; доктор по право, асистент по стопанско право (преди 1989 г.), впоследствие доктор на науките, професор по стопанско право (от 1993 г.) в Юридическия факултет на Карловия университет в Прага; член на ръководния орган на Комисията по ценни книжа (1999—2002); адвокат; член на Законодателния съвет на чешкото правителство (1998—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Vilenas Vadapalas

Роден през 1954 г.; доктор по право (Московски университет); хабилитиран доктор по право (Варшавски университет); професор във Вилнюския университет: по международно право (от 1981 г.), по права на човека (от 1991 г.) и по общностно право (от 2000 г.); правителствен съветник по въпросите на външната политика (1991—1993); член на координационната група към делегацията за преговорите за присъединяване към Европейския съюз; генерален директор на правителствения отдел по европейско право (1997—2004); професор по европейско право във Вилнюския университет, титуляр на катедрата „Жан Моне“; председател на Литовската асоциация за изследвания на Европейския съюз; докладчик на парламентарната работна група за конституционната реформа, свързана с присъединяването на Литва; член на Международната комисия на юристите (април 2003 г.); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г. до 16 септември 2013 г.

Küllike Jürimäe

Родена през 1962 г.; диплома по право от Университета в Тарту (1981—1986); помощник на прокурора на Републиката, Талин (1986—1991); диплома от Естонската дипломатическа школа (1991—1992); правен съветник (1991—1993) и главен съветник в Търговско-промишлената палата (1992—1993); съдия в Талинския апелативен съд (1993—2004); европейска магистърска степен по права на човека и демократизация от университетите в Падуа и Нотингам (2002—2003); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г. до 23 октомври 2013 г.; съдия в Съда от 23 октомври 2013 г.

Ingrida Labucka

Родена през 1963 г.; диплома по право от Латвийския университет (1986); инспектор към Министерство на вътрешните работи за област Киров и град Рига (1986—1989); съдия в Рижкия първоинстанционен съд (1990—1994); адвокат (1994—1998 г. и от юли 1999 г. до май 2000 г.); министър на правосъдието (от ноември 1998 г. до юли 1999 г. и от май 2000 г. до октомври 2002 г.); член на Международния арбитражен съд в Хага (2001—2004); член на парламента (2002—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Savvas Papasavvas

Роден през 1969 г.; магистърска степен (ptychion) от Атинския университет (1991); магистърска степен (DEA) по публично право, Университет Париж II (1992) и Университет Екс-Марсей III (доктор по право, 1995 г.); вписан в кипърската адвокатска колегия, от 1993 г. член на адвокатската колегия на Никозия; преподавател в Кипърския университет (1997—2002), доцент по конституционно право от септември 2002 г.; изследовател в Европейския център по публично право (2001—2002); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Miro Prek

Роден през 1965 г.; диплома по право (1989); приет в адвокатската колегия (1994); изпълнява различни функции в публичната администрация, главно в правителствената служба по законодателството (заместник държавен секретар и заместник-директор, началник на отдела по европейско и сравнително право) и в службата по европейски въпроси (заместник държавен секретар); отговарящ за правните въпроси член на преговорния екип по споразумението за асоцииране (1994—1996) и по присъединяването към Европейския съюз (1998—2003); адвокат; отговаря за проекти, свързани с адаптирането към европейското законодателство и за европейската интеграция, основно за Западните Балкани; началник на отдел в Съда на Европейските общности (2004—2006); съдия в Общия съд от 7 октомври 2006 г.

Alfred Dittrich

Роден през 1950 г.; завършва право в Университета на Ерланген-Нюрнберг (1970—1975); съдебен помощник към Нюрнбергския висш областен съд (1975—1978); администратор във федералното министерство на икономиката (1978—1982); администратор в Постоянното представителство на Федерална република Германия към Европейските общности (1982); администратор във федералното министерство на икономиката, отговарящ за въпросите, свързани с общностното право и с конкуренцията (1983—1992); началник на отдел „Право на Европейския съюз“ (1992—2007) в Министерство на правосъдието; ръководител на германската делегация в работната група на Съвета „Съд на Европейските общности“; представител на федералното правителство по голям брой дела пред Съда на Европейските общности; съдия в Общия съд от 17 септември 2007 г.

Santiago Soldevila Fragoso

Роден през 1960 г.; завършва право в Автономния университет в Барселона (1983); съдия (1985); от 1992 г. е магистрат, специализиран в административното правораздаване, във Върховния съд на Канарските острови в Санта Крус де Тенерифе (1992 г. и 1993 г.) и в Националния върховен съд (Мадрид, от май 1998 г. до август 2007 г.), където разглежда спорове в областта на данъчното облагане (ДДС), както и жалби срещу общите нормативни актове на министъра на икономиката и неговите решения относно държавните помощи или имуществената отговорност на администрацията, а също и жалби срещу всички решения на регулаторните органи във връзка с банките, борсите, енергетиката, застраховането и конкуренцията; съдебен помощник в Конституционния съд (1993—1998); съдия в Общия съд от 17 септември 2007 г. до 16 септември 2013 г.

Laurent Truchot

Роден през 1962 г.; диплома от Института за политически науки в Париж (1984); възпитаник на Националното училище за магистрати (1986—1988); съдия в Марсилския окръжен съд (от януари 1988 г. до януари 1990 г.); магистрат в дирекция „Гражданскоправни въпроси и държавен печат“ на Министерство на правосъдието (от януари 1990 г. до юни 1992 г.); заместник-началник, а впоследствие началник на отдел в генерална дирекция „Конкуренция, потребление и борба с измамите“ в Министерство на икономиката, финансите и промишлеността (от юни 1992 г. до септември 1994 г.); технически съветник на министъра на правосъдието — пазител на държавния печат (от септември 1994 г. до май 1995 г.); съдия в Окръжен съд Ним (от май 1995 г. до май 1996 г.); съдебен помощник в Съда на Европейските общности при генералния адвокат Léger (от май 1996 г. до декември 2001 г.); командирован съдия в Касационния съд (от декември 2001 г. до август 2007 г.); съдия в Общия съд от 17 септември 2007 г. до 16 септември 2013 г.

Sten Frimodt Nielsen

Роден през 1963 г.; диплома по право от Копенхагенския университет (1988); служител в Министерство на външните работи (1988—1991); преподавател по международно и европейско право в Копенхагенския университет (1988—1991); дипломат в Постоянното представителство на Дания към Организацията на обединените нации в Ню Йорк (1991—1994); служител в правната служба на Министерство на външните работи (1994—1995); асоцииран преподавател в Копенхагенския университет (1995); съветник, а впоследствие главен съветник на министър-председателя (1995—1998); министър, съветник в Постоянното представителство на Дания към Европейския съюз (1998—2001); специален съветник на министър-председателя по правни въпроси (2001—2002); началник на отдел и правен съветник на министър-председателя (от март 2002 г. до юли 2004 г.); заместник държавен секретар и правен съветник на министър-председателя (от август 2004 г. до август 2007 г.); съдия в Общия съд от 17 септември 2007 г.

Kevin O'Higgins

Роден през 1946 г.; учи в колежа „Кресънт“ в Лимерик, в колежа „Клонгоус уд“, в Университетския колеж в Дъблин (бакалавърска степен и диплома по европейско право) и в правния институт „Кингс инс“; вписан в адвокатската колегия в Ирландия през 1968 г.; баристър (1968—1982); старши адвокат (Ирландска адвокатска колегия, 1982—1986 г.); съдия в окръжен съд (1986—1997); съдия във Висшия апелативен съд, Ирландия (1997—2008); член на правния институт „Кингс инс“; представител на Ирландия в Консултативния съвет на европейските съдии (2000—2008); съдия в Общия съд от 15 септември 2008 г. до 16 септември 2013 г.

Juraj Schwarcz

Роден през 1952 г.; доктор по право (Университет „Комениус“ в Братислава, 1979 г.); юрисконсулт на предприятие (1975—1990); секретар, отговарящ за търговския регистър на Районен съд Кошице (1991); съдия в Районен съд Кошице (януари—октомври 1992 г.); съдия и председател на състав в Окръжен съд Кошице (ноември 1992—2009 г.); командирован съдия във Върховния съд на Словашката република, търговско отделение (от октомври 2004 г. до септември 2005 г.); председател на търговска колегия в Окръжен съд Кошице (от октомври 2005 г. до септември 2009 г.); външен член на катедрата по търговско и икономическо право в университета „П. Й. Шафарик“ в Кошице (1997—2009); външен член на преподавателския състав на Академията по правосъдие (2005—2009); съдия в Общия съд от 7 октомври 2009 г.

Marc van der Woude

Роден през 1960 г.; диплома по право (Университета в Грьонинген, 1983 г.); учи в Колежа на Европа (1983—1984); асистент в Колежа на Европа (1984—1986); преподавател в Университета в Лайден (1986—1987); докладчик в генерална дирекция „Конкуренция“ на Комисията на Европейските общности (1987—1989); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1989—1992); политически координатор в генерална дирекция „Конкуренция“ на Комисията на Европейските общности (1992—1993); член на правната служба на Комисията на Европейските общности (1993—1995); адвокат в Брюкселската адвокатска колегия от 1995 г.; професор в университета „Еразъм Ротердамски“ от 2000 г.; автор на множество публикации; съдия в Общия съд от 13 септември 2010 г.

Dimitrios Gratsias

Роден през 1957 г.; диплома по право от Атинския университет (1980); магистърска степен (DEA) по публично право от Университета Париж I, Пантеон-Сорбона (1981); удостоверение от Университетския център по европеистика (Университет Париж I) (1982); младши служител в Държавния съвет (1985—1992); младши съдия в Държавния съвет (1992—2005); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1994—1996); асоцииран член на Върховния специализиран съд на Гърция (1998—1999); член на Държавния съвет (2005); член на Дисциплинарния съд (2006); член на Висшия съвет за административно правосъдие (2008); инспектор на административни съдилища (2009—2010); съдия в Общия съд от 25 октомври 2010 г.

Andrei Popescu

Роден през 1948 г.; диплома по право от Букурещкия университет (1971); следдипломна квалификация по международно трудово право и европейско социално право в Женевския университет (1973—1974); доктор по право на Букурещкия университет (1980); стажант-асистент (1971—1973), редовен асистент (1974—1985), впоследствие доцент по трудово право в Букурещкия университет (1985—1990); главен научен сътрудник в Научно-изследователския институт по труда и социалната закрила (1990—1991); заместник-генерален директор (1991—1992), впоследствие директор (1992—1996) в Министерство на труда и социалната закрила; доцент (1997), впоследствие професор в Националния институт за политически и административни науки в Букурещ (2000); държавен секретар в Министерство на европейската интеграция (2001—2005); началник на отдел в Съвета по законодателството на Румъния (1996—2001 г. и 2005—2009 г.); основател и директор на „Румънско списание за европейско право“; председател на Румънското дружество за европейско право (2009—2010); процесуален представител на румънското правителство пред юрисдикциите на Европейския съюз (2009—2010); съдия в Общия съд от 26 ноември 2010 г.

Марияна Кънчева

Родена през 1958 г.; завършва право в Софийския университет (1979—1984); допълнителна магистратура по европейско право в Института за европейски изследвания към Брюкселския свободен университет (2008—2009); специализации по икономическо право и по право на интелектуална собственост; стажант-съдия в Софийски окръжен съд (1985—1986); правен съветник (1986—1988); адвокат в Софийска адвокатска колегия (1988—1992); генерален директор на Бюрото за обслужване на дипломатическия корпус при Министерство на външните работи (1992—1994); практика като адвокат в София (1994—2011) и в Брюксел (2007—2011); арбитър в София при уреждането на търговски спорове; участие в изготвянето на различни законодателни актове в качеството на правен съветник в българския парламент; съдия в Общия съд от 19 септември 2011 г.

Guido Berardis

Роден през 1950 г.; бакалавър по право (Университет „Сапиенца“ в Рим, 1973 г.), магистратура по европейски изследвания в Колежа на Европа (Брюж, 1974—1975 г.); длъжностно лице на Комисията на Европейските общности (дирекция „Международни отношения“ в генерална дирекция „Земеделие“, 1975—1976 г.); член на правната служба на Комисията на Европейските общности (1976—1991 г. и 1994—1995 г.); представител на правната служба на Комисията на Европейските общности в Люксембург (1990—1991); съдебен помощник на съдия G. F. Mancini в Съда на Европейските общности (1991—1994); правен съветник на членовете на Комисията на Европейските общности M. Monti (1995—1997) и F. Bolkestein (2000—2002); директор на дирекция „Политика на обществените поръчки“ (2002—2003), на дирекция „Услуги, интелектуална и индустриална собственост, медии и защита на данните“ (2003—2005) и на дирекция „Услуги“ (2005—2011) в генерална дирекция „Вътрешен пазар“ на Комисията на Европейските общности; главен юридически съветник и директор на екипа „Правосъдие, свобода и сигурност, гражданско и наказателно право“ в правната служба на Европейската комисия (2011—2012); съдия в Общия съд от 17 септември 2012 г.

Eugène Buttigieg

Роден през 1961 г.; доктор по право от Малтийския университет; магистър по европейско право (Университета в Екситър); докторат по право в областта на конкуренцията (Лондонски университет); юрист в Министерство на правосъдието (1987—1990); главен юрист в Министерство на външните работи (1990—1994); член на Комисията по авторско право (1994—2005); юрист редактор в Министерство на правосъдието и на местната администрация (2001—2002); администратор в Малтийския орган по управление на ресурсите (2001—2009); консултант по европейско право (от 1994 г.); правен съветник по конкуренцията и потреблението в Министерство на финансите, икономиката и инвестициите (2000—2010); правен съветник по конкуренцията и потреблението към министър-председателя (2010—2011), консултант към Малтийския орган по конкуренцията и потреблението (2012); хоноруван преподавател (1994—2001), доцент (2001—2006), а след това асоцииран преподавател (от 2007 г.) и титуляр (от 2009 г.) на катедрата по европейско право „Жан Моне“ в Малтийския университет; съосновател и заместник-председател на Малтийската асоциация по европейско право; съдия в Общия съд от 8 октомври 2012 г.

Carl Wetter

Роден през 1949 г.; завършва икономика (бакалавърска степен, 1974 г.) и право (магистърска степен, 1977 г.) в Университета в Упсала; администратор в Министерство на външните работи (1977); член на шведската адвокатска колегия (от 1983 г.); член на шведската работна група по конкурентно право към Международната търговска палата (CCI); преподавател по конкурентно право (в университетите в Лунд и Стокхолм); автор на множество публикации; съдия в Общия съд от 18 март 2013 г.

Vesna Tomljenović

Родена през 1956 г.; завършва Университета в Риека (магистърска степен, 1979 г.) и Загребския университет (магистърска степен по право, 1984 г.; докторат по право, 1996 г.); асистент (1980—1998), доцент (2003—2009) и професор (2009—2013) в Юридическия факултет на Университета в Риека; асистент в Икономическия факултет на Университета в Риека (1990—2013); председател на Хърватската асоциация по сравнително право (2006—2013); съдия в Общия съд от 4 юли 2013 г.

Egidijus Bieliūnas

Роден през 1950 г.; диплома по право от Вилнюския университет (1973); доктор по право (1978); асистент, лектор, а впоследствие доцент в Юридическия факултет на Вилнюския университет (1977—1992); съветник към правния отдел на парламента на Република Литва (1990—1992); съветник към посолството на Литва в Белгия (1992—1994); съветник към посолството на Литва във Франция (1994—1996); член на Европейската комисия по правата на човека (1996—1999); съдия във Върховния съд на Литва (1999—2011); доцент към катедрата по наказателноправни науки на Вилнюския университет (2003—2013); представител на Република Литва в съвместния надзорен орган на Еврост (2004—2011); съдия в Конституционния съд на Република Литва (2011—2013); съдия в Общия съд от 16 септември 2013 г.

Viktor Kreuschitz

Роден през 1952 г.; доктор по право, Виенски университет (1981); служител в австрийското федерално канцлерство, служба „Конституционни въпроси“ (1981—1997); юридически съветник към правната служба на Европейската комисия (1997—2013); съдия в Общия съд от 16 септември 2013 г.

Anthony Michael Collins

Роден през 1960 г.; завършва колежа „Тринити“ в Дъблин (правни науки, 1984 г.) и правния институт „Кингс инс“, Дъблин (баристър, 1986 г.); практикува като баристър (1986—1990 г. и 1997—2003 г.) и старши адвокат (2003—2013) в Ирландската адвокатска колегия; съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1990—1997); директор на Ирландския център по европейско право (в колежа „Тринити“, Дъблин, 1997—2000 г.) и настоящ член на неговия управителен съвет; заместник-председател на Съвета на Европейските национални младежки комитети (CENYC, 1979—1981); главен секретар на бюрото на Организацията на ученическите съюзи в Европа (OBESSU, 1977—1984); главен секретар на Ирландския ученически съюз (IUSS, 1977—1979); заместник-председател по международните въпроси на Съюза на студентите в Ирландия (USI, 1982—1983); член на управителния съвет на Сдружението на съдебните помощници в Съда на ЕС (Люксембург, 1992—2000); член на постоянната делегация на Съвета на адвокатските колегии и правните сдружения в Европа (CCBE) към Съда на ЕС и Съда на ЕАСТ (2006—2013); съдия в Общия съд от 16 септември 2013 г.

Ignacio Ulloa Rubio

Роден през 1967 г.; завършва право с отличие (1985—1990) и придобива докторска степен (1990—1993) в Мадридския университет „Комплутенсе“; прокурор в Херона (2000—2003); съветник по въпросите на съдебната система и правата на човека на Временното коалиционно управление в Багдад, Ирак (2003—2004); съдия по граждански дела, разглеждани в рамките на първоинстанционно производство, и съдия следовател (2003—2007); впоследствие старши съдия, Херона (2008); заместник-ръководител на Интегрираната мисия на Европейския съюз за спазване на правовия ред в Ирак (EUJUST LEX) към Съвета на Европейския съюз (2005—2006); правен съветник в Конституционния съд (2006—2011 г. и 2013 г.); държавен секретар по сигурността (2012—2013); граждански експерт по въпросите на правовата държава и реформата на сектора на сигурността към Съвета на Европейския съюз (2005—2011); експерт по въпросите на основните права и наказателното правораздаване към Европейската комисия (2011—2013); лектор и автор на редица публикации; съдия в Общия съд от 16 септември 2013 г.

Stéphane Gervasoni

Роден през 1967 г.; диплома от Института по политически науки в Гренобъл (1988) и от Националната школа по администрация (1993); младши съдия в Държавния съвет (съдия докладчик към отдел „Съдебни спорове“ (1993—1997) и член на отдел „Социални въпроси“ (1996—1997); съдия в Държавния съвет (1996—2008); доцент в Института за политически науки, Париж (1993—1995); правителствен представител в специализираната касационна комисия по пенсиите (1994—1996); правен съветник в Министерство на държавната служба и в Община Париж (1995—1997); главен секретар на префектурата на департамент Йон, заместник-префект в окръг Оксер (1997—1999); главен секретар на префектурата на департамент Савоя, заместник-префект в окръг Шамбери (1999—2001); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (2001—2005); титулярен член на комисията по споровете на Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО) (2001—2005); съдия в Съда на публичната служба на Европейския съюз (2005—2011 г., председател на състав от 2008 г. до 2011 г.); старши съдия в Държавния съвет, заместник-председател на осми състав към отдел „Съдебни спорове“ (2011—2013); член на комисията по споровете на Европейската космическа агенция (2011—2013); съдия в Общия съд от 16 септември 2013 г.

Lauri Madise

Роден през 1974 г.; диплома по право (университети в Тарту и Потатие); съветник в Министерство на правосъдието (1995—1999); началник на секретариата на конституционната комисия в естонския парламент (1999—2000); съдия в Талинския апелативен съд (от 2002 г.); член на Изпитната комисия за магистрати (от 2005 г.); взема участие в законодателните дейности в областта на конституционното и административното право; съдия в Общия съд от 23 октомври 2013 г.

Emmanuel Coulon

Роден през 1968 г.; диплома по право (Университет Пантеон-Асас, Париж); диплома по стопанско управление (Университет Париж-Дофин); Колеж на Европа (1992); изпит за постъпване в регионалния учебен център за адвокати, Париж; сертификат за адвокатска правоспособност от Брюкселската адвокатска колегия; адвокатска практика в Брюксел; преминал успешно общ конкурс на Комисията на Европейските общности; съдебен помощник в Първоинстанционния съд (кабинет на председателя А. Saggio, 1996—1998 г.; кабинет на председателя В. Vesterdorf, 1998—2002 г.); началник на кабинета на председателя на Първоинстанционния съд (2003—2005); секретар на Общия съд от 6 октомври 2005 г.

2. Промени в състава на Общия съд през 2013 г.

Тържествено заседание от 18 март 2013 г.

След напускането на Nils Wahl, който стана генерален адвокат в Съда, с решение от 6 март 2013 г. представителите на правителствата на държавите членки назначиха Carl Wetter за съдия в Общия съд за остатъка от мандата на Nils Wahl, а именно до 31 август 2013 г.

Тържествено заседание от 4 юли 2013 г.

След присъединяването на Република Хърватия към Европейския съюз на 1 юли 2013 г., с решение от 1 юли 2013 г. представителите на правителствата на държавите — членки на Европейския съюз, назначиха Vesna Tomljenović за съдия в Общия съд за периода от 1 юли 2013 г. до 31 август 2015 г.

Тържествено заседание от 16 септември 2013 г.

В рамките на частичното обновяване на състава на Общия съд, на мястото на Laurent Truchot, Vilenas Vadapalas, Santiago Soldevila Frago и Kevin O'Higgins с решения от 26 юни и 24 юли 2013 г. представителите на правителствата на държавите членки назначиха Egidijus Bieliūnas, Anthony Collins, Ignacio Ulloa Rubio и Stéphane Gervasoni за съдии в Общия съд за периода от 1 септември 2013 г. до 31 август 2019 г.

С решения от 6 март, 26 юни и 24 юли 2013 г. представителите на правителствата на държавите членки подновиха за същия период мандатите на съдиите Nicholas James Forwood, Alfred Dittrich, Ingrida Labucka, Miro Prek, Марияна Кънчева, Guido Berardis, Eugène Buttigieg, Carl Wetter и Vesna Tomljenović.

Накрая, след подадената от Josef Azizi оставка, с решение от 26 юни 2013 г. представителите на правителствата на държавите членки назначиха Viktor Kreuschitz за съдия в Общия съд за периода от 1 септември 2013 г. до 31 август 2016 г.

Тържествено заседание от 23 октомври 2013 г.

С решение от 16 октомври 2013 г. Lauri Madise бе назначен за съдия в Общия съд за периода от 6 октомври 2013 г. до 31 август 2016 г.

В рамките на частичното обновяване на състава на Общия съд, с решение от 16 октомври 2013 г. представителите на правителствата на държавите членки подновиха мандата на съдия Irena Pelikánová за периода от 1 септември 2013 г. до 31 август 2019 г.

3. Протоколен ред

от 1 януари 2013 г. до 17 март 2013 г.

г-н М. JAEGER, председател на Общия съд
 г-н J. AZIZI, председател на състав
 г-н N. J. FORWOOD, председател на състав
 г-н O. CZÚCZ, председател на състав
 г-жа I. PELIKÁNOVÁ, председател на състав
 г-н S. PAPASAVVAS, председател на състав
 г-н A. DITTRICH, председател на състав
 г-н L. TRUCHOT, председател на състав
 г-н H. KANNINEN, председател на състав
 г-жа M. E. MARTINS RIBEIRO, съдия
 г-н F. DEHOUSSE, съдия
 г-жа I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, съдия
 г-н V. VADAPALAS, съдия
 г-жа K. JÜRIMÄE, съдия
 г-жа I. LABUCKA, съдия
 г-н M. PREK, съдия
 г-н S. SOLDEVILA FRAGOSO, съдия
 г-н S. FRIMODT NIELSEN, съдия
 г-н K. O'HIGGINS, съдия
 г-н J. SCHWARCZ, съдия
 г-н M. VAN DER WOUDE, съдия
 г-н D. GRATSIAS, съдия
 г-н A. POPESCU, съдия
 г-жа M. КЪНЧЕВА, съдия
 г-н G. BERARDIS, съдия
 г-н E. BUTTIGIEG, съдия

г-н E. COULON, секретар

от 18 март 2013 г. до 3 юли 2013 г.

г-н М. JAEGER, председател на Общия съд
 г-н J. AZIZI, председател на състав
 г-н N. J. FORWOOD, председател на състав
 г-н O. CZÚCZ, председател на състав
 г-жа I. PELIKÁNOVÁ, председател на състав
 г-н S. PAPASAVVAS, председател на състав
 г-н A. DITTRICH, председател на състав
 г-н L. TRUCHOT, председател на състав
 г-н H. KANNINEN, председател на състав
 г-жа M. E. MARTINS RIBEIRO, съдия
 г-н F. DEHOUSSE, съдия
 г-жа I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, съдия
 г-н V. VADAPALAS, съдия
 г-жа K. JÜRIMÄE, съдия
 г-жа I. LABUCKA, съдия
 г-н M. PREK, съдия
 г-н S. SOLDEVILA FRAGOSO, съдия
 г-н S. FRIMODT NIELSEN, съдия
 г-н K. O'HIGGINS, съдия
 г-н J. SCHWARCZ, съдия
 г-н M. VAN DER WOUDE, съдия
 г-н D. GRATSIAS, съдия
 г-н A. POPESCU, съдия
 г-жа M. КЪНЧЕВА, съдия
 г-н G. BERARDIS, съдия
 г-н E. BUTTIGIEG, съдия
 г-н C. WETTER, съдия

г-н E. COULON, секретар

**от 4 юли 2013 г. до
17 септември 2013 г.**

г-н М. JAEGER, председател на Общия съд
г-н J. AZIZI, председател на състав
г-н N. J. FORWOOD, председател на състав
г-н O. CZÚCZ, председател на състав
г-жа I. PELIKÁNOVÁ, председател на състав
г-н S. PAPASAVVAS, председател на състав
г-н A. DITTRICH, председател на състав
г-н L. TRUCHOT, председател на състав
г-н H. KANNINEN, председател на състав
г-жа M. E. MARTINS RIBEIRO, съдия
г-н F. DEHOUSSE, съдия
г-жа I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, съдия
г-н V. VADAPALAS, съдия
г-жа K. JÜRIMÄE, съдия
г-жа I. LABUCKA, съдия
г-н M. PREK, съдия
г-н S. SOLDEVILA FRAGOSO, съдия
г-н S. FRIMODT NIELSEN, съдия
г-н K. O'HIGGINS, съдия
г-н J. SCHWARCZ, съдия
г-н M. VAN DER WOUDE, съдия
г-н D. GRATSIAS, съдия
г-н A. POPESCU, съдия
г-жа M. КЪНЧЕБА, съдия
г-н G. BERARDIS, съдия
г-н E. BUTTIGIEG, съдия
г-н C. WETTER, съдия
г-жа V. TOMLJENOVIC, съдия

г-н E. COULON, секретар

**от 18 септември 2013 г. до
22 октомври 2013 г.**

г-н М. JAEGER, председател на Общия съд
г-н H. KANNINEN, заместник-председател
г-жа M. E. MARTINS RIBEIRO, председател на
състав
г-н S. PAPASAVVAS, председател на състав
г-н M. PREK, председател на състав
г-н A. DITTRICH, председател на състав
г-н S. FRIMODT NIELSEN, председател на състав
г-н M. VAN DER WOUDE, председател на състав
г-н D. GRATSIAS, председател на състав
г-н G. BERARDIS, председател на състав
г-н N. J. FORWOOD, съдия
г-н F. DEHOUSSE, съдия
г-н O. CZÚCZ, съдия
г-жа I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, съдия
г-жа I. PELIKÁNOVÁ, съдия
г-жа K. JÜRIMÄE, съдия
г-жа I. LABUCKA, съдия
г-н J. SCHWARCZ, съдия
г-н A. POPESCU, съдия
г-жа M. КЪНЧЕБА, съдия
г-н E. BUTTIGIEG, съдия
г-н C. WETTER, съдия
г-жа V. TOMLJENOVIC, съдия
г-н E. BIELIŪNAS, съдия
г-н V. KREUSCHITZ, съдия
г-н A. COLLINS, съдия
г-н I. ULLOA RUBIO, съдия
г-н S. GERVASONI, съдия

г-н E. Coulon, секретар

**от 23 октомври 2013 г. до
31 декември 2013 г.**

г-н М. JAEGER, председател на Общия съд
 г-н Н. KANNINEN, заместник-председател
 г-жа М. Е. MARTINS RIBEIRO, председател на
 състав
 г-н S. PAPASAVVAS, председател на състав
 г-н М. PREK, председател на състав
 г-н А. DITTRICH, председател на състав
 г-н S. FRIMODT NIELSEN, председател на състав
 г-н М. VAN DER WOUDE, председател на състав
 г-н D. GRATSIAS, председател на състав
 г-н G. BERARDIS, председател на състав
 г-н N. J. FORWOOD, съдия
 г-н F. DEHOUSSE, съдия
 г-н O. CZÚCZ, съдия
 г-жа I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, съдия
 г-жа I. PELIKÁNOVÁ, съдия
 г-жа I. LABUCKA, съдия
 г-н J. SCHWARCZ, съдия
 г-н А. POPESCU, съдия
 г-жа М. КЪНЧЕВА, съдия
 г-н Е. BUTTIGIEG, съдия
 г-н С. WETTER, съдия
 г-жа V. TOMLJENOVIĆ, съдия
 г-н Е. BIELIŪNAS, съдия
 г-н V. KREUSCHITZ, съдия
 г-н А. COLLINS, съдия
 г-н I. ULLOA RUBIO, съдия
 г-н S. GERVASONI, съдия
 г-н L. MADISE, съдия

 г-н Е. COULON, секретар

4. Бивши членове на Общия съд

Edward David Alexander Ogilvy (1989—1992)
Yeraris Christos (1989—1992)
Da Cruz Vilaça José Luís (1989—1995), председател (1989—1995)
Biancarelli Jacques (1989—1995)
Barrington Donal Patrick Michael (1989—1996)
Schintgen Romain Alphonse (1989—1996)
Kirschner Heinrich (1989—1997)
Saggio Antonio (1989—1998), председател (1995—1998)
Briët Cornelis Paulus (1989—1998)
Lenaerts Koen (1989—2003)
Vesterdorf Bo (1989—2007), председател (1998—2007)
García-Valdecasas y Fernández Rafael (1989—2007)
Kalogeropoulos Andreas (1992—1998)
Bellamy Christopher William (1992—1999)
Potocki André (1995—2001)
Gens de Moura Ramos Rui Manuel (1995—2003)
Lindh Pernilla (1995—2006)
Tiili Virpi (1995—2009)
Azizi Josef (1995—2013)
Cooke John D. (1996—2008)
Pirrung Jörg (1997—2007)
Mengozzi Paolo (1998—2006)
Meij Arjen W. H. (1998—2010)
Vilaras Mihalis (1998—2010)
Legal Hubert (2001—2007)
Trstenjak Verica (2004—2006)
Šváby Daniel (2004—2009)
Cremona Ena (2004—2012)
Vadapalas Vilenas (2004—2013)
Jürimäe Küllike (2004—2013)
Moavero Milanesi Enzo (2006—2011)
Wahl Nils (2006—2012)
Чипев Теодор (2007—2010)
Ciucă Valeriu M. (2007—2010)
Soldevila Fragozo Santiago (2007—2013)
Truchot Laurent (2007—2013)
O'Higgins Kevin (2008—2013)

Председатели

Da Cruz Vilaça José Luís (1989—1995)

Saggio Antonio (1995—1998)

Vesterdorf Bo (1998—2007)

Секретар

Jung Hans (1989—2005)

В — Съдебна статистика на Общия съд

Обща дейност на Общия съд

1. Образувани, приключени и висящи дела (2009—2013)

Образувани дела

2. Видове производства (2009—2013)
3. Вид иск или жалба (2009—2013)
4. Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2009—2013)

Приключени дела

5. Видове производства (2009—2013)
6. Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2013)
7. Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2009—2013)
(решения и определения)
8. Съдебен състав (2009—2013)
9. Продължителност на производствата в месеци (2009—2013)
(решения и определения)

Висящи дела към 31 декември

10. Видове производства (2009—2013)
11. Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2009—2013)
12. Съдебен състав (2009—2013)

Други

13. Обезпечителни производства (2009—2013)
14. Бързи производства (2009—2013)
15. Съдебни актове на Общия съд, срещу които е подадена жалба пред Съда (1990—2013)
16. Разпределение на жалбите пред Съда според вида на производството (2009—2013)
17. Изход на производството по обжалване пред Съда (2013)
(решения и определения)
18. Изход на производството по обжалване пред Съда (2009—2013)
(решения и определения)
19. Общо развитие (1989—2013) (образувани, приключени, висящи дела)

1. **Обща дейност на Общия съд — Образувани, приключени и висящи дела (2009—2013)¹²**

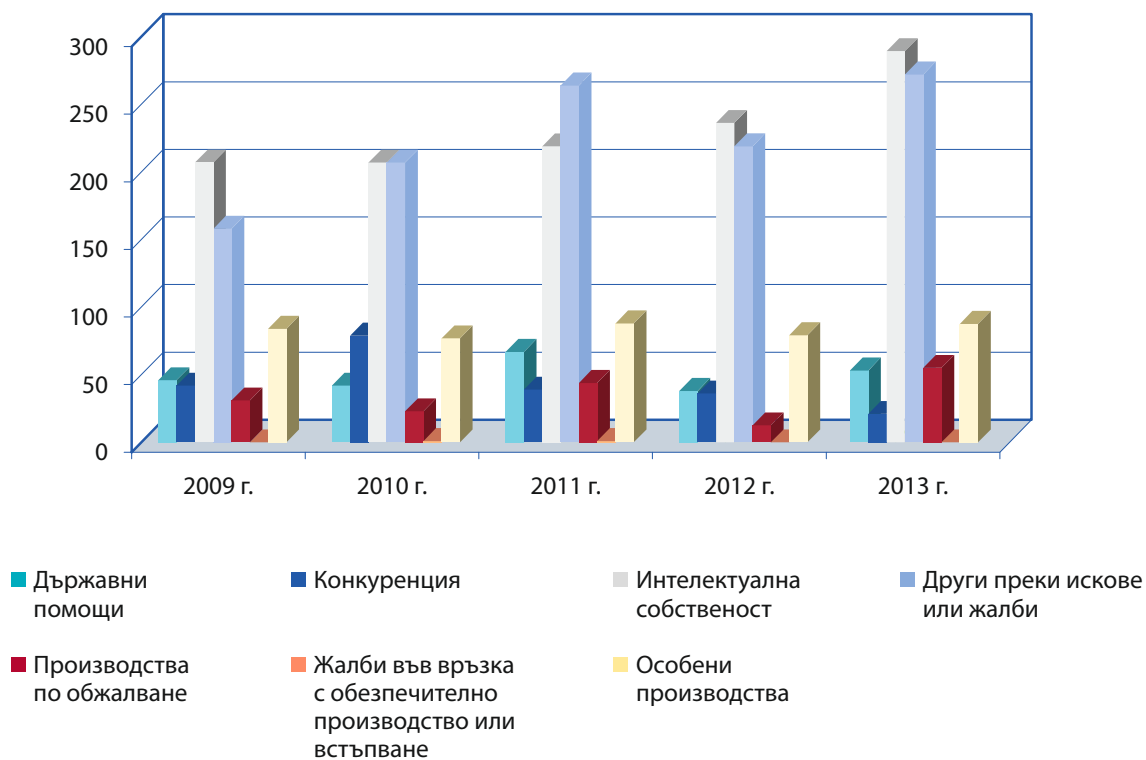
	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Образувани дела	568	636	722	617	790
Приключени дела	555	527	714	688	702
Висящи дела	1 191	1 300	1 308	1 237	1 325

¹ Освен ако не е посочено друго, в настоящата таблица и в таблиците на следващите страници са взети предвид особените производства.

За „особени производства“ се считат: отмяната на съдебно решение, постановено в отсъствие на ответника (член 41 от Статута на Съда, член 122 от Процедурния правилник на Общия съд), отмяната на влязло в сила съдебно решение по молба на трето лице (член 42 от Статута на Съда, член 123 от Процедурния правилник на Общия съд), преразглеждането на съдебно решение (член 44 от Статута на Съда, член 125 от Процедурния правилник на Общия съд), тълкуването на съдебно решение (член 43 от Статута на Съда, член 129 от Процедурния правилник на Общия съд), определянето на съдебните разноски (член 92 от Процедурния правилник на Общия съд), правната помощ (член 96 от Процедурния правилник на Общия съд) и поправянето на съдебно решение (член 84 от Процедурния правилник на Общия съд).

² Освен ако не е посочено друго, в настоящата таблица и в таблиците на следващите страници не са взети предвид обезпечителните производства.

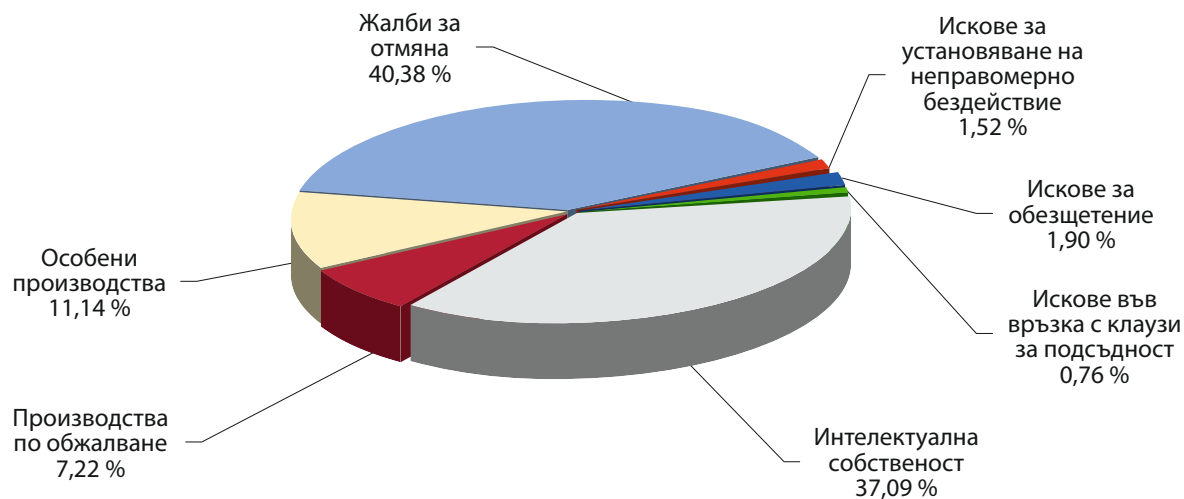
2. Образувани дела — Видове производства (2009—2013)

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Държавни помощи	46	42	67	36	54
Конкуренция	42	79	39	34	23
Интелектуална собственост	207	207	219	238	293
Други преки иски или жалби	158	207	264	220	275
Производства по обжалване	31	23	44	10	57
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване		1	1	1	
Особени производства	84	77	88	78	88
Общо	568	636	722	617	790

3. Образувани дела — Вид иск или жалба (2009—2013)

Разпределение през 2013 г.

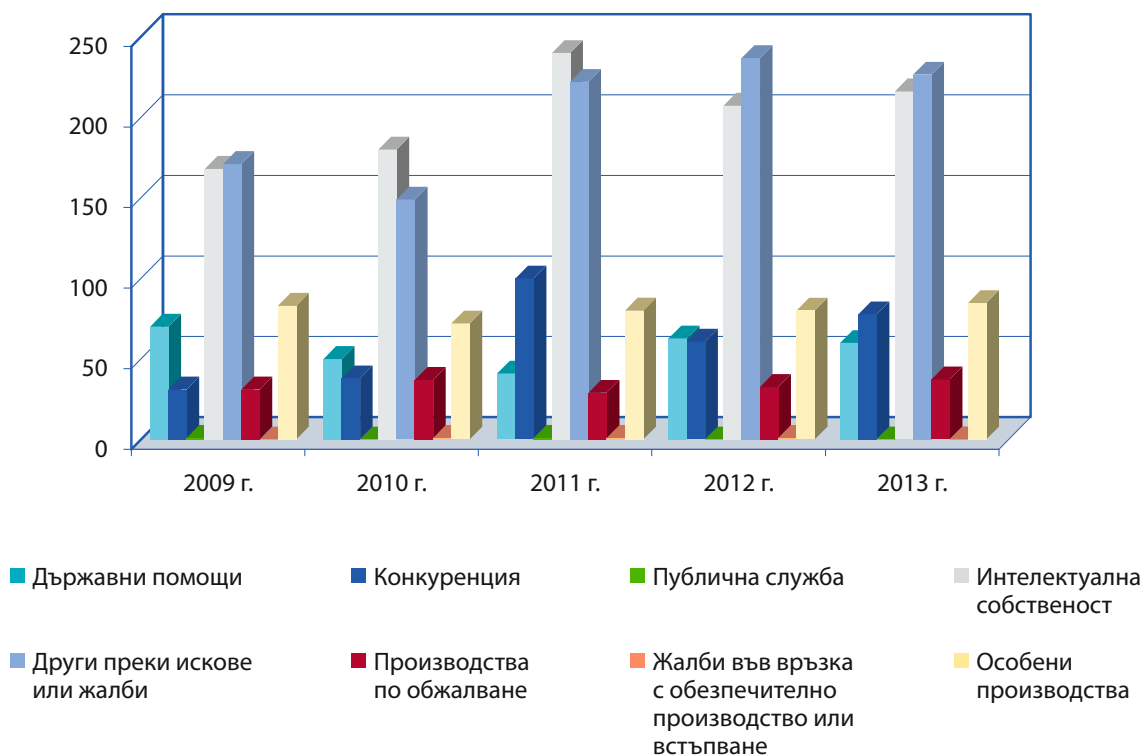
	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Жалби за отмяна	214	304	341	257	319
Искове за установяване на неправомерно бездействие	7	7	8	8	12
Искове за обезщетение	13	8	16	17	15
Искове във връзка с клаузи за подсъдност	12	9	5	8	6
Интелектуална собственост	207	207	219	238	293
Производства по обжалване	31	23	44	10	57
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване		1	1	1	
Особени производства	84	77	88	78	88
Общо	568	636	722	617	790

4. Образувани дела — Област, с която е свързан искът или жалбата (2009—2013)¹

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Асоцииране на страни и отвъдморски територии					1
Външна дейност на Европейския съюз	5	1	2	1	
Данъчни въпроси		1	1	1	1
Достъп до документи	15	19	21	18	20
Държавни помощи	46	42	67	36	54
Енергетика	2		1		1
Заетост					2
Защита на потребителите					2
Земеделие	19	24	22	11	27
Икономическа и парична политика		4	4	3	15
Икономическо, социално и териториално сближаване	6	24	3	4	3
Институционално право	32	17	44	41	44
Интелектуална и индустриална собственост	207	207	219	238	294
Клауза за подсъдност	12	9	5	8	6
Конкуренция	42	79	39	34	23
Култура	1				1
Митнически съюз и Обща митническа тарифа	5	4	10	6	1
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство	6	3	4	3	5
Образование, професионална квалификация, младеж и спорт			2	1	2
Обща външна политика и политика на сигурност		1			2
Обществени поръчки	19	15	18	23	15
Обществено здраве	2	4	2	12	5
Ограничителни мерки (външна дейност)	7	21	93	59	41
Околна среда	4	15	6	3	10
Политика в областта на рибарството	1	19	3		3
Правен режим на предприятията	1				
Присъединяване на нови държави	1				1
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	2		1		6
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничения, приложими за химикалите (Регламент REACH)		8	3	2	12
Сближаване на законодателствата					13
Свободно движение на стоки	1				1
Свободно движение на хора	1	1			
Свободно предоставяне на услуги	4	1		1	
Социална политика	2	4	5	1	
Социално осигуряване на работниците мигранти					1
Трансевропейски мрежи					3
Транспорт		1	1		5
Туризм					2
Търговска политика	8	9	11	20	23
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите)	1			1	
Общо по Договора за ЕО/ДФЕС	452	533	587	527	645
Общо по Договора за АЕ		1			
Правилник за длъжностните лица	32	25	47	12	57
Особени производства	84	77	88	78	88
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	568	636	722	617	790

¹ Влизането в сила на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на 1 декември 2009 г. наложи промяна при представянето на областта, с която е свързан искът или жалбата. В резултат на това бяха преразгледани данните за 2009 г.

5. Приключени дела — Видове производства (2009—2013)

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Държавни помощи	70	50	41	63	60
Конкуренция	31	38	100	61	75
Публична служба	1		1		
Интелектуална собственост	168	180	240	210	217
Други преки иски или жалби	171	149	222	240	226
Производства по обжалване	31	37	29	32	39
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване		1	1	1	
Особени производства	83	72	80	81	85
Общо	555	527	714	688	702

6. Приключени дела — Област, с която е свързан искът или жалбата (2013)

	Съдебни решения	Определения	Общо
Външна дейност на Европейския съюз		2	2
Достъп до документи	10	9	19
Държавни помощи	16	43	59
Енергетика	1		1
Заетост		2	2
Земеделие	12	4	16
Икономическа и парична политика		1	1
Икономическо, социално и териториално сближаване	14		14
Институционално право	14	21	35
Интелектуална и индустриална собственост	164	54	218
Клауза за подсъдност	4	4	8
Конкуренция	66	9	75
Митнически съюз и Обща митническа тарифа	6	3	9
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство	1	3	4
Образование, професионална квалификация, младеж и спорт		1	1
Обществени поръчки	12	9	21
Обществено здраве	2	2	4
Ограничителни мерки (външна дейност)	33	7	40
Околна среда	4	2	6
Политика в областта на рибарството	2		2
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	1	6	7
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничения, приложими за химикалите (Регламент REACH)	6		6
Свободно движение на стоки		1	1
Социална политика	4		4
Социално осигуряване на работниците мигранти		1	1
Туризм		1	1
Търговска политика	11	8	19
Общо по Договора за ЕО/ДФЕС	383	193	576
Общо по Договора за ВС	1		1
Правилник за длъжностните лица	14	26	40
Особени производства		85	85
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	398	304	702

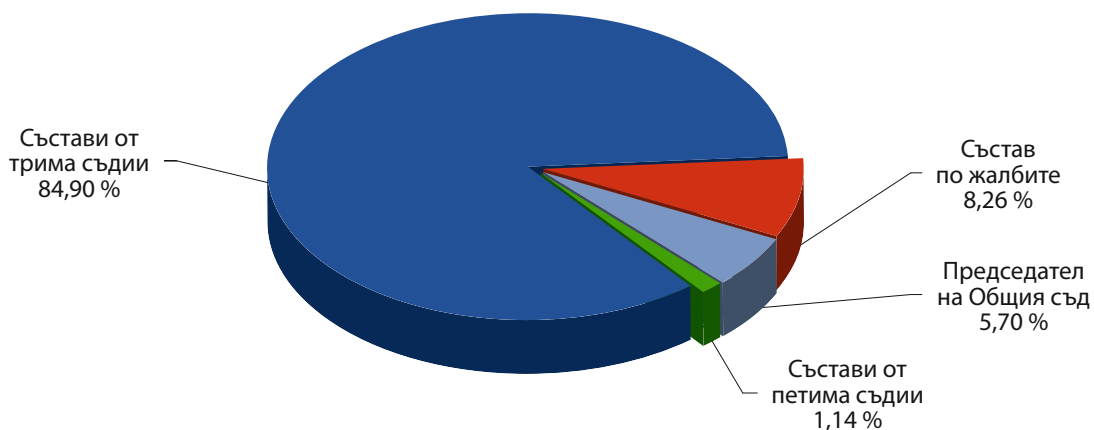
7. Приключени дела — Област, с която е свързан искът или жалбата (2009—2013)¹ (съдебни решения и определения)

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Външна дейност на Европейския съюз		4	5		2
Данъчни въпроси		1		2	
Достъп до документи	6	21	23	21	19
Държавни помощи	70	50	41	63	59
Енергетика		2			1
Заетост					2
Защита на потребителите		2	1		
Земеделие	46	16	26	32	16
Икономическа и парична политика		2	3	2	1
Икономическо, социално и териториално сближаване	3	2	9	12	14
Институционално право	20	26	36	41	35
Интелектуална и индустриална собственост	169	180	240	210	218
Клауза за подсъдност	10	12	6	11	8
Конкуренция	31	38	100	61	75
Култура	2				
Митнически съюз и Обща митническа тарифа	10	4	1	6	9
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство	1	3	5	3	4
Образование, професионална квалификация, младеж и спорт		1	1	1	1
Обществени поръчки	12	16	15	24	21
Обществено здраве	1	2	3	2	4
Ограничителни мерки (външна дейност)	8	10	32	42	40
Околна среда	9	6	22	8	6
Политика в областта на рибарството	17		5	9	2
Правен режим на предприятия		1			
Присъединяване на нови държави	1				
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	3			2	7
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничения, приложими за химикалите (Регламент REACH)			4	1	6
Свободно движение на стоки	3				1
Свободно движение на хора	1		2	1	
Свободно предоставяне на услуги	2	2	3	2	
Социална политика	6	6	5	1	4
Социално осигуряване на работниците мигранти					1
Транспорт		2	1	1	
Туризм					1
Търговска политика	6	8	10	14	19
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите)	2			2	
Общо по Договора за ЕО/ДФЕС	439	417	599	574	576
Общо по Договора за ВС					1
Общо по Договора за АЕ	1		1		
Правилник за длъжностните лица	32	38	34	33	40
Особени производства	83	72	80	81	85
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	555	527	714	688	702

¹ Влизането в сила на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на 1 декември 2009 г. наложи промяна при представянето на областта, с която е свързан искът или жалбата. В резултат на това бяха преразгледани данните за 2009 г.

8. Приключени дела — Съдебен състав (2009—2013)

Разпределение през 2013 г.

	2009 г.			2010 г.			2011 г.			2012 г.			2013 г.		
	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо
Голям състав					2	2									
Състав по жалбите	20	11	31	22	15	37	15	14	29	17	20	37	13	45	58
Председател на Общия съд		50	50		54	54		56	56		50	50		40	40
Състави от петима съдии	27	2	29	8		8	19	6	25	9		9	7	1	8
Състави от трима съдии	245	200	445	255	168	423	359	245	604	328	264	592	378	218	596
Състав от един съдия				3		3									
Общо	292	263	555	288	239	527	393	321	714	354	334	688	398	304	702

9. Приключени дела — Продължителност на производствата в месеци (2009—2013)¹ (съдебни решения и определения)

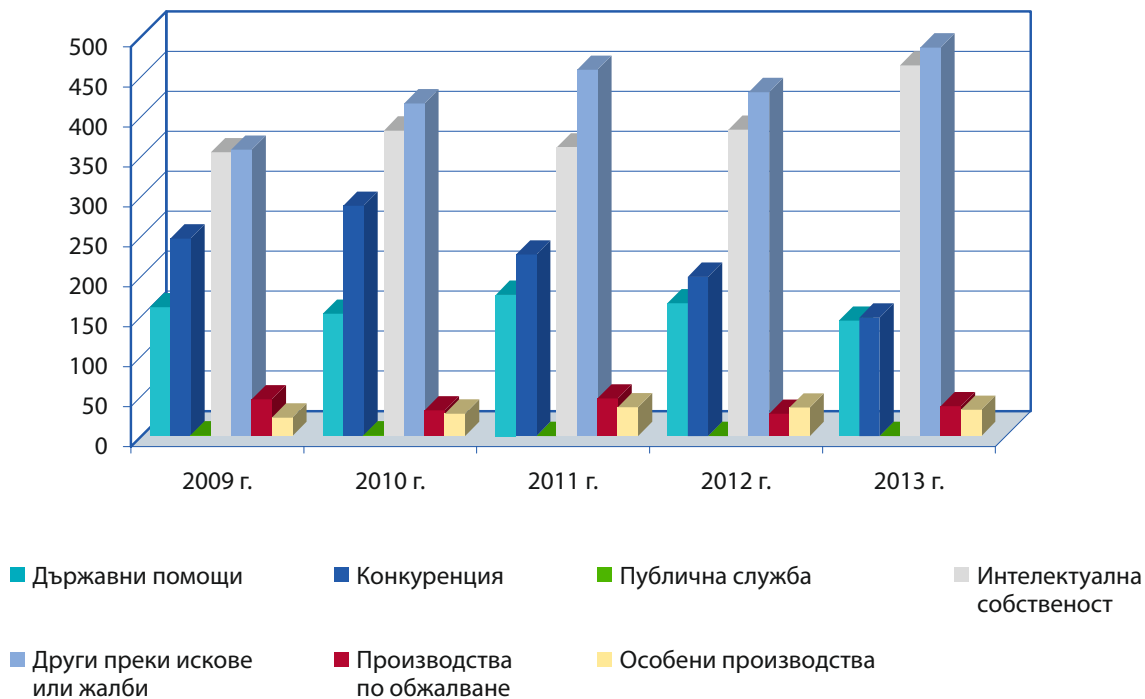

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Държавни помощи	50,3	32,4	32,8	31,5	48,1
Конкуренция	46,2	45,7	50,5	48,4	46,4
Публична служба	52,8		45,3		
Интелектуална собственост	20,1	20,6	20,3	20,3	18,7
Други преки иски или жалби	23,9	23,7	22,8	22,2	24,9
Производства по обжалване	16,1	16,6	18,3	16,8	13,9

¹ В изчисленията във връзка със средната продължителност на производствата не са взети предвид: делата, по които е постановено междинно решение; особените производства; обжалване на определения по обезпечителни производства; делата, препратени от Съда в резултат на измененото разпределение на правомощията между Съда и Общия съд; делата, препратени от Общия съд вследствие на започването на дейност от Съда на публичната служба.

Продължителността на производствата се представя в месеци с десетично число.

10. Висящи дела към 31 декември — Видове производства (2009—2013)

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Държавни помощи	161	153	179	152	146
Конкуренция	247	288	227	200	148
Публична служба	1	1			
Интелектуална собственост	355	382	361	389	465
Други преки иски или жалби	358	416	458	438	487
Производства по обжалване	46	32	47	25	43
Особени производства	23	28	36	33	36
Общо	1 191	1 300	1 308	1 237	1 325

11. Висящи дела към 31 декември — Област, с която е свързан искът или жалбата (2009—2013)¹

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Асоцииране на страни и отвъдморски територии					1
Външна дейност на Европейския съюз	8	5	2	3	1
Данъчни въпроси			1		1
Достъп до документи	44	42	40	37	38
Държавни помощи	160	152	178	151	146
Енергетика	2		1	1	1
Защита на потребителите	3	1			2
Земеделие	57	65	61	40	51
Икономическа и парична политика		2	3	4	18
Икономическо, социално и териториално сближаване	16	38	32	24	13
Институционално право	42	33	41	41	50
Интелектуална и индустриална собственост	355	382	361	389	465
Клауза за подсъдност	22	19	18	15	13
Конкуренция	247	288	227	200	148
Култура					1
Митнически съюз и Обща митническа тарифа	6	6	15	15	7
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство	8	8	7	7	8
Образование, професионална квалификация, младеж и спорт	1		1	1	2
Обща външна политика и политика на сигурност		1	1	1	3
Обществени поръчки	41	40	43	42	36
Обществено здраве	4	6	5	15	16
Ограничителни мерки (външна дейност)	17	28	89	106	107
Околна среда	25	34	18	13	17
Политика в областта на рибарството	8	27	25	16	17
Правен режим на предприятията	1				
Присъединяване на нови държави					1
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	2	2	3	1	
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничения, приложими за химикалите (Регламент REACH)		8	7	8	14
Сближаване на законодателствата					13
Свободно движение на хора	2	3	1		
Свободно предоставяне на услуги	5	4	1		
Социална политика	6	4	4	4	
Трансевропейски мрежи					3
Транспорт	2	1	1		5
Туризм					1
Търговска политика	33	34	35	41	45
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите)	2	2	2	1	1
Общо по Договора за ЕО/ДФЕС	1 119	1 235	1 223	1 176	1 245
Общо по Договора за ВС	1	1	1	1	
Общо по Договора за АЕ		1			
Правилник за длъжностните лица	48	35	48	27	44
Особени производства	23	28	36	33	36
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	1 191	1 300	1 308	1 237	1 325

¹ Влизането в сила на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на 1 декември 2009 г. наложи промяна при представянето на областта, с която е свързан искът или жалбата. В резултат на това бяха преразгледани данните за 2009 г.

12. Висящи дела към 31 декември — Съдебен състав (2009—2013)

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Състав по жалбите	46	32	51	38	51
Председател на Общия съд		3	3	3	1
Състави от петима съдии	49	58	16	10	12
Състави от трима съдии	1 019	1 132	1 134	1 123	1 145
Състав от един съдия	2				
Неразпределени дела	75	75	104	63	116
Общо	1 191	1 300	1 308	1 237	1 325

13. Други — Обезпечителни производства (2009—2013)

Разпределение през 2013 г.

	Образуванни обезпечителни производства	Приключени обезпечителни производства	Взето решение		
			Уважаване на молбата	Заличаване на делото от регистъра/Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество	Отхвърляне на молбата
Асоцииране на страни и отвъдморски територии	1				
Достъп до документи	4	2	2		
Държавни помощи	8	9		3	6
Защита на потребителите	1	1			1
Земеделие	2	1			1
Институционално право	4	3		1	2
Клауза за подсъдност	1	1			1
Конкуренция		1	1		
Обществени поръчки	3	2			2
Обществено здраве	2	2	1		1
Ограничителни мерки (външна дейност)	3	3			3
Околна среда	1				
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничения, приложими за химикалите (Регламент REACH)	1	2		1	1
Общо	31	27	4	5	18

14. Други — Бързи производства (2009—2013)¹²

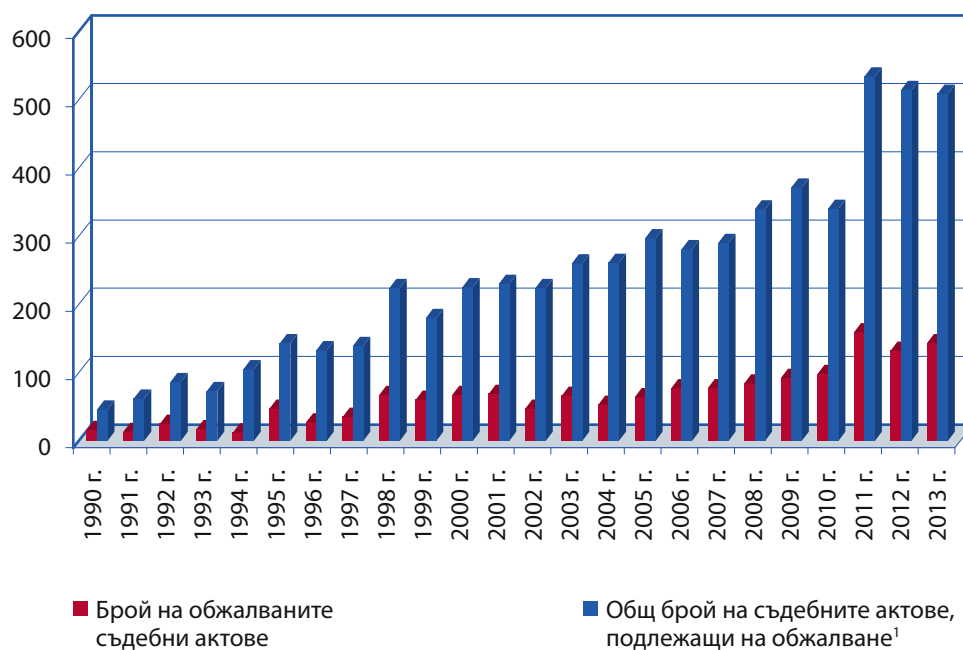
	2009 г.				2010 г.				2011 г.				2012 г.				2013 г.			
	Подадени молби	Уважени молби	Отхвърлени молби	Липса на произнасяне ³	Подадени молби	Уважени молби	Отхвърлени молби	Липса на произнасяне ³	Подадени молби	Уважени молби	Отхвърлени молби	Липса на произнасяне ³	Подадени молби	Уважени молби	Отхвърлени молби	Липса на произнасяне ³	Подадени молби	Уважени молби	Отхвърлени молби	Липса на произнасяне ³
Външна дейност на Европейския съюз					1		1													
Достъп до документи	4		4						2		1		1		2		1		1	
Държавни помощи					7		5				2		2			2				
Енергетика																	1		1	
Земеделие	2		3														1		1	
Икономическо, социално и териториално сближаване					1		1						1		1					
Институционално право	1		1						1			1	1		1					
Конкуренция	2		2		3		3		4		4		2		2		2		2	
Митнически съюз и Обща митническа тарифа													1		1					
Обществени поръчки	2		2		2		2										2		1	
Обществено здраве	1		1										5	1	3		1		2	
Ограничителни мерки (външна дейност)	5	1	2	1	10		10		30	2	12	7	10	4	16		4		4	
Околна среда	1			1					2		2						5	5		
Правилник за длъжностните лица		1																		
Производство	1		1																	
Свободно предоставяне на услуги	1	1																		
Социална политика									1			1								
Търговска политика	2		2						3		2		3		2		15	2	14	1
Общо	22	3	18	2	24		22		43	2	23	9	26	5	28	2	32	7	26	1

¹ Съгласно член 76а от Процедурния правилник Общият съд може да реши определено дело да се разгледа по реда на бързото производство. Тази разпоредба се прилага от 1 февруари 2001 г.

² Влизането в сила на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на 1 декември 2009 г. наложи промяна при представянето на областта, с която е свързан искът или жалбата. В резултат на това бяха преразгледани данните за 2009 г.

³ Случаите на „липса на произнасяне“ са следните: оттегляне на молбата, отказ от иска или оттегляне на иска или жалбата и случаите, в които производството по иска или жалбата приключва с постановяване на определение, без Общият съд да се е произнесъл по молбата делото да се разгледа по реда на бързото производство.

15. Други — Съдебни актове на Общия съд, срещу които е подадена жалба пред Съда (1990—2013)

	Брой на обжалваните съдебни актове	Общ брой на съдебните актове, подлежащи на обжалване ¹	Процент на обжалваните съдебни актове
1990 г.	16	46	35 %
1991 г.	13	62	21 %
1992 г.	25	86	29 %
1993 г.	17	73	23 %
1994 г.	12	105	11 %
1995 г.	47	143	33 %
1996 г.	27	133	20 %
1997 г.	35	139	25 %
1998 г.	67	224	30 %
1999 г.	60	180	33 %
2000 г.	67	225	30 %
2001 г.	69	230	30 %
2002 г.	47	225	21 %
2003 г.	66	260	25 %
2004 г.	53	261	20 %
2005 г.	64	297	22 %
2006 г.	77	281	27 %
2007 г.	78	290	27 %
2008 г.	84	339	25 %
2009 г.	92	371	25 %
2010 г.	98	338	29 %
2011 г.	158	533	30 %
2012 г.	132	514	26 %
2013 г.	144	510	28 %

¹ Общ брой на съдебните актове, подлежащи на обжалване — съдебни решения, определения по обезпечителни производства и определения за недопускане на встъпване, както и всички определения, които слагат край на производството, освен определенията за заличаване и за препращане — за които е изтекъл срокът за обжалване или срещу които е била подадена жалба.

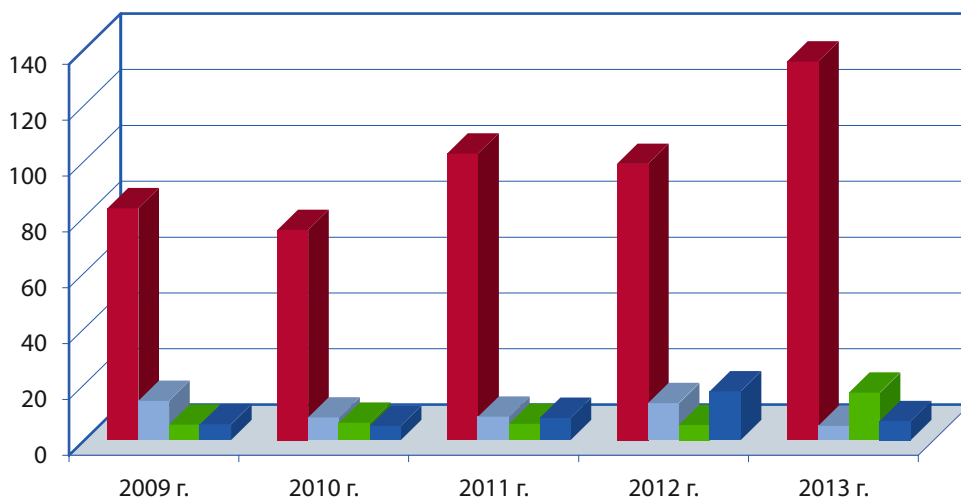
16. Други — Разпределение на жалбите пред Съда според вида на производството (2009—2013)

	2009 г.			2010 г.			2011 г.			2012 г.			2013 г.		
	Обжалвани съдебни актове	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %	Обжалвани съдебни актове	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %	Обжалвани съдебни актове	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %	Обжалвани съдебни актове	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %	Обжалвани съдебни актове	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %
Държавни помощи	23	51	45 %	17	34	50 %	10	37	27 %	18	52	35 %	16	52	31 %
Конкуренция	11	45	24 %	15	33	45 %	49	90	54 %	24	60	40 %	28	73	38 %
Публична служба	1	3	33 %				1	1	100 %						
Интелектуална собственост	25	153	16 %	32	140	23 %	39	201	19 %	41	190	22 %	38	183	21 %
Други преки иски или жалби	32	119	27 %	34	131	26 %	59	204	29 %	47	208	23 %	62	202	31 %
Производства по обжалване											2	0 %			
Особени производства										2	2	100 %			
Общо	92	371	25 %	98	338	29 %	158	533	30 %	132	514	26 %	144	510	28 %

17. Други — Изход на производството по обжалване пред Съда (2013) (съдебни решения и определения)

	Отхвърляне на жалбата	Пълна или частична отмяна без връщане на делото	Пълна или частична отмяна с връщане на делото	Заличаване на делото от регистъра/Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество	Общо
Данъчни въпроси	1				1
Достъп до документи	4		2		6
Държавни помощи	18		5		23
Защита на потребителите	1				1
Земеделие	5				5
Икономическо, социално и териториално сближаване	3	1			4
Институционално право	19	1	2		22
Интелектуална и индустриална собственост	25	1	2	5	33
Конкуренция	33	1	1	1	36
Митнически съюз и Обща митническа тарифа	2				2
Обща външна политика и политика на сигурност	9	1	2		12
Обществени поръчки	2				2
Обществено здраве	1				1
Околна среда	1				1
Правилник за длъжностните лица	2				2
Свободно движение на хора	2				2
Свободно предоставяне на услуги	1				1
Социална политика	1				1
Транспорт	1				1
Търговска политика	3		1		4
Общо	134	5	15	6	160

18. Други — Изход на производството по обжалване пред Съда (2009—2013) (съдебни решения и определения)

■ Отхвърляне на жалбата

■ Пълна или частична отмяна без връщане на делото

■ Пълна или частична отмяна с връщане на делото

■ Заличаване на делото от регистъра/Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Отхвърляне на жалбата	83	73	101	98	134
Пълна или частична отмяна без връщане на делото	12	6	9	12	5
Пълна или частична отмяна с връщане на делото	4	5	6	4	15
Заличаване на делото от регистъра/Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество	5	4	8	15	6
Общо	104	88	124	129	160

19. Други — Общо развитие (1989—2013)

Образувани, приключени и висящи дела

	Образувани дела ¹	Приключени дела ²	Висящи дела към 31 декември
1989 г.	169	1	168
1990 г.	59	82	145
1991 г.	95	67	173
1992 г.	123	125	171
1993 г.	596	106	661
1994 г.	409	442	628
1995 г.	253	265	616
1996 г.	229	186	659
1997 г.	644	186	1 117
1998 г.	238	348	1 007
1999 г.	384	659	732
2000 г.	398	343	787
2001 г.	345	340	792
2002 г.	411	331	872
2003 г.	466	339	999
2004 г.	536	361	1 174
2005 г.	469	610	1 033
2006 г.	432	436	1 029
2007 г.	522	397	1 154
2008 г.	629	605	1 178
2009 г.	568	555	1 191
2010 г.	636	527	1 300
2011 г.	722	714	1 308
2012 г.	617	688	1 237
2013 г.	790	702	1 325
Общо	10 740	9 415	

¹ 1989 г.: Съдът препраща 153 дела на новосъздадения Общ съд.

1993 г.: Съдът препраща 451 дела вследствие на първото разширяване на правомощията на Общия съд.

1994 г.: Съдът препраща 14 дела вследствие на второто разширяване на правомощията на Общия съд.

2004—2005 г.: Съдът препраща 25 дела вследствие на третото разширяване на правомощията на Общия съд.

² 2005—2006 г.: Общият съд препраща 118 дела на новосъздадения Съд на публичната служба.

Глава III

Съд на публичната служба
на Европейския съюз

А — Дейност на Съда на публичната служба през 2013 г.

От председателя Sean Van Raepenbusch

1. Съдебната статистика на Съда на публичната служба показва, че през 2013 г. е намалял броят на образуваните дела (160) в сравнение с предходната година (178). 2012 г. обаче се откроява като годината, през която Съдът на публичната служба е регистрирал най-големия брой нови дела от своето създаване. Броят на делата, образувани през 2013 г., от друга страна, е сравним с този през 2011 г. (159). Той обаче продължава да е чувствително по-висок отколкото през предходните години (139 през 2010 г., 113 през 2009 г. и 111 през 2008 г.).

Преди всичко следва да се подчертае, че броят на приключените дела (184) е нараснал значително в сравнение с този от последната година (121), който, наистина, се дължи на смяната в края на 2011 г. на трима от седемте съдии в състава на Съда на публичната служба. Така или иначе този съд отбелязва най-добрия в количествено отношение резултат от създаването си досега.

От гореизложеното следва, че в сравнение с миналата година броят на висящите дела е намалял (211 спрямо 235 към 31 декември 2012 г.). Този брой обаче продължава да е по-висок, отколкото към 31 декември 2011 г. (178). Същевременно средната продължителност на производствата остава почти непроменена (14,7 месеца през 2013 г. спрямо 14,8 месеца през 2012 г.).

През разглеждания период председателят на Съда на публичната служба постанови 3 определения по молби за допускане на обезпечение, като през 2012 г. броят на тези определения е 11, а през 2011 г. — 7.

Наред с това съдебната статистика за 2013 г. показва, че пред Общия съд на Европейския съюз са подадени 56 жалби срещу актове на Съда на публичната служба, което представлява увеличение в сравнение с 2011 г. (44) и с 2012 г. (11). В това отношение трябва обаче да се подчертае, че 22 от подадените през 2013 г. жалби са от един и същ жалбоподател. Освен това, от 39 разгледани през 2013 г. жалби, 30 са отхвърлени, а 9 — уважени изцяло или отчасти; при това 4 от делата, завършили с отменително решение, са върнати за ново разглеждане.

По-нататък, 9 дела са уредени по взаимно съгласие на основание член 69 от Процедурния правилник, докато през предходната година тези дела са 4. Така Съдът на публичната служба достига равнището от 2011 г. (8).

2. Важно е също да се подчертае, че през 2013 г. се състоя нова промяна в състава на Съда на публичната служба с встъпването в длъжност на нов член поради предсрочното напускане на един съдия.

3. В изложението, което следва, ще бъдат представени най-значимите актове на Съда на публичната служба.

I. Процесуални аспекти

Условия за допустимост

1. Акт с неблагоприятни последици

В Решение от 11 декември 2013 г. по дело Verile и Gjergji/Комисия (F-130/11) Съдът на публичната служба приема, че в областта на прехвърлянето на пенсионните права, предложението за бонус към признатия осигурителен стаж, което компетентните служби в институцията представят на длъжностното лице за съгласие, е едностранен акт, който може да бъде отделен от процесуалната рамка, в която възниква, и който произтича пряко от изрично предоставеното с член 11, параграф 2 от приложение VIII към Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз (наричан по-нататък „Правилникът“) индивидуално право на длъжностните лица и другите служители при постъпването им на служба за Съюза. Ето защо Съдът на публичната служба постановява, че такова предложение представлява акт с неблагоприятни последици за длъжностното лице, подало молба за прехвърляне на пенсионните му права.

2. Срок за обжалване

Не са редки случаите, в които длъжностни лица или служители подават последователни административни жалби срещу един и същ акт. Тези административни жалби са допустими ако са подадени в срока по член 90, параграф 2 от Правилника. Възниква обаче въпросът кога започва да тече срокът за обжалване по съдебен ред. В Решение от 23 октомври 2013 г. по дело D'Agostino/Комисия (F-93/12) Съдът на публичната служба взема предвид датата на получаване на решението, в което администрацията е приела своето становище относно всички доводи, изложени от жалбоподателя в срока за подаване на административна жалба. По-конкретно ако втората административна жалба е със същия обхват като първата, доколкото не съдържа нито ново искане, нито ново твърдение за нарушение или ново доказателство, решението за отхвърляне на тази втора административна жалба трябва да се счита за акт, който изцяло потвърждава отхвърлянето на първата, и срокът за подаване на жалба по съдебен ред тече от датата на това отхвърляне. В замяна на това в хипотезата, когато втората административна жалба съдържа елементи, които са нови по отношение на първата административна жалба, решението за отхвърляне на втората административна жалба представлява ново решение, прието след преразглеждане на решението за отхвърляне на първата административна жалба в светлината на втората административна жалба, и именно от това второ решение за отхвърляне започват да текат сроковете за обжалване по съдебен ред.

3. Компетентност

В своето Решение от 16 септември 2013 г. по дело Wurster/ЕИРП (F-20/12 и F-43/12) Съдът на публичната служба приема, че доброто правораздаване изисква той да разгледа служебно абсолютното основание за отмяна, изведено от несъобразяване на приложното поле на закона, тъй като в случая обжалваното решение било прието въз основа на разпоредби, които не се прилагат спрямо жалбоподателя. Като припомня Решение на Първоинстанционния съд от 15 юли 1994 г. по дело Browet и др./Комисия (T-576/93—T-582/93) Съдът на публичната служба постановява, че не би изпълнил ролята си на съд относно законосъобразността, ако не отбележи, дори при липса на оспорване от страните по този въпрос, че обжалваното решение е взето въз основа на норма, която не може да намери приложение в дадения случай.

4. Производство

Сезиран с жалба, която има проблем със структурирането на изложението, в своето Решение от 30 септември 2013 г. по дело ВР/Агенция за основните права (F-38/12) Съдът на публичната служба приема, че не е негово задължение служебно да групира изтъкнатите във връзка с различни искания доводи, твърдения за нарушение и основания на жалба. Той постановява още, че твърдение за нарушение, повдигнато в рамките на искане за отмяна на първо решение, не може да бъде взето предвид в подкрепа на друго искане за отмяна на второ решение, при това независимо, че посоченото твърдение за нарушение поставя под въпрос по-скоро валидността на последното решение.

II. По същество

Общи условия за валидност на актовете

1. Задължение за произнасяне след индивидуално и обстойно разглеждане на случая

Съдът на публичната служба многократно напомня задължението на институциите да разгледат обстойно всеки отделен случай преди да вземат решение. В своето Решение от 19 март 2013 г. по дело BR/Комисия (F-13/12) Съдът на публичната служба подчертава по-конкретно, че задължението на институциите да разгледат надлежно, пълно и безпристрастно всяка преписка, произтича от правото на добра администрация, както и от задължението за полагане на грижа и от принципа на равно третиране. Във връзка с това Съдът на публичната служба постановява в своето Решение от 17 октомври 2013 г. по дело BF/Сметна палата (F-69/11), че комисия, на която е възложено да извърши предварителен подбор измежду кандидатите за дадена длъжност, трябва да изложи пред органа по назначаването (наричан по-нататък „ОН“) съответните заслуги на избраните на този етап кандидати, тъй като на ОН трябва да бъде дадена възможност сам да проучи и да прецени елементите от оценката на тези кандидати, за да може да извърши възложения му окончателен избор. От друга страна фактът, че такава комисия не извършва сравнение между заслугите на неизбраните кандидати сам по себе си не може да причини вреда.

2. Задължение за мотивиране

Нерядко вътрешни уредби възлагат на комисия за предварителен подбор да изготви за ОН мотивиран доклад относно кандидатите за дадена длъжност. В това отношение Съдът на публичната служба приема в своето Решение по дело BF/Сметна палата, посочено по-горе, че изискваните мотиви трябва да съдържат всички елементи от оценката, необходими за да позволят на ОН да упражни правилно широките си правомощия в областта на назначаването, тъй като в противен случай подобни разпоредби биха се обезсмислили. Така мотивираният доклад трябва, накрая, да даде възможност на ОН да разбере извършената от комисията за предварителен подбор оценка на избраните кандидати и после самият той, след като съпостави кандидатите, да избере най-подходящия да упражнява функциите, посочени в обявлението за наемане на работа.

По-нататък в своето Решение от 6 март 2013 г. по дело Scheefер/Парламент (F-41/12) Съдът на публичната служба подчертава, че мотивите не могат да се считат за непълни, тъй като не навлизат в подробности. Всъщност мотивите са достатъчни, ако излагат фактите и правните

съображения, които имат основно значение в структурата на решението, поради което администрацията не е длъжна да мотивира мотивите си.

От друга страна, понякога съдебната практика задължава администрацията да изложи по-подробни мотиви.

По смисъла на Решение от 11 юли 2013 г. по дело Tzirani/Комисия (F-46/11) това е така при решенията за приключване на разследване, започнало по искане за съдействие поради оказан психически тормоз, без да се предприемат последващи действия. В това решение Съдът на публичната служба постановява, че за разлика от повечето административни актове, които могат да имат неблагоприятни последици за длъжностното лице, такива решения се приемат в особена фактическа обстановка. Често срещана характеристика на тормоза — когато е установено, че е налице такова положение — е неговата продължителност и пагубно отражение върху здравословното състояние на жертвата. Освен това подобно положение засяга основно не финансовите интереси или кариерата на длъжностното лице, а уронва неговата личност, достойнство и физическа или психологическа цялост.

По-нататък, в същото решение според Съда на публичната служба, тъй като жалбоподателят е убеден, че е станал жертва на тормоз, задължението да се положи грижа изисква стриктно тълкуване на предвиденото в член 25, втора алинея от Правилника задължение за мотивиране. Следователно, институцията е длъжна да мотивира своя отказ по искане за съдействие възможно най-обстойно, без жалбоподателят да трябва да чака отговора на административната жалба за да узнае мотивите.

3. Изпълнение на отменително съдебно решение

В три Решения от 5 ноември 2013 г. по дела Doyle/Европол (F-103/12), Hanschmann/Европол (F-104/12) и Knöll/Европол (F-105/12) Съдът на публичната служба подчертава, че когато решение на юрисдикция на Съюза отменя решение на администрацията поради нарушение на правото на защита, съответната администрация трябва да докаже, че е приела всички възможни мерки, които са в състояние да премахнат последиците от такава незаконосъобразност. Следователно администрацията не може да се задоволи с твърдението, че вече не е възможно пострадалото от това нарушение лице да се постави в условия, при които да се позове на правото си на защита. Да се приеме такъв начин на действие би означавало да се изпразни от всякакво съдържание задължението да се осигури спазването на това право и да се изпълни съдебното решение, с което се констатира неговото нарушаване. Отменителното съдебно решение би могло да доведе до изплащане на компенсаторна надбавка само когато по причини, които не могат да се вменят на съответната администрация, е обективно трудно, и дори невъзможно, да се премахнат последиците от нарушението на правото на защита.

Кариера на длъжностните лица и на служителите

Съдът на Съюза счита, че конкурсната комисия разполага с широко право на преценка, когато проверява дали дипломата на кандидата съответства на областта, в която се провежда конкурса, или естеството и продължителността на необходимия професионален опит. Ето защо Съдът на публичната служба трябва да провери само дали при упражняването на това право не е допусната явна грешка в преценката. Със своето Решение от 7 октомври 2013 г. по дело Thomé/Комисия (F-97/12) Съдът на публичната служба допълва тази съдебна практика като приема, че когато въпросът е дали дипломата на кандидата е призната от законодателството на държавата, в която е била издадена, или дали, предвид това законодателство, тя отговаря на изискваното от обявлението за конкурс ниво, тълкуването, което комисията или ОН — въз

основа на административна жалба — дава на националното законодателство, не попада в обхвата на нейното/неговото широко право на преценка, така че съдът на Съюза трябва да упражни пълен контрол относно това тълкуване.

Освен това съгласно съдебната практика ако след публикуването на обявление за конкурс ОН установи, че изискванията са по-строги, отколкото го налагат нуждите на службата, той може да продължи процедурата, като назначи, ако е необходимо, по-малък брой лица, издържали конкурса, в сравнение с първоначално предвидения, или да повтори конкурсната процедура, като оттегли първоначалното обявление за конкурс и го замени с коригирано обявление. В своите Решение от 13 март 2013 г. по дело Mendes/Комисия (F-125/11) и Решение от 21 март 2013 г. по дело Taghani/Комисия (F-93/11) Съдът на публичната служба уточнява, че ОН не може да изменя в хода на процедурата правилата за цифровото оценяване на някои тестове за да увеличи броя на кандидатите, които са получили минимална оценка на въпросните тестове. Подобен подход всъщност намалява шансовете на успешно преминалите тези тестове съгласно първоначалните правила да се класират сред най-добрите кандидати. В това отношение Съдът на публичната служба изтъква, че с прилагането на въпросното изменение спрямо кандидатите се нарушават принципите на защита на оправданите правни очаквания и на правната сигурност, тъй като те са имали основание да очакват кандидатите, допуснати до изпитите, да бъдат избрани само сред тези, които са получили изисквания минимум на тестовете за достъп съгласно правилата за оценяване, предвидени в обявлението за конкурс.

Права и задължения на длъжностните лица и служителите

1. Недопускане на дискриминация въз основа на възраст

Става дума за това дали назначаването в начална кариерна степен на успешно издържалия конкурс кандидат, придобил извън институцията значителен професионален опит, представлява основана на възраст дискриминация, доколкото заинтересованото лице не би могло да очаква перспективи за професионално развитие, еднакви с тези на по-младите успешно издържали конкурса кандидати. В своето Решение от 12 декември 2013 г. по дело BV/Комисия (F-133/11) Съдът на публичната служба приема в това отношение, че когато обявление за конкурс, публикувано с оглед наемане на работа на длъжностни лица в определена степен, изисква от кандидатите да отговарят на минимални условия за професионален опит, всички успешно издържали този конкурс кандидати, независимо от възрастта и предходния им професионален им опит, трябва да бъдат разглеждани като лица, които са в едно и също положение що се отнася до класирането им в степен. Наистина Съдът на публичната служба признава, че успешно издържалите такъв конкурс кандидати, които са станали част от европейската публична служба след като са придобили значителен професионален опит извън институциите, не биха могли да очакват перспективи за професионално развитие, еднакви с тези на успешно издържалите конкурса кандидати, които са се присъединили към тази публична служба на по-ранна възраст, тъй като по принцип кариерата на първите ще бъде по-кратка от тази на вторите. Както обаче подчертава Съдът на публичната служба, това положение не е основана на възраст дискриминация, а се дължи на обстоятелства, които са специфични за всеки един от тези успешно издържали конкурса кандидати.

2. Дискриминация, основана на пола

Отпускът за бременност и раждане отговаря на необходимостта от закрила, от една страна, на биологичното състояние на жената по време на бременността ѝ и след това, а от друга страна, на особените отношения между жената и детето ѝ в периода, който следва

бременността и раждането. В Решение от 11 юли 2013 г. по дело Haupt–Lizer/Комисия (F-86/12) Съдът на публичната служба обаче констатира, че макар да ограничава до две седмици около раждането периода, през който жената носи задължението да не полага труд, законодателят на Съюза не е възнамерявал да въвежда презумпцията, че е невъзможно съответното лице да извършва каквото и да било във връзка с професионална си дейност по време на останалите седмици от отпуска за бременност и раждане. Ето защо, тъй като жалбоподателката е била уведомена след този двуседмичен период за това, че е била включена в списъка с резерви от конкурса, в който е участвала, и понеже тя не е посочила никакво особено обстоятелство от медицински характер, в случая Съдът на публичната служба отказва да приеме, че отпускът за бременност и раждане е пречка да се предприемат действия във връзка с назначаването на работа. Всъщност, макар жалбоподателката да е имала право да се посвети изцяло на детето си по време на своя отпуск за бременност и раждане, тя не може да използва този личен избор като предлог да твърди, че е станала жертва на дискриминация, основана на пола.

Освен това в същото решение Съдът на публичната служба приема, че упражняването от жалбоподателката на правото ѝ на отпуск за отглеждане на дете не е могло да ѝ попречи да участва в процедура по назначаване и че отказът да се вземе предвид този отпуск не представлява основана на пола дискриминация. В това отношение Съдът на публичната служба отбелязва, че възможност да вземат отпуск за отглеждане на дете имат както жените, така и мъжете и че предоставената във връзка с този отпуск закрила не е толкова широка, колкото е закрилата във връзка с отпуска за бременност и раждане.

3. Психически тормоз

В продължение на своето Решение от 9 декември 2008 г. по дело Q/Комисия (F-52/05, отменено по друга причина с Решение на Общия съд на Европейския съюз от 12 юли 2011 г. по дело Комисия/Q, T-80/09 P) Съдът на публичната служба постановява в своето Решение по дело Tzirani/Комисия, посочено по-горе, че решение, което приключва — без да се предприемат последващи действия — проверка по искане за съдействие, основано на твърдение за тормоз, нарушава член 12а, параграф 3 от Правилника по-специално, когато мотивът за това решение е липса на злонамереност при предполагаемия тормоз. В същото решение Съдът на публичната служба постановява, че член 25, втора алинея от Правилника не изисква на подалото искане за съдействие лице да се предостави нито окончателния доклад от административното разследване, нито протоколите от проведените в хода на това разследване изслушвания. Същевременно — при условие, че не се засяга защитата на интересите на разследваните лица и на свидетелите в разследването — с нито една разпоредба от Правилника не се забранява и предоставянето на окончателния доклад.

Освен това член 12а от Правилника, приложим за договорно наетите служители гласи, че те не могат да търпят никакви неблагоприятни последици от страна на институцията, която ги е наела на работа, когато са жертви на тормоз. При все това в своето Решение по дело D'Agostino/Комисия, посочено по-горе Съдът на публичната служба отбелязва, че тази разпоредба има за цел само да защити длъжностните лица и другите служители от всякакъв тормоз, така че тя не би могла да възпрепятства институцията да прекрати договорно правоотношение на легитимно основание, свързано с интереса на службата, което няма нищо общо с какъвто и да било тормоз.

4. Достъп до класифицирана информация

В Решение от 21 ноември 2013 г. по дело Arguelles Arias/Съвет (F-122/12) Съдът на публичната служба за пръв път се произнася по тълкуването на Решение на Съвета 2011/292. Този съд

приема, че единствено ОН или органът, оправомощен да сключва договори (наричан по-нататък „ООСД“) може, след проведено от компетентните национални органи проучване за надеждност, да вземе решение, с което предоставя или отказва да предостави разрешение за достъп до класифицирана информация на персонала на Съвета. Тъй като не е обвързан от заключенията на проведеното от националните органи проучване за надеждност, дори когато резултатът от това проучване е благоприятен, ОН или ООСД на Съвета не е длъжен да предоставя на заинтересованото лице разрешение за достъп, ако при него има риск от уязвимост и така съответният орган запазва възможността да откаже да му го предостави въз основа на задължението на институциите да вземат предпазни мерки.

5. Задължение за лоялност и за сътрудничество

В същото Решение по дело Arguelles Arias/Съвет, посочено по-горе, Съдът на публичната служба приема, че жалбоподателят не е изпълнил задължението си за лоялност и за сътрудничество към наелата го на работа институция, като е отказал да ѝ даде документите, които е представил на националния орган, и които е можело да докажат основателността на благоприятното решение на този орган, макар жалбоподателят да е бил единственото лице, което е могло да ѝ ги предостави.

6. Достъп до медицинското досие

Според постановеното от Съда на публичната служба в неговото Решение от 16 септември 2013 г. по дело CN/Съвет (F-84/12) не може да се счита, че член 26а от Правилника нарушава 41, параграф 2, буква б) от Хартата на основните права на Европейския съюз, доколкото посоченият член 26а признава на длъжностните лица правото да се запознават с медицинските си досиета и уточнява, че този достъп се извършва при условия и ред, определени от институциите. Всъщност, член 41, параграф 2, буква б) от Хартата не изисква длъжностните лица да имат във всички случаи пряк достъп до медицинските си досиета, а дава право на непряк достъп, когато свързаните с поверителността легитимни интереси и професионалната тайна обосновават това.

Заплати и социални придобивки на длъжностните лица

1. Дневна надбавка

В своето Решение от 19 март 2013 г. по дело Infante García-Consuegra/Комисия (F-10/12) Съдът на публичната служба приема, че дневната надбавка, посочена в член 10, параграф 1 от приложение VII към Правилника, се отпуска при две условия: от една страна, условието за промяна на постоянното местопребиваване за да се изпълнят изискванията на член 20 от Правилника, а от друга страна, условието да са понесени разходи или неудобства, причинени от необходимостта от преместване или от временно настаняване по мястото на работа. За сметка на това, за отпускането на дневната надбавка няма условие съответното длъжностно лице да докаже, че е било длъжно временно да запази в мястото си на произход или на преходната работа жилище, от което да възникват разходи. По-нататък, освен ако в нарушение на Правилника длъжностните лица не бъдат автоматично лишени от правото на дневна надбавка, не може да се приеме, че само лицата, свързани с институциите с правоотношение за определен срок, биха могли да бъдат разглеждани като временно настанени по мястото на работа дотогава, докато не се осъществи преместването. В същото решение Съдът на публичната служба уточнява още, че тъй като горните условия са кумулативни, съответното длъжностно лице трябва да представи доказателства, че е понесло разходи или неудобства, причинени от необходимостта да се премести или да се настани временно по мястото на

работа. Администрацията обаче следва да зачита избора на заинтересованото лице що се отнася до това къде да живее през времето, което му е необходимо, за да намери постоянно жилище в новото място на работа. Ето защо, освен ако не са налице сериозни подозрения и явни индиции, че липсва действително съответствие между предявените разходи и реалното положение на заинтересованото лице, администрацията не може да поставя под въпрос избора на длъжностното лице.

2. Здравно осигуряване

В своето Решение от 16 май 2013 г. по дело *Pretis Cagnodo и Trampuz de Pretis Cagnodo/Комисия (F-104/10)* Съдът на публичната служба констатира, че нито Общите правила за здравното осигуряване (наричани по-нататък „ОПЗО“), посочени в член 72 от Правилника, нито в приетите от Комисията общи разпоредби за изпълнение съществува разпоредба, която задължава осигурените в ОПЗО лица да се снабдят с надлежно изготвена проформа фактура и да я изпратят в здравноосигурителната служба с молбата за поемане на разходи за бъдеща хоспитализация. Съдът отбелязва също, че не е фиксирана горна граница за възстановяване на дневните пари за болничен престой при хоспитализация, а приложимата уредба предвижда единствено, че не подлежи на възстановяване делът от разноските, който се счита за прекомерен в сравнение с нормалните цени в страната, в която са направени тези разноски.

В същото решение Съдът на публичната служба постановява, че Комисията е длъжна да управлява ОПЗО в съответствие с принципа на добрата администрация. При прекомерни разходи за болничен престой, задължението за полагане на грижа изисква от Комисията и оттук — от здравноосигурителните служби, преди да платят фактурата, дори при наличие на поемане на разходи, да получат информация в писмен вид от страна на болничното заведение и да уведомят осигуреното лице за проблема. Ако не направят това, здравноосигурителните служби не могат да оставят осигурените лица да понесат суми, счетени за прекомерни.

Съдът на публичната служба уточнява и задачата на лекарската комисия, предвидена в член 23 от ОПЗО, и обхвата на контрола, който той упражнява върху нея. В Решение от 2 октомври 2013 г. по дело *Nardone/Комисия (F-111/12)* той напомня, че лекарската комисия трябва да дава напълно обективна и независима преценка по медицински въпроси и че тази задача изисква, от една страна, посочената комисия да разполага с всички данни, които могат да й бъдат полезни, и от друга страна, да има пълна свобода на преценка. Съдът на Съюза е оправомощен да провери единствено, от една страна, дали посочената комисия е била учредена и е действала законно, и от друга страна, дали нейното становище е редовно, а именно дали е надлежно мотивирано. В същото решение Съдът на публичната служба уточнява, че когато разглежда сложни въпроси от медицинско естество, свързани по-специално с трудна диагноза, лекарската комисия трябва да посочи в становището си на кои данни от досието се основава и в случай на значителни несъответствия да уточни по какви причини дава различно заключение в сравнение с някои по-ранни медицински доклади, които се отнасят до заинтересованото лице и са по-благоприятни за него. Все в същото решение Съдът на публичната служба накрая приема, че лекарската комисия спазва изискванията за мотивиране, за последователност и за точност, първо, когато взема позиция по медицински установеното наличие на всяко от заболяванията и на всяко от разстройствата, от които заинтересованото лице е обявило, че страда, при това достатъчно ясно и недвусмислено, така че да могат да се преценят съображенията, на които са се основали авторите на доклада, после, когато тя също така ясно и недвусмислено взема позиция относно това дали установените според нея заболявания или разстройства се дължат евентуално на злополука или са свързани с професията, и накрая, когато от прочита на становището на лекарската комисия може да се

установи понятна връзка между съдържащите се в него медицински констатации и всяко от неговите заключения.

3. Пенсии

В своето Решение по дело Verile и Gjergji/Комисия, цитирано по-горе, Съдът на публичната служба дава различни уточнения що се отнася до прехвърлянето на пенсионни права. При прехвърлянето на придобити в рамките на Съюза права към национална пенсионна схема (наричано по-нататък „прехвърляне „out“), член 11, параграф 1 от приложение VIII към Правилника предвижда, че съответното длъжностно лице има право да му бъде прехвърлена „актюерската равностойност, [актуализирана към датата на реалния трансфер], на пенсионните му права, [които е придобило в Съюза]“. Когато обаче придобити в държава членка пенсионни права се прехвърлят в пенсионната схема на Съюза (наричано по-нататък „прехвърляне „in“), параграф 2 на същата разпоредба предвижда, че на съответното длъжностно лице може да бъде прехвърлена в Съюза „капиталовата стойност, [актуализирана към датата на реалния трансфер,] на придобитите от него пенсионни права [по националната или международна схема, към която е било осигурено до този момент]“. В случая на прехвърляне „out“, прехвърляната парична сума е „актюерската равностойност“ на придобитите в Съюза права. При прехвърляне „in“, прехвърляната парична сума е „[актуализираната] капиталова стойност“, а именно парична сума, която практически представлява правата, придобити по националната или международна пенсионна схема, актуализирана към датата на реалния трансфер.

При това положение Съдът на публичната служба изтъква, че „актюерската равностойност“, посочена в член 11, параграф 1 от приложение VIII към Правилника, и „[актуализираната] капиталова стойност“ по параграф 2 на същия член са две отделни правни понятия и всяко от тях попада в обхвата на независими една от друга схеми. Действително, в Правилника „актюерската равностойност“ е автономно понятие, присъщо на пенсионната схема на Съюза. Съгласно член 8 от приложение VIII към Правилника тя „означава капиталовата стойност на натрупаните права [на пенсия за осигурителен стаж] на длъжностното лице според таблицата на смъртността, посочена в член 9 от приложение XII [към Правилника], и при годишна лихва от 3,1 %, чийто размер подлежи на преразглеждане по реда, предвиден в член 10 от приложение XII [към Правилника]“. За разлика от това понятие Правилникът не дефинира „[актуализираната] капиталова стойност“ и не посочва метода за изчисляването ѝ, тъй като нейното изчисляване и начина, по който то се контролира, са изцяло в компетентността на съответните национални или международни органи. Що се отнася до изчисляването от компетентните национални или международни органи с оглед прехвърляне „in“ на „[актуализираната] капиталова стойност“, този капитал се определя въз основа на приложимото национално право и определения в него условия и ред или, когато става дума за международна организация, от собствените ѝ правила, а не на основание член 8 от приложение VIII към Правилника и съгласно определения в тази разпоредба лихвен процент. Предвид гореизложените съображения Съдът на публичната служба постановява, че член 2 от Регламент № 1324/2008⁷, който променя лихвения процент, предвиден в член 8 от приложение VIII към Правилника за прехвърлянията „out“, не следва да се взема предвид при изчисляването на капитала, който съответства на пенсионните права, придобити от длъжностните лица или от служителите преди постъпването им на служба в Съюза, и че когато актуализират подлежащия на прехвърляне капитал съответните национални или международни органи не са длъжни непременно да вземат предвид тази разпоредба.

В Решение от 11 декември 2013 г. по дело Andres и др./ЕЦБ (F-15/10) Съдът на публичната служба освен това прилага съдебната практика, съгласно която длъжностното лице може да

се позовава на придобито право само ако неговият правопораждащ факт е възникнал при действието на схема по Правилника, която предхожда въведеното в нея изменение. При това положение, когато служител достигне 60 годишна възраст, която му дава право да иска незабавно изчисляване на пенсионните му права и изплащането на пенсия, пораждащият правото на пенсия факт е достигането на тази възраст и служителят не може да се позовава на правото, придобито при предходната пенсионна схема, след като не е достигнал тази възраст към момента на изменението на пенсионната схема.

Накрая, съществува ясно разграничение между определянето на пенсионните права и произтичащото от него плащане на пенсия. Предвид това разграничение се приема, че придобитото право не е нарушено, когато настъпилите промени в действително изплащаните суми са резултат от прилагането на корекционни коефициенти към пенсиите в зависимост от страната, в която пребивава придобилото право на пенсия лице, тъй като тези промени не засягат самото право на пенсия. В своето Решение по дело Andres и др./ЕЦБ, посочено по-горе, Съдът на публичната служба счита, че тази съдебна практика се отнася и до коефициентите за преобразуване на пенсиите, използвани за изчисляването на сумите, които реално трябва да бъдат изплатени, тъй като тези коефициенти не са конститутивни елементи на самите пенсионни права.

Спорове във връзка с наемането по договор

В своето Решение по дело BR/Комисия, посочено по-горе, Съдът на публичната служба припомня, че дадена институция често разполага с широко право на преценка не само в отделни случаи, но и в рамките на обща политика, установена евентуално посредством вътрешно решение с общо приложение, с което тя сама се ограничава при упражняването на своето право на преценка. Съдът на публичната служба обаче припомня също, че такова вътрешно решение не може да води до пълен отказ от страна на институцията от възложеното ѝ с член 8, първа алинея от Условието за работа на другите служители (по-нататък „УРДС“) правомощие да сключва или да подновява, в зависимост от обстоятелствата, договор на срочно нает служител по смисъла на член 2, буква б) или г) от УРДС до максималния срок от шест години. Освен това в посоченото по-горе решение Съдът на публичната служба отбелязва, че ООСД не може да се откаже от правото си на преценка, възложено му с член 8, втора алинея от УРДС като приложи механично така нареченото правило за „шестте години“ по член 3, параграф 1 от Решение на Комисията от 28 април 2004 г., според което общата продължителност на всички видове договори или назначения, въз основа на които служител, който не е на постоянна работа, предоставя услуги, не може да превишава шест години, изчислени в рамките на период от дванадесет години. В частност, механичното прилагане на това правило не може да обоснове ограничаване на назначаването на служител за срок, по-кратък от разрешения с член 8, втора алинея от УРДС. Всъщност такъв отказ от посоченото право на преценка би означавал ООСД да наруши принципа на добрата администрация, задължението за полагане на грижа и принципа на равното третиране.

По-нататък в Решение по дело D'Agostino/Комисия, посочено по-горе, Комисията е възнамерявала да се позове на факта, че ООСД е трябвало да обоснове особено важен интерес за да поднови договора на жалбоподателя с мотива, че в такъв случай приложимата уредба би изисквала този орган да поднови посочения договор за неопределено време. В своето решение Съдът на публичната служба обаче приема, че институцията не може, без да допуска грешка в правото, да поставя интереса на службата от подновяването или неподновяването на договора на служител в зависимост не от нуждите на тази служба, а от задълженията по Правилника, който тя трябва да спазва в случай на подновяване на този договор.

При това положение Съдът на публичната служба постановява в своето Решение по дело Scheefер/Парламент, посочено по-горе, че преквалифицирането на договор, сключен за определен срок, в договор за неопределено време, с което се санкционира съгласно член 8, първа алинея от УРДС фактът, че институцията е сключила с жалбоподателката последователни договори за определен срок, не лишава при все това посочената институция от възможността да прекрати този договор при условията, предвидени в член 47, буква в), подточка i) от УРДС. Всъщност използването на договори за неопределено време не предоставя на бенефициерите им стабилността на назначаването в качеството на длъжностно лице.

Б — Състав на Съда на публичната служба

(Протоколен ред към 8 октомври 2013 г.)

От ляво надясно:

Г-н K. Bradley и г-н E. Perillo, съдии; г-н H. Kreppel, председател на състав; г-н S. Van Raepenbusch, председател; г-жа M. I. Rofes i Pujol, председател на състав; г-н R. Barents и г-н J. Svenningsen, съдии; г-жа W. Hakenberg, секретар.

1. Членове на Съда на публичната служба

(по реда на встъпване в длъжност)

Sean Van Raepenbusch

Роден през 1956 г.; бакалавърска степен по право (Свободен университет в Брюксел, 1979 г.); специализация по международно право (Брюксел, 1980 г.); доктор по право (1989); ръководител на правната служба на Société anonyme du canal et des installations maritimes в Брюксел (1979—1984); длъжностно лице в Комисията на Европейските общности (генерална дирекция „Социални въпроси“, 1984—1988 г.); член на правната служба на Комисията на Европейските общности (1988—1994); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1994—2005); лектор в Университета в Шарлероа (международно и европейско социално право, 1989—1991 г.), в Университета в Монс-Ено (европейско право, 1991—1997 г.), в Университета в Лиеж (право на европейската публична служба, 1989—1991 г.; институционално право на Европейския съюз, 1995—2005 г.; европейско социално право, 2004—2005 г.) и от 2006 г. в Свободния университет в Брюксел (институционално право на Европейския съюз); многобройни публикации в областта на европейското социално право и институционалното право на Европейския съюз; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.; председател на Съда на публичната служба от 7 октомври 2011 г.

Horstpeter Kreppel

Роден през 1945 г.; следва в университетите в Берлин, Мюнхен и Франкфурт на Майн (1966—1972); първи държавен изпит (1972); стажант-магистрат във Франкфурт на Майн (1972—1973 г. и 1974—1975 г.); Колеж на Европа в Брюж (1973—1974); втори държавен изпит (Франкфурт на Майн, 1976 г.); специалист консултант във Федералната служба по заетостта и адвокат (1976); съдия в съд по трудовоправни спорове (провинция Хесен, 1977—1993 г.); преподавател във Fachhochschule für Sozialarbeit във Франкфурт на Майн и във Verwaltungsfachhochschule във Висбаден (1979—1990); национален експерт в правната служба на Комисията на Европейските общности (1993—1996 г. и 2001—2005 г.); аташе по социалните въпроси към посолството на Федерална република Германия в Мадрид (1996—2001); съдия в Съда по трудовоправни спорове във Франкфурт на Майн (февруари—септември 2005 г.); съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Irena Boruta

Родена през 1950 г.; магистър по право от Университета във Вроцлав (1972), доктор по право (Лодз, 1982 г.); адвокат към адвокатурата на Република Полша (от 1977 г.); гостуващ научен сътрудник (Университет Париж X, 1987—1988 г.; Университета в Нант, 1993—1994 г.); експерт на „Solidarnosc“ (1995—2000); професор по трудово право и европейско социално право в Университета в Лодз (1997—1998 г. и 2001—2005 г.), асоцииран професор във Висшето икономическо училище във Варшава (2002), професор по трудово право и осигурително право в Университета „Кардинал Стефан Вишински“, Варшава (2002—2005); заместник-министър на труда и социалните въпроси (1998—2001); член на преговорния екип за присъединяването на Република Полша към Европейския съюз (1998—2001); представител на полското правителство в Международната организация на труда (1998—2001); автор на значителен брой трудове в областта на трудовото право и европейското социално право; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г. до 7 октомври 2013 г.

Maria Isabel Rofes i Pujol

Родена през 1956 г.; юридическо образование (licenciatura en derecho, Universidad de Barcelona, 1981 г.); специализация по международно търговско право (Мексико, 1983 г.); обучение по европейска интеграция (Търговска камара на Барселона, 1985 г.) и по общностно право (Escola d'Administració Pública de Catalunya, 1986 г.); служител в Generalitat de Catalunya (член на правната служба на Министерството на промишлеността и енергетиката, от април 1984 г. до август 1986 г.); член на адвокатската колегия в Барселона (1985—1987); администратор, след това главен администратор в отдела за изследвания и документация на Съда на Европейските общности (1986—1994); съдебен помощник в Съда (в кабинета на генералния адвокат г-н Ruiz-Jarabo Colomer, от януари 1995 г. до април 2004 г.; в кабинета на съдия Löhmus, от май 2004 г. до август 2009 г.); хоноруван преподавател по производства пред общностните съдилища, факултет по право, Universitat Autònoma de Barcelona (1993—2000); голям брой публикации в областта на европейското социално право; член на отделението по жалбите на Службата на Общността за сортовете растения (2006—2009); съдия в Съда на публичната служба от 7 октомври 2009 г.

Ezio Perillo

Роден през 1950 г.; доктор по право и адвокат в Адвокатската колегия на Падуа; асистент, а впоследствие старши научен сътрудник по гражданско и сравнително право в Юридическия факултет на Университета в Падуа (1977—1982); лектор по общностно право в Европейския колеж в Парма (1990—1998) и в юридическите факултети на Университета в Падуа (1985—1987), в Мачерата (1991—1994), в Неапол (1995) и в Университета за изследвания в Милано (2000—2001); член на научния комитет на „Master in European integration“ в Университета в Падуа; длъжностно лице в Съда, дирекция „Библиотека, изследвания и документация“ (1982—1984); съдебен помощник на генералния адвокат М. Mancini (1984—1988); правен съветник на генералния секретар на Европейския парламент Enrico Vinci (1988—1993); също така в рамките на тази институция началник на правната служба (1995—1999); директор на дирекция „Законодателни и помирителни процедури, междуинституционални отношения и отношения с националните парламенти (1999—2004); директор на дирекция „Външни отношения“ (2004—2006); директор на дирекция „Законодателство“ в правната служба (2006—2011); автор на многобройни публикации в областта на италианското гражданско право и правото на Европейския съюз; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2011 г.

René Barents

Роден през 1951 г.; диплома по право, диплома по икономика (Университета „Еразъм Ротердамски“, 1973 г.); доктор по право (Университета в Утрехт, 1981 г.); научен сътрудник по европейско право и международно икономическо право (1973—1974) и доцент по европейско и икономическо право в Institut Europa на Университета в Утрехт (1974—1979) и Университета в Лайден (1979—1981); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1981—1986), началник на отдел „Права съгласно Правилника за длъжностните лица“ в Съда на Европейските общности (1986—1987); член на правната служба на Комисията на Европейските общности (1987—1991); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1991—2000); началник на отдел (2000—2009), и директор на дирекция „Изследване и документация“ на Съда на Европейския съюз (2009—2011); редовен професор (1988—2003) и почетен професор (от 2003 г.) по европейско право в Университета в Мастрихт; съветник в Апелативен съд, Hertogenbosch (1993—2011); член на Кралската академия на науките на Нидерландия (от 1993 г.); многобройни публикации в областта на европейското право; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2011 г.

Kieran Bradley

Роден през 1957 г.; диплома по право (Trinity College, Дъблин, 1975—1979 г.); сътрудник на сенатор Mary Robinson в сферата на изследванията (1978—79 г. и 1980 г.); стипендия „Pádraig Pearse“ за обучение в Колежа на Европа (1979); следдипломно обучение по европейско право в Колежа на Европа (1979—1980); магистратура по право в Университета в Кеймбридж (1980—1981); стаж в Европейския парламент (Люксембург, 1981 г.); администратор в секретариата на правната комисия на Европейския парламент (Люксембург, 1981—1988 г.); член на правната служба на Европейския парламент (Брюксел, 1988—1995 г.); съдебен помощник в Съда (1995—2000); доцент по европейско право в Harvard Law School (2000); член на правната служба на Европейския парламент (2000—2003), а впоследствие началник на отдел (2003—2011) и директор (2011); автор на многобройни публикации; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2011 г.

Jesper Svenningsen

Роден през 1966 г.; завършва право (Candidatus juris) в Университета в Орхус (1989); стажант-адвокат към правния съветник на датското правителство (1989—1991); съдебен помощник в Съда (1991—1993); вписан в Датската адвокатска колегия (1993); адвокат към правния съветник на датското правителство (1993—1995); преподавател по европейско право в Университета в Копенхаген; доцент в Европейски институт по публична администрация, филиал Люксембург, а впоследствие изпълняващ длъжността директор (1995—1999); администратор в правната служба на Надзорния орган на ЕАСТ (1999—2000); длъжностно лице в Съда (2000—2013); съдебен помощник (2003—2013); съдия в Съда на публичната служба от 7 октомври 2013 г.

Waltraud Hakenberg

Родена през 1955 г.; следва право в Регенсбург и в Женева (1974—1979); първи държавен изпит (1979); следдипломна специализация по право на Общността в Колежа на Европа, Брюж (1979—1980); стажант-магистрат в Регенсбург (1980—1983); доктор по право (1982); втори държавен изпит (1983); адвокат в Мюнхен и Париж (1983—1989); длъжностно лице в Съда на Европейските общности (1990—2005); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (в кабинета на съдия Jann, 1995—2005 г.); преподавателска дейност в голям брой университети в Германия, Австрия, Швейцария и Русия; почетен професор в Университета в Саарланд (от 1999 г.); член на различни правни комитети, асоциации и комисии; многобройни публикации по право на Общността и по процесуално право на Общността; секретар на Съда на публичната служба от 30 ноември 2005 г.

2. Промени в състава на Съда на публичната служба през 2013 г.

След оставката на г-жа Irena Boruta с решение от 16 септември 2013 г. Съветът на Европейския съюз определи г-н Jesper Svenningsen за съдия в Съда на публичната служба за периода от 1 октомври 2013 г. до 30 септември 2019 г.

3. Протоколен ред

от 1 януари 2013 г. до 7 октомври 2013 г.

г-н S. VAN RAEPENBUSCH, председател на
Съда на публичната служба

г-н H. KREPPEL, председател на състав

г-жа M. I. ROFES i PUJOL, председател на
състав

г-жа I. BORUTA, съдия

г-н E. PERILLO, съдия

г-н R. BARENTS, съдия

г-н K. BRADLEY, съдия

г-жа W. HAKENBERG, секретар

от 8 октомври 2013 г. до 31 декември 2013 г.

г-н S. VAN RAEPENBUSCH, председател на
Съда на публичната служба

г-н H. KREPPEL, председател на състав

г-жа M. I. ROFES i PUJOL, председател на
състав

г-н E. PERILLO, съдия

г-н R. BARENTS, съдия

г-н K. BRADLEY, съдия

г-н J. SVENNINGSEN, съдия

г-жа W. HAKENBERG, секретар

4. Бивши членове на Съда на публичната служба

Kanninen Heikki (2005—2009)

Tagaras Haris (2005—2011)

Gervasoni Stéphane (2005—2011)

Boruta Irena (2005—2013)

Председател

Mahoney Paul J. (2005—2011)

В — Съдебна статистика на Съда на публичната служба

Обща дейност на Съда на публичната служба

1. Образувани, приключени, висящи дела (2009—2013)

Образувани дела

2. Процент от броя на делата по основна институция ответник (2009—2013)
3. Език на производството (2009—2013)

Приключени дела

4. Решения и определения — Съдебен състав (2013)
5. Взето решение (2013)
6. Обезпечителни производства (2009—2013)
7. Продължителност на производствата в месеци (2013)

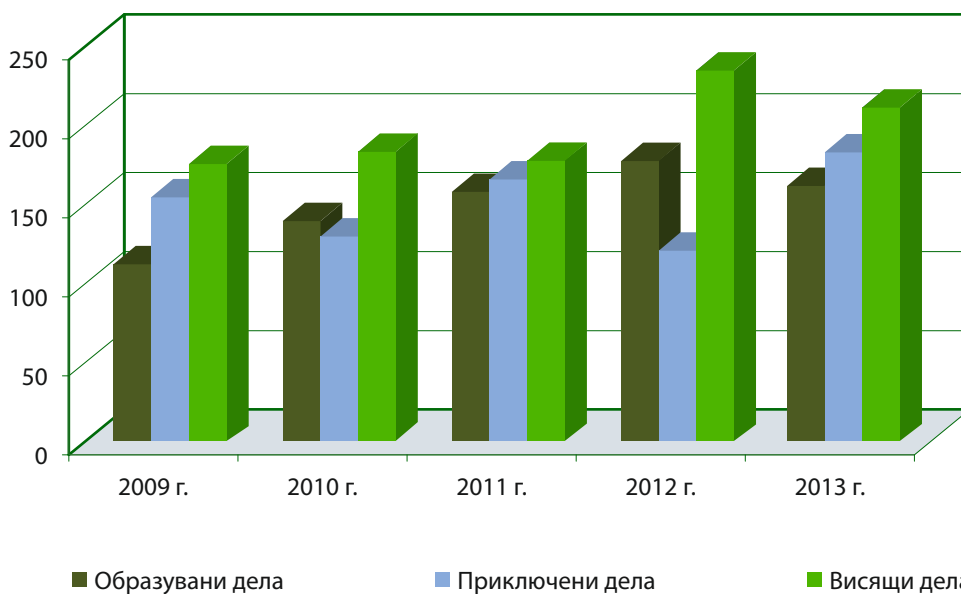
Висящи дела към 31 декември

8. Съдебен състав (2009—2013)
9. Брой на ищците и жалбоподателите

Други

10. Съдебни актове на Съда на публичната служба, обжалвани пред Общия съд (2009—2013)
11. Изход на производствата по обжалване пред Общия съд (2009—2013)

1. **Обща дейност на Съда на публичната служба** **Образувани, приключени и висящи дела (2009—2013)**

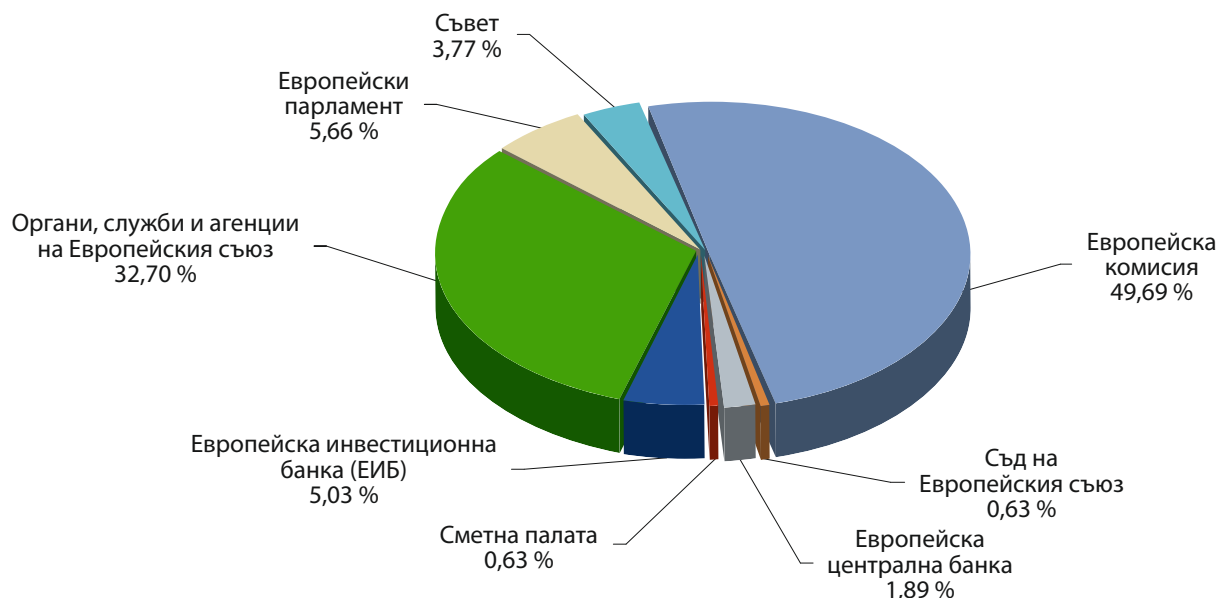
	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Образувани дела	113	139	159	178	160
Приключени дела	155	129	166	121	184
Висящи дела	175	185	178	235	211 ¹

Посочените цифри (абсолютна стойност) показват общия брой на делата, независимо от съединяването поради свързаност (един номер на дело = едно дело).

¹ Включително 26 спрени дела.

2. Образуваните дела — Разпределение на делата по институция — основен ответник (2009—2013)

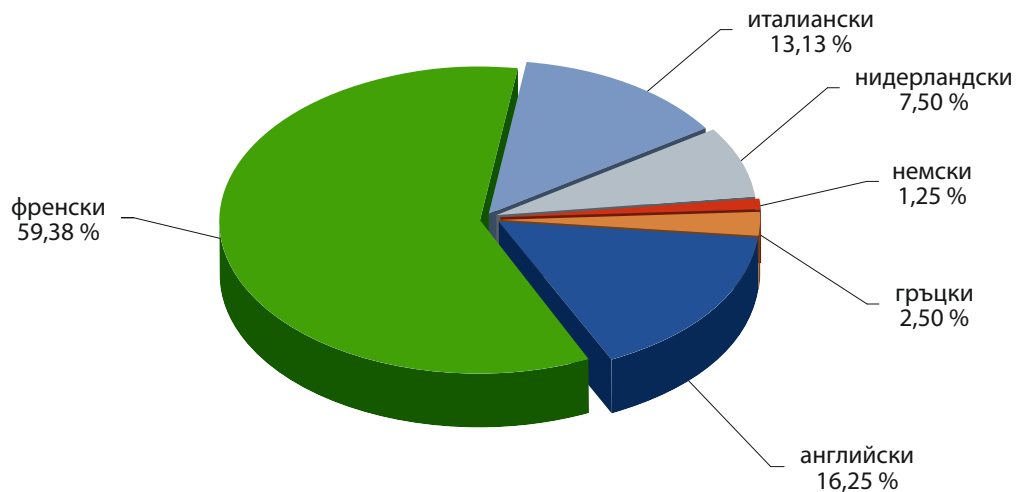
Процент от броя на образуваните дела през 2013 г.

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Европейски парламент	8,85 %	9,35 %	6,29 %	6,11 %	5,66 %
Съвет	11,50 %	6,47 %	6,92 %	3,89 %	3,77 %
Европейска комисия	47,79 %	58,99 %	66,67 %	58,33 %	49,69 %
Съд на Европейския съюз	2,65 %	5,04 %	1,26 %		0,63 %
Европейска централна банка	4,42 %	2,88 %	2,52 %	1,11 %	1,89 %
Сметна палата	0,88 %		0,63 %	2,22 %	0,63 %
Европейска инвестиционна банка (ЕИБ)	0,88 %	5,76 %	4,32 %	4,44 %	5,03 %
Органи, служби и агенции на Европейския съюз	23,01 %	11,51 %	11,40 %	23,89 %	32,70 %
Общо	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

3. Образувани дела — Език на производството (2009—2013)

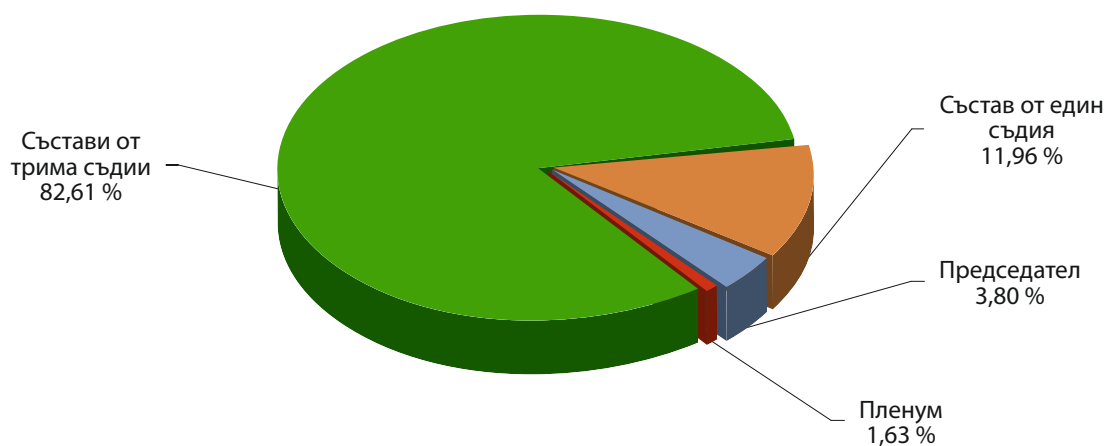
Разпределение за 2013 г.

Език на производството	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
български				2	
испански	1	2	2	3	
чешки	1				
немски	9	6	10	5	2
гръцки	3	2	4	1	4
английски	8	9	23	14	26
френски	63	105	87	108	95
италиански	13	13	29	35	21
унгарски			1		
нидерландски	15	2	1	6	12
полски			1	2	
румънски				2	
словашки			1		
Общо	113	139	159	178	160

Езикът на производството се определя от езика, на който е заведено делото, а не от майчиния език или от гражданството на ищеца или жалбоподателя.

4. Приключени дела — Решения и определения — Съдебен състав (2013)

	Решения	Определения за заличаване вследствие на уреждане на спора по взаимно съгласие ¹	Други определения, които слагат край на производството	Общо
Пленум	2	1		3
Състави от трима съдии	89	8	55	152
Състав от един съдия	1		21	22
Председател			7	7
Общо	92	9	83	184

¹ През 2013 г. по инициатива на Съда на публичната служба бяха направени 18 други опита за уреждане на споровете по взаимно съгласие, които останаха без резултат.

5. Приключени дела — Взето решение (2013)

	Решения		Определения				Общо
	Изцяло или частично уважени иски или жалби	Изцяло отхвърлени иски или жалби, липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество	Иски/жалби/искания, които са [явно] недопустими или неоснователни	Уреждане на споровете по взаимно съгласие по инициатива на съдебния състав	Заличаване на делото от регистъра на друго основание, липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или препращане	Изцяло или частично уважени искания (особени производства)	
Възнаграждение и надбавки	3	6	10		2		21
Дисциплинарни производства		4	1				5
Конкурси	6	11	2	1	2		22
Наемане на работа/назначаване/ класиране в степен	6	5	4		1		16
Назначаване/преназначаване	1				1		2
Оценяване/повишаване	2	7	5	5	2		21
Пенсии и помощи за инвалидност	2	4	6	1			13
Прекратяване или неподновяване на договора на служител	9	8	1				18
Социално осигуряване/ професионално заболяване/ злополуки	4			1	1		6
Условия на труд/отпуски			1				1
Други	8	6	25	1	2	17	59
Общо	41	51	55	9	11	17	184

6. Обезпечителни производства (2009—2013)

Приключени дела		Взето решение		
		Пълно или частично допускане	Отхвърляне	Заличаване
2009 г.	1	1		
2010 г.	6		4	2
2011 г.	7		4	3
2012 г.	11		10	1
2013 г.	3		3	
Общо	28	1	21	6

7. Приключени дела — Продължителност на производството в месеци (2013)

Приключени дела		Средна продължителност	
		Продължителност на цялото производство	Продължителност на производството, без да се взема предвид срокът на евентуално спиране
Решения	92	18,6	18,1
Определения	92	13,3	11,3
Общо	184	16,0	14,7

Продължителността е изразена в месеци с десетично число.

8. Висящи дела към 31 декември — Съдебен състав (2009—2013)

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Пленум	6	1		1	1
Председател	1	1	1		2
Състави от трима съдии	160	179	156	205	172
Състав от един съдия			2	8	3
Все още неразпределени дела	8	4	19	21	33
Общо	175	185	178	235	211

9. Висящи дела към 31 декември — Брой на ищците или жалбоподателите

Висящите дела с най-голям брой ищци или жалбоподатели през 2013 г.

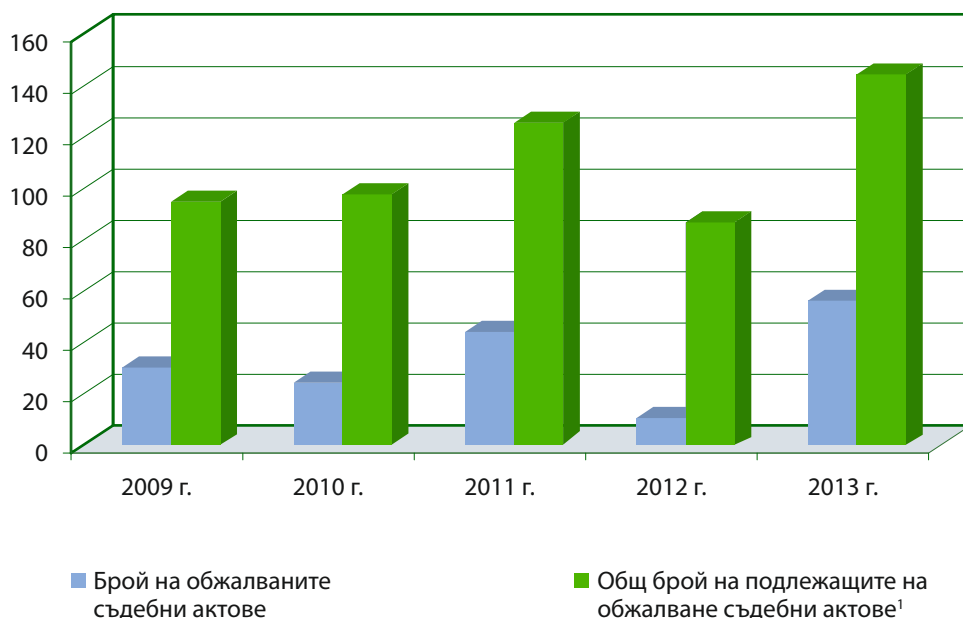
Брой на ищците или жалбоподателите	Области
492 (2 дела)	Правилник — Възнаграждение — Реформа на системата на възнаграждения и на увеличаването на заплатите в ЕИБ
486	Правилник — ЕИБ — Възнаграждение — Годишна корекция на заплатите
451	Правилник — ЕИБ — Възнаграждение — Нова система за установяване на постиженията — Предоставяне на премии
35	Правилник — Връщане за ново разглеждане след преразглеждане на съдебното решение на Общия съд — ЕИБ — Пенсии — Реформа от 2008 г.
33	Правилник — ЕИБ — Пенсии — Реформа на пенсионната схема
30	Правилник — Европейски инвестиционен фонд (ЕИФ) — Възнаграждение — Годишна корекция на заплатите
29	Правилник — Европейски инвестиционен фонд (ЕИФ) — Възнаграждение — Реформа на системата на възнаграждения и на увеличаването на заплатите в ЕИФ
26 (2 дела)	Правилник — Възнаграждение — Длъжностни лица, работещи в трета страна — Надбавка за условия на живот — Адаптиране и коригиране на надбавката за условия на живот — Условия на живот, еквивалентни на обичайните в Европейския съюз — Преустановяване на надбавката за условия на живот
25	Правилник — Повишаване — Процедури за повишаване за 2010 г. и 2011 г. — Определяне на прага за повишаване
18 (18 дела)	Правилник — Производство — Определяне на съдебните разноски

Под „Правилник“ следва да се разбира Правилникът за длъжностните лица на Европейския съюз и Условията за работа на другите служители на Съюза.

Общ брой на ищците или жалбоподателите по всички висящи дела (2009—2013)

	Общ брой на ищците и жалбоподателите	Общ брой на висящите дела
2009 г.	461	175
2010 г.	812	185
2011 г.	1 006	178
2012 г.	1 086	235
2013 г.	1 867	211

10. Разни — Съдебни актове на Съда на публичната служба, които са обжалвани пред Общия съд (2009—2013)

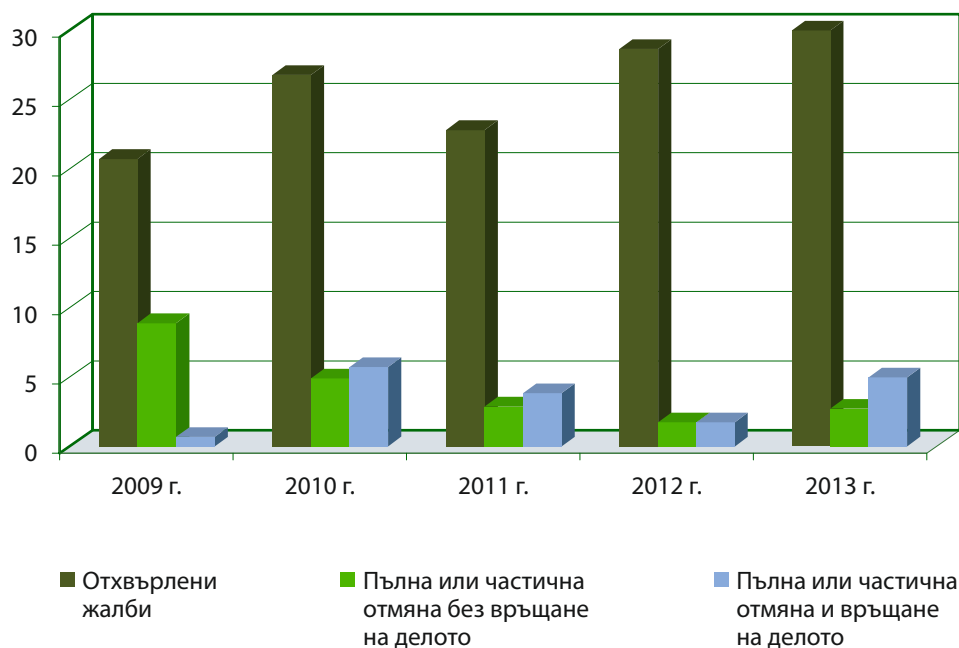

	Брой на обжалваните съдебни актове	Общ брой на подлежащите на обжалване съдебни актове ¹	Процент за обжалваните съдебни актове ²
2009 г.	30	95	31,58 %
2010 г.	24	99	24,24 %
2011 г.	44	126	34,92 %
2012 г.	11	87	12,64 %
2013 г.	56	144	38,89 %

¹ Постановени през референтната година решения, определения за обявяване на недопустимост, явна недопустимост или явна неоснователност на иска или жалбата, определения по обезпечителни производства, определения за липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или определения за недопускане на встъпване.

² За дадена година този процент може да не съответства на подлежащите на обжалване съдебни актове, постановени през референтната година, доколкото срокът за обжалване може да застъпва две календарни години.

11. Разни — Резултати от обжалването пред Общия съд (2009—2013)

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Отхвърлени жалби	21	27	23	29	30
Пълна или частична отмяна без връщане на делото	9	4	3	2	3
Пълна или частична отмяна и връщане на делото	1	6	4	2	5
Общо	31	37	30	33	38

КАК ДА СЕ СДОБИЕМ С ПУБЛИКАЦИИТЕ НА ЕС?

Безплатни публикации:

- един екземпляр:
чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- повече от един екземпляр или постери/карти:
от представителствата на Европейския съюз (http://ec.europa.eu/represent_bg.htm),
от делегациите в страни извън Европейския съюз (http://eeas.europa.eu/delegations/index_bg.htm),
като се свържете с услугата Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_bg.htm)
или като се обадите на 00 800 6 7 8 9 10 11 (безплатен номер в ЕС) (*).

(*) Информацията, както и повечето обаждания са безплатни (възможно е обажданията от мрежата на някои оператори, от обществени телефони или от хотели да бъдат таксувани).

Платени публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Платени абонаменти:

- чрез някой от търговските представители на Службата за публикации на Европейския съюз (http://publications.europa.eu/others/agents/index_bg.htm).

■ Служба за публикации

ISBN 978-92-829-1687-2

9 789282 916872

doi:10.2862/519

